

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE ZARAGOZA

SIGNATURA: I-160

*Avieno, Rufo Festo. Opera.- Arato de
Soles: Phaenomena (latine), a Germanico
etiam a ... Venetiis. 1488.*

~~Fragmentum arati phenomenon per germanicum in latinum conuersi cum comento nuper in sicilia reperitum.~~

Ratus quidem athenodori patris filius fuit: matris autem de litophilæ. genere uero de salonica liciæ. nomias autem ciuitas de solone lindiû. fratres habuit lemen quoque & callioda & athinodorû: quem ait euphranor in descriptione ingenio furtum rescribere apud zoilum accusationes. permisit autem apud antigonum regem macedonum transiit in regnum ipsum. Nam post alexandri obitum obtinuit macedoniam Arideus qui cognominatus est philippus. isto autem defuncto successit selemus uictor: quem interfecit ptolemæus fulminalis cognominatus: Saluatoris & euridicis filius: qui regnauit in macedonia perempto autem illo a gallatis sibi elegerunt macedones osthenes: post quem regnauit eis antigonus philippi: cum esset puer demetrius obses. post demetrium autem antigonus geniculofus quem frequentabat perseus stoicus & antigoras Rodius: qui thebaidem fecit: & alexander ætholus: ut ipse ait Antigonus: apud quem hieronymus erat assistens quidem regi. primum uero illic carmen exposuit apud pana arcadiensem idem ipse in iuuenem scripsit ea quæ uidentur. Frequentabat autem aratus zenonem stoicum philosophum & scripsit ad eundem epistolam. didicit autem apud eum odysseam ut Geeraustius inquit quasi præsidens ab imperatore & iliadem scripsisse ad se homerum & ei ditexisse. uiciatum autem illum a compluribus factus est multum litteratus uir: sicut testatur callimachus assistens ei ab infantia propter paxiphanem mitilenum. Doxiteus autem pelusinus cum quo apud diodorum uenire inquit eum apud antipatrem & apud ariochum selemus permisisse ad eum tempore sufficiente: earum quoque submiratione accepit ab antigono: qui dedit illi eudoxium conscriptum annuens adherere illi. unde quidam de melioribus recentioribus putauerunt non mathematicum esse aratum. suscipit enim nihil aliud: quorum eudoxio uideretur facere illum in conscriptum reponi. Huic autem conscientie habetur & hyparchus bythineus in quibus eum apud eudoxum & aratum probat hoc declarasse. consentit autem ei & dionysius arati & homeri de mathematicis: sicut ait non ponimus illos medicos

~~Fragmentum arati phenomenon per germanicum in latinum conuersi cum comento nuper in sicilia reperitum.~~

esse qui medicinales scriberent uirtutes: neq; mathematicos ponamus aliquid mirum dixisse quibus eudoxius uim moderatus erat. Scire enim magnum loqui peritiæ mathematicæ reperimus aut illum & super

cælum circulis quinque distinguitur quorum duo extremi maxime frigidi australis humillim⁹ & aquilonus excelsissimus. His utrinque proximi duo paraleli uocantur ut ita dixerim æque distantes. ideo tropicus unus solstitialis. alter hybernus per quem sol transitum tenens octauam partem capricorni solstitium hybernū facit. alter æstiuus per quem sol octauam partem cancri solstitium æstiuū facit. Medius est æquinoctialis qui octauam partem arietis æquinoctium uernū facit: octaua libræ autumale constituit. Ut circuli in cælo ita zonæ in terra uocantur uti habitabilis si fra frigidus est circulus ob rigorem quod ab his longissime sol abest: sub quo quidam habitare putant cecropum & æthiopiæ maximam partem. ite plurimas insulas maris rubri aliosque uertices eminentiasque terrarum nostris apertiores sub tropicis habitare nulli dubium est. Noster solstitialis æstiuus est excelsus atque arduus. diuisi autem sunt a nobis circulo æquinoctiali qui antipodes nominantur & uidentur humiles atque depressi. qui antipodes infra sunt: quod ut esse uideatur efficiunt flexus obliquitatesque terrarum: quas antipodes & antistrophe & antiscepe inhabitare dicunt. incipit autem signifer non ab extremo circulo nec ad extremum extenditur: sed ab intimo tropico australi brumali que eodem per æquinoctialem ad summum solstitialem: eundemque æstiualem per medium in his longitudine latitudinisque porrectus obliquæ circuli signiferi partes. cccxv. signa. xii. partium singula tricenarium: Quorum quedam minorum: quedam ampliora & populo canophora dicuntur: Sed contra presatio quinque partibus creditur applicari ut sint omnes signiferi partes. cccxv. Horum incipientia ab ariete. alia sunt masculinorum naturalibus: alia foeminarum. item quartum quocumque eorum aut tropicum: aut solidum: aut deforme. incipiet diuineratio ab ariete quod signum tropicorum duo sunt æquino

ctialia. aries & libra duo: solstitialia: capricornus & cancer: Tropici maxima solida anteposita his deforma.

hic est stellarum ordo utrorumque circularum septentrio- nes duplices ad austrum uertuntur figura a uersis caudis inuicem sibi aduersantes. in quo obliquus ditabitur draco. Sub uniusque pede est serpentarius: cuius serpentarii pedes attingunt frontem scorpionis. a latere autem retro stat custos. sub pedibus quod est ei uirgo hinc ignea in manibus spica. Retrorsus uero uestigiis ei adiacet leo. medio æstiuo solstitio cancer & gemini. Genua autem agitatoris caput gemini attingunt. pedes autem ei tauri cornibus iunguntur: cuius heduli desuper obtinet locum septentriois. habet autem septentrio a dextris iuxta coronam desuper serpentem in manibus

serpentarii & eum qui in geniculo stat: & sinistro pede septentrionalis draconis uerticem calcans unū brachiū libere: alterū dans coronæ. Nam ad minoris septentrionis ultimus pes cephei continetur cygnus manu dextra apprehendens: sup cui⁹ alas equus extendit pedē: & sup equū aqrius extollit: iuxta quā capricornus est. Sub aqrii pedib⁹ piscis magn⁹ austrinus cōstituta ante cepheū cassiepia: & a dorsu agitatoris pleus pedem extendit sup persei caput cassiepia pedib⁹ pperare uidet. Inter cygnū igit⁹ & eū q in geniculo stat lyra cōstituit. In quorū medio desup ab oriente delphin⁹ cognoscit: sub cui⁹ cauda est aquila in pximo habēs serpentariū. Sed iam de aquilonio circulo dictum est. nunc ad australem ordinem properemus.

Vb aculeo scorpionis sacrariū cōstitutū ē: sub corpore eius anteriora centauri uident in quo est bestia. cōspicit⁹ & sagittarii pes summus ex alia pre sub australi circulo ppe centauri mēbra hydræ cauda: & coruus ad genua uirginis urna ē posita a sinistris orionis: qui & incola fluius q & padus: necnō & eridan⁹ sub pedib⁹ orionis: q & incola dicit⁹ lepus: splendida effigie cōspicit⁹. retrorsū uero a pedibus eius canis splendida refulget. post cuius caudā nauis cōstituta est: ad tauri pedem protendit manū orion pedibus gemini appropinquat anticanis sup caput arietis nō longe ab andromedæ pedibus triangulus positus est. Sub ariete & piscib⁹ cerus. connexio uero piscium communem habet stellam.

Germanici cæsaris arati phænomena.

a Bioue principium magno deduxit aratus

Carminis: at nobis genitor tu maximus auctor

Te ueneror: tibi sacra fero. doctiq; laboris

Primitias pbat ipse deum rectorq; satorq;

Quantum etenim possint anni certissima signa

Qua sol ardentem cancrum rapidissimus ambit

Diuersasq; fecat meras gelidi capricorni

Queue aries & libra æquant diuortia lucis

Sinon parua quies te præside puppibus æquor

Cultoriq; daret terras procul arua silerent

Nunc uocat audaces in cœlum tollere uultus

Syderaq; & uarios cognoscere motus

Nauita quid caueat quid uitet doctus arator

Quando ratem uentis: aut credat semina terris

Hæc ego dum lætis cogor prædicere musis

Pax tua tuq; assis nato numenq; secundes

Quæritur cur a ioue incepit & non a musis ut homero cōueniens: magis hoc æstimauit principium phænomenis uti iouem inuocaret quod ipsorum carminum origo est iuppiter. nō solus autem ita cæpisse uidetur aratus. sed & crates comicus a uesta incipiens & profari carmina sophron in mimo: qui nuncius inscribit a uesta incipiens omnes inuocat iouem omnium principem. Sed quærit⁹ cui⁹ iouis meminerit: utrū ne fabulosi: an naturalis. Et philosophi quidē plurimi naturalis aiunt eū iouis meminisse. Sed crates ait iouem dictū cœlum. Inuocatum uero merito: quia in aere & ethere sūt sydera: & herodotus iouem dictum æra & crates quidem eiusdē ē opinionis: testēq; esse philonem comicum dicit qui. hoc autē constat & ipsum dicere. Nā qd nihil aliud est uox q̄ percussus aer: uidetur conuenienter dixisse: quæ rei præstat autoritatē pleenas ioue uias referens: & omnis hominū conuentus. nihil eorum quæ in terra sunt sine aere est. ratione etiā cuius oēs usū desideramus. Nam cuncti mortales ostēdunt usum suspirio: & cum uiuimus aere indigemus. At qd ait dextra monstrat ad auguria pertinet auium. propter quod & stoici iouem esse affirmant: qui per materiam manat spūs: & similis ē nostre aiæ. Senodotus autē ætholus & diodorus aiunt: nec ad fabulosi iouis sufficere eiusmodi opinionē: esse enī talē causam iouis: & conuenire omnes uias eo confertas: quas tanq̄ loco eius describit. Dicendo autē etiam genus ostendit aiæ immortalitatem: Bene propterea qd ait nouerat enim uirtuti aliquid æmulum futurum. Deo igit⁹ aduersus delicata lenem esse ē: quoniam omnia patēs affirmat: & nō solū hominū. sed etiā deorū.

c Aetera quæ toto fulgent uaga sydera mundo

Indefessa trahit proprio cum pondere cœlum

Axis: stat motus semper uestigia seruat

Librat asq; tenet terras: & cardine firmo

Orbem agit extremum: geminus determinat axem

Quem grai dixere polon. pars mersa sub undas

axis
polus

Oceani: pars celsa sub horrifero aquilone
 Axem cretææ dextra leuaq; tuentur
 Siue arcti seu romanæ cognomîs ursæ
 Plaustrum uel facies stellarum proxima uera
 Tres temone rotisq; micant: sublime quaternæ
 Si melius dixisse feras obuerfa resurgent
 Ora feris caput alterius super horrida terga
 Alterius lucet: pronas rapit orbis in ipsos
 Decliuus humeros: ueteris si gratia formæ
 Cresia uos tellus aluit: moderator olympi
 Donauit coelo: meritum custodia fecit
 Quod fidei comites prima i cunabula magni
 Fuderunt iouis atronitæ cum furta parentis
 Aerea pulsantes mendaci cymbala dextra
 Vagitus pueri patrias ne tægeret auras
 Dicta exercere domine famuli coribantes
 Hic iouis altrices helyce cynosuraq; fulgent
 Dat grais helyce cursus maioribus astris
 Phœnicas cynosura regit. sed candida tota
 Et liquido splendore helyce nitet haud prius ulla
 Cum sol oceano fulgentia condidit ora
 Stella micat coelo septem qua cresia flâmis
 Certior est cynosura tamen sulcantibus æquor
 Quippe breuis totâ fido se cardine uertit
 Sidoniamq; ratem nunquam spectata sefellit
 Has inter medias abrupti luminis instar
 Immanis serpens sinuosa uolumina torquet
 Hinc atq; hinc superatq; illas mirabile monstrû
 Cauda helycen superat tendit simul ad cynosuram
 Squammigero lapsu qua desinit ultima cauda
 Hac caput est helyces. flexu compræhenditur alto
 Serpentis. cynosure ille explicat amplius orbis
 Sublat usq; retro maiorem respicit arcton
 Ardent ingentes oculi caua tempora claris
 Ornantur flammis: mento sedet unicus ignis
 Tempus dexterius quæ signat stella draconis
 Quæq; sedet mento: lucet nouissima cauda
 Extremumq; helyces sydus micat ac radiatur

arcti
 uersæ
 2 arcturum

helyce
 cynosura

serpens

7
 Serpentis decliue caput: quæ proxima signa
 Occasus ortusq; uno tenguntur ab ore
 Oceani tumidis ignotæ fluctibus arcti
 Semper in occiduis seruantes ignibus axem

Artices extremos circa quos spera coeli uoluit polos
 u græci nūcupauerūt: egbus un⁹ ē australis q terre ob
 iectus a nobis nūq̄ uideç. Al⁹ aut septentrionalis q bo
 reus uocat: & nūq̄ occidit. Duo sūt arcturi quorum maiorem
 uocant helycen: minorem canis caudâ. Alterutra qdem horū
 capita deorsum: alterutra sursum aspiciunt. Altera nanq; he
 lyce est quæ apparet prima noctis. altera pusilla quidem: sed
 a nauigatibus obseruatur. Maria enim conturbat. Helycen

aut dicit hesiodus calisto lycaonis regis filiã fuisse: & in arca
 dia solitam cū diana uenari: & in mōtib⁹ uagari: & a ioue cō
 pressam rem celasse dianæ. Quã grauidã nudã se leuãtem cū
 aspexisset diana i lauacro partum eius accelerãs bestiã eã esse
 iussit: & dū esset urfa arctum emixa est quem archadẽ uocant
 Amphis aut comicus poeta refert iouẽ in dianæ effigiẽ trans
 figuratũ in uenatione calisto oppressisse. tempore partus ple
 na cū uexaretur dianæ culpã indicasse. & iratã dianã in urfam
 transfigurasse. Quæ dum in mōtib⁹ uagaretur aquibusdã
 pastoribus apprehẽsa cū puero perducta est ad lycaonẽ: post
 tempus i lycaei iouis tẽplo confugẽs cū eã arcas filius seq̃ref
 ubi eã nefas erat intrare ab archadibus utriq̃ interfecit sunt.
 iuppiter aut utrosq̃ cœli astris trulit urfamq̃ eã nominauit.
 Ouidius a iunone in bestiã conuersã scribit. Habet aut stellas
 in capite septẽ: in sigulis humeris singulas obscuras: in armo
 duas: in pectore unã: i pede priore claras duas: in sũma cauda
 clarã unã: in uentre clarã unã: in spina unã: i crure posteri
 ore duas: in extremo pede duas: super caudã tres. fiũt omnes
 xxiiii. porro arcturus minor qui a plurib⁹ phœnices: a græcis
 arctophilax a nõnullis canis cauda uocatur. Quã sydones a
 spicientes continuo nauigant. Dicitur a ioue inter astra collo
 catus ut duplex honor helicis monstraretur: Aglaosthenes q̃
 dem inasiaticis carminibus cynosurã dicit iouis fuisse nutri
 cem unã ex idæis nymphis a qua in cretæ oppido hystoe Ni
 costrat⁹ cõstituit portus & circa eũ locũ cynosuram fuisse: cū
 thelechinis qui dicitur curetas idæi. Aratus cynosurã & helicẽ
 certẽses iouis nutrices fuisse dicit ob quod sunt cœlesti dona
 te honore. Habet aut stellas in humero splẽdidã unã: in pe
 ctore clarã unã: in uentre clarã unã: sup caudã clarã tres.
 fiũt omnes septem: supra alias decem quæ præcedunt & dicũ
 tur ludentes. & maxima altera quæ uocat polus i quo a q̃bus
 dam putatur totus orbis circũuerti. inter ambas ergo arctos
 maximus flexuoso corpore adiacẽs draco qui utranq̃ arcton
 flexuoso corpore semicingit. Helycis sup uoluit caput. phœ
 nices circũcingit caudã. Hanc pherecides dicit inter astra
 collocatã beneficio iunonis: eo q̃ cū nuberet ioui iuno diis of
 ferentib⁹ munera: terra quoq̃ obtulerit aurea mala cū ramis
 q̃ iuno in hortũ suũ q̃ erat apud atlantẽ inseri iussit: & hespe

rides atlantis filias cõtrodes posuit: quæ cum a filiabusatlan
 tis subtraheret & sæpe uexaret: iuno custodẽ horti draconẽ
 puigile implicuit arbori: quẽ hercules inter fecit: & illa astris
 intulit. Hunc alii iouem astris intulisse dicunt ob memoriã
 uirtutis herculis minerue obiectum: quẽ illa contortum cœlo
 imisit: & inter septentriones locauit. Habet autem stellas i ca
 pite splẽdidã tres. In corpore uero usq̃ ad caudã duodecim
 ab inuicem distantes. Sunt autem oẽs quindecim.

Aud procul efficiens unde est defecta labore
 Non illi numen non magni caula laboris
 Dextro nãq̃ genu nifus diuersaq̃ tendens
 Brachia supliciter pansis ad numina palmis
 Serpentis capiti figit uestigia sæua

d Raconem immēse magnitudinis hottorū custodem
 in somnem dum a iunone ad custodienda aurea mala
 esset constitutus. Hercules cum ad mala aurea profe-
 ctus fuisset: ut refert Pannasis heracleas: fertur peremisse. &
 iccirco inter astra a ioue hunc laborem memoria dignum ho-
 norasse: & utrosq; syderibus intulisse: ita ut in certamine fue-
 re eorum habitus: serpentis capite iam defecto: qui ideo i ge-
 nu stans manibus sursum extensis dextro pede cōtra draco-
 nem porrecto pingitur: ut certaminis labor significetur. Ideo
 pellem leonis in sinistra manu habere fingitur: ut insigne uir-
 tutis monstret: quia leonem inermis interfecisse narrat. Ha-
 bet autem stellas in capite unam: in singulis humeris singu-
 las splendidas: in sinistro cubito unā: in eadē manu unā: in eo-
 dem brachio unā: in sinistro femore unā: in dextera pre femo-
 ris duas: in coxa duas: in genu dextro unā: i eadem tibia unā:
 in crure duas: in eodem pede unā: in dextra manu unā: in cla-
 ua quā eadē tenet manu unā: in leonina pelle quattuor. Sunt
 oēs uiginti quattuor.

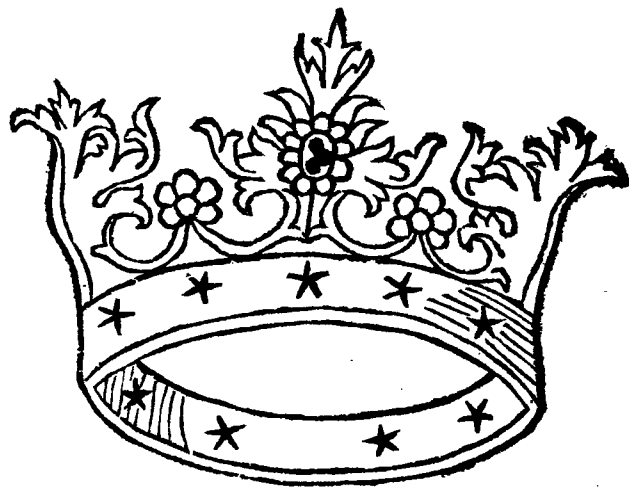
CORONA

Lara ariadneæ stat igne corona

c Huncilli bacchus thalami memor addit honorem

Terga nitet stellis a quo se uertice tollit

Succiduis genibus lapsam & miserabile

h Aec corona dicit esse ariadne quam liber a stris intu-
 lisse dicit dum eius nuptias dii in insula creta celebra-
 rent: cogitans præclaram facere: p qua primū noua
 nupta coronata est. Sed qui creticam conscripsit refert: quia
 cum liber ad minoem regem uenisset: ut ariadnem filiā ei du-
 ceret uxorem: coronā donū ariadne dedisse uulcani opere fa-
 ctam ex auro & gemis preciosis: & talis fulgoris fuit ut thesa-
 ex labyrintho liberaret: quæ post a stris affixa ē: cum i naxos
 utriq; uenissent signū amoris ei⁹ crines ostēdunt: & est uellus
 fulgentibus sub cauda leonis. Habet aut stellas nouem in cir-
 cuitu positas: quorum tres sunt splendide ad caput serpentis ar-
 cturi.

OPHIOCHVS

h Ico phioeus erit longe caput ante nitendo:
 Et vastos humeros tum cætera membra sequuntur
 Illis languet honor humeris manus integer ardor
 Luna etiam menssem cum pleno diuidit orbem
 Lux tenuis manibus p quas erabitur anguis
 Pressus utraq manu medium cingens ophiochum
 Scorpius ima pedum tangit: sed planta sinistra
 In tergo relidet: uestigia dextera pendent
 Est impar manibus pondus: nam dextera paruam
 Partem anguis tenet. per leuam attollit omnis
 Quantuq a leua distantia ferta notantur
 Erigit tm serpens: atq ultima mento
 Stella sub ætherea lucet crinita corona
 Ad quam se dorso puadet lubricus anguis
 Insignes coelum pfundunt lumine chelæ

h Ie est serpentarius qui super scorpionem stat tenens
 utraq manu serpentē qui ab astrologis dicitur fuisse
 æsculapius filius apollinis qui medicinæ arte utere
 mortuos fertur suscitasse. Quamobrem iratus in eū iouis do
 mum eius cum ipso fulminis ictu percussit: Rogatu aut apol
 linis patris iupiter ei arte sua rursus post obitū defūcto ani
 mam restituisse ad uitam et inter astra constituisse putatur.
 Habet aut stellas in capite: clarā unam in singulis humeris
 claras singulas: in sinistra manu tres: in dextra quattuor: &
 duas ex eis claras: in singulis lumbis singulas: in singulis ge
 nibus singulas: in dextra tibia clarā unam: in singulis pedib⁹
 singulas claras. sunt omnes xxvii.

f erpens quem tenet i manibus habet stellas i orifitio
 duas: i flexura capitis spissas quattuor: i manu ophiu
 chi duas. claras: in prima flexura octo: in secunda quē
 tenet in dextera manu alias octa: i tertia usq ad caudā sex. fi
 unt cēs stellæ serpentis triginta.

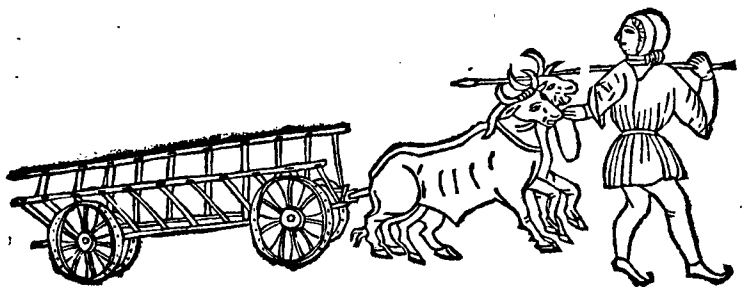
SCORPIVS

f corpius sane inter astra a ioue illatus est: pro eo quod
 ferunt ex terra ortū sūmissū p: qui oriona interficeret
 ob eius loquacitatem quod ex uenatore nullā se ferā
 relinquere diceret: isq oriona percussit & occidit: & inde a io
 ue astris illatus est ut eius naturā futuri homines intelligerēt
 Nigidius autem dicit scorpionem ad pernitiō orionis i insula
 chio in mōte chelippio ortū uolūtate atq ope dianæ. Nā cū
 in mōte celsionio uenaretur irridēs dianā cōtinebat eius opa
 quæ i mōte constituebat. Itaq diana dicitur misisse scorpionē
 qui orionem uita priuaret. postea ab ioue impetrasse: ut scor
 pio in duodecim signorum memoria cōstitueret: Hic ob ma
 gnitudinē in duo domicilia partitur. etenim ad aliud tendūt
 brachia eius. ad aliud corpus & cauda & aculeus. Habet aut
 stellas in unoquoq cornu duas: in ore unam clarā: in fron
 te duas: in dorso claras tres: in uentre duas: in cauda quinque
 in aculeo duas. sūt omnes. xix. ex his quattuor quæ sūt in cor
 nibus eius duæ priores clare: & duæ obscuræ libre assignant
 quam chelæ græci dicunt.

i Nde helicen sequitur baculo seniorq minatur
 Se uelle arctophylax brachiorum munera cæcus

an. p. h. d. x.

Icarus ereptam pensauit munere rippam
 Non illi obscurum caput est: non tristia membra
 Sed proprio tamen una micat sub nomine flama
 Arcturum dixeret sius qua uincula nodant

b Ootes qui & arcturus fertur esse custos plaustris: eo q
 plaustru sequit id est septentriones: & quasi succinctus
 sit septentrionib⁹. Hunc dicunt arcadem iouis filiu esse
 de cuius post nomine arcadia dicta est. que lycaon pelasgi fili
 um cum iouem hospicio recepisset infantem mebratim lacera
 uit & ioui i epulis apposuit. & ceptas iouē utru deus esset: iouis

aūt dicit domū lycaonis fulmine incēdisse: eoq loco ciuitatē
 cōstructā quæ trapezos appellata est. lycaonē uero cōuertisse
 in lupum. archadem aut compactis mēbris ad uitā reduxisse:
 & cuidam caprario dedisse nutriendū. Qui cum adulta iā æta
 te esset matri inscius uim inferre uoluit: quos utrosq̃ cum in
 colæ licæi montis eū occidere uellēt: iuppiter utrosq̃ liberans
 astris intulit: Qui ut res gesta est ita manēt: illa urfæ naturæ
 hic ipetū faciēs quē bootē homer⁹ uocat. hēt aut stellas inde
 xtra manu quattuor quæ nō occidūt: in capite clarā nuā: i sin
 gulis humeris singulas: in singulis māmillis claras singulas. i
 dextra parte coporis sub māmilla obscurā unā: in dextro cu
 bito clarā unam: inter utraq̃ genua clarā unā: & magnā q̃ est
 arcturus: in singulis pedib⁹ singulas. fiunt cēs quattuordecī
 VIRGO

f Vlget spica manu maturisq̃ ardet aristis
 Quim tediua uocant: tangunt mortalia site
 Carmina. nec surdam prebes uenerantibus aurem
 Exosa heu mortale genus medio mihi cursu
 Stabunt quadrupedes & flexis lætus habenis
 Teq̃ tuumq̃ canam terris uenerabile numen
 Aurea pacati regeret cum secula mundi
 Iustitia inuiolata malis placidissima uirgo
 Siue illi astra genus fuerit quem fama parentem
 Tradidit astrarum se uero intercipit æuo
 Ortus fama tui mediis te læta ferebat
 Sublinis populis nec designata subire
 Secta hominum & puros mores sine crimine diua
 Iura dabas cultuq̃ nouo rude uulgus in omnem
 Formabas uitæ sinceris artibus usum
 Nondum uasanos rabies nudauerat enses
 Nec consanguineis fuerat discordia nata
 Ignotiq̃ maris cursus priuataq̃ tellus
 Grata satis neq̃ per dubios auidissima uentos
 Spes procul amotas fabricata naue petebant
 Diuitias fructusq̃ dabat placata colono
 Sponte sua tellus nec parui terminus agri
 Præstabat dominis signo turissima rura
 At postquam argenti creuit deformior ætas

*Iustitia
 Virgo*

*lege super hoc
 Lactantius
 in manu hbr
 quinto sibi
 uerum iustitia
 ca. quinto*

et as arcturi

Rarius inuasit maculatas fraudibus urbes
 Seraq; ab excelsis descendens montibus ore
 Vellato tristisq; genas abscondita rippa
 Nulliusq; larem nullos addit illa penates
 Tantum cum trepidum uulguſ coetusq; notauit
 Increpito partum soboles oblita priorum
 Degeneres habuit semperq; habitura minores
 Quid me nunc habitus super & mala uora uocatis
 Quærenda est sedes nobis noua secula ueſtra
 Artibus indomitis tradat sceleriq; crueto
 Hæc effata super monitus abit alite cursu
 Attonitos linquens populos grauiora pauentes
 Aerea sed postq; proles tecris data: nec iam,
 Semina uirtutis uitris demersa resistunt
 Quisq; priora tenet uestigia: quisq; secunda
 Ferriq; inuento mens est lætata metallo
 Polluit & taurus mensas assuetus arato
 Deferuit proprie terras iustissima uirgo
 Et coeli sortita locum qua proximus illi
 Tardus in occasum sequitur sua plaustra bootes
 Virginis at placide præstanti lumine signat
 Stella humeros: helycenq; non clarior ambit
 Quisq; micat: caudaq; armum præfulget ad ipsum
 Quisq; priora tenet uestigia quisq; secunda
 Clunibus hirsutis! & qui sua sydera reddit
 Nãq; alie quibus expletum ceruixq; caputq;
 Vatibus ignotis præcis sine honore feruntur

a Daspectū autē bootis uirgo constituta est quæ erigo
 ne dicta est: que inter leonem & librā in zodiaco locū
 tenet. Hanc hesiodus iouis & themidis filiā esse dicit
 nomine iustā. Hūc secutus aratus dicit q̄ cum esset immorta
 lis in terris morabat̄: & a uirorum aspectu se subtrahere soli
 ta cum foeminis consulto ludere & conuersari uidebat̄: & ab
 eis iusta uocat̄: & nondū inter homines nequitia: neq; nauiga
 tionem fuisse. sed illā in terris moratā æquitate hominib; p̄sti
 tisse eo sæculo quod aureum dicebat̄. Sed postq; diminuti ho
 mines a ueritate quieuerūt: illa cum eis minime conuersata
 est. postq; uero hominū mores in deterius uersi in toto se e ter
 ris abstulit: & in ea pte coeli habitauit qua enumeret̄. Nōnul
 li autem eam esse cererem: eo q̄ spicas teneat. alii atargatin.

Quidam uero fortunam p eo q sine capite astris inferi. Nigidius de uirgine ita refert. Virginē iustitiā dici siue æquitatē. quæ ab hominibus recesserit & ad immortales merito transierit. Nā cū inter mortales conueniret omnibus locis cōciliabilisq; solitam consistere & præcipere hominibus ne temere a iustitia & æquitate discederent: qui q̄ diu monitis eius obedi-
rent: diu in uita sine cura & sollicitudine futuros. sed cū negligentius æquitate obseruātes declinarēt insidiisq; cupiditate & auaritia alter alterū deciperet ab hominib⁹ discessisse & di-
gna cælesti numero immortalē præmiū pietatis possedit. Ha-
bet aut̄ stellas in capite obscurā nimis una: i singulis humeris singulas: in unaq; ala obscuras duas: ex eis q̄ sūt i dextra ala a pte humeri est clara una: & in singulis cubitis singulas: i sin-
gulis manib⁹ singulas: illa q̄ dextra clarior ē: & uocatur spica: in tunica obscuras sex: in singulis pedibus singulas. Sunt om-
nes decem & nouem:

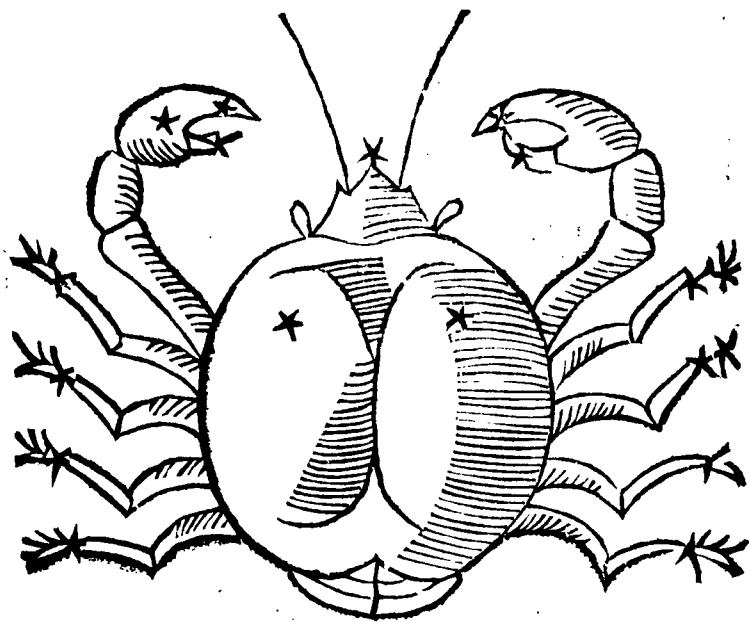
GEMINI

q Va media est helyce subiectum respice cancerum
Ancipitis suberit gemini qua posterior pes

h dicuntur castor & pollux fratres gemini maxima cō-
cordia e quib⁹ cū un⁹ cecidisset in pugna quā aduersus
atheniēses gerebāt alter immortalitatē accepit: quos
Iuppiter utrosq; coelo i tulit syderibusq; geminos nominauit
qui salutare sunt appellati: Nā & horū stellæ ita se habēt ut
occidēte una oriatur altera. Alii uolunt zetum & amphionē
esse: ideo unus zonam alter lyram habens. Nigidius deos sa-
mothracas dixit quorum argumentum nefas sit enumerare
propter eos qui ministeriis præsūt. itē dicit castorē & pollucē:
tyndaridas geminorū honore decoratos: q; principes pacatio-
nis dicātur. q; mare totum prædonibus maleficisq; pacatū
reddidissent: & quo in tempore nauigauerint cum iasone
atq; hercule ad pellē inauratā auferēdā multis laborib⁹ t̄ pe-
statibusq; cōflicti periculorū atq; animorū experti impendia
laborib⁹ liberare studuerūt: atq; cū a ioue essēt elati petierūt a
p̄re ut sibi liceret i eo celi loco cōstitui un̄ mortalib⁹ auxiliātes

prospicere possent. Quā obrem eis cōcessum ē immortali me-
 moria locoq; constitui: & plerisq; mortalibus auxiliantes sui
 conspectus gratiā p̄bent. Quorū prior habet stellas: in capite
 clarā unam: in singulis humeris singulas claras: in dextro
 cubito unam: in eadē manu unā: in singulis genibus singulas
 in singulis pedibus singulas. Sunt omnes nouē. Alter q̄ trip̄
 appellatur: is iuxta cancrū ē. habet stellas in capite clarā unā:
 in singulis māmellis singulas: in sinistro cubito duas: in eadē
 manu unā in sinistro genu unam: in singulis pedibus singu-
 las: in sinistro pede ultimæ distantiæ unā: quæ uocat̄ tropos
 Fiunt simul decem. Hi sunt inter duodecim signa zodiaci cir-
 culi. Sed in medio circulo æquinoctiali tropici hiemalis qui
 australis appellat̄ sita sunt.

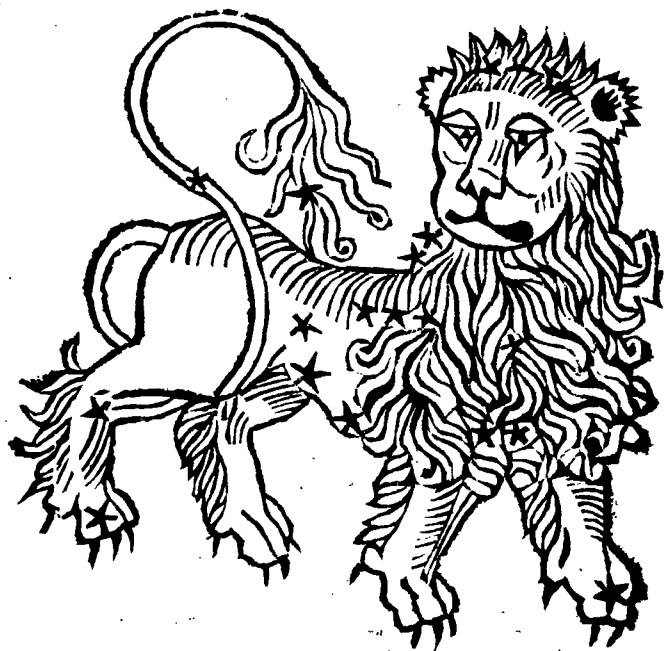
17
 Ancer in astris positus esse dicitur beneficio iunonis
 c Quod cū hercules cū hydra ad fontē lerneū depugna-
 ret hic cācer herculis pedē morfu depræhēdit: ut pama-
 sis autor dicit: quē miratus hercules calcatū cōtriuir: bñficioq;
 iunonis magnis honorib⁹ decoratus est: idē duodeci signoz;
 numero an numeratus. sūt in hoc signo aliæ stellæ quas græ-
 ci dicunt: Quod cū liber a iunone in sania obiecta fugeret ad
 occasus dodonei iouis eiusq; in templo responsa peteret ut
 phyliscus refert magni imbres cū grandine orti sunt: ea parte
 quā transiturus erat: Alinus e contrario trāsēūtibus p̄ aquas
 in uno ex his sedens & ipse trāsuectus est sine periculo: & ab ī-
 sania liberatus. Vni aut̄ ex his effecisse diciē ut uoce humana
 loqueret̄ & post paucū tēpus cū priapo cōtēdere cœpit de mē-
 bro naturali. Priapus cōpressū alinum occidit: iouis aut̄ bene-
 fitio utriq; immortalī honore donati astris sunt illati. est & al-
 tara origo quæ infertur ab aliis. Quod cum aduersus gygan-
 tes dii bellum agerent: idem liber & uulcanus & satyri alinis
 insidentes profecti sūt ad pugnā: Quod genus uiso tumultu
 diro cū murmure rugissent: gygātes eoz; uoce territi fugerūt
 & confestim dii de gygantibus triūphauerunt & iccirco una
 cum præsepio suo astris sunt illati: & in signa nobilis cancri
 positi: cuius cursum ad occasum tendit. Habet autem stellas
 in cornibus aterioribus duas claras: & tres obscuras: quæ ap-
 pellantur nubilum: quod circa eum uidetur præsepium di-
 citur: in ore unam: in dextris pedibus singulas: sunt quattuor
 obscuræ: in sinistris priores claras duas: in secundo unam: in
 tertio unā: in extremo minore unā. in testa duas sūt cēs: xvi.

LEO

h Orrentisq; iubas & fuluum cerne leonem
 Hunc ubi contigerit phœbi uiolentior axis
 Accensa in cancro iam tunc geminabitur æstas
 Tunc lymphæ tenues: tunc est tristissima tellus
 Et densas lætus segetes bene condit arator
 Ne mihi tunc remis pulset uaga cerula pupis
 Dem potius uentis excluso uela rudente
 Excipiamq; sinu zephyris spirantibus auras

M. D. L. L. L. L. L. L.

leo
 orrent

Eonē beneficio iunonis inter astra collocatū dicit: eo
 q̄ uirtute cæteras præcellat. periandrus rhodi⁹ refert
 eū ob primos labores herculis memoriæ causa honori
 fice astris illatū. Nigidius refert hūc leonē nutritū apud lunā
 iussu iunonis & in terra archadia i regione nemeæ i spelūca
 mihdimon nomine fuerit: quā quidā aphriso dicit: & iussu iu
 nonis ad herculis exitiū dimissū quē hercules iussu Euristhei
 interfecit cum Molocho hospite suo: cuius clauā pro uiribus
 tributam principio est adeprus eū qua leonem i terfecit: itaq̄
 postea claua pro gladio pelle p̄ scuto reliquo tēpore uti coepit
 & apud omnes mortales gratus ob uirtutē haberi cæpit iuno
 porro magis odio esse: Qua propter leonem cælesti memoria

dignatū uoluntate iunonis nō arbitramur. Hic notabilis &
 maximus inter signa est. Plaricq̄ uolūt nemeæ gymnicos lu
 dos ob hūc leonem institutos: hic torus figuratur. Habet stel
 las in capite tres: in collo duas: in pectore clarā unam: in spina
 tres: in cauda media unam: in ultima cauda clarā unam: in
 medio uentre unam: sub pectore duas: in priorē pede clarā
 unam: sub uentre unam clarā: i medio uentris unam: in po
 steriore pede clarā unā: i genu posteriori clarā unā. fiūt omnes
 decem & nouem. Videntur aliæ stelle obscure septem iuxta
 caudam eius: quæ uocantur crines berenices: & sunt earum
 uirginum quæ lesbo perierūt. illa autē magna & clara quæ in
 pectore eius est appellatur tyberoni.

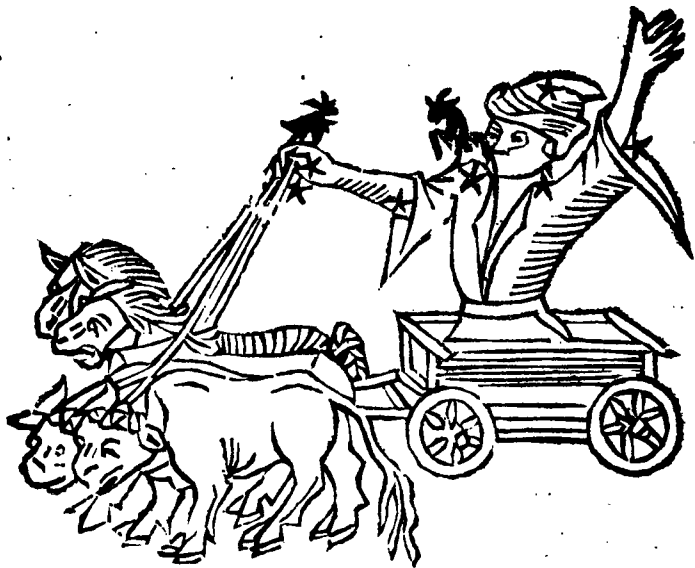
HERICHTHONIVS

St etiam aurigæ facies siue inelyta forma
 e Natus erichthonius: qui currus sub iuga duxit
 Quadrupes: seu mirtoas demersus in undas
 Myrtilos hunc potius species in sydere reddit
 Sic nulli cursus sic ruptis mæstus habenis
 Perfidiā pelopis rapram gemit hyppodomia
 Iose ingens transuersus ab it leuam geminorum
 Maiorisq̄ ursæ contra delabitur ora
 Numina præterea secum trahit: una putarus
 Nutrix esse iouis: si uere iuppiter infans
 Vbera crætææ mulsit fidissima capre
 Sydere quæ claro gratum te gestat alūnum
 Hanc auriga humero totam gerit. at manus hædos
 Ostendit nautis inimicum sidus in undis
 Orbis ab oceano celsus rapit aut semel hædi
 lactatam uidere ratem nauta q̄ pauentes
 Sparsaq̄ per sæuos morientum corpora fluctus

erichthonius

*mirtilus
pelops
hyppodomia*

*capra
hædi*

hic agitator erichthonius dicitur fuisse uulcani & minerue filius. Qui uulcanus cum ioui fulmen efficeret ab Ioue pmissum cepit: ut quicquid uellet præsumeret ille mineruam in coniugem petiuit. Iuppiter ipetrauit ut minerua uirginitatē descenderet. Dūq; cubiculū introirent certando uulcanus semen in pauimentū iecit: unde natus est erichthonius: quē minerua in cista abscondit: draconeq; custode apposito duabus sororibus aglauro & pandoroe comēdauit. Hic primus currus homines equis iunctis docuit similes quadrige solis facere primū panatnenea cōstituisse arcē tēplūq; ædificasse dicitur: Quē iouis miratus astris receptum memorie tradidit. In hoc signo & capra est: quā in humero portat: q̄ iouem nutriuit. Itemq; eius filii hædi quos auriga i brachio por

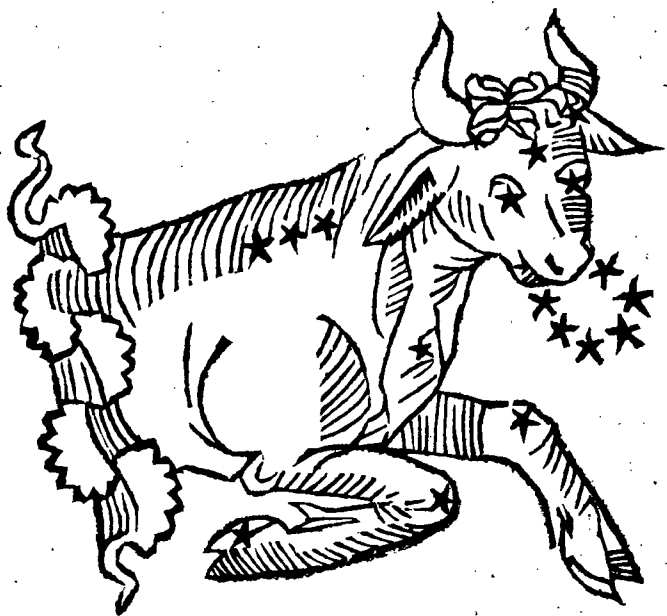
tat: qui fructus significare dicunt: noscuntur. Musæus de capra hoc refert: datur iouis infans nutricus themidiæ alteæ quæ fuit dñæ capre: quæ ex ea iouem nutriuit. Esse autē hanc caprā filiā solis dicunt: cuius aspectus tam atrox fuisse dicitur: ut tytanes eam timerēt: rogarentq; matrē terrā ut eam abderet. Terra autē in antro clausam amaltheæ tradidit custodiendā: ibiq; iouem cum cura amaltheæ educasse. Qui cum esset iuuenis: & ille contra tytanes inermis uellet pugnare: eius pellem dicitur acceptā pro scuto habuisse q̄ semp̄ tytanis agitator timori fuerit: & dicebat media pelle gorgoneū caput habere: eo tectus tegmento capre tergo alterius pellis tecta restituit: uite etiā immortalitate donauit: cœliq; astris intulit: & eius pellem appellauit. Aliis placet agitatorē myrtilū esse mercurii filiū oenomai aurigam & a patre mercurio astris illatū cuius caput non multū distat ab helyce: genua apponuntur geminis: pedes iuxta tauri cornua. Habet autē stellas in capite unam: in singulis humeris singulas: sed ea est clarior quæ in sinistro humero est: & appellat capra: in singulis genibus singulas: in dextra manu unam: in sinistra duas: & sup̄ ipso brachio stellas duas: quæ uocant hædi. sunt oēs simul decem.

TAVRVS

Vrigæ pedibus trux adiacet ignea taurus
 a Cornua fronte gerens & lucidus igne minaci
 Quem liber ignarū cœli formando docebat
 Et caput & apulas nares & cornua tauri
 Fronte micant hyades. quæ cornua flāma sinistri
 Summa tenet. sub hæc eadem uestigia dextra
 Aurigæ mediq; ligant cōpagine diuos
 Mirtylos exorif summo cū piscibus ore
 Totus cum tauro lucet: ruit oceano bos
 Ante super terras cum fulget mirtylus ore.

Taurus

hyades

p Orro taurum inter astra quidam putant positum propter
 iouem: quod in bouem sit fabulose conuersus. Nigidius
 hunc iouem a neptuno fratre per gratiam adduxisse: quod in
 figura tauri sensum humanum haberet: quem iouis sydonem
 misit: ut europam genoris filiam ad se portaret: isque per pelagum
 sydonem uenit: ibique europam inter aequales suas ludentem in
 templo aesculapii conspexit: eaque repente arreptu collocata
 suo deuexit ad iouem in insulam cretam. Ob hanc igitur causam
 iuppiter taurum syderibus dignatus est immortalis memoria
 inferre. Eratosthenes dicit hunc esse qui coit cum pasiphe: cuius
 priores partes apparent: reliquum corpus non apparet propter foemineum
 sexum. Spectat autem orientem. In signo autem tauri
 frons & facies hyades uocantur: quas phereades atheneus nu-

127
 trices liberi dicit: quae daedonides nymphae uocantur. Quae cum
 a ligurgo captiuitate timentes fugerent thebas: ne sibi a iuno-
 ne aliquid paterentur iouis caelo illatas syderibus honorauit
 hyadesque appellauit: quod nascente libero eas inuenerit: quas in
 signum temporis posuit: uel quod sint pluuiales. Vnde enim plu-
 re est: quia eorum ortus imbres concitat: uel quia in modum y-
 lphae positae sunt. Musaeus & ista refert ysaia & athlantis duodecim
 filiam procreauit: & filium yonem: quem dum ab apro uel leo-
 ne occisum sorores omnes minus nimis diligentes flerent obi-
 erunt: e quibus quinque stellas figuratas hyades appellauerunt.
 septem autem plyades. Mirtylus autem quinque filias cadmi esse
 dixit. Habet autem taurus stellas in capite quinque: quae hya-
 des appellantur. id est in cornibus singulis singulas: in fronte
 duas: in naribus unam. haec sunt hyades. In singulis genibus sin-
 gulas: in unguae anteriore duas: in palialibus duas: in collo unam
 in dorso tres: e quibus nouissima splendida est: in uentre splen-
 didam unam: in pectore unam: in palle unam. sunt omnes xviii.
 ab excisione tauri usque ad id quod septem stelle sunt: quae quaedam
 plyades uel pleiadas dicunt: quae non uidentur simul: eo quod se-
 ptima obscura sit.

CEPHEVS

i Asides etiam caelum cum coniuge cepheus
 Ascendit toraque domo. quia iuppiter autor
 est generis. prodest maiestas sepe parentis
 Ipse breuem patulis manibus stat post cynosuram
 Diducto passim quantum latus a pede dextro
 Cepheus extremam tangit cynosurida caudam
 Tantuñdem a leuo distat minor utraque iungit
 Regula: cepheos uestigia baltheus ambit

cepheus

Epheus in ordine quarto loco positus est: quæ septentrio-
 c nalis circulus occupat: a pedibus usque ad pectus: reliquus
 medius est arturo æstiuo tropico circulo: fuit ergo si-
 cut euripides scribit æthiopum rex andromedæ pater: qui filiã
 suam ad cetum dicit exposuisse: quam perseus saluauit eiusque
 causa: & ipse pater beneficio mineruæ sit astris illatus. Habet
 quodæ stellas in capite splendidas duas: in singulis humeris singu-
 las: in singulis manibus singulas claras: in singulis cubitis obscuras
 singulas: in zona tres obliquatas: in dextra coxa unã: in sinistro
 genu duas: supra pedes quatuor: in ultimo pede unã: sũt cetera xix.
 Va latus afflexum sinuosi respicit anguis
 Cassiopeia uirum residet sublimis ad ipsum

Cassiopeia q

Clara: etiam pernix cœlo cū luna refulget
 Sed breuis & paucis decorata in sydere flammis
 Qualis ferratos subicit clauicula dentes
 Succutit & foribus præducit uincula claustri
 Talis dispositis stellis ipsa horrida uultu
 Sic rendit palmas ceu sit planctura relictam
 Andromedam merita non iusta piacula matris

Andromeda

Cassiopeia interea ut refert sophocles carminum uates:
 c dicitur reposuisse formam suam nereidibus ob quod ira
 neptuni ceto transmissa uastabatur eorum terra: expo-
 stulatam andromeden & ceto propositam ob quam rem longè habitum
 eorum diuersus est: ita autem est cassiopeia in sella sedens: habet in capite

Stellam claram unam: in singulis humeris singulas claras: in
 dextra mamilla claram unam: in dextra manu clarā & magnam
 unam: in sinistra manu claram unam: in umbilico clarā & magnā
 unam: in sinistro femore duas: in eodē genu clarā unam: in uno
 quoque angulo selle in qua sedet singulas claras. Sūt oēs. xiiii.

Ecce pulcherrima andromede totam quam cernere nondū
 Obscura sub nocte licet: sic emicat ore
 Sic magnis humeris candens niter: ac media ambit
 Ignea substrieta fulget qua zonula palla
 Sed poene facies remanet districtaque pandit
 Brachia: ceu magni teneant robore saxi.

16
 a Andromeda filia fuit cephei & cassiopie: quæ adama-
 ta est a cupidine: & datū est responsum ut traderetur
 cetui ad deuorandū: Quæ suspensa inter duas montes
 & exposita cetui est cū omnibus ornamentis. a perseo autē li-
 berata est & ob id persea dicta. beneficiorū minerue astris re-
 cepta est. Euripides et dicit intra astra collocatā ut labor psei
 æternus pateret manibus eius extensis quæ admodū cetui op-
 posita est. Quæ cū a perseo liberata esset: neq; patri neq; ma-
 tri uoluit commorari: sed cōtinuo cū perseo pfecta est. Habet
 stellas in capite clarā unā: in singulis humeris singulas: in sin-
 gulis cubitis claras singulas: in dextra manu clarā unā: in eo-
 dē brachio claras duas. in zona tres: sub zona quatuor: in sin-
 gulis genibus claras singulas: in dextro pede duas: in sinistro
 pede unam. sunt omnes. xxi.

EQVVS DIMIDIVS

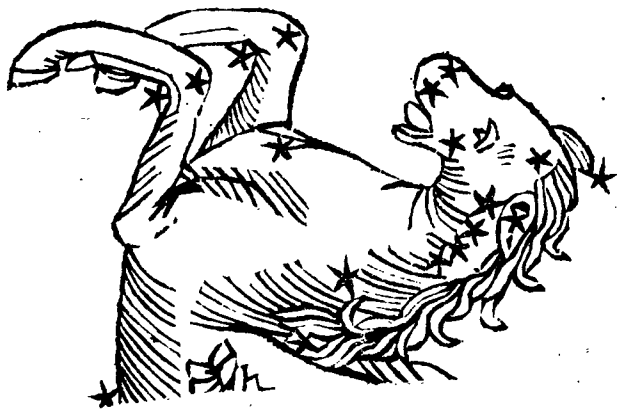
a Andromedæ uero radiat qua stella sub ipsa
 Albo fulget equus tres harmo sed latera æquis
 Distinguit spatii: capiti tristissima forma
 Et ceruix sine honore obscuro lumine sordet
 Spumanti mandit. sed quæ ferus ore lupato
 Et capite & longe ceruice insignior exit
 Stella nitens harmis lateriq; simillima magno
 Nec totā ille tamen formam per singula reddit
 Primo prestat equo medio rapta ordine mebra
 Destituunt uisus radiis hinc surgit imago
 Gorgonis hinc proles in pierio helicone
 Verice cum summo nondum decureret unda
 Miferos fontes dextri pedis ictibus hausit
 Inde liquor genitus nomen tenet hippocrenem
 Fontes nomen habent: sed pegasus æthere summo
 Veloces agitat pennas: & sydere gaudet

e Quis preterea dimidius est priore parte parens usq;
 ad umbilicū Aratus dicit sup geniculatore fixum & iā
 astris iatū: eo q; a celsitudine heliconis motis percussio
 pede dextro aquā produxit: quæ liquorē hipocrenē dicūt. Qui
 dā pro eo q; iouis eo usus fuerit. Nonnulli uero pegasus par-
 tāt q; ad astra p bellorophontis in teritu euolauerit. Euripides

equus

pegasus / u
 hic leuata d-
 in pedis fou-
 teni hanc sit he-
 pocrenem
 hippocrene
 pegasus

dicit melanippen chyronis filiã esse: q̄ compressa grauida pro
 fugit in pelio monte: & dum a patre cõprehendi timeret deo
 rum misericordia conuersa in equum ad astra cõscãdit: cuius
 posterioris partes corporis propter fœminæi sexus pudorẽ nõ
 ujdẽtur habet aut stellas in facie claras duas: in capite clarã
 unã: in singulis aurib⁹ singulas claras: i maxilla unã: in ala p
 xima capiti clarã unã: in humero alæ dextre unã: in media ala
 unã: in extremis pennis unã: in armo unã: in pectore unã: in
 spina unã: i umbilico clarã unã: in singulis genib⁹ singulas:
 in singulis unguis singulas. fiunt omnes xviii.

aries

i Nde subest aries qui longe maxima torrens
 Orbis: & ad finem spatii non tardior horam

Peruenit: & quando grauiore lycaonis arctos
 Axem uel tutor quem tanto gratior ille
 Distantis cornu properat contingere metas
 Clara ue non illi est facies nec sydera possunt
 Officiat si luna sua ui rtute nitere
 Sed quærendus erit zonæ ratione micantis
 Vt chele cãdens aut baltheus orionis

Ries ut hesiodus & phecerides dicũt inter astra collo
 a carus est propter phrixũ & helen athamãtis & nebulæ
 filios. Qui cũ nouercã occidere uellent infami a libero
 dicũt effecti: qui dũ i silua errarẽt. mater eis arietẽ auratã pel
 le fertur adduxisse: Qui cũ nauigare uellent in mare proiecti

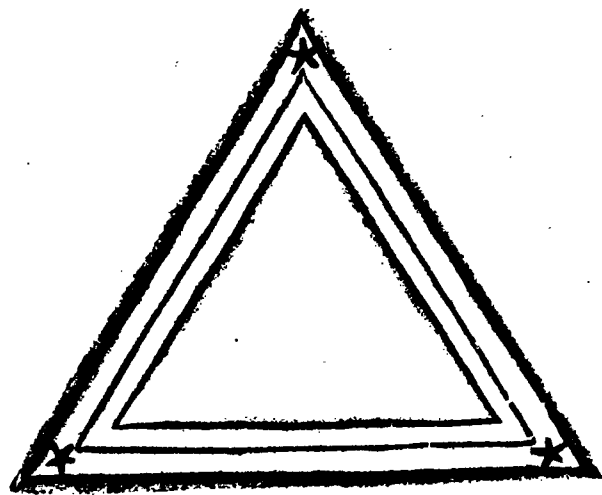
k

sunt: q̄ pelagus ab heles nomine helesponticum uocat̄. Heles aut̄ ut aiunt a neptuno saluata ē: & ex ea puerū p̄zonem genuit. phrixum aut̄ insidens p̄parato ariet̄i colcos adductus est ad octam regem: ibiq̄ arietem marti imolauit: eiq̄ suam aureā pellem concessit ante q̄ inter astra processisset: quā draco custodiuit. Genitum aut̄ hunc arietem dicūt ex ueptuno & theophane altidis filia: quā cū adamasset in insulā chrinissam traduxit: inq̄ ouem conuertit: cum qua in arietē mutatus concubuit: ex qua aries chrysomallus natus est. Nigidius hunc arietem dicit ducem & principem esse signorum zodiaci circuli. Immortali aut̄ honore donatum: q̄ cum liber exercitum in aphyticam duceret & aquā inopiam patere: subito aries ex arena exiit & liberū cum suo exercitu ad aquā p̄duxit diuinitus. Hoc facto liber eū arietem iouē hāmonē appellauit: eiq̄ phanum magnificum fecit eo in loco quo repta est aqua: & abest ab alexandria itinere dierum nouem: locus arenosus & serpentū multitudine plenus: & quia ab arena hāmon est nominat̄. Præterea aries dux aquæ immortalis mutatus: & coeli sydera consecutus. Conuertit aut̄ caput ad taurum. ipse autem assequitur aliis signis. Habet autē stellas in capite unā: in auriculis tres: in collo duas: in summitate pedū anteriorum singulorum singulas: in dorso quattuor: in cauda unam. in uentre tres. in summitate singulorū pedū posteriorum singulas. Sunt omnes. xviii.

DELTON

Delton

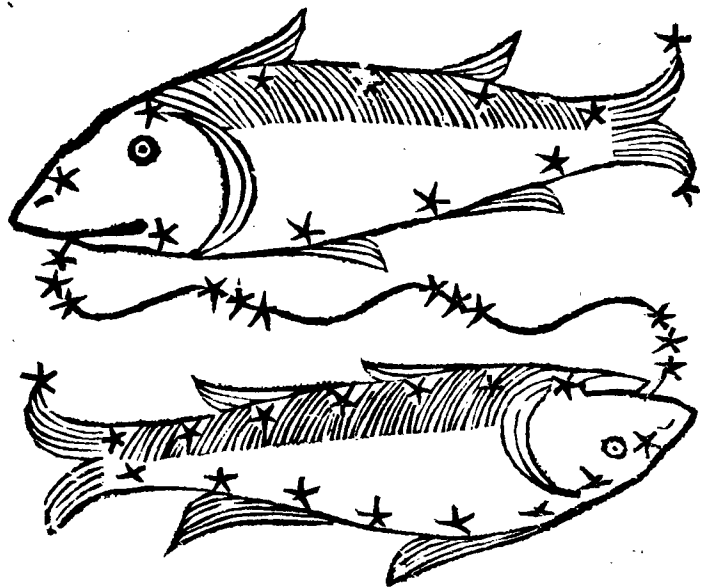
e St etiam p̄piore deum cognoscere signo
 Deltoton si quis donum hoc spectabile nili
 Diuitibus ueneratum undis in sede notari
 Tris illi. laterum ductus æquata duorum
 Sunt spacia unius breuior: sed clarior ignis
 Hunc aries iuxta mediū delton habebit

Vp̄er caput arietis non longe ab andromedæ pedib⁹
 adiacet signum quod græci ob similitudinem deltæ
 l̄æ delton uocant. latini aut̄ ob proprietatem forme
 triangulum dicunt. Quod quidā a ioue p̄mercurium in
 astra positum dicunt super caput arietis: p̄ eo q̄ obscurum eē
 d̄r. Quidā uero dicūt egypti eē effigiē stellis figuratam ī trib⁹
 anguis idē trigono & nilum talē ambitū facere. Habet autē
 stellas tres: in singulis angulis singulas: e q̄bus una ē clarior.
 Nter langeri tergū & cepheida moestam
 Hunc ultra gemini pisces: quorum alter in austrum
 Tendit. threiciū boreā petit alter: & audit
 Stridentes aures niueus quas procreat hemus!

pisces

Non illis liber cursus. sed uincula cauda
 Singula utriq; tenent uno coeūria nodo
 Nondum stella premit piscis qui respicit auras
 Threida dextram andromedæ cernuntur ad ulnā

Isces hi sunt & maior piscis. Nigidius hos pisces dicit
 in flumine euphrate fuisse: & ibi ouum inuenisse mire
 magnitudinis: quod uolentes eiecerūt i terrā atq; ita cobā i
 se disse & post aliquot dies exclusisse eam syriæ quæ uocatur
 uenus: maximeq; misericors ad homines pertinebat quæq;
 multa quæ ad utilitatem hominib⁹ uerterentur ea dicitur in-
 uenisse. Quæ qm̄ iouis sæpius amercurio laudari nominariq;
 audiret quod in deos religiosa: in hominibus officiosa dilige
 ter fuerit: rogata a ioue q; sibi optanti tribui postularet. illa
 ait ut pisces qui suam originem seruassent immortalī præ-

mio afficerentur. iuppiter in duodecim signis pisces syderum
 splendore decorauit. Vnde hodie quoq; syri neq; hos pisces
 edūt: & colūbas potestate decorant. Horū aut unus aqilonius
 est: alter australis ex aduerso caudis utriq; positus. Hinc i ter
 se alligamentū luteū cōtinēs usq; ad priores pedes arietis. An
 dromedæ aut humerus dexter piscis est signū. Habet idē aq-
 lonius stellas duodecim. Alligamentū luteū quo cōtinētur in
 parte boreæ habet stellas tres: in parte nothi tres: ad oriētem
 tres: ad occidētē tres. Australis piscis quædecī. sūt cōs. xxxviii.

PERSEVS

Ans & ille micat tantum occupat ab ioue cœli
 Dextra sublata similis prope caliopeam
 Sublimis fulget. pedibus properare uidetur
 Et uelle aligeris purum æthera tangere palmis

perseus

p Erseus quidē ex danae & ioue natus est. Iuppiter enī
 in similitudinē auri imbris se trāssormās oppressā de-
 lusit danaen achrilii regis argiuorū filiā: quā pater a
 ioue uitiatā cognouit intra arcā includens p̄cipitauit in mare
 Quæ delata ad italiā inuēta a quodam piscatore & oblata re-
 gi: eam sibi fecit uxorem una cū perseo quæ enixa est in mari.
 Qui missus ad polydectē regē insulæ sariphi. Accepta a mer-
 curio talaria & a uulcano arpe adamentina per aera iter faci-
 ens ad gorgones phorei filios uenisse perhibetur: quæ angues
 pro crinibus dicuntur habuisse: quosq; uidissent in lapides cō-
 uertere. Gorgones tres ferūtur fuisse sorores Vno oculo una
 pulchritudine inter se cōmunicantes quarum nomina putan-
 tur prima stennio: secunda euriale: tertia medusa. Quidam
 uero eum a minerua missum dicunt: & ab ea clypeum uitreū
 accepisse: per quem uidere nec uideri ab eis posset. Qui cū gor-
 gones dormientes iuenisset: caput medusæ abscidit & miner-
 uæ tradidit quod illa in suo pectore aptauit ut in bello terri-
 bilior esset. perseum autem inter sydera collocauit. Habet au-
 tem stellas in capite unam: in singulis humeris claras singu-
 las: in manu dextra clarā unam: in eodem cubitro unā. in ma-
 nu sinistra unā: in dextra parte lumborū clarā unā: in sinistro
 femore clarā unā: in singulis genibus singulas: in singulis ri-
 biis singulas: in singulis pedibus singulas: in capite gorgonis
 circumquaq; tres: in harpe unā. fiunt cōs. xviii.

Ydera cōmunem ostendunt ex omnibus ignem
f Septem tradunt numero: sed carpiē una
 Deficiente oculo distinguere corpora pua

Nomina sed cunctis seruaui fida uetustas
 Helectra alcioneq; celoneq; meropeq;
 Cœlifero genite. si uere sustinet athlas
 Regina iouis superoq; atq; ipso pondere gaudet
 Lumine non multo pleias certauerit astris
 Præcipuo sed honore ostendit tempora bina
 Cum primū agricolam uentus sup̄iminet auster
 Et cum surgit hiems portu fugienda peritis

*electra
 alcione
 celone
 merope
 pleias*

p Leïades a pluralitatē græci uocāt. latini eo q; uere exo-
 riant uergilias dicunt. Dicit aut pherecides athineus
 septem sorores fuisse licurgi filias ex naxo insula: &
 p̄ eo q; liberū educauerūt: a ioue int̄ sydera sunt relatæ. Ha-
 rum nomina putant̄ Electra: Alcione: Celeno: Asterope: Me-
 rope: Taigete: Maia: quarum septima ut ait aratus uix intue-
 ri potest: quā quidam pre timore orionis fugisse putant. qui-
 dam a sole persecutam arbitrant̄: uocatamq; electram: quæ
 non sustinens uidere casus pro nepotum fugerit. Vnde & illa
 dissolutis crinibus propter luctum ire asserunt: & propter co-
 mas quidā cometen appellant. Nōnulli uero meropē cē aurū
 māt: q; nupta a quodā uiro noiata hipodomia. Musæus autē
 refert filias athlantis fuisse septem: ex qbus sex clare sūt: una
 obscura: cum diis concubuerunt: tres cum ioue & ex helectra
 dardan⁹: ex maia mercurius: ex taigete lacedemon: cū neptu-
 no duæ: Alcione ex qua hercus: celeno ex qua lycus: cū mar-

te asteriope ex qua denomaus Merope cum sifipho. Magnā
apud homines dignitatē habent

lira

Empora leua premit parthi subiecta draconis

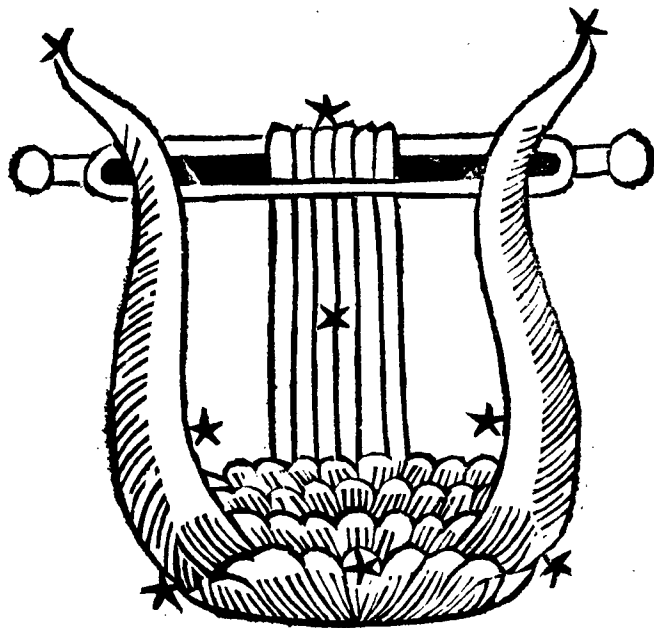
Summa genu subuerfa tenet qua se lyra uoluit

Contra spectat a uem uel phœbi quæ fuit olim

cygnus

Cygnus de thalamis candens qui lapsus adulter

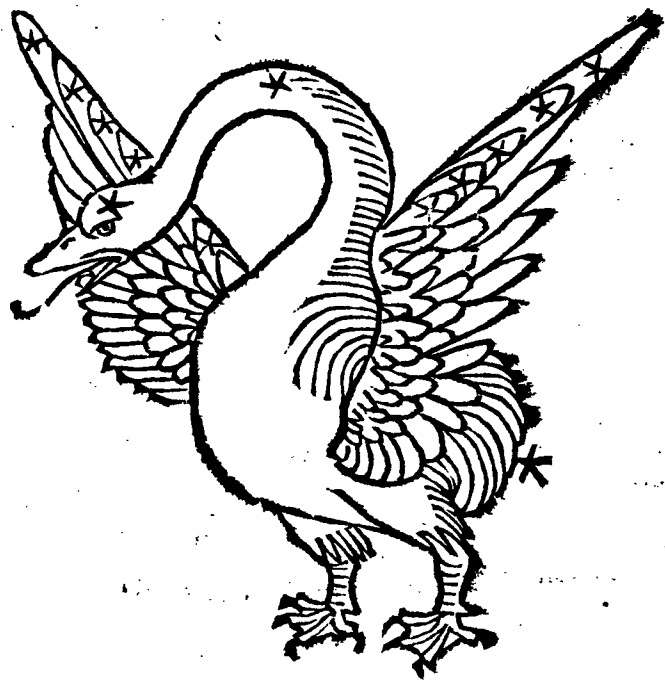
Furta iouis falsa uolucet sub imagine texit

I Yrā inter' astra collocarā dicūt propter honorē meteu-
rii qui ea cōdidit ex testudinis similitudine de apol-
linis bo um cornibus qui intendit cordas septē athlāti

dū numero. Regredicte igit' nilo ad suos meatus inter cæte-
ra relicta et testudo est: q̄ putrefacta fuisset & nerui eius exte-
si intra coriū remāsi sēt: percussa a mercurio sonitū dedit: in
cuius similitudinē mercurius lyrā fecit: quā postea apollini da-
tam: alii orpheo dicūt: eo quod unus ex musis idest calliopæ fi-
lius. fecit aut' cordas nouē iuxta numerū musarū. Tāte nāq̄
dicitur dulcedinis i modulādo fuisse ut arbores: saxa: bestias:
atq̄ inferos cōmouerit ob cōiugis euridices desiderū ad infe-
ros descendēs. Qui cū apollinē maximū deorū honoraret. li-
berū aut' patrē a quo fuerat glorificatus minime glorificaret
sedens in pangeo mōte & expetans solis ortum. liber indigna-
tus misit bacchas ut æschilus scribit quæ eum mēbratim dif-
cerperent: collectisq̄ membris eius sepelirent: eum in lesbiiis
montibus: eius lyram museo dederunt. iouemq̄ roga uerūt ut
eius memoriam astris inferret. habet autem stellas in utrisq̄
pectinibus singulas: i cacumine chordarū singulas in: utrisq̄
humeris singulas: in fūdo unam: in modulo unam: in tympa-
no claram atq̄ cādidā unā. sunt cæs nouem.

Ut mediis fulgoris erunt penna utraq̄ læta
a Dexterior iuxta regalem cepheos ulnā
Arlæua fugit instantem sibi pegasū ala

c Ygnū dicunt inter astra cōstitutū: eo q̄ iuppiter ī cy-
gnū trāffiguratus euolauerit ī ramū atticæ regionis
ibiq̄ cōpresserit Nemefim quæ & læda ut refret crates
tragædiarū scriptor: q̄ enixa est ouū unde nata est helena. sed
quoniā iupit̄ rursus ī cœlū ī cygnū trāffigurat̄ se recepit: Vt
fuit p̄nis t̄elus simulacrū ei⁹ syderib⁹ reliquit. h̄et aut̄ stellas ī
capite clarā unā: in dextra ala q̄nc̄: unā clarā quæ est erga col-
lum: in sinistra ala q̄nc̄: in pectore unam: in cauda unam:
quæ est amplissima. sunt omnes xiii.

AQVARIVS

o Ceano merfus sopitas condere flammās
Hymbres occasus ortusq̄ intercipit ora
Et cum terrores auget mox atra marinos

aquarius

Multum clamatos frustra spectauerit ortus
Tunc rigor aut rapidus ponto tunc incubat auster
Tarda ministeria & nautis tremor alligat artus
Fit rationem animi temeraria pectora soluent
Nulla dies oritur: quæ iam uacua æquora cernat
Pupibus & semper tumidis ratis innatet undis
Interea temptare undas inuat: aspera sed cum
Assultat lateri deprensæ spuma carinæ
Tunc alti curuos prospectant littore portus
Inuenta s̄q̄ alii terras p̄ munere narrant
Interea exanimat pauidos instantis aquæ mons
Ast alii procul e terra iactant in altum
Munit & hos breue lignum & fata instantia pellit
Nec tantum a loeto quantū rate fluctibus absunt.

U. S. O. S.

P Orrho aqrius nomen accepisse dicitur qd ei exortu hymbres plurimi fiat. Quidam uolunt ganymedem eum esse troili & calliroes filium: qui cum in ida monte uenaret ob nimiam pulchritudinem a ioue adamat: & p aquilam raptum inter astra est collocatus. Dehinc aquarius dicitur est qd undas funderet. Nigidius hydrochoos siue aquarum existimat esse Deucalionem thesalum qui maximo cataclismo sit relictus cum uxore pyrrha in monte aethna: qui est altissimus in sicilia: & postea quam se & uxorem suam in terra relictum censuit: orbitatis & uastitatis miseratus ab ioue precari coepit: ut aut & ipsi interirent: aut hominum genus restituerent. Iuppiter respondit & per sortem indicauit ut lapides quos ante se reperissent post se iactarent. Reuersi itaque quotquot deucalion miseri uiri fiebant: quos pyrrha foeminae. Quo facto rursus hominum genus natum est: ob quam rem λαός graece populus dicitur: quia lapis antiquitus graece λαός appellabatur. Ab antiquis quidem dicitur aristheus filius appollinis fuisse: quem appollo dicitur ex cyrene procreasse: quam compressit in monte orphea: qui cyrenis est appellatus. Aristheus dicitur omnibus artibus doctus fuisse: quibus caeteros homines ad bonos fructus utilitatemq; producebat. Is cum caniculae signum pestiferum oreret & statim praesentes fructus lederetur: & homines diuturna pestilentia afficerent. Factum est ut a diis impetraret maxime neptuno iouis parenti: ne tempestatibus & uentis pateret generum humanum affici indignis calamitatibus. Itaque uenia data constitutum est a diis ut p caniculae stelle exortu uenti praeserent dies circiter quadraginta: eiusque pestilentie uim abscinderet. Quapropter aristheus a diis inter astra est collocatus. Habet autem aqrius stellas in capite obscuras duas: in singulis humeris singulas amplas: in sinistro cubito unam: in dextro cubito unam: in singulis manibus singulas: in singulis mamillis singulas: sub manillis singulas: in dextro lubo unam: in singulis genibus singulas: in dextera tibia unam: in singulis pedibus singulas. sunt oes. xviii. Effusio uero aquae dextra leuacque fit stellis. xxxi. Quarum duae splendide sunt. caeterae uero obscurae.

C Apicornus sane similitudinem habet aegyptanos. hunc enim posteriori parte piscis: porae capcorni. & hunc honorem dicitur affectus: eo quod cum ioue sit nutritus. epimenides dicitur ida utrosque nutritos: & ad tyranorum bellum cum ioue esse perfectum: quem iupiter uictor astris intulit: quod eius opera dii armati essent. Itaque matrem

22
eius capram quae dycolus inuenisset in mari: ideo piscis cauda nota est. Nigidius capricornum fertur in mortali honore donatum: quo tempore phyton in morte tauro spelunca haeret & aegyptum icoleret: ab ioue concessum habuisset quem admodum diis posset obsistere: cum eis consilium paderet: si neque terras relinquere uellet: neque phithonis imitanti resisteret: dii posset in consilium figuram imutauerunt: in qua quis uellet: seu bestiam seu uolucrum seu piscem pecudem uel phythone se in capram transmutasset: itaque immortales figuris ignotis phytonis autem oculos crebro uersabant: unde adhuc maxime per diis multas bestias abseruat coluntur aegyptii: & conuenit phytoni neminem deorum aduersari sibi met: uacua cognouit dominatum arbitratu deos se ueritos pro metu dominabantur imperitis fortunae uarietate: & periculi magnitudine istatis. Nam post. xviii. dies dicitur consilium de eo repetere a diis factum ut interficeret: ob idque usque hodie in aegypto hos dies id est. xviii. festos perpetuo annis singulis instituerunt. in quibus diebus qui nascitur aphylius quam eos non uiuit phyton aut fulmine interficitur ab apolline in templo aegypti: menphis ubi mos fuit solio regio decorari reges qui regnabant. ibi enim sacris iniciabatur primum ut dicitur reges sacri religiose tunicati: & tauro quem apim appellant iugum portare fas erat quem deum maximum aegyptii existimant: & per uicium unum duci ut periti existimant labore humane necessitati: ut crudeliter quae sub eis sint abutant. deducitur autem a sacerdote isidis in locum qui nominatur a dytos & iureiurando adigitur neque mense: neque die intercalandum quem in festum die immutatur: sed cccxl. dies pasturos sicut institutum est ab antiquis: sed illo reuertamur unde digressi sumus. igitur dii postquam phytonem poena affecerunt & interfecerunt: facta astrorum memoria decorauerunt & ei nomen aegypti, aegyptiana imposuerunt: quod contenti dii se in bestias conuertissent: phyton se in capram transfigurabat opidumque magnificum in aegypto edificauerunt quod panopolim appellauerunt. Habet autem stellas: in singulis cornibus duas: in naribus claram unam: in capite claras duas: sub collo unam: in pectore duas: in anteriore pede unam: in summitate ipsius pedis unam: in dorso septem: in uentre quinq; in cauda extremitate claras duas. sunt oes. xxvi.

B Elligerum titan etiam cum contigit arcum
Ducentemque ferunt sinuato spicula neruo

J. M. 170115

Iam clausum tatione mare est: iam nauita portu
 In festam noctem fugit ad longa sc̄p̄ tenebras
 Signum erit exorients nobis tum nocte suprema
 Scorpions ille micat super freta cerula cauda
 Insequitur grauis arcus & in lucem magis exit
 Tunc alte cynosura repit. tunc totus in undas
 Mergitur orion: humeris & uertice cepheus

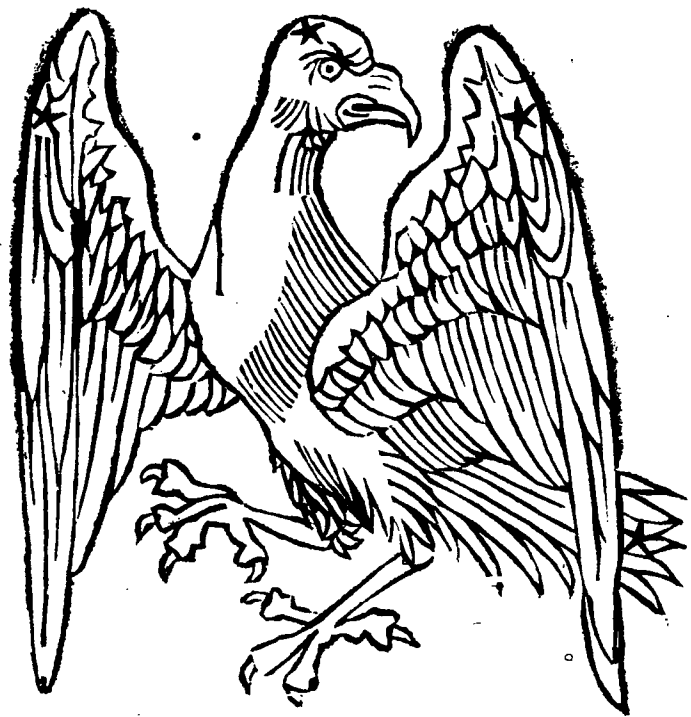
orrho sagittarius scorpione oriēte ascēdit: quo ascē-
 dēte orion occidit totus & cepheus a uertice & hume-
 ris cū manib⁹: i cuius signi regione zodiacus circulus
 humillimus est propter equina crura. Quidā negant dicētes
 nūq̄ cētauros ullis sagittis usos fuisse. Quidā autē dicūt q̄ qua-
 drupedes esse nō uideāt: sed stās bipes sagittarius. Hic autem

27
 homo equinis pedibus est & caudā habet ueluti sagittarii. So-
 fitheus autē tragœdicarū scriptor illū affirmat esse cortonem
 euschemis mularū nutricis filium & inhabitasse helyconem
 atq̄ sagittis & uenatu uitā exegisse: qui int̄ musas sapius cō-
 moratus plausu cantus earum distigebat idest ad pedē ma-
 nibus plaudebat: quo alii timerent: Hunc musæ beneficio io-
 uis astris intulerunt: cuius artes idest plausus & sagittæ inter
 mortales mansere. Nigidius de crotone eodem dicit: sed non
 conuersatum cum musis: sed dum illæ cantus chorosq̄ cele-
 brarent: Hunc procul auditu repentino plausu ad pedem feri-
 endo oblectare canētes: ob hoc cum a ioue immortalī memo-
 ria earum rogatu donatum quod essent nutricis earum filius
 idem oceani nepos. Habet autem stellas in capite duas: in ar-
 cu duas in acumine sagittæ duas: in dextro cubito unā: in ea-
 dē manu unam: in uentre claram unā: in spina duas: sub cau-
 da duas: in anterioribus geniculis singulas. Sunt omnes. xv.
 Reliquæ uero septem subter crura similes quidem sunt po-
 sterioribus quæ non ostenduntur. Quod centaurus duplex
 sit iaculum autem eius ex quo dicunt omnes cygnos ab apol-
 line interfectos: qui ionis fulmina fuerant absconditū fertur
 ad aquilonem & peracta ac potius sedata lite assumptū et ad
 pedes sagittarii inter astra collocatum. Habet autem stellas
 quattuor: in summo unam: in medio obscuram unam: in pé-
 nis duas. unam uero splendidiorem aliis.

u. Nguibus innocuis phrygium rapuit ganymedē
 Et cœlo appositus custos quo iuppiter arsit
 In puero: luit excidio quem troia furorem

*agmina
 ganimedes*

Quilã sane iter astra collocatã dicunt: p̄ganimedẽ io
 uis ministrũ: quẽ rapuit i cœlũ: est eni i ea signum io
 uis: q̄ cum dii omnes uolucres inter se diuideret eã i
 portiõẽ sortitus sit iouis pp̄ quod altius cunctis uolatib⁹ euo
 let & pene i ter cõs principatũ tenet: & q̄ sola auiũ solis radiis
 non terreatur. Nãq̄ ita est spectãs ad orientẽ p̄nis tẽsis. ag lo
 asthenes dicit iouẽ in aquilam trãfiguratũ: maxiam regionẽ
 ubi nutrit⁹ fuerat petiisse & regnum accepisse. Egressus uero
 de maxo cum aduersus titanas proficisceretur & sacrificium
 faceret: aquilam ei i auspicio apparuisse & fulmina ministraf
 se: quam bono omne acceptam tutelã subiecisse. Habet au
 tem stellas in capite clarã unã: in humeris singulis alarũ sin
 gulas: in pectore obscuram unam. sunt omnes quattuor. Sa

gitta aut quã tenet in pedibus dicit sagitta appollinis fuisse:
 cum qua cyclopas interfecit: eo q̄ iouis fulmina facerẽt: q̄ eo
 telo æsculapius eius filius a ioue esset interfecus: quã sagit
 tam astris illatã in memoriã uirtutis suã reliquit. Habet autẽ
 stellas quattuor: in summo unam: in medio unam: in pennis
 sagitte duas.

DELPHINVS

Ydera quã mundi pars celsior æthere uoluit
 Quẽ uident boream uentis assuera serenã
 Diximus. hinc alius decliuis ducit ordo
 Sentit & insanos obscuris flatibus austros.

Delphinus

Eptun⁹ ut artemedotus refert amphitriten uoluit in
 coniugium accipere: quã cũ ob uerecundiã magnitu
 dinẽ & uirginitatẽ obseruantia ad athlantẽ cõfugisset

neptunus post eā multos misit qui eā peterēt: iter quos & delphinum misit qui eā peteret. Quæ cum circa insulas athlæris moraretur repperit eā nunciauitq; neptuno: quā ille suis per suasionibus ad suā perduxit uoluntatē: delphinorū maximos honores in mari tribuit: quem in astris intulit & in manu sua habere instituit. Habet autē stellas nouem: & ideo musicum si gnūm dicitur: eo quod in numero musarum. stellas habet in ore unam: in folio duas: in pennulis uentris tres: in dorso unā in cauda duas. sunt omnes nouem. delphinus autem nō multum currit super capricornum

ORION

Ela caput magniq; humeris sic balteus ardet
Sic uagina ensis pernici sic pede fulget

o Orion qui & icola dicitur ante tauri uestigia fulget: &

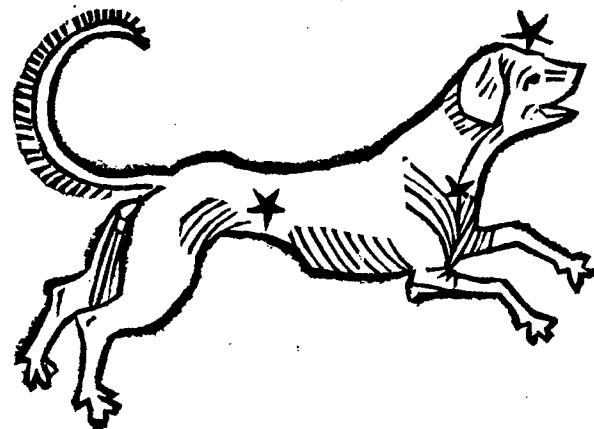
dicitur orion ab urina idest ab inundatione aquarum. Tempore enim hiemis habet ortum: cum mare & terras aquis & tempestatibus turbat. Hunc romani iugulam uocant: eo quod sit armatus ut gladius: stellarum luce terribilis & clarissimus qui si fulget serenitatem protendit: si obscuratur tempestatē annuit imminere. Hunc hesiodus dicit neptuni & euriphides filium: cui dono datum est a neptuno ut super fluctus ambularet ueluti supra terrā. Qui cum chiū uenisset meropē oenopionis filiā cōpressit: quē oenopion ob iniuriam excæcauit: & de finibus suis expulit. ipse cum lemnum uenisset: a sole dicitur ei lumina restituta esse: & reuersus est ad oenopionem: qui cum a ciuibus terra absconderetur oenopion: desperata eius inuentione cretam est profectus ubi cum immodice uenaretur: & adiana corripere ait se nullam feram in terris relicturum. Tellus indignata scorpionem extulit miræ magnitudinis: qui pœnas magniloquentiæ eius exigeret. iouis autē orionē ob uirtutem astris intulit. idem rogatu dianæ scorpionem inter astra duodecim cœlo collocauit: quorū contra magnitudinē stellæ quoq; eorū amplissimæ sunt. Aristomachus autē dicit caubrisa quædā thebis uoto petisse ut filium haberet ad quē iouis mercuri⁹ & neptunus hospitio deuenerunt. qui eis hostiā immolauit ut filius nasceretur: cuius bouis pelle detracta dii in eam urinam fecere: iussuq; mercurii terra obrupta est: unde puer supradictus est natus: quem orionem appellauerunt & astris intulerunt. Quidam autem dicunt orionem methiæcum qui cū esset cytharæ potens rex corinthiorū pyran nomine eū dilexit: qui cum a rege petisset ut ciuitatem arte sua illustraret & magnum patrimoniū acquisiuisset cōsenserunt famuli cum nautis ut eum interfecissent: quem cū uellent interficere petiit ab eis ut añ decantaret. Cum autem cytharæ sonus cum uoce eius audiretur delphiui circa nauim uenerunt: ille super unum ex his se precipitauit: qui eum sublatum ad regem pyranthum corinthum detulit. delphinus subductis per æstum aquis exanimatus est. Qui cum suos casus Pyrantho narrasset: iussit rex Pyranthus delphinum sepeliri: & ei monumentum fieri: post aliquantulum temporis nauis qua orion deuectus fuerat corinthum delata est

Nautas cū ad se adduci rex imperasset & de orione inquire-
 tet: dixerunt eū obiisse. Quibus ille crastino inquit die ad del-
 phini monimētū iurabit. eosq; custodiri mādauit: atq; orio-
 nē ita ornatū sicut se precipitauerat in monimēto delphini
 delitescere. cum autē adducti per dephini monimētum iurarēt
 orionē obiisse: & de monimēto prodiisse: quē illi uidentes ob-
 mutuerunt: ibiq; regis imperio crucifixi sūt. Dehinc iouis mi-
 seratione dicit q; orion cum delphino inter astra positus sit:
 Nigidius autē refert quodam tempore iouē cum cæteris diis
 apud musæum bithoniorum regem hospitio dapfali copio-
 soq; affectu prædito in hilaritate cōstituisse ut in corio tauri
 qui tūc immolatus fuerat migerent: eoq; loco in corio terra
 obrupta natus sit orion: qui factus adolescens digna decorum
 forma atq; egregia uirtute incitatus immortalī memoria ob-
 tēperabat: quib⁹ ortus dicebat. Nā cū in celinio uenaret^r dia-
 nam irridēs cōtēnebat eius opera quæ in monte cōstituebat.
 Itaq; diana misisse dicitur scorpionē qui orionem uita priua-
 ret. Orion uita priuatus syderib⁹ illatus est. habet autē stellas
 in capite claras tres: equibus media est splendidior cæteris: in
 singulis humeris singulas claras: in dextro cubito obscuram
 unā: i eadem manu unam: in zona tres: in gladio quem tenet
 in manu tres: in singulis genibus singulas: in singulis pedib⁹
 singulas: in mantili tres. sunt omnes. xvii. et decem ex eis ob-
 scuriores. Balteus eius & gladi⁹ æterne existimantur esse.

CANIS

Canis

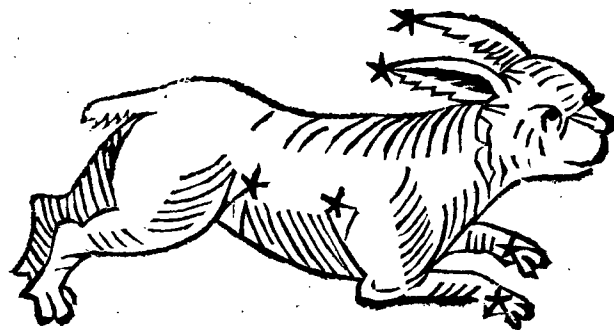
Um tetegit solis radios accenditur æstas
 Discernitq; ortu longe fata uiuida firmat
 At quibus artatæ frondes aut languida radix
 Exanimat nullo gaudet maius ueminus ue
 Agricola & sydus primo speculator ab ortu

Yrius stella est in medio centro cœli: ad quā cū sol ac-
 cenderit duplicatur calor ipsius: & languore afficiunt^r
 corpora humana. Syriū autē stellā uocatā putant pp^r
 flāmine candorem. Latini autē illā caniculā uocant: unde & di-
 es caniculares dicuntur: quia q̄diu sol in ipsa est pestifera est:
 sed p̄ qualitate adiacētū cōmutat^r. Nā aut uiciū aut morbo-
 sis utitur uirib⁹. Hic est q; cū certo tēpore ori^r nō sc̄p ē noxia
 Quidā uero dicunt canē fuisse quæ europæ cum dracone cu-
 stos data est: quæ postea minos utraq; accepit. eādē postea
 ob medicne causam procridi in munere datā: quæ postea ce-
 phalus utraq; possedit uir procridis: qui eam ad thebas duxit
 ad uulpē thebanorum agros infestantem: cui cani factum est
 ne ab ullo posset i terfici: itemq; uulpi. Iuppiter uero uulpem
 in lapidem conuertit: & canē astris intulit. Amphian⁹ tragœ-
 diarum scriptor refert q; cum hominibus stelle relinquerent
 locum: missus est legatus canis ad dolorā: quā ut uidit tēpore

tempestiuo adamauit: qui cū flagraret amore nec posset frui magis asperius urebatur calamitate accepta & deos adiutores in uocare cœpit. tunc aquilo misit filios suos adolescentes: qui operam cani traderent. & ipse flatu suo canis ardorē sedauit: qui flatu etefiæ dicitur. amoris autem memoria remansit. sunt qui aliter memorent. Icarus a libero hospicio receptus est: qui ei in munere utré plenum uino tribuit: iussitq; ut in reliquas terras propagaret. Icarus dehinc atheneus cum in terram atticam ad posteros deuenisset eis genus hoc suauitatis ostendit. pastores autem cum immoderatus biberent æbrii facti conciderunt. Qui arbitantes icarum malum medicamentum sibi dedisse eum fustibus interfecerunt icarum autem occisum canis. qui cum eo fuerat neera nomine ululans. Erigonæ eius filiæ monstrauit ubi pater in sepultus iaceret: cū q̄ uenisset eius corpus sepeliuit: ipsaq; se in monte hymeto contulit ibiq; laqueo sibi mortem consciiuit. Tunc dicitur liber a ioue petiisset ut erigonem & icarum astris inferret. iouis autem audita eius petitione: Erigonem signū uirginis nominauit. icarum autem patrem eius arcturum. Qui cum exoritur tempestates mari terræq; efficit. cūq; athenas pestilentia opprimeret ex oraculo responsum est cessaturam pestilentia: si per annos singulos de frugibus & uindemia icaro & erigonæ primum delibaretur. Quod factum est ab atheniensibus: qui diebus festis institutis aras constituerunt. ideo quia illam pendentem aspexerunt: quod est apud græcos ex quo factum est ut soli oscillo iactaretur homines. Canis autem icari qui ululans ante pedem p̄cedentis uirginis mortuus est astrucion nominat: quod nos canis stellam dicimus: qui ob eandem causam quādo exoritur summā pestilentiam hominibus facit. Habet autem stellas in capite unā: quæ isis dicitur clara: in lingua unam quam syrium uel canē nocant: quæ magna est & splendida: in collo duas: in singulis humeris singulas obscuras: in pectore claras duas: in anteriore pede sinistro tres: in dextro unam: clara: in extremo supra dorsum tres: in uentre duas in sinistro femore unam: in posteriori pede sinistro unam: in summitate caudæ unam. fiunt omnes. xx. Sirum autem est hoc signum iter hiemalē tropicum: & arcticū subterraneum qui australis uocatur.

Ic utrunq; oritur sic occidit in freta sydus
Tu paruum leporem perpende sub orione

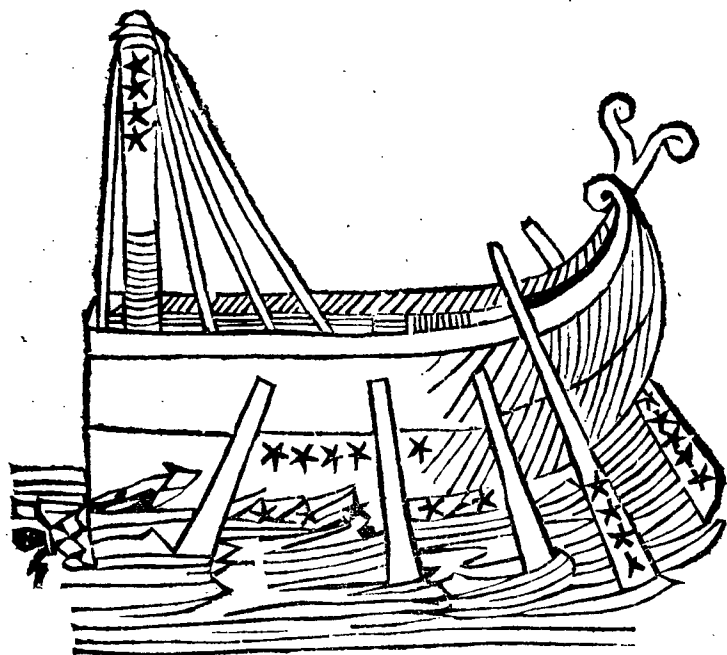
I Epus sub pedibus anticanis & orionis constitutus est
Hic dicitur orionis canē fugere uenātis. Nā ut uenatorē eū finxerunt aliqua de causa: ita leporē ei ad pedes fugiētē finxerūt. Quidā negāt tā nobilē tāq; magnū uenatorē de quo añ ī scorpione signo dixim⁹: & postea ī ipsius figura dicem⁹ oportere leporē uenari. Callimachusq; accusat eū: q̄ cum diane scriberet laudes dicit eum leporino sāguine gaudere: & eos uenari dixerit. Nonnulli a mercurio inter

astra collocatum dicunt propter nimiam uelocitatem: siue q
 inter quadrupedes plus pariat: & quosdā foetus pariat: quos
 dā uero in uētre habeat: sicut aristoteles philosophus ait: qdē
 animalium ratione differuit. Antiquus aut dicebat in isula le
 ro nullum leporē fuisse: sed ex eorū ciuitate adolescens qdam
 studio generis ab exteris terris leporē foeminam pduxit: & ad
 eius partū diligētissime que opus essent administrauit. itaq
 cū peperisset & cōplures eius ciuitatis ad studiū intendisset: &
 partim precio partim benenifio mercati esset: cōs lepores ale
 re cōperūt: qbus cū nihil daretur ad māducādū: impetu facto
 omnia comederūt. quo facto insulā calamitas afflixit. itaq
 postea leporis figurā astris contulerūt ut homines meminissent
 nihil his exoptādū in uita si insolenter utātur lætitia qua do
 lorem capere posterius cogantur. Habet aut stellas in singu
 lis auribus singulas: in pectore duas. in dorso nitidā unam: in
 posterioribus pedibus singulas. sūt aut cōs. vii.

ARGO NAVIS

T cum decurrens inhihet iam nauita remos
 a Auerfamq̄ ratem uotis damnatus ab ore
 Perlegit optatā cupiens contingere terram

Sed quia pars uiolata fuit cocuntia saxa
 Sumine iunonis tutus confugit iafon
 Hæc micat in cœlo lateri amplior actus
 Quā surgit malus qua debet reddere proram
 Intercepta perit nulla sub imagine forma
 Puppis demisso tantum stat lucida clauo

Ost canis igitur magni caudam s̄m stellarum ordinē
 p nauis cōstituta est: quam quidā bñficio mineruæ iter
 astra collocatā dicūt: q̄q̄ p̄ma ab ea fabricata ē & ma
 re qd̄ antea inuiū fuerat hominibus peruiū naualis ingenio
 fecit: quā notatā ī cœlo figurauit: sed a gubernaculis usq̄ ad
 malū. nonnulli dicūt danaum beli filium ex compluribus cō
 iugibus quinquaginta filias habuisse. fratrem autē eius ægy
 ptū totidē filios. Danaum autem & filias eius interficere uo
 luit: ut regnū paternum solus obtineret: easq̄ filiis suis uxo
 res a fratre poposcit. Danaus autem cognita malitia mineruā
 inuocauit adiutricem. tunc primum dicitur minerua nauim
 fecisse: quæ argos appellata est: cū qua danaus ex aphyrica ar

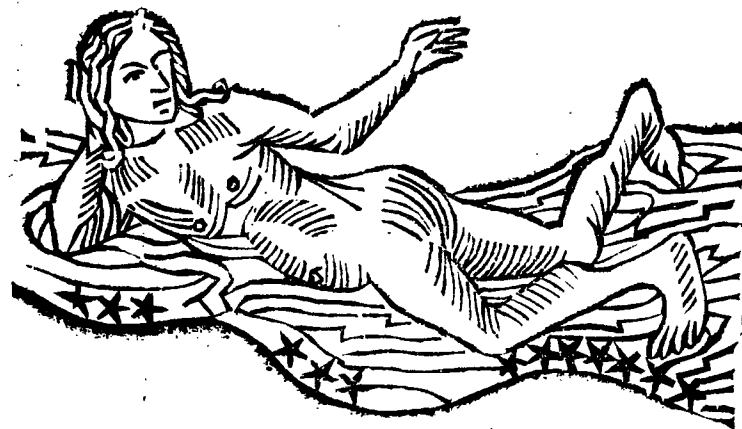
gos profugit. egyptus filios suos ad psequendū fratrem misit.
 Qui postq̄ argos uenerunt patruū impugnare cœperunt. Da
 naus aut̄ ut uidit se eis obsistere non posse dedit eis filias suas
 quæ patris iussu uiros suos una nocte interfecerunt: sola hy
 permetra linum seruauit. ob quod phanū illis factū est. cæte
 ræ uero dicunt apud inferos in dolium profusum aquam inge
 rere. Habet aut̄ nauis stellas in puppe quattuor: i catastro
 ma quattuor: in malo summo tres: in singulis remonibus quicq̄
 sub carina quinq̄. sunt oēs. xxvi.

CETVS

ce ty
 d Iuerso posita & boreæ uicina legenti
 Aufer pisces agit duo sydera plegit unum
 Namq̄ aries supra piltrim piscisq̄ ferunt
 Belua sed ponti non multū pterit amnem
 Orrho sub ariete & piscibus sup fluiū cet⁹ in cœli rē
 p gione collocatus est. Dicit aut̄ a neptuno missus ad ce
 pheum ppter inuidiam nereidis: a qua cōtra cassiope
 am & andromedā exardescere ppter nitiā pulchritudinem.
 huic cetui andromeda pposita erat: quem perseus interfecit:
 & ab ioue astris illatus est: ut memoria actus maneret. Habet
 autem stellas in caudæ extremo claras duas: a cauda usq̄ ad
 gibbum eius sex: sub uentre sex. sunt omnes. xiiii.

ERIDANVS FLVVIVS

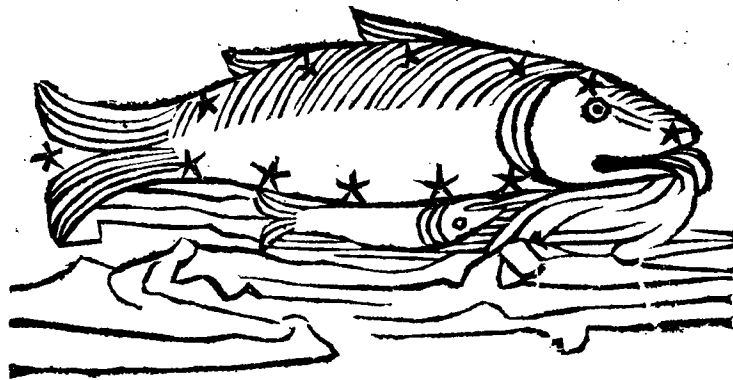
hefniles
eridanus
 p Lanxere ignotis asie phætonides undis
 Eridanus medius liquidis interiacet astris
 Huius pars undæ læuum ferit orionis
 Lapsa pedem: procul a motis qui piscibus usus
 Vincula coniectat nodus cristam super ipsam
 Aequare pisces adit. sunt illi libera cœlo
 Sydera nonnullam specie reddentia formā
 Sub leporisq̄ latus uersam post deniq̄ puppim
 Inter & eridanum flexusq̄ cauūq̄ carinæ
 Atq̄ hæc ipsa notat: si nullam ferre figuram
 Sunt etiam toto sparsi sine nomine mundi
 Inter signa ignes etiā quibus & sua desit
 Forma per oppositi noscuntur lumina signi

20
 f Luuius ut superius diximus subter cetū collocat⁹ in
 cœli regione cernit. Ad quem sinister orionis pes ex
 tendit. Ab arato & pherecide eridanus padus esse pu
 tat. & iō in astra collocatus q̄ a meridianis p̄tib⁹ dirigere cer
 nitur. Hesiodus aut̄ dicit eū in astra collocatū ppter phæton
 ta solis: & climenes filium q̄ dicitur currum patris ascendisse
 Cuncq̄ a terra altius leuare p̄ timore in eridanum fluiū
 qui & padus cecidit: ab ioue fulmine percussus: & omnia ar
 dere cœperunt: causaq̄ extinguendi uniuersos amnes immis
 sos esse: omneq̄ mortalium genus interiisse: ppter pyrham &
 Deucalionem. Sorores quoq̄ phætonis flentes in arbores po
 pulos uerse sūt: lachrymeq̄ earum i electrum durate dicunt

Elyadesq; appellatæ. ipse autem noia habuisse: metope: Elye:
 ægle: hygiala: petre: phoebe: cherie: diosipe. Cygnus quoq;
 rex liguriæ phærontis propinquus dū fletet in cygnū conuer
 sas est: id quoq; monēs flebile canit. a quibus clam uero nilus
 qui & gyon existimatur & ideo iter sydera collocatus q; a me
 redianis partibus cursum dirigat. Est autem sydus multa
 rum stellarum luce adornatū: & subiacet ei stellæ quæ uocat
 canopus siue ptholemæon splendens. tangitq; temonē nauis:
 apparet autē humillima eo quod circa terram esse uidetur. &
 nullū sydus in ferius apparet: ob quod terram esse uidetur. &
 bet autem stellas in primo flexu quattuor: in secundo tres: i
 tertio tres: usq; ad nouissimam septem: quas dicūt in ore nili
 fluuii esse. sunt omnes. xvii.

pis. 18
 i Nfimus hydrochoos: sed qua uestigia figit
 Sunt aliæ stellæ: qua caudam belua flectit
 Quæq; caput piscis media regione locatæ
 Nullum nomen habet: nec causam nominis ullam
 Sic tenuis cūctis iam pene euauit ardor
 Nec procul hinc dextra diffundit aquarius undas
 Atq; imitata cadunt errantis signa liquoris
 Equibus una magis sub cauda flamma relucet
 Squamigeri pistris pedibus subit altera signi
 Fundentis latices. est & sine honore corona
 Ante sagittiferi nullum pernicia crura

30
 p Iscis magnus cuius nepotes dicunt pisces qui in circu
 lo zodiaco constituti sunt: dicit i astra collocatus: eo
 q; decidens in boeth stagno phacetis filia ueneris in pi
 scem sic transfigurata: quam syri deam nominauerunt. Qui
 dam autē dicūt q; de stagno filiā ueneris saluaerit. Vnde usq;
 hodie syri pisces argenteos in templo sacrauerūt. Est autē si
 gnum in pte australi: q; piscibus orientibus oriē: quē piscē di
 cunt aquarii urnæ habere effusionē. Habet autē stellas. xii. e q;
 bus una ferē esse sub pedibus aquarii: & tres in brachiis eius.
 Ipse autē clariore esse cæteris noscunt. Inter hæc sunt astra si
 ue signa q; plenete appellant.

o Ceanū occalū tangit tanto & magis arte
 Thuribulo metæ uim cœlo suscipit & iam
 Præcipiti tractu uastis dimittit undis
 Multa dedit natura homini rata signa salutis
 Venturæq; iouis cladem depellere suasit
 Inter certa licet numeres. sub nocte cauenda
 Thuribulū. nā si fordebūt cætera cœli
 Nubibus obductis illo splendente timeto.

Ne pacem pelagi soluat uiolentior auster
 Tunc mihi siccent astricta cornua uelo
 Erigat. emittantq; latus p inane rudentes!
 Quod si deprænsa turbauit lintea puppis
 Incubuitq; sinu laxo uel mergit undis
 Prona ratis: soluet quæ inimicū nereia prora
 Vel si pspexit seruator iuppiter æger.
 Vltima pfoluunt iactatæ uota salutis
 Nec metus ante fugit q̄ pars effluerit orbis
 Quæ boreâ cœlū spectantibus indicet ortum.
 Acrarius qui & pharū dicit est signum nauigantibus
 & semper contrariū: quod sequitur scorpionis caudam

Quod quidam locatum inter astra dicunt: q̄ i eo diipmū tu
 tuo cōiurationē fecerūt: cum iouis cōtra saturnū fecit q̄ me-
 moriæ non solum astris illatum: sed etiā hominibus hoc ha-

bere institutum: quia in agonibus & ludis quinquennialibus
 corone habent: & federis testes adhibent: iteq; uates p quos
 futura respōdent in symposiis domib; cōsecrant: & iure iup-
 pit igneū sibi uelamē ne ei fulminū potentia dephenderetur
 adhibuit. Habet stellas quattuor: duas in superficie: in qua pru-
 næ fuisse dicunt: duas in uase eius.

Nde pingentes costas p crura per hamos
 i Nascit intacta sonipes sub uirgine dextra
 Seu prædam e siluis portat seu dona ppinqua

Placatura deos cultor iouis admouet aræ,
 Hic erit ille pius chyro tutissimus omnis
 Inter nubigenas & magni doctor achillis
 Hic humero mediū sciōdens iter ætheris alti
 Sic tenuem traxit nubem stellas ue rēcondit
 Toto clarus equo uenientes nunciat euos.

centaurus

chyron

c Entaurus dicitur saturni & philiræ filius: nam satur-
 nus cū iouē filiū quereret ī thracia cū philiræ ocean
 filia ī equū uerfus dicitur cōcubuisse: & ex ea chyronē
 centaury natū artis medicine inuentore: ipsaq; in arborē fili-
 am hoc est thylia uersā esse: & habitasse chyronem in pelio mō
 te inter homines ægissimū: quo æsculapius medicina achil-
 les cythara: ī astrologia hrecules litteris īstructi sūt: cuius hos-
 pitio hercules usus sicut antisthenes dicit e pharetra sagitta
 lapsa dicitur pedē eius uulnerasse: acceptaq; uulnere illū ani-
 mam exhalasse: & ab ioue astris illatū. est aut signū ad aspectū
 sacrarii. Vnde & ad idē sacrarium sacrificare uidetur. Habet
 stellas in capite obscuras tres: in singulis humeris singulas cla-
 ras: in dextro cubito unam: in eadem manu unā: in medio pe-
 ctore unam: in spina duas: in uentre splendas duas: in dex-
 tro lūbo claram unam: in cauda tres: in singulis genibus re-
 trorsus duas: in utroq; harmo. unam: in utrisq; pedibus ante-
 rioribus singulas. fiunt omnes xxxiii. Quidam arbitantur
 tenere ī sinistra manu arma & leporem. in dextra uero bestio-
 lam quæ chyron appellatur & thyrsū id est utrem uini aceti:
 in quo libabat diis in sacrario. Habet autem stellas bestiola
 in capite unam: in spina claram unam: ī cauda duas: in sūmo
 pede posteriore claram unam: in anteriori pede unā claram:
 in thyrsō tres: sunt omnes xxxiii.

HIDRA

h In primos ortus crater premit ulterioris
 Vocalis rostro corui super hydraq; lucet

Crater
 uolans
 hydra

h Ydra sup' cui⁹ caudā coruū sedere dicūt: & in medio
 urnam asserūt: est signum in parte australi caput de-
 flexū habēs ad cancerum: cui⁹ sinuosi corporis medie-
 tas est connexa sub leone: caudā uero extendit ad centaurū:
 supra quam sedet coruus: qui coruus ideo int' astra collocat⁹
 dicit: eo q; fuerit ī tutela appollinis a quo missus ad fontem
 ut diis ad libandū aquā deferret: qui cū uidisset arbores gros-
 sas ficus habentes cōsedit in eis donec maturæ fierēt
 & aquā deferre distulit. post paucos aut dies pacto sacrificio
 cum ille ficus comedisset: & se diis peccasse sēssisset: denuo ad
 fontem ut aquā hauriret rediit: & ab hydra exterritus uas ua-
 cuum reporta uic dicens excessisse aquam: quæ fuerat in fon-
 te: cognoscens apollo sibi coruum peccasse: phibuit eū eo tē-

pore aquam bibere: ut aristoteles dicit in eo libro quide be/
stis scribitur. Et Isidorus in naturalibus uel in physicis me/
moriam tradidit: quod ipse peccati poenas daret: qui & postea
astris illatus est. Crater autem medio angue positus est: caudam
autem auguis coruus appetit rostro: neque post et iuxta acce/
dere ut bibat. Habet unguis stellas: in capite claras tres: in pri/
ma flexura sex: & una ex eis obscura ad ultimum: in secunda
flexura tres: in tertia quattuor: in quarta duas: in quinta usque
ad caudam octo claras. fiunt omnes. xxvi. paululum sub pri/
ma flexura crater siue urna situs est inclinatus ad genua uir/
ginis: Habet stellas in labris obscuras duas: Per singula late/
ra tres: in fundo duas. sunt omnes decem. Coruus autem qui
est ad ultimam eius caudam spectans ad occasum habet stel/
las: in capite claram unam: in ala duas: in cauda tres: in pedi/
bus singulas ab unguibus. sunt omnes sex. omnes simul sunt. xxxiii.

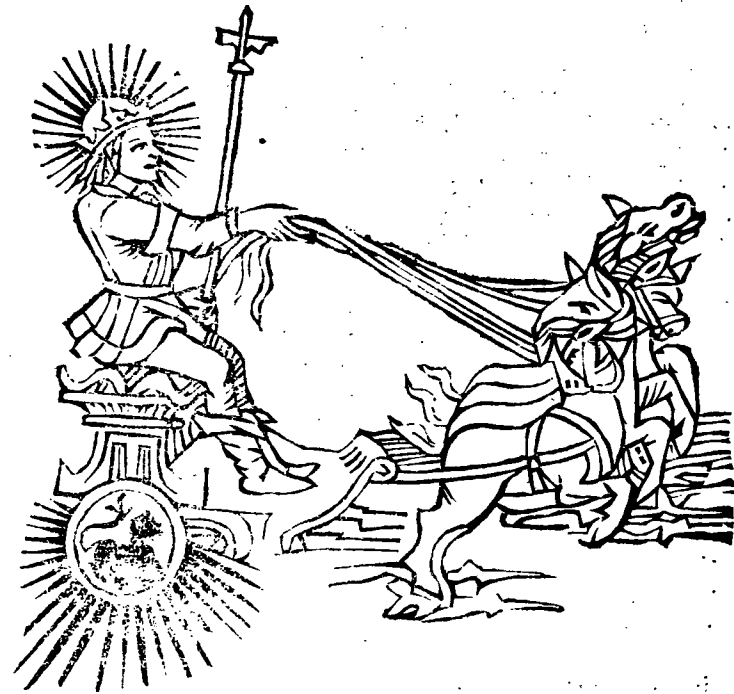
*S. magni
significat* a Etherium uenit in thalamum super hymbribus atrum
Et tonitru crebraque abscondit grandine terras
Temperat in geminis annum: nec crede sereno

Nubila ne diuturna putes cum sydere cancri
Fons erit ardentis tamen hoc litore certum
Flagrantis placide lucens hic temperat annum
Composuit sedem nemæis sinibus astrum
Virginis & libra semper pendentia tantum
Nubila continua magis in statione manebunt
Nunc quoque nulla fides coelum cum scorpion acer
Stat super: incerta namque omnia lege feruntur
Heu quantis terras cum Iuppiter ignibus omnis
Obruet aut glomerata cadet quam densa pex astrâ
Immitis grando coelo quam sæpe sonabit
Cum spatium attigerit tendentis singulaque ignis
Non terris hymbres ponto non flamina deerunt
Et coeli terret sonitus mortalia corda
Cum sedem agoteri citherei attigit ignis
Horridus ad gelidos portendit aquarius ignes
Hibernaque cadunt pluuia concretaque grando
Piscibus a geminis sub prima recurrerit astra
Hesperus hæc tibi signa feret cum lucifer ora

Ingreditur uenus alma polum sed ubi hesperus ignes
Prouocat aetherios & nocte ducere terris
Incipit exoriens ecce citherea mouebit
Vere cauetu hymbres & fulmina culmine ab alto
Phryxum rutilo pecus irradiauerit astro
Nubila commixtusque fragor pluuiialibus undis
Flamina assiduo terris tum stantia pulsu
E coelo diri dejecti grandinis ictus
Vere magis nitido tauri cum sydere fulxit
Appota geminis eadem constantia præstat
Cum dederit soles inducit nubila coelo
Nubila cum fuerint subitos mirabiles soles
Et modo te uento gelido modo protinus humber
Lucent alterna superabit nube serena
Sin leuis ingressa est spatiosi sydera canri
Pacem mundus habet nonnulli corpore soles
Pestiferi incendunt non sydera densa solutos
Astringunt artus alieno tempore lenis
Omnia pacato tum sydere temperat aer
Ac rapidis idem ne solibus æstuat orbis
Efficient magni conspecta signa leonis
Virgine erunt pluuie: plærique in nube fragores
Concaua quos reddunt incluso nubila uento
Dethrahit autumno pluuia eademque repellit
Nubibus assiduis coelumque ob frigora prima
Extremum autumnus superent glacialia terræ
Scorpios at raris ne quis caua terra grauetur
Horrebit pluuia ad diros omnia nimbos
Continuisque ruit cum per sinuosa tenetur
Cornua centauri rapida distincta sagitta
Egoceros hymbres & crebro lumine ruptos
Nubibus elidet sonitus: tremuloque nitore
Flagrantis teli mortalia numina uincunt
Hæc eadem fundens prædicit aquarius hymbrem
Extremis sæuis maria increbescere uentis
Ostendunt pisces ueneris quos stella notarit
Et quoniam certis extat uia cognita signis
Si modo phœbe inflammas euaserit axis

Matutina ferens solitos per sydere cursus
 Cum pecudum uillis auratum fulxerit astrum
 Ventorumq; graues & diræ grandinis iræ
 Non intermisso patienti tempore surgent
 Qui pluuias alias etiam in regione notabis
 Affore non omni. nãq; est tunc humber in aruis
 Ast ubi se taurus sinuatis cornibus effert
 Grådine significat geminis tranquilla sereni
 Et placidum nautis spondet coelũq; fretũq;
 Nubila atq; hymbres æstus ac frigora miscet
 Certior ardor erit quãuis iuuet aura fauoni
 Cum uasti calida radiabit sede leonis
 Tempa sed ætherei simul ac possederit ignis
 Omnia mixta feret: pluuias meditabitur ingens
 Vndiq; grando uenit rumpuntur culmina nimbis
 Centauri attigerit cũ iam cyllenius arcus
 Aut ubi consurgit capricornus & ipse biformis
 Aut subitos cœlo deducet crebrius hymbres
 Fulminis aut iactu magnũ perrumpit olympum
 Nulla serenato capricornus nubila cœlo
 Comperat aut gelidos flatus cœliq; fragores
 Non alio melius signo prædicere possis
 Piscibus hæc eadem quãuis cognoscere fas sit
 Quandoquidem exoritur mundo cyllenius ignis
 Quid faceret primum modo cum lumine solis
 Tempus & occasus moneat quoq; discere phœbi
 Ver erit hybernis totum execrabile nimbis
 Et crebo tonitru iūget florentia rura
 Spesq; noue segetis quatientur grandinis istu
 Vretur cœlum magni cũ regna tonantis
 Ingrediens pecudis ingreditur aurea terga
 Hinc & agenarei stellantia cornua tauri
 Quid ue ferant gemini rapido quid sydere cancer
 Si penitus quæras taurum sæuire uidebis
 Grandine nec contra ferri ratione probanda
 Aut cancro aut geminis calidus uestigia seruat
 Hic quo dicta leo sæuisq; caloribus ardet
 Flatus at geminis miscet tranquilla serenis

Spicifera q; manu tendenti libera nutu
 Dissentit diuz: sed ut hæc uentura serena
 Nunciat & uentis cessat mare cessat & aer
 Scorpios in pluuias rarus sed nubibus atris
 Creber agit nimbos & sæua tonitrua portat
 Clara sagittiferi tetigit cum lumina signi
 Aegocero semper cœlo leuis excidit humber
 Frigidus at rapidis horrebit aquarius euris
 Brumalesq; dabit pluuias atq; igne perenni
 Cum sonitu quatiet nubes secunda laboris
 Non frustrans animũ certo me limite ducat
 Hæc eadẽ tibi signa dabunt non irrita pisces

s Olem per seipsum cōstat moueri: nō cum mundo uer
 ti: sed in zodiaci circuli obliquitate cursū peragrarē
 paulo superius diximus: qui dū p̄trecentos sexaginta
 quōq̄ dies: & quadratē zodiaci lustrat. & singula tricenis dieb⁹
 denisq̄ horis ac semisse idest dimidia hora transcurrat: in cre
 mento dimidiaq̄ horaz quarto anno unū diem complet quē
 bisextum nūcupāt: qui dies cōficitur ex quadratib⁹. Nam cū
 duodecies semis sex horas integras faciunt idest quadratē
 Hic quadras quater ductus uiginti quattuor horas perfecit.
 idem unū diē cū sua nocte complet: & in quarto bisextum ut
 præfati sumus efficit. Sol interea dū igneus sit præ nimio mo
 tu conuersionis suæ amplius incalescit. cuius ignem dicunt
 philosophia qua nutrirī. & e contrario elemento uirtutem lu
 minis & caloris accipere: Vnde uidemus eum sæpius madidū
 atq̄ rorantem. Tunc autem eclipsem patitur quod latine de
 sectio dicitur quotiens luna .xxx. ad eandem lineam qua sol
 uehitur peruenit: eiq̄ se obiciens eum obscurat: unde deficere
 nobis uidetur: cum ei orbis lunæ opponitur. Signa enim tē
 pestatis uel serenitatis hoc modo astrologi mundi cognoscē
 da esse dixerunt. Virgilius nāq̄ ait: Si sol in ortu suo maculo
 sus sit atq̄ sub nube latens: aut si dimidia pars eius apparue
 rit hymbres futuros. item uarro ait: Si exoriens concavus ui
 detur: ita ut e medio fulgeat & radios faciat partim ad aqui
 lonem partim ad austrum tempestatem humidam & uento
 sam futuram insuit. item si sol inquit rubeat in occasu sine
 rus dies erit. si pallescat tempestatē significat. Nigidius quoq̄
 ait si pallidus sol in nigras nubes occidat: aquilonem uentū
 significat. Hunc etiam græci apollinem appella uerunt. a quo
 se spiritum accipere arbitrantur. Apollon enim græce latine
 perdens dicitur q̄ feruore suo omnem succum uirentium de
 quoquendo perdat herbarum. Hunc etiam diuinationis deū
 esse uoluerunt. siue quod sol omnia obscura manifestat in lu
 ce: siue quod in suo processu & occasu eius orbita multimo
 dos significationum monstret effectus. sol dicitur aut ex eo
 q̄ solus sit. aut q̄ solito per dies surgat & occidat. Hunc etiā
 sine barba pingunt quia occidendo & nascendo semper est iu
 nior: siue q̄ nūquam in sua uirtute deficiat: ut luna quæ cre
 scit aut minuitur. Huic quoq̄ illam ob causam q̄ aut qua

dripartitis tēporum uarietibus anni' circulū peragat: idest
 uerni æstatis autumnū & hiemis. aut q̄ quadripartito limite
 diei metitur spatium. Vnde & ipsis equis condigna nomina
 posuerunt idest eritheus ætheon lampros & philogæus: Eri
 theus græce ruber dicitur. q̄ a matutino lumine rubicundus
 exurgat. Aætheon lucidus dicitur q̄ tertia hora instante luci
 dior fulgeat. lampros uero lucēs uel ardens dicitur q̄ fit dū
 ad umbilicum diei contra arcticum conscenderit circulū. phi
 logæus græce terram amans dicitur q̄ hora nona procliuior
 uergens occasui pronus incumbat.

Vna terris uicinior est q̄ sol: siue q̄ cætera errantia sy-
dera. Vnde & breuior orbe celerius pagit cursū suum
Nā iter qđ sol in trecentis & sexaginta q̄ dieb⁹ &
sex horis peragit: luna i uigintiseptē diebus & octo horis per-
currit. singula uero signa sol tricenis dieb⁹ & decem horis ac-
semisse. luna aut̄ bis diebus & semis hora bisse unius per la-
bitur. Vnde fit ut quantum spatii in zodiaco luna percurrit:
tantum sol in tresdecim diebus expleat. Hanc quidam phi-
losophorum dicunt proprium lumen nō habere: globiq̄ eius
unam partem esse lucifluā: aliam uero obscuram & paulatim
se uertendo diuersas formas efficere. Alii contra aiunt lunā
globum suum habere: sed ignem a sole concipere: & quātum
percutitur ardescere: & q̄ntum a sole discedit augetur. Cum ue-
ro contrasteterit feritur ex aduerso & uelut speculum non
uim sed imaginem reddit: unde & defectum patitur: si inter
ipsam & solem umbra terræ interueniat. Hac enim crescente
uniuersa gignētia pubescunt: tenuescēte tenuantur. humor
etiam & spiritus omnis augetur: tumescit oceanus. quod dī
uerso cæli & uagantium stellarum temperatur: atq̄ deteri-
tur & infra fluit: id excipit luna & soli tradit. quo et animalia
rugescent & humus quodāmodo animatur genitali calore. &
ut ita dixerim uiua plurimum ualent in originibus quam in
ortu sunt. languent in occasu. ortum facit in stella quam sol
præterit: deinde statione matutina cum a quinto loco solis
steterit in eodem manet signo donec ab eodem sole mouea-
tur: quæ contraria est soli mane occidit. oritur simul nocte &
uocatur cronos: Deinde rursus altro latere a quinto signo
deprehensa post meridiana stationem facit donec ingresso
sole idem signum sub radiis eius delitescit in totum occi-
dat: aspiciunt inter se stellæ ex tertio signo quod dicitur tri-
gonum & habent maxime cōfusionem. item a quarto signo
quod tetragonon & centron uocatur: & in alterutrum maxi-
me præstant effectum. item ex cōtrario qđ est septimū signū
& diametron uocatur est que maxime aduersum cætera disti-
det. & uel leuiter aspiciunt ut sextum qđ dicitur exagonon. Si-
gna tropica peregrinis nationibus præsent et omnino mo-
tibus & consiliis subinde uariantur: atq̄ permutantur bifor-
mia generatione rerum omnium repetitionē significant: &

interim dilationem. solida uāhementer & instanter effici-
unt & ad exitum uel prospera uel aduersa perducunt sicut a-
spitiuntur a stellis uel fauentibus uel repugnantibus. iam ue-
ro quia de eius cursu uel ordine sub breuitate diximus: re-
stat ut quid de ea gentiles senserint edicamus. Iuam genti-
les dianam germanam solis quem apollinē nuncupabant fuisse
se dixerunt: & sicut a sole spiritum ita se a luna corpus accipe-
re arbitrabantur. Dicebāt enim eam uiarum præsidem: & uir-
ginem eo quod in uia nihil pariat. idcirco igitur ambo sagit-
tas habere dicuntur: quod ipsa duo sydera de cælo radios usq̄
ad terram emittant: ideo faces: quia luna illuminat: sol & illu-
minat & esurit. ideo bigam luna dicitur habere siue propter
uelocitatem: siue pro eo qđ nocte & die apparet. ideo unum
equum album & alium nigrum dicitur habere: eo qđ hieme
& æstate plus luceat q̄ uere & autumno. Diana autem lu-
na dicta est quasi diana eo qđ die ac nocte apparet ipsa & luna
eo quod luceat: Et triuia eo quod tribus fungatur figuris
de qua uirgilius ait: Tria uirginis ora dianæ. nam eadē luna
eadem diana: eadem proserpina uocatur: id est cælestis: terre-
stris: & infernalis: De qua quidam deniq̄ cum luna est sublu-
stris splendet amictu. Cum succincta iacet calamis lathonia
uirgo est. lunam uoluerunt etiam apud inferos proserpinam
seu quod nocte luceat: siue qđ humilior currat & terris præ-
sit. unde bigā boū hēre dī: illo uidelicet pacto quo detrimēta
eius: non solum terra sed & lapides uel crebra animantium: &
quod magis incredibile sit etiam letamina sentiunt: quæ i lu-
næ incrementis eiecta uermiculos parturiant. ipsam dianam
dictam nemoribus uolunt simili modo quod arborum ac fru-
ticum succo augmenta inducat. Deniq̄ crementis lunæ ab-
scissa ligna fursurateis tinearum terebra manibus fistulascūt
Nemoribus quoq̄ adesse dicit qđ oīs uenatio plus nocte q̄ die
dormiat. Endimionem uero pastorē amasse dī duplo scilicet
mō seu qđ primus hominū endimion cursū lunæ inuenerit unū
& triginta annos dormisse dī: quia nihil aliud in uita sua ni-
si reptationi studuit sicut mnaseas in primo libro de europa
scribens tradidit. siue quod endimionem amasse fertur: quia
nocturni roris humor qui est syderum quoq̄ ipsius lunæ ani-
mandis herbarū succis infusat & pastoralib⁹ psūt succub⁹

Præterea signa tēpestates uel & serenitatis in ea uideri posse antiqui dixerunt. Nigidius ait: si luna in summo circulo maculas negras habuerit in primis partibus mensis: hymbres futuros significat. si in medio tunc cū plena sit in eo corniculo serenitatem. Cæterū si rubet quasi aurū: uentos ostēdit. fit enī uentus ex acris densitate obducta sol & luna rubescunt. Item si cornua eius tetra fuerint nebula: tempestas futura est. Aratus autem dicit: si aquilonum cornu lunæ ē correctius aquilonium imminere. Item si cornu australe sit erectius notū imminere. Quarta autem luna index futurarum certissima habetur aurarum. Vnde & uergilins: si in ortu quarto nancq̄ is certissimus auctor.

BRVMA IN FAVONIVM

Cæfari nobilia sydera significāt tertio kal. ianuarias matutino canis occidet: quo die atticæ & finitimis regionibus aquila uespere occidere traditur. Pridie nonas ianuarias cæfari delphin⁹ matutino exoriē: & postero exoritur fidicula q̄n sagitta uesp̄i occidit. Item quinto idus ianuaras eiusdem delphini uesp̄ertinus occasus & continui dies hiemis italiæ cum sol in aq̄rium sentit̄ trāsire: quod fere. xviii. kal. febr̄. euenit. viii. febr̄. regia stella appellata tuberone i petore leonis occidit matutino. & p̄die nonas febr̄. fidicula uesp̄i occidit.

Fauonio in ægnoctiū cæfari significāt. iiii. kal. mart. a q̄triduū uarie. & viii. kal. mart. hirūdinis usus: & postero die arcturi exortus uesp̄tin⁹. Itē nonas mart. cæfari cancri exortu id fieri obſuauit. viii. id⁹ mart. aq̄lonis piscis exortus: & postero die orionis exortus: & in atticā miluus apparere obseruat. idib⁹ martis cæfari ferales sibi notauit scorpionis occasus. iiii. kal. aplis italiæ miluus ostendit. xii. kal. aplis equus occidit matutino.

Equinoctiū uernū. viii. kal. aplis pagi uidef. A beo ad a uergiliarū exortū matutinū cæfari significāt. iiii. nonas aplis in atticā uergilie uesp̄ere occultant. Itē post p̄die nonas aplis in boetia & caldeis orion & gladi⁹ eius incipiūt ab scōdi. cæfari. vi. kal. aplis significat hymbres libræ occa⁹. xiiii. kal. maias fuculæ occidūt uesp̄e sydus uehemēs & terra ma-

riget turbidū. xvi. kal. maias in atticā occidunt uesp̄i: cæfari. xv. kal. maias q̄triduū significāt. xii. kal. maias assyris fucule occidūt uesp̄i qd̄ uulgo appellat̄ sydus pariliciū: qm̄. xi. kal. maias urbis romæ natalis hctur: quo fere serenitas reddit̄. claritate obseruatiōis: mēbrorū augmento. hyadas appellantib⁹ græcis qd̄ nr̄i a similitudine cognominis uocabulū eis stellis pp̄ fucos impositū arbitrant imperiti appellauere fucidas cæfari. viii. kal. majas notantur dies. vii. kal. maias ægypto hædi exoriuntur. vi. kal. mai. boetiæ & atticæ canis uesp̄ere occultatur & fidicula mane oritur. v. kal. maias. assyri⁹ otion tot⁹ abscōditur. Quarto aut kal. mai. assyri⁹ canis. vi. nonas maias cæfari fuculæ matutino exoriuntur. & viii. id⁹ mai. capella pluuiialis. ægypto aut eodē die canis uesp̄eri occultatur. Sic fere in. vi. idus mai. qui est uergiliarū exortus decurrūt sydera.

Vergiliarum exortu significat cæfari. post pridie idus

a mai. arcturi occasum matutinū. iiii. id⁹ mai. fidicule exort⁹. xii. kal. iunias capella uesp̄i occidit. & in atticā canis. xi. kal. iunias cæfari orionis gladi⁹ occidere incipit. iiii. nonas iunias assyri⁹ aq̄la oritur uesp̄i. vii. id⁹ iunias arctur⁹ matutino occidit italiæ. q̄rto id⁹ iunias delphin⁹ oritur in ægypto. xi. kal. iulias eiusdē orionis gladi⁹ cæfari occidere incipit. viii. kal. iulias longissim⁹ dies tot⁹ anni: & nox breuissima solstitiū cōficit.

Solstitio ad fidicule occasum. vi. kal. iulias cæfari ori-

a on exoritur: zona autem eius assyriis. iiii. nonas iulias ægypto uero eadem die procyon æstuosus matutino orit̄. q̄ sydus apud romanos non habet nomen nisi canicula quā uolum⁹ intelligere minorē canem ut in astris pingit̄ ad æstū maxime pertinēs: sicut paulo post docebimus. iiii. nonas iulias caldeis corona occidit matutino. atticæ orion totus eadem die exoritur. pridie idus iulias. ægypto orion desinat exoriri. xv. kal. augustas assyriis chyron exoritur. Deinde post tri duum fere ubiq̄ confusus inter omnes sydus indicans q̄ canis ortu uocatus. sole partem primam leonis ingresso cū sit solstitium q̄ sidus accendit solem & magnam æstus obtrinēt causam. xvi. kal. aug. ægypto aquila occidit matutino athesiarūq̄ podromi flatus incipiunt q̄ cæfari. x. kal. aug. sentire italiā existima uir aquila atticæ matutino occidit. viii. idus aug. arcturus medius occidit. iiii. idus august. fidicula occaso suo

autumnū inchoat: aut annotat. sed uera ratio id fieri inue-
nit p̄die idus aug. equus oriē uesperī: & cesari ægypto delphi-
nus occidit. xi. kal. septembres assyrii stella quæ ante uinde-
miator appellatur exoriri mane incipit: uindemiæ maturita-
tem promittens: cuius argumento erunt agni colore mutati:
& assyrii. v. kal. sept. sagitta occidit: ethesiæq; desinunt. An-
te uindemiator ægypto nonis septembribus oriē. Atticæ ar-
cturus matutino: & sagitta occidit mane. v. idus sept. cesari
capella oritur uesperī. Arcturus uero p̄die idus sept. hymbres
uenientissimos significat: terra marisq;. Ratio eius hæc tra-
ditur: si delphino occidente hymbres fuerint nō de futuri sūt
p̄ arcturū eius signi ortū seruat hirundinū habitus. namq; de
prebense intereunt. xvi. kal. octobres ægypto spica quæ tenet
uirgo oritur matutino ethesiæq; desinuntq;. xi. kal. octobres
cōmissura pisciū occidit: ipsūq; eq̄ syd⁹. viii. kal. octob. iii. kal.
octob. hædi oriunt⁹. kal. octobrib⁹ capella matutino exoritur
vi. nonas octob. atticæ corona exoriri mane. v. nonas oct. em-
chus occidit matutino. iiii. nonas. oct. cesari corona exoriri in-
cipit: & p̄die nonas occidit: hedi uesperī. viii. id⁹ oct cesari sul-
gens in corona stella exoriri: & iii. id⁹. uergiliæ uesperī exoriri
tur. xviii. kal. nouēb. fuculæ uesperī oriunt⁹. p̄die kal. nouēb. ce-
sari arctur⁹ occidit. & fuculæ exoriūt⁹ cū sole. iiii. non. nouēb.
arctur⁹ occidit uesperī. & id⁹ nouēb. atticæ uergiliæ occasu suo
hiemē ichoat. v. id⁹ orionis gladi⁹ occidere incipit. de idē. iii. id⁹
uergiliæ occidit: occasum matutinū uergiliarū hestodes. na-
tura hui⁹ quoq; noī hestodis astrologiā tradidit fieri.

i Næquinotio autūni cōfitec̄ q̄ tales. xv. dies ab æqno
ctio anaximader. xxxi. eucthemon. xlviii. nos at seq̄ntes
obseruationē cesaris. xlv. die ab æqnoctio dicim⁹ fieri.

a Nte oīa aut duo esse noīa cœlestis iniuriæ meminisse
debem⁹. Vnū qd̄ tēpestates uocamus: in qb⁹ gradines
pcellæ: cæteraq; similia itelligunt⁹: quæ cū plenilunio
acciderint ui maiore impelluntur. Hæc ab horridis syderibus
exeunt ut sepius diximus ueluti arcturo orione hædis. Alia
sunt illa quæ silente cœlo serenis noctibus fiunt nullo sen-
tiente: nisi cum facta sunt publica & magne sunt differentiæ
a prioribus: aliis rudiginem: aliis uredinem: aliis caliginem
impellentibus. omnibus uero sterilitatem. De his nūc dicem⁹

quæ ante nos a nullo sunt prodita: priusq; causas reddem⁹ eo-
rum quæ sunt præter lunarem: & quæ paucis cœli locis cōstāt
Namq; uergiliæ primatū tenent ad fructus: quarum exortu
æstus incipit: occasu hiems: sementis spaciū intra se: & messes
uindemiæq; & omniū maturitatem amplexant⁹. Est præterea
in cœlo qui uocat⁹ lacteus circulus etiam uisu facilis. hui⁹ de-
fluo uelut ex ubere sata cuncta lactescunt: dum syderum ob-
seruatione notabilis aquilæ in septentrionali parte & i austru-
na canicule: cuius mentionē suo loco fecimus: ipse circulus fer-
tum p̄ sagittariū atq; geminos solis cœtro æquinoctialem cir-
culum secans cōmissuras eorum obtinens: hinc aquila illi cœca
nicula. ideo effectus utriusq; ad omnes frugiferas pertinent
terras: qm̄ in his tm̄ locis solis terræq; contraria congerunt.
Igitur horum syderum diebus si purus atq; mitis aer genita-
lem illum lacteumq; succum transmittit in terras: læta adole-
scunt sata: si luna qua dictum est ratiōe residuū frigus asper-
sit: ammixta amaritudo ut in lacte purpureum necat modos
in terris: huius iniurie facit in quacūq; connexitate comitari⁹
utriusq; causæ. & ideo non parit⁹ in toto orbe sentitur: ut dies.
Aquilam diximus in italia exoriri. xiii. kal. ianuaris: nec
patitur rō nature quicquā inficiari: cum dies sit certe speciei.
Si uero interlunium incidat omnes hibernos fructus ledi ne-
cesse est. Rudis fuit prischorum uita: atq; sine litteris: non mi-
nus tamen ingeniosam fuisse in illis obseruationem apparu-
it: q̄ nunc est ratio. Trianaq; tempora fructus metuebant: p̄
pter quod instituerūt ferias: diesq; festos: rubigalia: foralia:
uinalia. rubigalia nūma cōstituit āno regni sui. xi. q̄ nūc agū-
tur: quoniam tunc fere segetes rubigo occupat. Hoc tempus
uarro dēterminauit: sole tauri partem decimam obtinente: si-
cut tunc ferebat ratio. sed uera causa est q̄ post. xxi. ab æqui-
noctio uerno: idest p̄ quatruduū uera gentiū obseruatione: in
iiii. kal. maii canis occidit sydus: & per se uehemens: & cui præ-
occidere caniculā necesse sit. itaq; eadem foralia. iiii. kal. eius-
dē instituerunt urbis anno. clxvi. ex oraculis sibillæ ut omnia
bene deflorescerent. hunc diem uarro dēterminauit sole tau-
ri partem quartamdecimam obtinente. Ergo si in hoc quatri-
duo incidit pleniluniū fruges & omnia quæ florebunt læ-
di necesse erit. Vinalia priora ante hos dies sunt. Idem. ix. kal.

mart. de gustandis uinis instituta nihil ad fru⁹ attinet: neq;
adhuc ut diximus ad uites deasq; qm̄ earum cōceptus ab ex
ortu uergiliarum incipit: id est a. vi. idus maii: ut supra docui
mus. aliud hoc quadriduū est quo neq; rorē sorberi uelim ex
hauriente frigidus sydere arcturi quod postri die occidit: &
multo minus pleniluniū incidit. iiii. nonas iunias iterū q; aqni
la exoritur uesperis: quæ dies decreta est florentibus oleis uiti
busq; si pleniluniū incidat. equidem & solstitium. viii. kal. iu
lias in simili causa duxerim & canis ortum post dies a solsti
tio. xxiii. sed interlunio incidente: qm̄ uapore cōstat culpa ab
iniquo præquoquunt calore. Rursus: pleniluniū nocet. iiii. no
nas iulias: cū egypto canicula exoritur: uel certe. xvi. kal. aug.
cum aquila occidit usq; i. x. kal. eiusdem. Extra hos casus sūt
uinalia altera quæ agunt xiiii. kal. sept. ut ait uarro: & fidicu
la incipiens exoriri mane determinat quod uult iniriū autū
ni esse: & hunc diem festum tempestatibus inhibendis institu
tum: tunc fidiculā occidere. vi. idus aug. obseruatur. Intra hæc
constat cælestis sterilitas: neq; negauerim posse eam pmuta
re legentium locorum æstuantium naturas: & a nobis ratio
nem esse demonstratam satis est reliq; obseruatione cuiusq;
constabunt. Altera utrum quidem fore in causa: hoc est reli
qua obseruatione plenilunium aut interlunium non erit du
bium: & hoc mirabili nature benignitate succurrit iam primū
hanc iniuriam omnibus annis accidere non posse ppter statu
tos syderum cursus: nec nisi paucis noctib; anni: ad quod qm̄
sit futurum facile noscitur: ac ne per omnes menses teneret ea
rum lege diuisum æstate interlunia: preter qd̄ biduo secura
esse hieme plenilunia: nec nisi æstiuis breuissimis noctib; me
tui diebus non idem ualere præterea tam facile itelligi ut for
mica minimū animal interlunio quiescat: plenilunio operet.
& etiā noctibus auem paruam orientis porphyriōne ipsa die
non apparere: & donec occidant hædi uel orion non prodire
usq; ad diem solstitii. Neutrū uero lunæ statū noxiū esse: ne
noctibus quidem nisi serenis: & omnibus uere quiescentibus
qm̄ neq; in nube neq; in flatu cadunt rores: sic quoq; nō sine
remedio sarmenta aut platearum acruos: & euulsas herbas
fruticesq; per uineas camposq; cum timebis intendito & fur
mus medebitur: hic e paleis contra nebulas est auxilia torri

37
bi nebulæ nocent. Quidam tres cancos uiuos cremari iubēt
ut carbunculus non noceat. Alii siluestrem carnem liuitū uri
ut a uento per totam uineam fumus dispergat. Varro autor ē
quia si fidiculæ occasu: quod est initium autumnus una picca
consecratur inl̄ uites minus noceant tempestates. Archibius
ad antiochum regem syrie scripsit: si sextili nouo obruatur
rubeta rana in medio segete: non esse noxias tempestates.

Errices extremos circa quos cœli sphaera uoluit polos
u nuncupauere. e quibus unus est septentrionalis: q; bo
reas appellat: qui nunq; occidit. Alī australis: qui ter
re obiectus a nobis nunq; uidetur. Et austronothus dicit: quē
quidam dicunt esse therim oceani uxorem nutricem iunonis
quæ fingitur i oceano phiberi occidere. Hæc habet stellas in
capite septem non claras: in utraq; aure duas: in harmo unā:
in pectore clarā unā: in pede priori unā: i femore poste
riori duas: in pede extremo posteriori duas: in cauda tres: sūt
omnes. xx.

M. TVLII CICERONIS FRAGMENTVM ARATI
PHAENOMENON.

Quibus hinc subter possis cognoscere fultum
Iam coeli mediam partem terit ut prius ille
Chelæ cum pectus quod cernitur orionis
Et prope conspiciens paruum sub pectore claro
Andromedæ signum deltoton dicere graii

Quod soliti simili quia forma littera claret
Huic spatio ductum simili latus extat utrūq;
At non tertia pars lateris nam non minor illis
Sed stellis longe densis præclara relucet
Inferior paulo est aries & flamen ad austri
Inclinatior atq; etiam uæhementius ille
Pisces quorum alter paulo prælabitur ante
Et magis horrifonis aquilonis tangitur alis
Atq; horum & caudis duplices uelut esse catheræ
Dices aut diuersæ per lumina serpunt
Ad quæ unam tamen in stella cõmuniter hæret
Quam ueteres soliti cælestem dicere nodum
Andromedæ læuo ex humero siqua exere perges
Ad positum poteris supra cognoscere piscem
E pedibus uatum summo ioue perseus es
Quos humeros retinet de fixo corpore perseus
Quã summa ab regione aquilonis flamina pulsat
Hic dextram ad sedes intendit casiopææ
Diuersosq; pedes uinctos talaribus aptis
Puluerulentus uti de terræ lapsus repente
In cœlum uictor magnum sub culmine portat
At propter læuum genus omnis ex parte locatas
Paruas uergilias tenui cum luce uidebis
Hæ septem uulgo perhibentur more uetusto
Stellæ: cernuntur uero sex undiq; paruæ
At non interiisse putari conuenit unam
Sed frustra temere a uulgi ratione sine ulla
Septem dicier ut ueteres statuere poetæ
Aeterno cunctas æuo qui nomine dignant

Alcyone meropeq; celeno Taygeteq;
Electra steropeq; simul sanctissima maia

Vergilic

Virgilie

Alcyone meropeq;

celeno Taygeteq;

Electra steropeq;

simul sanctissima maia

Virgilie

Virgilie

Virgilie

Virgilie

Virgilie

Hæ tenues paruo labentès lumine lucent
Ad magnum nomen signi clarumq; uocatur
Propterea quod & æstatis primordia clarent
Et post hyberni præpendens temporis ortus
Admonet ut mandent mortales semina terris
Inde fides leuiter posita & conuexa uidetur
Mercurius paruus manibus quam dicitur olim
Infirmis fabricatus in alta sede locasse
Quod genus ad læuum nixi delapsa resedit
Atq; interflexum genus & caput alitis hæsit
Nanq; est ales auis lato sub tegmine coeli
Quæ uolat & serpens geminis fecat aera pennis
Altera pars huic obscura est & luminis expers
Altera nec paruis nec claris lucibus ardet
Sed mediocre iacit quatiens e corpore lumen
Hæc dextram cephei dextro pede pellere palmam
Gestit iam uero clinata est ungula uæhemens
Fortis equi propter pinnati corporis alam
Ipse autem labens multis equus ille tenetur
Piscibus: hinc ceruix dextra mulcetur a quarii
Serijs: hæc obitus terrai iussit equinis
Quã gelidum ualido de corpore frigus anhelans
Corpore semifero nã capricoruu in orbe
Quem cum perpetuo uestiuit lumine titam
Brumali flectens contorquet tempore cursum
Hoc cauere in pontum studeas committere mense
Nam non longinquum spatium labere diurnum
Non hyberno cito uoluetur curriculo nox
Humida non sese uestris aurora querelis
Ocyus ostendet clari prænuncia solis
At ualidis æquor pulsauit uiribus auster
Tum fixum tremulo quatietur frigore corpus
Sed tamen iam anni labuntur tempore toto
Nec cui signorum cedunt neq; flamina uitant
Nec metuunt canos minitanti murmure fluctus
Atq; etiam super hos nauis pelagocq; uagato
Mense sagittipotens solis cum sustinet orbem
Nam iam cum minus exiguu lux tempore præsto est

Alcyone
merope
celeno
taygete
electra
sterope
maia

Hoc signum ueniens poterunt prænoscere nauæ
Iam prope præcipitante licebit uisere nocti
Ut sese ostendens ostendat scorprios ale
Posteriore trahens flexum ne corporis arcum
Iam supera cernes arcti caput esse minoris
Et magis erectum ad sūmū uersarier orbem
Tum sese orion toto iam corpore condit
Extrema prope nocte & cepheus conditur ante
Lumborum tenus aprima depulsus ad undas
Hic misso reuocans fulgens iacet una sagitta
Quæ propter nitens pinna conuoluitur ales
Et clinata magis paulo est aquilonis ad auras
At propter se aquila ardente cum corpore portat
Igniferum mulgens tremebundis æthera pinnis
Non minus ingenti cum corpore sed graue moestis
Ostendit nauis perturbans æquora signum
Tum magni curuus capricorni corpora propter
Delphinus iacet aut nimio lustratus nitore
Præter quadruplicis stellas in fronte locatas
Quas interuallum binas determinat unum
Cætera pars læta tenui cū lumine serpit
Illæ quæ fulgent luces ex ore corulco.
Sunt inter partes gelidas aquilone locatas
Atq; inter spatium & læti uestigia solis
At pars inferior delphini fusca uidetur
Inter solis iter simul inter flamina uenti
Viribus erumpit qua sūmi spiritus astri
Exinde orion obliquo corpore nitens
Inferiora tenet truculenti corpora tauri
Quem qui suspiciet in cœlum nocte serena
Læte dispersum non uiderit audita uero
Cætera se speret cognoscere signa potesse
Nanq; pedes subter rutilo cum lumine claret
feruidus ille canis stellarum luce refulgens
Hunc tegit obscuris subter præcordia uesper
Ver toto spirans de corpore flammam
Aestiferos ualidis erumpit flatibus ignes
Totus ab ore micans iacitur mortalibus ardor

Hic ubi se pariter cum solem lumina cœli
Extulit a ut paritur filiorum tegmine frustra
Suspensos animos arbusta ornata tenere
Nā quorum stripis tellus amplexa præhendit
Hæc augens anima uitali flamina mulcet
At quorum nequeunt radices findere terras
Denudat foliis ramos & cortice truncos
Hunc propter subterq; pedes quos diximus ante
Oriona iacet leuipes lepus hic fugit ictus
Horrisi cos metuens rostri tremebundus acuti
Nam canis infesto sequitur uestigia cursu
Præcipitantem agitans oriens iam deniq; paulo
Curriculum nūquam defesso corpore sedans
At canis ad caudam serpens prælabitur argo
Conuexam præ se portans cum lumine puppim
Non aliæ naues ut in alto pondere proras
Ante solent rostro neptunia prata secantes
Sed conuexa retro cœli semper loca portat
Sicut cum coeptant tutos constringere portus
At canis ad caudam
Obuertunt nauē magno cum pondere nauæ
Aduersamq; trahunt optata ad littora puppim
Si conuersa uetus subter æthera uertitur argo
Atq; usq; a prora ad cœlum sine lumine malum!
At malo ad puppim cum lumine clara uidetur
Inde gubernaculum disperso lumine fulgens
Clari posteriora canis uestigia condit
Ex in læmotam procul in tutoq; locatam
Andromedam tamen explorans fera querere pistrix
Pergit & usq; insitam ualidas aquilonis ad auras
Cerulea uestigat finita in partibus astra
Hanc aries tegit & squamosi corpore pisces
Fluminis in lustris tangentem corpore rippas
Nāq; etiam eridanū cernes in parte locatum
Cœli funestum magnis cum uiribus amnem
Quæm lachrymis moestæ phaethontis sæpe sorores
Sparserūt lætum moerenti uoce canentes
Hunc orionis sub læua cernere planta

Serpentem poteris proceraque uincula uidebis
Quæ retinens pisces caudarum parte locata
Flumine mixta retro ad pistricis terga reuerti
Hanc una stella nectuntur quam iacit ex se
Pistricis spinæ ualida cum luce refulgens
Exinde exiguæ tenui cū lumine multe
Inter pistricem fusæ sparsæque uidentur
Atque gubernaculum stellæ quas contigit omnis
Formidans acrem morsum lepus: his neque nomen
Nec formam ueteres certam statuisse uidentur
Namque sideribus claris natura poliuit
Et uario pinxit distinguens lumine formas
Hæc ille astrorum custos ratione notauit
Signaque signauit cælestia nomina uero
Has autem quæ sunt paruo sub culmine fusæ
Consimili specie stellas parilique nitore
Non potuit nobis nota clarere figura
Exinde australem soliti conuincere piscem
Voluitur inferior capricorno uersus ad austrum
Pistrem obseruans pcul illis piscibus hærens
Et ppe conspicies expertis nominis omnes
Inter pistricem & piscem quem diximus austri
Stellas sub pedibus stratas radiantis aquarii
Propter aquarius obscurum dextra rigat amnem
Exiguo qui stellarum candore nitescit
Emultis tamē iis duolate lumina fulgent
Vnum sub magnis pedibus cerneretur aquarii
Quod supest gelido delapsum flumine fontis
Spinieram subter caudam pistricis adhæsit
Etenus stellæ phibentur nomine aquarii
Hic alie uolitant paruo cū lumine claræ
Atque priore pedum subeunt uestigia magni
Arcitennis & obscure sine nomine condunt
Inde nempe cernes ppter fulgentis acumen
Aram quam statu pmulcet spiritus austri
Exiguo superum quæ lumina tempora tranat
Nam procul arcturo est aduersa parte locata
Arcturo magnum spatium super dedit orbem

Iuppiter hunc paruum inferiore in parte locauit
Hic tamen æterno inuisens loca curriculo nox
Signa dedit nautis: cuncti quæ noscere possent
Commiserans hominum metuendos undique casus
Nam cum fulgentem cernes sine nubibus atris
Aram sub media coeli regione locatam
A summa parte obscura caligine tectam
Tum ualidis fugito deuitans uiribus austrum
Quem si prospiciens uita ueris omnia caute
Armamenta locans tuto labere per undas
Sin grauis inciderit uæhementi flamine uentus
Perfringet celsos defixo robore malos
Ut res nulla feras possit mulcere procellas
Ni parte ex aquilonis opacam pellere nubem
Cœperit: & subitis auris diduxerit ara
Si numeros medio in cœlo centaurus habebit
Ipseque cerulea contextus nube feretur
Atque aram tenui caligans uestiet umbra
Ad signorum obitum uis est metuenda fauonii
Ille autem centaurus in alta sede locatus
Qua sese claro collucens scorpios infert
Hæc subter partem perpotans ipse uirilem
Cedite qui partis properat cōiungere chelis
Hic dextram pergens quadrupedes qua uasta tenentur
Quam nemo certo donauit nomine graium
Tendit & illustrem truculentus cedit ad aram
Hic sese inferni se partibus erigit hydra
Præcipiti lapsu flexo cum corpore serpens
Hæc caput atque oculos torqueri ad terga nepai
Conuexoque sinu subiens inferna leonis
Centaurum leni contingit lubrica cauda
In medioque sinu fulgens cratera relucet
Extrema nitens plumato corpore coruus
Rostrum rondit & hic geminis est ille sub ipsis
Ante canem graio procyon qui nomine fertur
Hæc sunt quæ uisens nocturno tempore signa
Legitimo cernes cœli lustrantia cursu
Aeternumque uolens mundi pernoscere motum

Nam quæ per bis sex signorum labier orbe
Quinq; solent stellæ simili ratione notari
Non possunt quia quæ faciunt uestigia cursu
Non eodem semper spatio portata teruntur
Sic malunt errare uagæ per nubila cœli
Atq; suos uario motu metirier orbes
Hæc faciunt magnos longinqui temporis annos
Cum redeunt ad idem cœli sub tegmine signum
Quare ego nunc nequeo totos euoluere cursus
Verum hæc quæ semper certo euoluuntur in orbe
Fixa simul magno sedem gentibus orbes
Quatuor æterno lustrantes lumine mundum
Orbis stelligeri portantes signa feruntur
Amplexi terra cœli sub tegmine fulti
E quibus annorum uolitantia lumina nosces
Quæ densis distincta licebit cernere signis
Tum magnos orbis magno cum lumine latos
Vinctos inter se & nodis cælestibus aptos
Atq; pari spatio duo cernes esse duobus
Nec sic nocturno cognoscens tempore cœlum
Cum neq; caligans detergit sydera nubes
Nec pleno stellas superaret lumine luna
Vidisti magnum candentem serpere circum
Lacteus hic nimio fulgens candore notatur
His non perpetuum detexens conficit orbem
Sed spatio multum superes præstare duobus
Dicitur & late cœli lustrare cauernas
Quorum alter tangens aquilonis uertitur auras
Ora petens geminorum illustratum genus ardens
In sese retinens auriga portat utrunq;
Hunc super a læuæ per seus humerocq; sinistro
Tangit ad andromedam hic dextra de parte tenetur
Imponitq; pedes duplices equus & simul ales
Ponit auis caput & clinato corpore tergum
Anguitenés humeris committitur illa recedens
Austrum consequitur deuitans corpore uirgo
At uero totum spacium conuestit & orbis
Magnus leo & claro collucens lumine cæcer

In quo consistens conuertit curriculum sol
Aestiuus medio distinguens corpore cursus
Hic totus medius circo dissiugitur ipse
Pectoribus ualidis atq; aluo possidet orbem
Hunc octo in partis diuersum noscere circum
Si potes inuenies supero conuertier orbe
Quinq; pari spatio par tristis esse relictas
Tempore nocturno quas uis inferna frequentet
Alter ab infernis austri conuertitur auris
Arcitenés humeris committitur illa recedens
Distribuens medium subtersecat hic capricornum
Atq; pedes gelidum riuu fundentis aquarii
Ceruleæq; feram caudam pistris & illum
Fulgentem leporem inde pedes canis & simul amplam
Arcolicam retinet crabro cum lumine nauem
Tergaq; centauri atq; napai portat acumen
Inde sagittarii defixum possidet arcum
Hunc a clarisonis auris aquilonis ad austrum
Condens postremum tangit rota feruida solis
Exinde in superas brumali tempore flexu
Se recipit se dehinc orbi quinque tributæ
Nocturne partes supera tres luce dicantur
Hosce inter mediam in partem retinere uidetur
Tantus quantus erit collucens lacteus orbis
In quo autumnali atq; iterum sol lumine uero
Exæquat spatium lucis cum tempore noctis
Hunc retinens aries subluet corpore totus
Atq; genu flexo taurus cõnititur ingens
Orioclaro contigens corpore fertur
Hydra tenet flexu crateram coruus adhæret
Et pauce chelis stellæ simul anguitenés
Sunt genua & summi iouis ales nuncius instat
Propter equus capite & cerui cum lumine tangit
Hosce æquo spatio deuinctos sustinet axis
Per medios summo cœli de uertice tranans
Ille autem claro quartus cum lumine circus
Partibus extremis extremos continet orbes
Et simul a medio media de parte secatur

Atq; obliquus in his nitens cū lumine fertur
Vt nemo ui sancta manu doctissima pallas
Solertem ipsa dedit fabricæ rationibus artem
Tam tenere cate contortus possidet orbis
Quam sunt in cœlo diuino lumine flexi
Terræ cingentes ornantes lumine mundū
Culmine transuerso retinentes sydera fulta
Quatuor in motus cuncti uoluuntur eodem
Sed in supera terras semp tenet ille
Curriculum oblique inflexus tribus orbibus unus
Quantū est diuisus cancer spacio a caporno
Ac subter terras spaciū par esse necesse est
Et quantos radios iacimus de lumine nostro
Quis lunæ cōnixum cœli contingimus orbem
Sextante poterunt sub eū succedere partes
Bina pari spacio cœlestia signa tenentes
Sodiaceum hunc græci uocitant. nostriq; latini
Orbem si signiferū perhibebunt nomine uero
Nam gerit hic uoluens bis sex ardentia signa
Aestiferæ pandens feruentia sydera cancer
Hunc subter fulgens cedit uis torua leonis
Quem rutilæ sequitur collucens corpore uirgo
Ex in piecte claro cum lumine chelæ
Ipsaq; consequitur lucens uis magna nepai
Inde sagittipotens dextra flexum tenet arcum
Post hunc ore fero capricornus uadere pergit
Humidus inde loci collucet aquarius orbem
Ex isquamiferi serpentes ludere pisces
Quis comes est aries obscuro lumine labens
Et flexoq; genu proiecto corpore taurus
Et gemini clarum iactantes lucibus ignem
Hæc sola æterno conuestit lumine lustrans
Annua cōficiens uertentia tempore cursus
Hic quantus terris confectus pellitur orbis
Tantundē patens supra mortalibus edit
Sex omnes semper cedunt labentia nocte
Tot cœlum iussus fugientia signa reuifunt
Huc spacium tranans cœcis nos cōficit umbris

908. 1111
orbis
uolens

417
Quod supera terras prima de nocte relictum est
Signifero ex orbis & signorū ordine fultum
Quod si solis aues aëros cognoscere cursus
Ortus signorū nocturno tempore uises
Nam semp signum exoriens titan trahit unū
Sin autem efficiens signis mons obstruet altus
Aut adiment lucem ceca caligine nubes
Certas ipse notas cœli de regmine fumes
Ortus atq; obitus omnis cognoscere possis
Quæ simul existant cernes quæ tempore eodē
Præcipitent obitum nocturno tempore nosces
Iam simul ut supero se lumine cancer
Extulit ex templo cedit delapsa corona
Et loca conuifit cauda tenus infera piscis
Dimidiam retinens stellis distincta corona
Partem etiam supera atq; alia de pte repulsa est
Cum tamen insequitur piscis nec totus ad umbras
Tactus. sed supero contectus corpore cedit
Atq; humoros usq; a genibus clarumq; recondit
Anguitenens ualidis magnū a ceruicibus anguem
Iam uere arctophilax non æqua parte secatur
Nam breuior clara cœli de parte uidetur
Amplior infernas depulsus possidet umbras
Quattuor hic obiens secum deducere signa
Signifero solet exorbitum serius ille
Cum supera sese faciauit luce recedit
Post mediam labens claro cū corpore noctem
Hæc obscura tenens conuestit sydera tellus
Dimidiam retinet stellis distincta corona
Ac parte ex alia clavis cum lucibus errat
Orion humeris & lato pectore fulgens
Et dextre retinens non cassum luminis ensē
Sed cum de terris uis est par facta leonis
Omnia quæ cancer præclaro detulit ortu
Cedunt obscurata simul uis maior aquarii
Pellitur a flexo cōfidens corpore nixus
Iam supero ferme depulsus lumine cedit
Sed læuū genus atq; illustrem liquit in altum

Plantam tum contra exoritur clarum caput hydræ
Et lepus & procyon: qui sese feruidus infert
Ante canem inde canis uestigia prima uidentur
Non pauca e coelo depellens signa repente
Exoritur candens illustria lumina uirgo
Cedit clara fides cylemia mergitur unda
Delphinus simul obtegitur depulsa sagitta
Atq; auis ad summâ caudam: primaq; recedit
Pinnas: & magnus pariter delabitur amnis
Hic equus a capite & longa ceruice latefcit
Longius exoritur iam claro corpore serpens
Crateraq; tenuis lucet mortalibus hydra
Inde pedes canis ostendit iam posteriores
Et post ipse trahit claro cum lumine puppim
Insequitur labens p coeli lumina naus
Etiam iam toto pcessit corpore uirgo
Hæc medium ostendit radiato stipite malum
At cum procedunt obscuro corpore chelæ
Existet pariter larga cum luce bootes
Cuius in aduersum est arcturus corpore fixus
Totaq; iam supera fulgens plabitur argo
Hydraq; q; late coelo dispersa tenentur
Nondum tota latet non caudam contegit umbra
Iam dextrum genus & decoratâ lumine suram
Erigit ille uagans uulgato nomine nixus
Quem nocte extinctum atq; exortum uidimus una
Persæpe ut puum tranans geminauerit orbem
Hic genus & suram cum chelis erigit alte
Ipse autem præceps obscura nocte tenetur
Dum nepa & arcitenens inuisant lumina coeli
Non secum medium pandet nepa tollere uero!
In coelum totum exoriens conabitur arcus
Hic tribus elatus cum signis corpore toto
Lucet: at exoritur media de parte corona
Caudaq; centauri extremo candore refulget
Hic se iam totum cæcas æquus abdet in umbras
Quem rutila fulgens pluma pteruolat ales
Occidit andromedæ clarum caput & sera pistrix

Labitur horribilis epulas funesta requirens
Hanc contra cepheus non cessat tendere palmas
Illa usq; ad spinam mergens se cæcula condit
At cepheus caput atq; humeros palmaq; reclinat
Cum uero uis est uehemens exorta nepai
Late fusa uolat: p terras fama negatur
Ut quondam orion manibus uiolasse dianam
Dicitur excelsis errans in collibus amens
Quos tenet ægæo defixa in gurgite echinus
Brachia quâ uiridi conuestit tegmina uitis
Ille feras uæcors amenti corde necabat
Oenopionis auens epulas coenare nitentis
At uero pedibus subito perculsa diane
Insula discessit: disiectaq; saxa reuellens
Perculit & cæcas lustrauit luce lacunas
Equibus ingenti existit cum corpore præ se
Scorpios infesta præportans flebile acumen
Hic ualido cupide uænantem pculit istu
Mortiferum in uenas fulgens per uulnera uirus
Ille graui moriens constrauit corpore terram
Qua re cum magnis sese nepa lucibus effert
Orion fugiens comendat corpora terris
Tum uero fugit andromeda & neptuna pistrix
Tota latet: cedit conuerso corpore cepheus
Extremas medio contingens corpore terras
Hic caput & superas potis est demergere partes
Infera lumborum nunq; conuestiet umbra
Nam retinent arcto lustrantes lumine suo
Labitur illa simul gnatam lachrymosa requirens
Casiopea neq; ex coelo depulsa decore
Fertur: nam uero contingens uertice primū
Terras post humeros euerla sede refertur.
Hanc illi tribuūt poenam nereidos almæ
Cum quibus ut perhibet ausa est contendere forma
Hæc obit inclinata at ps exorta corona est
Altera cum caudaq; omnis iam panditur hydra
Ad caput: & totum sese centaurus opacis
Eripit e tenebris linquens uestigia parua,

orion uoluit
si man. violare

Andromeda
sa pistrix
a n. u. u. p. i.
d. h. u. u. u. a. n.
u. u. u. u. u. u. e. r. e.

Ante pedum contacta simul cū lumine pandit
 Ipse feram dextra retinet prolabitur inde
 Anguitenens capite & manibus profert simul anguis
 Iam caput & sūmū flexo de corpore lumen
 Hic ille exoritur conuerso corpore nixus
 Aluum crura humerosq; simul & præcordia lustrans
 Et dextre radios læto cum lumine iactans
 Inde sagittipotens superas conuifere lucas
 Instat: & mergit nixi caput: & simul effert
 Sese clara fides & promit corpore cepheus
 Feruidis ille canis toto cum corpore cedit
 Abditur orion obiit simul abditus umbra est
 Inferior acadunt aurigæ lumina lapsum
 Crus dextrūq; pedem linquens obit infera perseus
 In loca tum cedens a puppi linquitur argo
 Inde obiens capricornus ab alto lumine pellit
 Aurigam instatq; capram paruos simul hædos
 Et magnam antiquo depellit nomine nauem
 Obruitur procyon mergunt alite lapsum
 Et terris uolucris existit clara sagitta.

M. tulii cicronis fragmentū arati phænonon finit.

QVINTI SERENI MEDICINAE LIBER.
 PROHOEMIVM.

Embrorum series certo deducta tenore
 Ut stet consimilis medicinæ defluat ordo
 Principio celsa de corporis arce loquamur
 Phœbe salutiferum quod pangim⁹ assere carnē
 Inuentumq; tuū prompto comitare fauore

Tuq; potens artus reduces: qui tradere uitas
 Nosti: atq; in cœlum manes reuocare sepultos
 Qui colis ægæas: qui pergama quicq; epidaurum
 Qui quondā placida testus sub pelle draconis
 Tarpeias arces atq; inclyta templa petisti
 Depelles tætros p̄senti numine morbos
 Huc ades: & quicqd cupio mihi sæpe roganti
 Firmasti: cunctū teneris expone papyris

.II. capiti medendo.

Alfama si geminis instillans auribus addas
 Tum poteris alacrem capitis reparare uigorem
 Vel quæ septenis censent gramina nodis

Ut iliter necis: uel corno ex arbore sertum
 Puleium ue potens una super aure locabis
 Aut illud mixto recoquens clementē aceto
 Cauta nare trahes: seu uisco lintea nexo
 Inducis fronti: seu trite gramina mentæ
 Spongia cum tepidis annexa liquoribus imbris
 Profuit: aut hedera frontem tractare minutis
 Si nocuit cerebro uiolentia solis aperto
 Sæpe celydonia ex acido perducta liquore
 Sanauit: profunt: & amica papauera somno
 Si prius in lento madefacta terantur oliuo

.III. Emigratio medendo

Ortio si capitis morbo tentetur acuto
 Allia diuersa lana contacta per aurem
 Inducta profunt: & eodem balsama pacto
 Allia uel ternis piperis terna addita granis
 Trita linis: certā dabit hæc tibi cura salutem
 .III. porrigini depellendæ

st insensibilis morbus: & noxia forma

e Cum caput immensa pexū porrigine iūgit
Copia farris uti frendentibus edita saxis

Hanc poterit maluzæ radix decocta leuare
Aut tu foeniculum nitrūq; & sulphura uiua
Contere. deinde caput permixtis ablue cunctis
Furfuribus ue nouis durū miscebis acetum
Vt uarios crines tali de sanguine purges
Prodest & tarda demptus testudine sanguis
Et prodest cedro dimissus ab arbore succus
Definet interea glomerari farrea nubes
Cessabitq; grauis crebre porriginis imber

.V. capillo tingendo

Vos pudet ætatis longæ: quos sancta senectus

q Offendit: cupiunt properos abscondere canos
Et nigrum crinem fucō simulare doloso

His prodest acro conthrait cupressus aceto
Vel frons lentisci. uel tristia poma sabuci
Lumbrici quoq; terrestres miscentur oliuo
Et iuuenem præstant rediuiuo flore capillum
Præterea niueum poterit depellere crinem
Rhesina ex facili cæra uiscoq; coacta
Ad rutilam speciem nigros flauescere crines
Vngento cineris prædixit tullius autor
Si pregnans artus captiui foricis edit
Dicuntur foetus nigrantia lumina fingi

.VI. phthiriasi arcende

Oxia corporibus quædã de corpore nostro

n Progeniuit natura abrumpere somnos
Sensibus: & monitis uigiles intendere curas

Sed quis non paueat pherecidis fata tragœdi
Qui nimio sudore fluens animalia tætra
Eduxit. turpi miserū quæ morte tulerūt
Syla quoq; infœlix tali languore pefus
Corruit. & foedo se uidit ab agmine uinci
Sepius ergo decet mordax haurire sinapi
Vel nitro: ac sale pmixtis acidōq; liquore
Laxatis ut sint simul allia tangere corpus

Aut lachrymis hedere: aut succo pducere cedri

Quin etiã furfur mixto medicaç aceto
Vnda maris lendes capiti deducit iniquas
Et quicquid crebri defendit silua capilli

VII Prurigini: papulis: & scabiei arcendis.

Llotus sudor uel copia nobilis escæ

i Sæpe graui scabie correptos asperat artus

Ergo lutū prodest membris adhibere fricatis

Quod facit ex asino siccatis corporis humor
Nec pudeat tractare fimū quem bucula fudit
Stercoris ex porco cinerem confundito lymphis
Sic pavidū corpus dextra parcente fouero
Proderit ex oleo puluis quē congerit alte
Dulcibus ex latebris patiens formica laborū
Conuenit hinc tepido lata tradere corpora soli
Feruentes papulas oleo curato liquenti
Aut acido bacho miscebis farræ lupini
Atq; hinc in calido percurre membra lauacro
Pruritus aut falsos leuat humor aceti
Siue maris rabidi sudor: cocleæq; minutæ
Quarum contactum perimeç acerba libido

.VIII. frenesi & capiti purgando.

X uitio cerebri frenesis furiosa moueç

e Amissasq; refert frendens amentia uires
Siue calens febris iactatos exedit artus

Siue meri guttus seu frigoris efficit aura
Conuenit hic calidis pecudum pulmonibus apte
Tempora languentis medica redimire corona
Illotis etiam lanis suffire memento
Cirratur sæpe horrendi medicantur odores
Atq; ideo sanos etiã currarier est par
Purgatur cerebrum missa radice piretri
Vngitur & succis dederit quos parua sabucus
Expressusq; hedere mandaç naribus humor
Aut mixtū rutæ cerebro stillatur acetum
Non semper præsens dolor est faciabilis esto
Cura magis pdest uenturis obuia morbis
.IX. de fluore capillorum: & maculis capitis tollēdis.

Effluit expulsus morbo latitante capillus
d Si raro lauitur seu uis epota ueneni
Seu salamandra potens nullisq; obnoxia flâmis

Eximium capitis tactu deiecit honorem
Nūnq; uariant maculæ paruisq; parūper
Orbibus aspersum ducit noua uulnera tempus
Vipereæ pellis cinerem his asponito rebus
Roboreas ue pilas urfino ungitio seuo
Vel testudinea mala permulceto cruore

.X. humorib; & pstrictionib; medēdis.

Aepe ita peruadit uis frigoris ac tenet artus
f Vt uix quæsito medicamine pulsa recedat
Si ranam ex oleo decoxeris abiice carnem

Membra foue: parili sanat ratione uigore
Vrticæ semen percæptū frigora uincit
Et ceruina potest mulcere medulla rigorem
Decoctum raphani semen cum melle uorabis
Siue fel urfinum tepefacta dilue lymphæ
Proderit hoc potu seu cassis ostrea testis
Vista dabit cinerem: qui p sale sumptus in escis
Decutit gelidū tepefacto uertice uirus
Nonnullos liquidū subit mulsūmq; sinapi
Atq; palato agitat parit retinēsq; uomenisq;
Alia nonnulli mandūt. oleiue liquore
Perfundunt calido cerebrū nasq; latebras
Quidā lactuce credūt prodesse sapes
Curandi modus hic & suauis & utilis idem est

XI. elephantiasis ppendæ

St elephans morbus tristis quoq; si nomine dirus
e Non solum turpans infandis ora papillis
Sed cita præcipitans funesta fata ueneno
Huic erit aduersus cedri de cortice succus
Mustelæq; cinis uel fustus sanguis ab illa
Nonnulli dixere serum pdesse bibendo
Mentastri foliū potu appositūq; salubre est
Nec frustra bulbos & sulphura iūgis aceto
Præterea nitrum debes cū melle iugatum
Spargere lacte bouis uarias sic iungere frontes

Cærusam: & chartam quam gens ægyptia mittit
Thura simul misceq; oleo qd flore rosarum
Conditum est: line sic faciem sic redde salutem

Xii. Cutis & faciei uitis propellendis

Nuida si maculet faciem lentigo decoram
i Nec prodesse ualent naturæ dona benignæ
Erugā atq; acidum laticem simul illine malis
Proderit: & bulbus mellis dulcedinæ uictus
Crudaue dulcacidō miscebis rapta liquori
Sanguine uel leporis morbus delabitur oris
Frons salici scū flore suo contrita medetur
Sæpiolæ cineres ex ossibus omnia tollunt
Cygneos adipēs hilari misceto lyæo
Omne malum propere maculoso exore fugabis
Horrebit si liuor atrox: aut nigra cicatrix
Attrito saponē genas purgare memento
Rugarum sulcos lentisci mastice tendens
Si uero uitium est: quod ducit ab impete nomen
Hoc matutina poteris cohibere salua
Seu folium platani quod mansum manæ domabis
Fœda fluunt curui quæ purgamenta cameli
Vrentur cineremq; dabunt iungentur aceto
Vascula thura simul: diuinaq; cura ualebit

.Xiii. Aurium uitis succurrendis

Vm sæuus. teneras dolor alte sauciat aures
c Fraxinea in flammis fundit quem talea succum
Instillas. siue obscænos, ex uirgine rores
Aut succum ex folio dederit quem populus alba
Sæpe cædoniæ sapidum sociatur acetum
Adiūctq; nitro procedit cura salubris
Mentastri liquor expressus conducere fertur
Infectum uiolis oleū bene consulit auri
Annosa rubros si legeris ex arbore uermes
Ex oleo tere. sic tepidos infunde dolenti
Si uero obtrusa sensus morietur in aure
Lumbricos terræ: sæuūq; ex anserē rauco
Excoque uel ueterem poteris depellere morbum
Felq; bouis surdis etiam prodesse loquūtur

Si iungas olidæ graue quod minxere capellæ
Si uero incautas animal penetrauerit aures
Pro terit admixto pauidi fel muris aceto
At si lymphæ nocens peruaferit: Anseris aptus
Immittetur ad eum cæparum non sine succo
Quod grauis est oculis sensum tamen auribus auget
Vis & phœbi gentis diuinam discere curam
Sitq; uel annosis confectat doloribus auris
Allia tum septem numero: septeq; lupinos
Cæruceam dabis intexam: uel delphica frondis
Addatur: mixto totum feruescat aceto
Doctus eris tepido illinc immittere rores

.XIII. oculorum dolori mitigando

Umma boni est alacres homini contingere uisus

s Quos quasi custodes defensoresq; pericli
Prospectans summa natura locauit in arce .

Sic tamen ut nullos paterentur desuper ictus
Atq; supercilio pauidi reteguntur opaco
Sed dolor immeritum lumen si forte lacessit
Lana madens oleo noctu connectitur apte
Viuentis uel nepæ lumen gestatur amicum
Ex folio caulis cineres contractaq; thura
Et laticem bacchi foedæ cum lacte capelle
Desuper induces atq; una nocte probabis
Hyblæi mellis succi: cum felle caprino
Subueniunt oculis dira caligine pressis
Vitronitæ manus siccabit lumina succus
Si tenebras oculis obducit pigra senectus
Expressæ maratro guttæ cum melle liquenti
Detergere malum poterunt: uel uulturis atri
Fella cædoniæ fuerint quis gramina mixta .
Hæc etiam annosis poterunt succurere morbis
Fel quoq; de gallo molitum simplice lymphæ
Exacuit pueros dempta calligine uisus
Aspera quin etiam mulcent & rupta reducunt
Si genus est morbi miserum quod lumen adurit
Hic calor infuso nitescit: lacte canino
Anguibus ereptos adipem erugine misce

Hi poterunt raptas oculorum iungere partes
Si uero horrendum ducent glaucomata peplum
Spiritus alterius prodest: qui grana cumini
Pallentis madens uisus exalat in ipsos
Si tumor insolitus rufos: & gliscit in annis
Turgentibus oculos uili circuli cœno

.XV. dentium uitio & oris foetori medendo

Aud facile est acrem dentis tolerare dolorem

h Quo magis est æquum medicam pernoscere curam

Cum baccho uiolas decoxeris ore teneto

Manfus item prodest succis oleaster acerbis
Hinc obscædo fugit: linguæ quoq; uulnera cedunt
Cum uino piper & nitro tepidum inde dolenti
Sæpe cædoniæ succo uel lacte capelle
Sanescunt dentes aut tauri felle iuuantur.
Aut accidi latices clausæ uoluuntur more
Manditur apta rubus gingiuis & bona labris
Lentiscus myrtusq; emendant oris odorem
Quod uero assumpsit nomen de dente fricando
Ceruino ex cornu cinis est: aut ungula porcæ
Torrida uel cinis ex ouis: sed non sine uino
Muricis aut toxti: uel bulbi extincta fauilla
Ambitiosa putas sunt ista salubria cunctis
Excisos autem dentes si forte quereris
Vre fimem muris patulis & hiatibus adde
Vel cinerem dentis ceruini extinguere aceto
Conuenit atq; causis immittere partibus apte
Prodest & puluis lumbrici corpore tosto
Ora ambusta cibo sanabis lacte canino
Sæpe etiam gelida gingiuis collue lymphæ
Dentibus: ut firmum possis seruare uigorem
Si uero infandum proserpit ad intima uulnus
Permisceto salem parili cum pondere thuris
Hinc tractato locum miram experire medellam
Hæc siccata dabit molles & fracta farinas
Huius & attritu tetræ mulcebitur hylcus

.XVI. Uuæ faucibus: collo: & quæ mollienda sunt medendis

Græscunt terere fauces cum frigoris attri
e Vis subit uel cum uentis agitabilis aer
Vertitur: atq; ipsas flatus grauis inficit undis
Vel rabidus clamor fracto cum forte sonore
Planum radit iter sic est hortensius olim
Absumptus causis etenim confectus agēdis
Obticit. Cum uox domino uiuente periret
Et naridum extincti moreretur lingua disert
Ergo omni studio quæ res inhibere dolorem
Simplicibus lymphis confonditur aerium mel
Additur excussus niuea simulagine fufur
Decocta hæc clauso simul exercentur in ore
Præterea fauces extrinsecus ungere prodest
Vrsino tauri sæuo cærisq; remissis
Omnia quæ geminis æquabis lancibus ante
Disce etiam mirā: & humili medicamine curam
Actiaco melli iungas agreste papauer
Decoctūq; simul mandes mālūq; uorabis
Crinitæ porri radices quinque coquātur
Hinc aqua non feruens uoluatur fauce sonora
Nec tamen in stomachum descendit gutta patentem
Si uero afflictam langor deiecerit unam
Tunc horas aliquot p̄nus recubare memento
Aut illam puluis totū releuabit aneti
Aut cinis ex coclea: uel torrida brassica flamis
Anginam uero mixtā sale poscit acetum
Quod refer clauso uersatum agitare palato

.Xvii. de rigore ceruicis

T si ceruices duratq; colla rigeant
a Mira loquar: geminū mulcebitur unguine poples
Hinc longum pariter neruos medicina sequetur
Anseris: aut pingui torrentia colla fouebis
Illinit & ualido multum: aut ceruina medulla
Hoc etiam immotos flectes medicamine neruos
Quos autem uocitant tolles attingere dextra
Debebis qua grillus erit pressante peremptus

.Xviii. tussi & coleribus medendis

Oxia si penitus colerum sæuire uenena
n Perspicies cocta laruæ fronde leuabis
Proderit & caules assumere sæpe madentes
Interdum fauces tussi quatiuntur atroci
Allia cum sumis decocta: & melle peruncta
Semina uel raphani permixto dulcia melle
Aut si fraxinea semen de fronde reuelli
Interiora uora uetitus contingere dente
Ouum melle teris domicum feruētibus undis
Marubium ue potens. hæc faucibus optima sumes
Frenabisq; grauē facili medicamine tussim

.XIX. digestionis & stomacho

Vi stomachum regem totū uis corporis esse
q Contendunt. Vera niti ratione uidentur
Huius enim ualidus firmat tenor omnia membra
Aut contra eiusdem franguntur cuncta dolore
Quin etiam nisi cura iuuat uitare cerebrum
Fertur & integros illinc auertere sensus
Lactuæ semen nigra quod lignea pila
Triuerit: admixto ieiunus sumito melle
Sed cochlear trino gustu tibi sufficit uno
Aut tritum semen raphani multumq; iuuabit
Siue duræ partes absinthi: & tertia rutæ
Decoctis potantur aquis: siliquæq; madentes
Semina uel maratri fætæ cum lacte capellæ
Puleium quoq; decoctum curabit amice
Et potu: & foetu stomacho conuocit anetum
Seu cocleas undis calefactas ac prope uictas
Suppositis torre uinoq; garoq; pruinis
Perfusas carpes prodest magis esse marinas
At male digestis si crapula sæuiet escis
Ex pipere: & calida florem de rore marino
Ebibe: seu salibus piper adde & tenue cuminum
Quæ coctis tanges epulis: & rapta uorabis
Aut cubitum pergens succum cape tristis aneti
Ventriculis mergi raptus sal tritus & usq;
Tosio pane super piperis quoq; puluere multo
Miscentur: capies diuinum munus in istis

Proderit hoc stomacho: uictas & conquoque escas
Grana peregrini piperis diffindito quinque
Niliaco melli: quæ mane inferta capeffes

.XX. felli. uomitu uel ptyfi arcendis

Vtea si crescunt: & cunctis noxia fella

I Allia parua nouem piperis tot permole grana

Quæ cyatho diluta gari mandescq; bibescq;

Hæc iterum septena capies post deniq; quina

Præterea caule frondet si parua fabucus

Decocto sale permisces: ac iungis oliuum

Tunc capis: ac tali auxilio fella horrida purgas

Profunt & pelagi latices quos pondere iusto

Dulcibus associas lymphis: melliq; liquenti

Et niueus prodest ex ubere succus assellæ

Si tepido uino infundas: ac mella piperq;

Ad uomitum radix naryssi pota mouebit

Si uero ptyfis amoso sedet improba morbo

Intritas uino cocleas hausisse iuuabit

Proderit: & ueteris sæui pila sũpta suilli

Quæ scapulis quoq; perducit medicina salubres

.XXI. mæmis sanandis uel stringendis

Bera uetusto multum lactantia succo

u Sæpe sibi noxa nimium manando fuerunt

Fæce igitur ualida duri reprimuntur aceti

Post partum tumidas iniuste assurgere mammas

Interdum aspities. harum male cõmemoratur

Murinus fimus ex pluuio sedare liquore

Sin autem clausus penitus dolor angit acerbus

Lumbricis terræ turgentes unge corymbos

Sic castigatas studium est præstare papillas

Ex hederæ fertis ambas redimire memento

Protinus: & raptis fumis mandare coronas

Anseris: aut seuum pariter cum lacte tepente

Aut ouum in luto tulerit: quod garula perdix

Præterea pluuio decocta papauera rore

Hærescunt multis post assoluenda diebus

Vis: & phœbigenæ cælestia sumere dona

Vbera cum tetr is laniata doloribus horrent

Nam bis ramentum: & quæ nomine præssion herba est

Et quæ uulgari sermone infana uocatur

Græcus hyios ciamon propria scit dicere lingua

Nec non & calami radix lapathiq; legumen

Mixta dabunt miras experto crede medelas

.XXII. Reiectioni cibi: Aut sanguinis abstinendæ

Si stomachus nondum concoctas expuit escas

Sed magis atq; magis uitium recolendo ualescit

Allia cedemus: crebrumq; trahemus odorem

Sin etiam rutilus refertur pectore sanguis

Sorbitium mentæ raphanus uel cocta iuuabit

Sæpe lapis teritur specularum nomine dicunt

Et mixtis haeritur aquis: sistitq; cruorem

Vritur interdum raptus de subere cortex

Et cinis ex calido prodest epota lyæo

Quorum cinis: aut coclearum: aut deniq; mellis

Aut mansus salicum flos: uel prodesse putatur

Aut platani pilulas acri infundemus aceto

Nullus erit sanguis: quem non cibus iste moretur

.XXIII. iccoris: & lateris uitiiis medendis

I mollis iccoris fibras dolor hauriet acer

s Protinus ex mulla potanda leiphagus herba est

Sumitur: & semen quod fraxinus alta profudit

Vulturis atq; iecur uel ius perdicis apricæ

Præterea simili dragma pix dura piperq;

Franguntur: si in mollito puluere iuncta

E gelidis misceantur aquis recreatq; bibentem

Abscinthi quoq; decocti potabitur humor

Si latus immeritum morbo tentatur acuto

Accensum tinges lapidem stridentibus undis

Imbibet aut aceris radicem tundis & una

Cum uino capis hoc præsens medicamen habetur

Quid referam multis composita cilonia rebus

Quid loquar antidotum uariis quis ista requirat

At nos pauperibus præcepta feramus amica

Nec non & iccoris quæretur fibra lupini

Iungenturq; simul costum foliumq; piperq;

Hæc forti potanda quidem sunt mixta lyæo

Est & uis morbi: quod telum cōmemoratur
Cum subito dolor insanus furit incitus ictu
Persicum huic potum e nuce dabitur interiore
Quæ mihi cara fatis casu monstrante probata
.XXiiii. Spleni curando.

Vando lyen tumido circūligat ilia uinclo

q Et plenum splenis demonstrant membra rigorem
Mollibus ex hederā tornantur pocula lignis

Hinc trahis assuetos æger quoscunq; liquores
Aut uiridis holeris potabitur unda salubris
Proderit exuto fluuialis hirudo cruore
Siue mirica potens: seu ros cum pane marinus
Aut hedere succus potu appositusq; iuuabit
Necnon intactam ferro quam uideris alium
Huic liber eripitur ferro sine decoquiturq;
Donec uictarum pars tertia sublit aquarum
Hinc medico potu pulsus dolor, omnis abibit
Nonnulli memorant consumi posse lyenem
Eruum si semper ieiuno sumpserit ore
Aridas ficus item feruente domatur aceto
Et trita illitur uel splen apponitur hedi
Marrubiū in uino potu prodesse loquuntur
Præterea piper: ac nepetæ cum flore & anetum
Nicolans rapo: ac boletus iungitur una
Puleium: abrotanum nitida cum mastice coctum
Ac thybræ speciem quam cōmemorat cephalo rē
Prædixit spleni deus idem posse mederi
Dulcia plautus ait grandi minus apta lyeni
Plen tumidus nocet: & risum tamen addit ineptum
Ut mihi sardois uideatur proximus herbis
Irrita quæ miseris permiscet gaudia fatis
Dicitur exectus faciles auferre cachinos
Perpetuoq; æuo frontem præstare seueram
.XXV. præcordiis sanandis.

Anguida si duro turgent præcordia morbo.

I Miscetur mulsæ farris sextarius una

Necnon & lini tunsum siliqueq; legumen

Nec decocta simul nondumq; tepentia nectis

Aut quæ poma cydon creteis misit ab oris
Cocta lines durum. ut possis mollire tumorem
Ozima præterea bulbiue liniuntur amari
Proderit: & lymphis corpus mersare marinis
Quin etiam catulum lactantem apponere membris
Conuenit: omne malum transcurrere fertur in illum
Cui tamen extincto munus debetur humandi
Humanos quoq; contactus mala tanta sequuntur
Et iunctus uitium ducit de coniuge coniunx
Quod superest tyraci iunges ramenta carinæ
Quodq; decem ex rebus feci simulatq; uocatur
Masticis addentur fractæ iam milia farra
Talibus auxiliis præcordia tuta resident.

.XXVI. Lumbis & renibus sanandis

Vm sæuit penitus hærens iniuria lumbis

c Igne lapis candens datur exultantibus undis

Hoc poterit potu tristem superare dolorem

Aut pice cum melle nitrum sulphur & acetum
Succida lana rapit contacta calentibus hisdem
Proderit hanc ægris crebro pducere membris
Aut caput asperagi cum uino sume uetusto
Seu maius appone, modus conducit uterq;
Aut adipe mixtum lumbis inducito sulphur
Sæpe celidoniam cum succo pallodis addes
Farræq; quæ tremulis profunt sudantia flammis
Fertur amigdalinae succus nucis esse bibendus
Pinsit hæc tepidis quæ absorbet pedita lymphis
Aut res ex uino cocleas feruescere coges
Cunq; suis domibus franges: piperis quoq; grana
Ter quinq; adicies: potuq; iuaberis illo
Furfur item parca fuerit cum feruidus unda
Post oleo madidus succis immittitur apris
Quæ uix passuris urentes addito membris
Prodest ceruinæ uiolans natura medullæ
Nec nocuit ciceris cocti potasse liquorem
Aut mixtam teneris madidamq; liliffagon undis
Conteriturq; simul cum mastice confert anetum
Quodq; decem rebus componi ex nomine clarum est.

His continfa locum: deus hæc mihi certa p̄bauit

.XXVII. Ventris dolori mitigando.

I dolor infanus toto defæuit in aluo

f Eminis tribus in lymphâ ualidâ quoq; rutam
Aut apium donec pars duplex defit aquarum

Potus erit medicus non detractante palato

Præterea mui sterilis testa oritur oui

Quæ postq̄ in terram fuerit conuerfa farinam

Ex calidis potatur aquis & pota medetur

Necnon iungenda est utero noua uirga miricæ

Illæsa hæc ferro terraq; intacta teratur

Aut medie uentris prodest aspergere terram

Quam signauerunt uestigia pressa rotarum

Proderit & puluis facili sub cardine raptus

Quin etiam: & lymphis tritum potare cuminum

Conueniet quod iam nobis documenta probare

Mentaq; hoc pacto medicos dabit hausta sapores

Carnelicos autem recreabis pane salubri

Quem madido farre efficies: ac mollibus ouis

Quorum testa ferro prius euanescere aceto

Refert: & teretes bulbo mollire tenendo

Cunq; his leni durum potare fluentum

.XXVIII. Hydropisi depellende.

Orrupti iccoris uitio uel splenis aceruo

c Crescit hydrops: aut cum siccate febre medullæ

Atq; auide fauces gelidum traxere liquorem

Tum lymphâ interius uitio glifcente tumescit

Secernens miseram propius de uiscere pellem

Conueniet teneræ radix decocta sabuci

In geminis calidi cyathis potanda lyæi

Fraxineum semen cum bacchi rore bibendum est

Necnon apposito curantur dropace membra

Aut calido filicis radicem mollit iacho

Vnguine quo frangit uires languoris aquosi

.XXIX. Ventri molliendo.

Aepe tibi species uentris uel corporis ipso

f Potibus: aut duris restricta morabitur aluus

Vincetur talis mora gramine mercuriali

Cuius aquam cocti minimo cum melle bibemus

Prunæq; conueniunt quæ mittit clara damascus

Multos præterea medici componere succos

Assueuerunt: preciosa tamen cum ueneris emptu

Hoc etiam tepidis conuoluere certus harenis

Appositamq; dabis nepetam quæ rite iuuabit

Sæpe sed adiūcto pelluntur noxia baccho

Eleboro bene cogatur lymphaticus error

Aut huius uice: uel scopulosæ ritæ genistæ

Miscetur: mulsis & cautis ducitur undis

Est qui præualidum frixo miscet acetū

Atq; olei succo recreat albertia membra

Falleris & frustra immensaq; nomismata fundis

Quin agæ & in tenui certa cognoscere salutem

Aut igitur tecum lana supponis alumen

Aut edis in patenis teneris decocta sabuci

Vel tu lacte capre falsum mulsamq; capesses

Crede tamen potum meliorem lactis equini

Dicitur hic ualidos asinæ p̄uincere succos

Siluestris fici lachrymam p̄desse loquuntur

Quodq; satis melius uerbis dicemus horati

Mirulus & uiles pellent obstantia conchæ

Sed chocleas prius urtica aut fursure pasci

Purior hinc gustus noxa sine mouerit aluum

Sæpe talasso mel iunctum cum ualuis ymbri

Hæc purgant parili fuerint si pondere mixta

.XXX. Solutione uentris & dysentericæ compescendæ:

Am uarii casus mortalia sæcla fatigant

t Ut sint diuersis obnoxia corpora morbis

Sæpe etenim nimio cursu fluit impetus alui

Frænet cōmixto cum feruet brassica uino

Aut cerasi uictum longo iam tempore pomum

Succus amineæ uitis cum pane medetur

Vel bene permixtū calida potatur acetum

Vile quidem facili factō tamen utile opinor

Si lædent medicatum purgatoria dextra

Adiecto piperis medicatur puluere calda

Sin aut longo decurrent intima fluxu

Atq; in mane malum multo iam tempore gliscit
Torrigus ex uino cortex potabitur oui
Ramentum niuei credent prodesse elephantis
Arbore pyrthamea cortex direpta coquetur
Axe sub æthereo sic nigro mixta lizo
Immenſum poterit potus retinere fluorem
Numinis aut iuſſu cedrum cum maſtice miſces
Mollitãq; picem & raſum de nauibus unguem
Languida quo fidens medicamina membra fouebit
Proderit: & pueris quos dentis origo fatigat
Caſtaneas coriſſe: nuces & forba ueruſta
Atq; apium cauleſq; rubi: quos fundit acuta
Potio quæ fluidam conſumptra morabitur aluum

.XXXI. lumbricis & tineaſ purgandis

q Vid non aduerſum miſeris mortalibus addit
Natura? in terno cum uiſcere tinea ſerpens
Et lumbricus edax uiuant inimica creanti
Quod genus aſſiduo lamiat præcordia morſum
Sæpe etiam ſcandens oppletis faucibus hæret
Obſeſſaſq; uias uitæ concludit hanelæ
Ergo cinis cornu ceruini proderit hauſtuſ
Vel nepete tritum ex uino cum lacte capellæ
Necnon & ſuccuſ medici potatur aceti
Prodeſt præterea cum baccho perſica frondis
Democrituſ memorat mente conducere potum
Sumitur abrotanum necnon & uile melantum
Allia par ſeſe ſanant: aut iuſ coriandri
Quin & marubium decoctum hauſtuſq; iuuabit
Puleium ue potens & agreſte iungatur anetu
Syntheſiſ hæc prodeſt unda mollita calenti

.XXXII. colo ſedando

c Vm coluſ inuiſum morbi genus inrima carpit
Mande galeuitam uolucrem que nomine dicunt
Aut pauidi leporiſ mede facta coagula pota
Siue apio nepetaſ teretium maſtice iungas
Necnon & ſpecies ambas atlantiſ aneti
Quarum decoctos. patiens haurito liquoreſ
.XXXIII. ueſicæ & calculo purgando: & urinae prouocandæ

Si cui ueſice tarduſ cunctabitur humor
Hæc mora rumpetur uino peruiſta ueruſto
Prodeſt ex paruiſ acinoſ potare ſabuſcic
Aut hedere ſuccuſ: Aut lachrymoſi trita ſina pi
Necnon reſinaſ exoritia terebinto
In ſpeciem hyruilæ paruoſ glomerabiſ in orbẽ
Quoſ tepida ternoſ mixtoſ hauſiſſe medella eſt
Quondam etiam nimio præcepſ urina fluento
Irrigat exuuias oſcenoſq; inſicit imbri
Proderit ergo cinis hauſto nepete quoq; ſucco
Ex uino uitium tritum. uel lacteſq; capelle
Tum leporiſ cerebrum ex uino potare decebit
Si dolor internam ueſicæ concoquit aluum
Subueniet radix frondolæ epota cypreſſi
Puleium ue potens domitum feruentibuſ undiſ
Si uero in lapideſ denſuſ conuertitur humor
Qui retinet curſuſ gemituſq; dolore frequentat
Saxifrangam ſeu fontigitem ſuccurrere creduntur
Præterea ſemen myrti ſilueſtriſ hiacho
Atq; olei mixtum bibitur. nec deſit acetum
Vinaq; ſumantur friſta condita cumino
Siue palumborum capitur fumuſ acre ferorum
Dulcaciſ ſparſum ſuccuſ tritumq; ſolutum
Necnon oſcenuſ capræ potabitur humor
Obruſt hic morbum labefaſtaq; ſaxa remittit

.XXXIII. de conceptione & partu.

i Rrita coniugii ſteriliſ ſi munera languet
Nec ſoboliſ ſpeſ multoſ dum uana per annoſ
Fœmineo fiat uitio reſ: nec ne ſilebo
Hoc poterit quartuſ magni monſtrare lucreti
Sed natura tamen medicamine iuncta potenti eſt
Sæpe dedit. foetuſ ſtudio curante paratoſ
Aut igitur leporiſ conſumit ſemina uuluam
Aut ouis in ſtabuliſ fractaſ cum ruminat herbaſ
Pendentem ſpumam molli deducit ab ore
Atq; illam memini mixto potare falerno
Mercurialiſ item capitur cõmuniter herba
Sic cubitum noctu coniunx feſtinat uterq;

Atq; ubi iam certum spondet prægnatio foetum
Vt facili uigeat seruata puerpera partu
Diptanum bibitur: cocleæ manduntur edules
Aut olim menses minus octo moratur in aluo
Irrumpit thalamos: & nexus soluit inertes
Pulei quoq; potus amico conuenit imbre
Cuius opem ueram casus mihi sæpe probarunt
Quin etiam stercus supponunt uulturis atri
Sentiat ut minime partus q̄ proximus urget
Oua etiam fragili rupta miscentur aneto
Quæ diluta simul uino atq; exhausta medent̄

.XXXV. profluuii cuiusq; sanguinis & matrici.

I modicus pleno manat de corpore sanguis
Subuenit: at minus cum uita funditur ipsa
Qua propt̄ multo naris completa cruore

Confluit attritus cimex conducit odorem
Lana oleo madefit: sed nondum lauta rosato
Hæc datur in nares uel claudit densius aures
Contritris prodest choeleis conducere frontem
Aut galli cerebro uel sanguine mitte colubæ
Quod nisi supprimi sanguis potandus & ipse est
Præterea fariisq; caput metire papyris
Detrahe quod super est alio genitalia nocte
Foemineas pdest illinc uiocire mamillas
Menstruus immenso si pfluit impete sanguis
Succida lana malos remorat subdita cursus
Mortua quin etiam producit corpora partu
Sed quacuncq; fluit uis immoderata cruoris
Subernus cortex calidis potatur in undis
Ante minutatim studio uicente terendus
Puleii calido purgatur fæmina potu
Sed si forte cruor clausa cunctabitur, aluo
Aut molles nepete, aut rutæ quæcuncq; bibent̄
Aut si puniceos fundit uesica liquores
Marubium ex parso tritum perfunditur undis
Hi poterunt haustus rutilum purgare colorem
Reliquas partus læta tibi detrahit herba
Quod si foeminei properabit sanguinis imber

Est qui frustra molæ percussus decutit uino
Quorum aliquot lanis testum ad præcordia nectit
Hæc simul incantans sisti dixere cruorem
Vt lapis ille uia solitos iam destitit orbes

.XXXVI. Internecandis quæ oculos impediunt.

Obilis hirsutas horret lasciuia sætas
m Et gaudet raptu nudari rore pilorum
Sed bona nonnunq; uellendi causa uidet̄

Corpora cum releuat ratio manifesta salutis
Nanq; oculos infecta pilorum tela laceffunt
Quodq; illis dederat ualidum natura tuendis
Inde inimica seges ualidos defæuit in orbes
Ergo locum crinis uulsi continge cruore
Quem dat a uis tremulis simulat quæ pellibus alas
Præterea quascuncq; uoles auertere setas
Atq; in ppetuum rediuiua obcludere tæda
Corporibus uulsi saniem pducito ranæ
Sed quæ parua fitu est & rauca garula quæstu
Nec non est agnis cessantibus exhoso hyrundo
Sumitur & uiuens samia torretur in aula
Hæc acidis ungit permixta liquoribus artus
Auulfamq; uetat rursus percrefcere siluam

.XXXVII. omnibus obscænis medendis.

Incendum & quæ sit membris medicina pudendis
d Languidus antiquo purgatur pœnis iacho
Ac super illinitur foecunde felle capellæ

Mane nouo myrti frondes cõmandere prodest
Quod dolet illas in uulnus despuat ipsum
Fæce etiam uini genitalia lauta leuantur
Et tumidos testes nereia lympa coerchet
Vel bulbi ex mulso uel cæra immista cupræffo
Aut faba cum tepidis baccho decocta fluentis
Ramis immensum cohibere dolorem
Far madidum lymphis: & fera fronde cupressi
Vnde etiam potu frons hæc memoratur amice
Sin autem existit durum tibi glandibus inguen
Proderit induci cocleas cū melle minutas
Obscænos si pone locos noua uulnera carpent

Horrentes mansa curantur frode rubores
Et si iam ueteri succedit fistula morbo
Mustellæ cinere immisso purgabitur ulcus
Sanguine tum ricini quem bos gestauerit ante
Herba celidoniæ fertur cum melle mederi
Herbaq; cum sæuo foliis de mille uocata

XXXVII. scie & articulari morbo

Aepius occultus uicta confendice morbus

f Perfurit & gressus diro languore moratur

Populus alba dabit medicos de cortice potus

Necnon & teneræ gracili de fronde genistæ

Arreptos caules acidoq; liquore madentes

Sumere conueniet. rubiam, quoq; ducere potu

Aut ex bithino choctas haurire lyæo

Si uero articulos tabes inimica per omnes

Hæserit ex ficu betas: ac melle ligabis

Vel pelagi latices simul & baccharia dona

Sumere curabis nimio sed parcto uino

Ennius ipse pater dum pocula siccat iniqua.

Hoc uitio tales fertur meruisse dolores

.XXXVIII. furunculo medendo.

Um sanguis nimius puro cõmistus atroci

c Aestuat: & papulas alte sustollit acutas

Resinam misces & saxis ordea fracta

Consperfa hæc tepidis apponere conuenit undis

Vis & hioscfam iungi sæuumq; iugatum

Nectere: non minus hoc poterit medicina iuare

Prætereaq; fimum ex gallo quod legeris albo

Imbribus ex acidis fidens appone dolenti.

Auribus aut pecudum moles expromito sordes

Vnguine quo foris dabitur medicina papillis

.XL. Carboni medendo.

Orrendus magis est perimit qui corpora carbo

h Vrit hic inclusus uitalia rumpit acerbis

Hunc ueteres quondam uariis pepulere medelis

Tertia namq; titi simul & centesima liui

Charta docet ferro talem candente dolorem

Exactum. aut potu raptorum femine pulsum

Inficeret dicens uix septem posse diebus
Vitam produci tanta est uiolentia morbi
Dulcacidum laticemq; cumini femine iungens
Atq; fimum pariter paphiæ compone columbe
Hinc line tu diruptas partes: & clausa uenena
Præterea triti reserant & operta lupini
Non nullus calcem uiuam desoluit aceto
Fumantemq; niuem papulis apponit aceruis
Est qui galinæ perducit stercore corpus
Allia uel piperi parce commixta linuntur
Pythagore cognata leui condita cumino
Proderit & madida fermentum polline turgens

.Xli. pani uomicæ & strumæ depellendis

Vnt alii quos dura mouet natura tumoris

s Non minus horrendi sed non ita perniciosi

Vomica qualis erit uel eidem proxima quedam

Simplice refina miscentur hordea tunfa

Et mulfos amnes & purgamenta columbæ

His bene decoctis languentia membra fouentur

Mollis odorato iungatur faba coriaandro

Proderit appositum mollitq; aperitq; tumorem

Aut de falganio radix decocta palustri

Quæ salis admixto tondetur condimento

Proderit: & mansum: quod traxerit arbore uiscum

Gramen hiosciamæ cæræ seuq; uestuto

Conciliis mixtisq; locos perduce dolentes

Exerceret iam corpus medicina potens est

Ouum de fundis infidile deinde potamē

Marubii succo implebis post melle liquenti

Omnia consociata tepenti prospera potu

Sumuntur reserantq; malum purgantq; leuantq;

.XLiii. Igni sacro medendo

stetiam morbi species quæ dicitur ignis

c Languida quo multo torrentur membra calore

Vel tu uicino. seu um bouis igne remittis

Mollitq; lines: uel odoris facibus oua

Sed non costâ dabis sic torrida membra fouebis

Lumbricus terræ mixto inducetur aceto

Aut parili noua ruta modo: sed iungis olium
Ouaq; cum betis profunt sæpe illita tritis
Allia dant cinerem sociato oleoq; garoq;
Vnguine quo gliscens deponet flamma furorem
Sæpe celedoniæ pars candida iungitur oui
Quem modico potu: sed uili trita capesses
Admiscere memor lymphas amnèq; falerni

.XLIII. podagræ depellendæ

q Vædam sunt rabidæ medicamina digna podagræ
Cuiq; tetrigenas species epidaurius ipse
Dixit inesse deus requiem tamen indere morbo

Fas erit & tristem saltem mulcere dolorem
Ergo age & arreptum filicis frondemq; librûq;
Cum uino tere sic contractos perline neruos
Aut cum prima mali sese ostendat origo
Feruida non timidus tolera cauteria plâtis
Seminecis ue hirci referato pectore calces
Inferre sic diræ reprimis primordia pestis
Aut si corruptus perfederit altius humor
Trita cupressus ibi baccho iungitur acerbo
Panibus & teneris cohibebitq; addita questus
Parua sabucus item hircino collita seuo
Triticæq; acido manantes amne farinæ
Aut nitido ranæ decoctus uiscus oliuo
Siue celedoniæ succus sale mixtus aceto
Sunt quibus apposita siccatur hirundine sanguis
Non audita mihi sit fas sed lecta referte
Hoc quidam rabidus morbus per tempora messis
Vicino plantas frumenti pressit aceruo
Euasitq; grauem casu medicante dolorem

.XLIII. uulneribus ferro aut uerberibus factis

n Aturæ uitii medicas obiecimur artes
Hunc & fortunæ iaculis obsistere par est
Si cui forte lapis teneros uiolauerit art
Neste adipos uetulos & tritam chametisson
Nec pudeat lutæ stercus producere porcæ
Sin autem sæuo laceratum uerbere corpus
Tum lexiua cinis cæras dissoluit & oua

Admixtoq; oleo uibices comprimit atras
Si uero infrenus manat de uulnere sanguis
Purpura torretur conchili perdita: fuco
Huius & atra cinis currentem detinet undam
Verruce quoq; desectæ frenare cruorem
Dicitur ambustus tirio de uulnere puluis
Præterea nimios reserati uulneris amnes
Peniculi cinis astringit uel fimbria porri
Siue simus mâni cum testis uritur oui
Et reprimat fluuidos miro medicamine cursus

XLV. Vulneribus quibuscunq; casibus actis.

c Vm magna humanæ mala pondera conditionis
Tam multæ innumeri species mihi uulneris affint
Hisdem igitur monitis casus animabimus omnes

Sic tamen ut nullus medicinam clauerit error
Ergo modus quicunq; obtingit uulneris attri
Contritus cum melle dabit medicamina bulbus
Herbaq; quæ foliis nomen de mille recipit
Apposito prodest adipi permixta uerusto
Succida cum tepido necetur lana lyæo
Ambustus ue cinis complebit uulneris ora
Concludit uero uel frons uel ramus ab ulmo
Ut succis hederæ pulchre sit foeda cicatrix

XLVI. Homini a simia morso.

f Iue homo seu similis turpissima bestia nobis
Vulnera dente dedit uirus simul intulit atrum
Veronicam ex duro pdest exfumere baccho
Necnon & raphani cortex decocta medetur
Si trita admorsis fuerit circūlita membris

XLVII. Serpentium morsus & uiperæ uirus excludendi

c Vspide non quisq; longæ neq; cæde larissæ
Fulmine non gladii uolucris nec felle sagittæ
Quare aptam dicamus opem succosq; medentes

Quâ cita uipereo potis est affigier ictu
Quem nocuit serpens fertur caput illius apte
Vulneribus iungi sanat quæ sauciat ipsa
Vtq; larissæa curatus telephus hasta
Proderit & caulem cum uino haurire sabuci

Aut costum raphani librum tritumq; ligare
Siue etiam ex celsa folium demole cupressi
Manauit lactans caprifici succus ofellam
Aut titimallus atrox uulnus cōtrita perungit
Carduus est nondum doctis fullonibus aptus
Ex illo radix tepido potatur in amni
Ceruino ex foetu cōmixta coagula uino
Sumuntur. quæ res membris agit atra uenena
Aut ferule radix potatur imbre lyæi
Vetonicæ uel leues gallinæ: aut iura uetustæ
Si uero horrendum uulnus fera contigerit aspis
Vrinam credunt propriam conducere potu
Varronis fuit ista senis sententia: necnon
Plinius ut memorat sumpti iuuat imber aceti
Dicendum & quæ sit præcors medicina tumentis
Cautio namq; potest diros peruertere morsus
Si iecur exsectum tardo de uulnere portes
Erucis aut si totos perduxeris artus
Quas prius attritas uæhementi spargit aceto
Aut tu ceruina per noctem in pelle quiescis
Aut genere ex ipso dentem portabis amicum
Toxica præterea qua sint pellenda medela
Expeditam. sanguis poterit prodesse caninus
Quod facili potu antidotas medicatur honestas
Vis & mirificos cautus prædiscere odores
Accensis quibus arceatur ueterima serpens
Austiracem torres: aut duri uulturis alam
Vel nepetam aut frondem rigidæ stirpemq; miricæ
XLViii. istibus scorpionis: & morsibus muris ceci: uel aranei.
¶ Vnt minime species: sed dire uulnera pestis
¶ Quæ magis in tenui latitantes corpore fallant
Scorpius ut grauis & araneus hoc male semper
Captant securos multa iam nocte sapes
Et documenta dedit nobis prostratus orion
Magna quod exiguis perimantur sæpe uenenis
Et quod uulnus atrox incussit scorpion ardens
Continuo capitur. tunc digna cæde reclusus
Vulneribusq; aptus fertur reuocare uenenum

Aut calidis pelagi lymphis loca læsa fouentur
Siue meri potu dissoluitur improba pestis
Ad cunctos autem morsus ictusq; minorum
Caseus aptus erit ripidæ de lacte capellæ
Cunq; hoc absumi debebit origanus herba
Hæc duo mirificis curabunt icta medelis
Necnon peniculo calidum annectetur acetum
Aut unâ sulphur sicci cum sæce lyæi
Exiguo piperis cerebrum conspargito melle
Quo lita sanescunt depulso membra dolore
Sin autem muris nocuit uiolentia cæci
Quo sala signa uic uoluendis orbita plaustris
In line. mira datur uili de puluere cura
XLViiii. Subitaneo dolori febri atq; ostocopo.
¶ Onnunq; existit subiti noua causa doloris
¶ Cuius origo later: ueris reprimenda medelis
¶ Namq; celedoniam mixto sale nectere prodest
Velleratq; infuso recalentia sulphure sanant
Ostocopon lento conducit melle perungi
Sin autem calide depascent corpora febres
Tunc apii succus leni sociatur oliuo
Membra lines. fotu ferus mulcebitur ignis
Nec spernendus adeps dederit quem bestia melos
Seminecis cerui lachrymam miscere liquori
Conuenit atq; artus illinc mulcere calentes
Febribus aut longis galli noua iura uetusti
¶ L. Quartano typo remediando.
¶ Ec tu crede leuem dilato tempore febrem
¶ Quæ spacium sibi dat magis: ut cessando caleseat
¶ Læta quæ crassatur quartana colore
¶ Nt medicas adhibere manus & herbas
¶ Allia non pudeat terno cum cimice trita
¶ Et diluta mero mediis haurire diebus
¶ Aut facilem iecoris murini ducere fibram
¶ Quatuor ut duri iungantur scropula bacchi
¶ Mira est absinthii cum simplice potio lymphæ
¶ Sume tribus digitis apprehensum semen aneti
¶ Tantundem maratri mulsam. nec desit aceti

Vno sed cyatho prædicta salubriter hauris
Meonia iliados quartum suppone timenti
Aut leporis tepidi diluta coagula trade
Prodest & porus & mulsus doridis humor
Quidam etiam mirandam ferunt ueniente calore
Iurantes ludum ueneris munusq; petendum
Sed prius est oleo partus feruescere ranæ
In triuuis illoq; artus perducere succo

.Ll. Tertiano typo remediando
e Et etiam alterius febris rediuiua diebus
Tempora discernens quasi iuste tempora libræ
Vt possis igitur talem prohibere furorem
Inuoluens cæra sine caldis grana cumini
Puniceæq; indes pelli colloq; ligabis
Pulei ramus lanæ uelatus amictu
Tempore suspecto medicos præbebit odores
Præterea tritus cum exorabitur ouo
Horridus ad tractum: sed gustu commodus apto

.Lll. quotidiano typo remediando
a At qui continuis non cessat adire diebus
Sed tantum certas morbus discriminat horas
Triticeum metuit granum si credere dignum est
Quo d latitans fracto fuerit sub pane repertum
Nec non ossa iuuant septis inuenta domorum
Conuenit hæc tereti pendentia subdere collo
Multaq; præterea uerborum monstra filebo
Nam febrem uarios depelli carmine posse
Vana superstitio credit tremulæq; parentes

.Llll. hemitritæo depellendo
m Ortiferum magis est quod græcis hemitritæum
Vulgatur uerbis. hoc nostra dicere lingua
Non potuere ulli puto nec uolue reparentes
Inscribis chartæ quod dicitur abracadabra
Sæpius & subter repetis sed detrahe sumam
Et magis atq; magis desint elementa figuris
Singulaq; semper rapies et cætera figes
Donec in angustum redigatur littera conum
His lino nexis colum redimire memento

Non nulli memorant adipem prodesse leonis
Corallum uero si cocto nectere uelis
Nec dubites illo ueros miscere smaragdos
Tallia lan guentis conducere uincula collo
Lætalesq; abigesc; miranda potentia morbos

.Lllll. Fracturis & luxis sanandis
Nfandum dictum cunctis procul absit amicus
i Sed fortuna potens omen conuertat in hostes
Vis indigna nouo si sparserit ossa fragore
Conueniet cerebrum blandi canis addere fractis
Lintea dem desuperq; inductu nectere lanas
Sæpius & succos conspargere pinguis oliui
Bis septem credunt reualescere cuncta diebus
Aut ueteri baccho capræ fimus inde petulcæ
Hoc aperit clausum trahit hærens sanat apertum
Sin uero caput infestus colliferit ictus
Fx oleo necti uestis debet arachnes
Nesciet hæc illinc nisi cum sanarit abire
Quod si luxa suo decedent membra tenore
Vrere foemineos crines: ac iungere seuum
Congruet ac tali medicamine mota ligare
Aut malum ex pingui tritum apposuisse iuuabit
Aut si conclusum seruauit tibia uulnus
Stercus ouis placide iunges adipesc; uetustos
Pandere: quæ poterunt ulcus patuloq; mederi

.LV. Neruis & dolentibus atq; contractis
h Aud quisquam credet disiectos uulnere neruos
Ad solitum rursus reuocari posse uigorem
Sed prodest terræ lumbricos indere tritos
Quos fuerus & rances sociari axungia debet
Si uero occultus neruos dolor urit inertes
Vulturis excisos adipes rutamq; remitte
Aut cæram & tali recreabis languida foru
Conuenit: & pelagi calidis perfudier undis
Garicalis betis lento cum melle iugatur
Aut baccho madefacta ceres cum fronde cupressi
Quo poteris potu recreare rigenti membra
Sin autem subito replicantur corpora morbo

Contractos reuocat nervos caro sumpta columbæ
.LVI. ægris somno abscindendo

n On solum miseros teterrima fibris adurit
Sed super optato pergīt uiduare sopore
Ne proficit placidi coelestia munera somni

Charta igitur uariis quam pinxit littera uerbis
Vritur: inde cinis calido potatur in amni
Proderit & magnum capiti substernere poleium
Prodest: & mixtam lymphis potare cupressum
Pallidiis iterum succis quos flore rosarum
Iungis & immisces madidum tritūq; papauer
Quo lita frons facilem præbebit nocte quietem
Necnon mandragore gustu sopor additur altus
Dilue præterea glomeramina quæ gerit intus
Claustra aries inter geminæ coxendicis umbras
Inde soporati ducentur gutture potus

.LVII. Litargiæ expellendæ

d Iximushanc sortem miseris mortalibus esse
Ut sint sæpe mala inter se contraria morbi
Deniq; non nūq; somno sic membra grauantur

Ut coniungatur læto sopor altus acerbo
Ergo leui flama torrentur cornua capræ
Quo nidore grauem depellent lumina somnum
Aut ueneris labrum quæ dicitur herba bibetur
Quæ teritur prius: & uino confusa liquefcit
Coneniunt acidis euphorbia mixta fluentis
Gramina uel rutæ gemina sinare trahuntur
Quidam dira subent septeno cimice trito
Ut uitentur aquæ cyathusq; bibatur earum
Hæc potiora putant quam dulci morte perire

.LVIII. comitialis morbi

e st subiti species morbi cui nomen ab illo est
Quod fieri nobis suffragia iusta recusant
Sæpe etenim membris atro languore caducis
Consilium populi labes horrende diremit
Ipse deus memorat dubiæ per tempora lunæ
Prodest cum ueteri baccho fel uulturis ampli
Sed coclear plenum gustu tibi sufficit nno

Aut cruor ex prognæ mixtus cum polline turis
Aut apium elyxum aut conditum mella fel agni
Marubium ue pari confusum pondere mellis
Cui tu tertia dabis gustu cochlearia in uno
Aptus mustelæ cinis & hirundinis una
Præterea pluuias hominis quas calua supinas
Excæpit proiecta sinu consumere prodest
Aut lapis ex nido uaga quem congeffit hirundo
Vellitur ex nexu fouet attollitq; iacentum
Pellitur ut fama gustu quoq; languor aneti

.LVIII. Regio morbo pellendo

r Egius est uero signatus nomine morbus
Mollitur hic quoniam celsa curatur in aula
Huic rubia ex multa fertur conducere lymphæ
Allia trita dabis uino madefacta calenti
Vellera cum uino suffiri sulfure prodest

.LX. Infantibus stridentibus uel striga inquietatis

n Vdum hominem primum natura profudit
Insuper excruciat niueis cum dentibus armat
Collo igitur molli dentes necentur equini
Quod primi fuerint pullo crescente caduci
Aut teneris cerebrum gingiuis in line porci
Aut leporis niueum bibitur cum lacte caprino
Præterea si forte præmit styx atra puellos
Virofa immulgens exertis hubera labris
Allia præcæpit titimi sententia necti
Qui ueteri claras expræssit more togatas

.LXI. Combusturis igni uel frigore

s Vnt diuersa quidem mala frigoris atq; caloris
Sed tamen amborum simili nocet ulcere uirus
Illa quoq; usta putas quæ sunt niue læsa rigente
Conuersa in cinerem platani pila cura utrūq;
Aut uero ambustum flamis qui candidus oui
Succus inest penna inductus sanare ualebit
Aut tu succossæ cinerem perducito lanæ
Aut uiuam ex oleo uini composito calcem
Ordea uel franges atq; oui candida iunges
Absit adeps porcæ mira est nam forma medelæ

lunge celedonias ac sic line uulnera succis
Quodq; recens uffit glacies axungia simplex
Mulcet: & ax facili grata est medicamine cura.

LXii. Venenis prohibendis

T tutus fias infestæ fraude noueræ
u Vel quicumq; tuo carpetur liuidus actu
Non expectatis eat obuia cura uenenis

Ante cibos igitur iuglandis foetus edatur
Produnt electri uariantia pocula uires
Præterea coctæ querno cum cortice lymphæ
Conueniunt potu: diuersa ue ficus oliuo
Sæpe etiam raphanum pdixit numen edendum
Antidorum uero multis mithridatia fertur
Consociata modis. sed magnus scrimia regis
Cum raperet uictor: uilam depræhendit i illis
Synthesin: & uulgata satis medicamina risit
Bis denum rutæ folium. salis & breue granum
Iuglandesq; duas tereti cum corpore ficus
Hoc oriente die parco consperso lyæo
Sumebat metuens dederat quod pocula matri.

LXiii. Venenis datis.

Inequit infandum præuerrere cautio uirus
f Proximus ille gradus data pocula pelleret cura
Lac asine placidæq; bouis prodesse loquuntur
Vetonicam ex paruo sumunt pleriq; lyæo
Quod si hedere succos quæ truncas mollicat altos
Instilles paruis poterunt haud ulla nocere
Pocula quæ quisq; seuis uitiauerit herbis
Si quis hiosciamum uitiauerit lacte capellæ
Exhausto rabidos poterunt mulcere furores.

LXiiii. Vulneribus & crudubie curandis.

Ulnera tabescunt spacio uitata dierum
u Curaq; nil pdest nec ducitur ultra cicatrix
Sed tamen herbarum tam mira potentia pellet
Ulcereis annosi sinus: & coalescere poscit.
Marubium si tu recoquas illoq; liquore
Vulnus atrox foueas cineres uel hirundinis alte
Inducas: leporis uel si aspera coagula uino

Aut hederam baccho decoctam: & semen aneti
Aut cineres alni tardo cum melle ligentur.
Lumbrici terræ poterunt conducere uulnus
Aut facilis labati cumulatio uulnera purgat
Et comixtus adeps sed nonnullo sale tactus
Pinea præterea ui uo cum sulphure cortex
Et pice cum spissa iam perdita membra reponit.

LXV. Verucis tollendis.

Nterdum existit turpi uereca papilla
i Huic quondam fabio uerum cognomen adhæsit
Qui solus patriæ cunctando restituit rem
Id poterit uitium sanguis curare lacertæ
Aut urina canis cum terra induta madenti
Aut herbe succus quæ fertur nomine lether
Et titimallus item talifatis apta medelæ
Si rupta immensos fundit ueruca cruores
Purpureo triti cineres de uellere profunt
Quod fuerit uero conchyli sanguine tinctum

LXVI. Hæmoroidis medendis.

æcruciant turpes anum si forte papillæ
e Agrestis prodest superposita porri
Ni uiolet sanat iuglandis fragmine clausa
Sal niueum fumes beticum quem nomine dicunt
Dulcia cunq; nigra iunges fuligine mella
Apponifq; super pellit medicina dolorem.

Liber medicinalis quinti sereni finit.

Hoc opus impressum Venetiis arte & ingenio Antonii de
strata Cremonensis. Anno salutis. M. cccclxxxviii. octauo ca
lendas nouembres.

Registrum.

a. b. c. d. e. f. g. h. i. k. l. m. n. o. p. Omnes sunt quaterni præter
a quinternm.

Victor pisanus ad paulum pisanum in postremo opere cō-
monitio .

Impressos habes paule mi pifane de astrologia simulq; medi-
cina poetas singulares: Vbi te nolim mirari si horratu nostro
serenum arato: hoc est medicū astrologo impressores cōiun-
xerunt: quoniam non solum: quia ambo poete sunt: & in sua
uterq; arte præcellēs copulandos esse existimauius. sed pla-
ne propter maximam inter istas ipsas artes affinitatem. nam
quantum medicinæ opituletur astrologia: non imperit⁹ qui-
libet astrologus euidentissimis sine cōtrouersia ostenderit ra-
tionibus. quare merito: & id quidem suo medicorum omniū
facile princeps hippocrates in eo uolumine: cuius index est de
uentis calidis: pariter & frigidis: cum urbibus: quæ in eis sitæ
sunt. Itemq; de omni urbe: quæ est intra æstiuum ortum: &
hiemalem sita: inquit. Qui uero quæ de re altissima tractaui
mus recte tenent commoniti credant: norintq; astronomiam
medicinæ partē esse non mediocre. Proinde adductus sum
ut impressorem hortarer artificem: ne serenum medicū astro-
nomo arato connectere dubitaret. Vale.

Tita Oppiani Laurenti Lippu Collēsis adma-
gnificus Tirum Laurentium Medicem.

Oppianus poeta patre Agesilao matre
zenodota natus: genere autem azarbo
Ciliciae ciuitate. Ceterum quem pater
eius opulentus esset et in republica iter
primates iudicatus in philosophia plurimū excel-
lebat: et philosophicam uitam ducebat: et i huius-
cemodi disciplina et in omnibus liberalibus artibus
filium erudiuit praecipue in Musica: Geometria:
et Grammatica. Quom Oppianus triginta annos
natus esset: Seuerus Romanorum imperator zar-
bū uenit. Oportebat enim omnes reipublicae op-
timates obuia imperatori ire. Quom Agesilaus
Oppiani pater hoc paruifaceret ueluti homo, qui
philosophicam uitam ageret et inanem gloriam cō-
temptui haberet: Imperator hoc in quo animo tu-
lit: et illum in insulam Adriatici maris insulas in
exiliū misit: in qua quom Oppianus patri con-
grederetur scripsit haec clarissima poemata: et Ro-
mam profectus tempore Antonini imperatoris fi-
lii seueri. Seuerus enim in fata scesserat: hoc
obtulit uolumen: et dignus iudicatus ē ut impetra-
ret qd animo sederet. Ille regressum patris ab ex-
ilio petiuit: qd affectatus ē: et p quolibet carmine
aureū numisma suscepit: et in patriā euz p̄ regressum
suis: foeciente in Ciuitate pelle zarbi paulo post
obit. Cives enim eum sepelierunt et sumptuosam
statuā illi crexerūt et inscripserūt hoc epigramma.
Oppianus uatum decus immortale fuissem:
Inuidia mi gelidum rapuisset parca sub oreum.

De iuuenem placidae clarum splendore camenae
At liquor longae uiolasset tempora uitae:
Non mihi laude parē quēquā terra alma tulisset.
Scripsit alia poemata: uixit annis triginta: ha-
bet stilum floridum et planum cum facundia et
naturitate quod difficultimum est: et in sententiis
et parabolis praecipue excellit: De quo sic ment-
ur Cassebius in libro de temporibus tempore An-
tonini imperatoris anno eius imperii decimo ducē
tesima trigesima septima olympiade: anno mundi
4370. anno domini centesimo septuagesimo secū-
do. Ab anno Nini regis .2184. Oppianus Cilix
poeta cognoscitur qui alicet in miro splendore cō-
scribit.

Proemium Laurenti Lippi Collensis super in-
terpretatione Oppiani ad magnificum uirum Lau-
rentium Medicum.

Idcirco spes una uirū: in quo tota re-
cūbit Tuscia: et alpibus positae sub
montibus urbes. Non totum etrusci
teneant te rostra senatus: Attoniti
semper non spectent cra quiritēs.
Sed pelopis uises terras alphaeaq; rura
Nestoreis regnata uiris. hic arnus amoenus.
Hic mare tyrrhenum ueina fluctuat unda.
Est instructa raris uastum sulcabimus aequor

Dux erit oppianus qui celsa in puppe sedenti
Ostendet sedes et pascua laeta natantum
Narrabit foetus ponti: narrabit amores
Bella: dolos: artes: odium: cōnubia: ludos:
Atq; uias pelagi placido sermone lenabit:
Si ponant uenti pacata aequaliter unda
Sic mare tranquillum: pronus tunc aere recurus
Decipiet ponti turmas: nassamq; capaxem
Appendet scopulo: subit iremeabile lestum
Lubrica turba maris: praedam referemus opimā.
Tunc licet in ternas praedam discedere partes.
Auspiciis est capta tuis: tibi prima futura
Percio: piscanti debetur iure secunda.
Sum comas et curuis humeris tibi retia porto
Nodosoq; sinus pando: maculosaq; lina:
Tertia debetur tanto mihi praeda labore:
Nec te commoueat pelagi solatia tantum:
Nec te commoueat q; proemia prima reportas:
Te saltem arripiat diuini gloria cantus.
Languida piscandi reparat quous membra labere.
Taces dulcis: no modulatur peccine uersus:
Carmine mulcetur delphin: ducitq; ebreas.
Circum multi som saluunt magna agmina ponti.
Undae subsidunt cantu: scopuliq; mouentur
Circundant sacrum scopuli longo ordine uatem.
Illa quom uatis defecta uoce fatiscunt.
Eccedo tanto laetus subeozq; labori.
Et releuo fellum sustentans carmine uatem.
Quid tardas ponto Laurenti est parca uoluptas.
Continuo properes Pisanae uiscere turres
Et simul imminsum erimba lastrabimus aequor.
Non sine te nobis medices recunda uoluptas:

Et licet exiliant et lubrica terga Feoluane
 Disces: et uates uersu demulceat undas.

Argumentum totius libri Laurentii Lippi Col
 lensis ad Laurentium Medicum

Primus hęc editus: ples: 7 pascua ponti:
 Ostēdit fraudes: exedes 7 bella secūdur.
 Tercius in pisces hamos 7 retia iactat.
 Duct amor quarto captos in fata natātes.
 Delphis amat quinto: pereuntq; ingentia cete.

Argumentum super interpretatōe primi libri.

A primo ueniūt ad pascua loeta cohortes
 1 Aequoris: 7 scarus pallētes ruminat herbas.
 Pompilus afforiat nautas: sequiturq; carinas
 Attoniti remorae ponto miracula parui
 Tiderunt nautae: noscit patriāq; penates
 Astacus: in ppriam cupiens remeare cauernam.
 Carcenades spolum subeunt: tergoq; coaptane
 Nautilus in ponto subnauis imagine ludic.
 Neptūno delphin monstrat nereida pulehrā.
 Et coheunt pisces: atq; aginia magna natantur.
 Euxinos sulcane fluctus atq; oua resoluūt.
 Et foetus edunt et pignora cara tuentur.
 Praecipue delphin princeps utuliq; marini
 Infantes catulos miro sectantur amore.

Interpretatio Oppiani Laurentii Lippi
 Colensis ad Magnificum Virum Lau
 rentium Medicum, in libros quinque athenicōy.
 scripsit enim author iste et libros Cynegeticorū
 quatuor. Ixenticōy aūo

Isperfas ponti gentes aciesq; natantum
 d Squamigeras almae uariū genus āphitrites
 Antoninae canam rerum cui summa potestas:
 Quaeq; protellos habitant sub fluctibus alti:
 Quaeq; maris ueniunt ad pascua loeta cohortes:
 Et uita: et machidas gētes: madidos hymeneos
 Turpe odium et dulces ueneris cantabo furores:
 Consilia et uarias fraudes artesq; dolosas
 Quaeq; audax mortale genus super agmine pōti
 Struxerit: et ratibus sulcans secreta profundi
 Multa occulta prius uasto sub marmore uidit.
 Artibus emensum est pelagus maris una reclusa.
 Prospectat uenator aprum sub montibus altis
 Depastum: atq; ursum diuersa ex parte ruentem.
 Eminus hunc campo longe iaculatur aperto:
 Atq; palam ferro prosternit cominus illum.
 Horrida securō committit pr aelia campo
 Et fera uenatorq; simul: gressūq; sequūtur
 Pone canes: dominos ducunt ad lustra ferarū
 Aspera: nec gelidae tantum mala tēpora brumae.
 Horrorem incutient illi: tantosq; calores
 Non feret autūnus: defessi multa laborem
 Venantis tollunt: nec desunt gaudia fesso.
 Umbrosae siluae natiui pumicis antra:
 De coelso fluui labuntur monte perennes.
 Hinc medicina sitis: hinc est medicina lauacri
 Et propter liquidas undas et loeta fluenta.
 Sunt molles herbae prostrata cubilia somno.
 Dum etiam uiridi discumbes fessis in herba
 Appones quae silua feret: quae plurima monte
 Nascuntur: sequitur uenantem multa uoluptas.
 Et cui piscandi peior collata uidetur a 3

Grata: tot campo: tot sc̄e mera gaudia siluae.
Ac facilem paruo caprat discrimine praedam
Qui mortem molitur aui: uidet omnia passim.
Leiboeo uolueres per fasas membra sopore
Clam rapit e mdo: facili uel decipit arte
Aspersis uiseo calamis: uel recta tendit.
Dumq; petit nidam somno deuicta uolueris
Incidit in casses: subit et male cauta periculum.
Andarum patiens occulta pericula ponti
Piscator preferre solet certamine tanto
Spes mulcet mentem uanoq; similima somno.
Nulla supra firmam comittit praelia terram.
In rigidis pugnat lymphis tumidumq; p̄ aestus
Tollitur a fluctu uentis agitatae iniquis.
Fit timor ex terra piscantis bella tueri
Nauigat in tenui cymba feruq; procellis
Errando atq; animum curuata defigit in unda.
Et spectat nebulas atras: horretq; nigrantes
Andarum sulcare uias spirantibus austris:
Nulla fuga et nullos uenientes effugit imbres.
Et miseri aestiuos nequeant uitare calores
Et secreta latent foeni discrimina ponti.
Obuia quae ueniunt horrent immania caete:
Per freta nulla canum monstrat uestigia praedae
Nullaq; sublimis prospectant signa natantes
Non praedam aduersa cernunt de parte ruentem.
Quoniam pisces uarios soleant percurrere calles
Debilibus setis hamo piscantur acuto.
Et imo et calamis haec sunt sua robora tantum.
Quam iocunda tuam capient solatia mentes
Si fuerit cordi piscandi loeta uoluptas:
Ducetis uolueri spatiofa per aequora nauis:

Cui sit remigium palebrum fortisq; uentus
Sint bene compacti clau: sint transtra decore
Iuncta regat nauem coelsa de puppe magister
Tentorum expertus: nauem: quae iudice nullo
Culpari possit: uentis immota resistat.
Lata gubernator findat uuaria puppi
Hic ubi tranquillis uulgo pascuntur in undis
Squamigeras gentes: his pabula loeta feruntur
A seruis promptae saturat haec agnina praedae
Quae nato atq; tibi o foelix sunt certa beato
Gloria piscandi: calamus demitte sub undam
Implicitum setis hamo cito piscis imhaeret
Sponte ducis trahitur manib; fortissime princeps.
Ab q̄ blanda tuam percentant gaudia mentem:
Multa supercilis et toto in pectore regis
Loetitia est: piscem calamis spectare ligatum
Atq; reuoluantem uel lubrica terga mouentem
~ Nunc ad sis neptune mibi saturnia proles:
Qui terras pontumq; tenes: ad sis mare uastum:
Et uos multisoni mibi per uia numina ponti.
Ferte pedem: uestras acies et monstra natantum
Cantabo: nostrum carmen regina sacrat
Collopea thori nato magnoq; parenti
Sic gratuz atq; tui spira mibi munera cantus
~ Innumerae pelago gentes uoluuntur in imo
Nantes quae numerum uentunt: sunt abdita nobis
Plurima monstra maris: quis posset nomina uersa
Edere: quis ponti metas: quis nomina dicet:
Terdenas ad summum ulnas nouere sub undis
Mortales: sed multa latent immensa profundi
Aequora sub uasto spirant tot gurgite pisces
Sicut uires menti tenues mortalib; aegris. a iiii

Abdita non possunt humana uoce referti.
 Alma parens tellus non agmina plura ferarum:
 Nec maiora tulit: quam uastus in aequore pontus.
 Uorant coelicolae numerum pensare natantum
 Terrestresq; acies an partes aequet utraq;
 Calculus: humana quantum cōprehendere mente
 Possumus expectam numerum uictumq; utiq;
 Nonnulli flauam pisces in litore barenam
 Mandant: et terra quaequid nāritur in atra
 Hippo: coeuges celeres: flauiq; erichrymi
 Citargi: Trigleq; simul: tenues melanuri
 Poachuronq; greges: Buglesseq; et platanuri:
 Caminae imbelles et pieto mormylus ore
 Scombr: cyprini: stabulantur litora iuxta
 Ast alii ceno turpi foedaq; palude
 Pascuntur bardielsq; boum genus usq; pteruam
 Difficilis erygon: torpedo nomine uero
 Celariae: psictae sepeam triglis asellus
 Atq; laetorum gentes quae putrida pascunt
 Inter cenosas uoluentes corpora sordes
 Per molles tantum ripas herbasq; uirentes
 Saurides: brenni: tam scaris: boeces utriq;
 Menides: et tragi simul aetherina uagantur
 Oestres: et ephali iustum genus amphitrites
 Labrax: audaces amiae: placidaeq; eremites
 Delamides congrui: quem dicunt nomine olifon
 Aequora quae fluuio quae sunt uicina palude
 Incoluisse iuuat: qua dulcis terminus undae
 Et fluctus ceno commixtus uorticis multo
 Voluitur a terra: pisces hic pascua loca:
 Accipiunt pingui distendant membra sagina
 Exponit fluuii dirus bect ostia labrax.

In uastum pontum: sepalos quos abluunt unda
 Alga conspersos et multo murice tectos
 Salpe habitant uarnis distincti tergora signis
 Iulides: et percae: canni turdiq; uirentes
 Phucides tunc uero de nomine dietae
 Serris saltator: nullus: si uene basiliscus
 Alpera saxa colunt imo defixa profundo.
 His addas roses splendentes corpore triglas
 Sunt udae cautes herbis a fronte uirentes:
 Hic domus est sanguis haec statio laeta scientis
 Et faber: et nigro cui nomina dicta colore
 Haec coracinus habet: haec scarus saxa frequeta
 Qui mites inter pisces clamore tremendo
 Inconat: et solus pallentes ruminat herbas
 Ac ueluti pecudes reuocat sub gattura pastum.
 Ast imos sepalos fundo quos ostrea multo
 Cingit: quis thalami curui: quis lustra profunda
 Osobagi: scombr: pugnae murena frequentat
 Addas oxiphagos istis: atq; agriophagos.
 His iungas tarde morientem piscibus orphum.
 In partes scissi laetantur corporis artus.
 Multi alii pisces fundo uerlantur in uno.
 Et caua saxa colunt specie formaq; decentes:
 Excoeli fortes magni: sed corpore pigro
 Se mutant: nunq; tales sua lustra relinquunt.
 Piscibus insidias tendunt: si forte sub antrum
 Inciderint subito pellant in funera fato:
 Hoc inter pisces tegnis numeratur asellus:
 Qui canis estui motu concussus acerbo
 Ingreditur duras cautes atq; recessu
 Occiditur: tali dum feruet sydere coelam.

Ex fluuio anguillae sepunt pluuiaq; lacuna
 In uastum pontum: sepalos quos abluunt unda
 Alga conspersos et multo murice tectos
 Salpe habitant uarnis distincti tergora signis
 Iulides: et percae: canni turdiq; uirentes
 Phucides tunc uero de nomine dietae
 Serris saltator: nullus: si uene basiliscus
 Alpera saxa colunt imo defixa profundo.
 His addas roses splendentes corpore triglas
 Sunt udae cautes herbis a fronte uirentes:
 Hic domus est sanguis haec statio laeta scientis
 Et faber: et nigro cui nomina dicta colore
 Haec coracinus habet: haec scarus saxa frequeta
 Qui mites inter pisces clamore tremendo
 Inconat: et solus pallentes ruminat herbas
 Ac ueluti pecudes reuocat sub gattura pastum.
 Ast imos sepalos fundo quos ostrea multo
 Cingit: quis thalami curui: quis lustra profunda
 Osobagi: scombr: pugnae murena frequentat
 Addas oxiphagos istis: atq; agriophagos.
 His iungas tarde morientem piscibus orphum.
 In partes scissi laetantur corporis artus.
 Multi alii pisces fundo uerlantur in uno.
 Et caua saxa colunt specie formaq; decentes:
 Excoeli fortes magni: sed corpore pigro
 Se mutant: nunq; tales sua lustra relinquunt.
 Piscibus insidias tendunt: si forte sub antrum
 Inciderint subito pellant in funera fato:
 Hoc inter pisces tegnis numeratur asellus:
 Qui canis estui motu concussus acerbo
 Ingreditur duras cautes atq; recessu
 Occiditur: tali dum feruet sydere coelam.

In uastum pontum: sepalos quos abluunt unda
 Alga conspersos et multo murice tectos
 Salpe habitant uarnis distincti tergora signis
 Iulides: et percae: canni turdiq; uirentes
 Phucides tunc uero de nomine dietae
 Serris saltator: nullus: si uene basiliscus
 Alpera saxa colunt imo defixa profundo.
 His addas roses splendentes corpore triglas
 Sunt udae cautes herbis a fronte uirentes:
 Hic domus est sanguis haec statio laeta scientis
 Et faber: et nigro cui nomina dicta colore
 Haec coracinus habet: haec scarus saxa frequeta
 Qui mites inter pisces clamore tremendo
 Inconat: et solus pallentes ruminat herbas
 Ac ueluti pecudes reuocat sub gattura pastum.
 Ast imos sepalos fundo quos ostrea multo
 Cingit: quis thalami curui: quis lustra profunda
 Osobagi: scombr: pugnae murena frequentat
 Addas oxiphagos istis: atq; agriophagos.
 His iungas tarde morientem piscibus orphum.
 In partes scissi laetantur corporis artus.
 Multi alii pisces fundo uerlantur in uno.
 Et caua saxa colunt specie formaq; decentes:
 Excoeli fortes magni: sed corpore pigro
 Se mutant: nunq; tales sua lustra relinquunt.
 Piscibus insidias tendunt: si forte sub antrum
 Inciderint subito pellant in funera fato:
 Hoc inter pisces tegnis numeratur asellus:
 Qui canis estui motu concussus acerbo
 Ingreditur duras cautes atq; recessu
 Occiditur: tali dum feruet sydere coelam.

est inter scopulos pennis quos abluunt undae
Piscis ab accretis quondam cantatus adonis.
Multi exenton dicunt: quod profilit undis
In litus sicca ponens tellure cubile.
In quibus a rictu se tendunt undiq; branchae
E pennis in terram solus descendit adonis.
est quamea tunc dulci componit membra sopore.
Quom mare tranquillum tumidis quom tollit undis
E somno surgit dormit porrectus in antro.
Formidat pelagi uolueres: quas horret ut hostis
Et si quam coelo labentem uiderit alto
Saltanti similis quatitur: sic marmoris unda.
Concita demergit: hunc in spelea profundi
Cautibus et bibula multi pascuntur arena
Auratae fuluae splendoris nomine dietae.
Et symus et glauci et densato dente dracones.
Scorpius in pugna fortis genus unde gemellus
Ambae sphaerinae longae: tenuesque belonae
Lebuis: et carax magna leuitate natantes
Audaces mures non magno corpore fidunt
Turibus haud magnis: sed dura pelle uigetes
Ostentant firmi confident robore tergi
Contra mortales pugnant: contra agmina pennis
Innumeros addas istis: qui a litore longe
Ueliferos habitant fluctus tellure relictos
Sunt celeres thynni: qui pisces impete uasto
Pellunt et gladii duro mucrone potentes.
Orion gentes et prenades atque cybiae
Obliquae scyralaeque: hippuron maxima turba
Pompilae his habitat petris: hinc loetus honorat
Clauis: quod socium nauis se pompilus obfert

nossem habet: gaudet celeres per marmora cutes
Affociare rates: cursum uentumque sequuntur.
Saltantes circum coelsae latera alta carinae.
Nonnulli pappim et curuae moderamina nauis
Prendunt: aut illi collecta examine multo
Pendunt a prora: dicas non sponte secutos
Inuitosque trahi: nec posse obistere contra.
Tanto ueliferae nauis rapiuntur amore
Et ueluti regem uel circum tempora lecto
Victorem textis ramis et fronde uirentem
Proiecti patres: et primo flore iuuentus
Stipant: et circum densi loetique feruntur
Donec uictorem sub splendida tecta reducant.
Sic isti ad terram nauem comitantur ouantes
Connexi circum densi: sed litora postquam
Aspirant: odium terrae immortale recondunt.
Extemplo celeres ueluti de carcere pisces
Erumpunt: saltu nauem cursuque relinquunt
Dant certam nauis signum: quod terra propinqua est
fortia quom duros dissoluant agmina nodos
Pompile te naute miro uenerantur amore
Per te diuuant tranquillas aequoris auras:
Pacatus uenas sternens freta lata profundi
Est etiam salis undis ebeneis amica:
Quae latis membris et nigro fusca colore
Non cubitum excedit totos porrecta per artus:
Aspectu anguillae similis: sub uertice summo
Stat rictus curuum circum deductus in orbem
Cui non dissimilem forma mucrone corusco
Esse hamum credas: sic os portendit acutum.
Attenti nauae parui miracula piscis

pompilus

pompilus

2
Spectantur maior a fide: quis crederet unquam
Mortalis: proprias si fama attingeret aures.
Ignare gentes rerum caligine mersae
Indomitam seruant mentem sub pectore duro.
Non uerum admittunt nec dictis iure qui eunt:
Expansis uelis compulsam flamine uenti
Sulcantem fluctus et cerula uada profundi
Apprensas magno nauem non sistit biatu:
Viribus admittens pendet de naue supinus:
Non fluctus scindit nauis: sed firma tenetur
Non aliter q̄ si portu deinceps quiescat.
Et stridunt spiris uela exagitata rudentum.
Concussi reboant funes ante: maq̄ nutat
Et strepitu properata fremit de puppe magister.
Compellit nauem cunctasq̄ relaxat habenas.
Nec detenta ratis laxo renone mouetur:
Nec paret uentis: nec mota impellatur unda.
Sed compulsam manet: cursum motumq̄ reuincta
Sistit: et abiecti piscis retinetur ab ore
Non aliter radix terra defixa sub alta est.
Nautae formidant turbati uincula ponti
Rem miram et somno similem de puppe uidentes
At ueluti in silua ceruam de rupe fugacem
Spectat uenator cautus celeremq̄ sagittam
Dirigit in pectus: que eture infixam moratur
Cursum: tunc multo plagae confecta dolore
Crua iuua manet: uenantis uulnera diri
Offendens: nauem tali sub compe de sistit
Consona mirae forentis nomina piscis
Chalcides et trisse passim abramidesq̄ feruntur
Atq̄ ceteruacim percurrunt aequoris undas.
Et curuis habitant scopulis et litora uisunt.

2
Alcernaq̄ uias ponti curruntq̄ per aequor:
Hospitium mutant semper pontoq̄ uagantur.
Antheion petris sunt pascua grata profundis.
Non illis semper gaudent: uulgoq̄ trabuntur
Quo gala quo ueneris iubet insatiata libido
Ante alios istos cōpellunt oestra pataci.
Et non dentato sunt pascua leta sub ore.
Quatuor antheion species uersantur in undis.
Sunt flauae et niueae sunt atro sanguine fuscae
Eiōyos atq̄ auloyos his nomine dicunt
Nanq̄ supercilium circum referatur in orbem
At duo muniti duro thorace natantes
Carabus insidias faciens atque Astacus acer
In saxis habitant curuis et pascua carpunt
Astacus immensam thalami sub pectore amorem
Condit sponte iua: nūquam de lumine cedit
Inuitum si quis piscem traducat in altum
Impropriam subito gemit remeare cauernam.
Et caput: 7 quaerit: illo saltare profundo
Ex quo piscator cymba hincq̄ fugauit:
Non alios ponti non uale habitare recessus.
Non aliam quaerit patriam: sed saepe poenates
Dimissos repetit: consuetaq̄ saxa reuisit.
Sic daleem patriam gentes cupiere natantum
Et pontum et natale solum: quod stillat amorem
Illis: et pectus spargit dulcedine blanda
Mortali generi patria quid dulcius extat:
Quid grauius misero: si longis fimbis errans
Sic procul a patria uitam tolerare coactus.
Exilium durunq̄ iugum perferre necesse est
Externas inter gentes ignoraq̄ rura:
Cirones cancri populis numerantur in istis

2
item de his
antheion petris
vlt. id. in uis
setipon sed gala
et libidine trahunt

quatuor species
antheion
niueas atra

carabus acer
astacus
antheion
patrie

auri et rursus
mare.

visus quos
ostrea claud
et terra
is reuolu

Squillarum gentes et turba immensa paguron
Ast alii pisces omnes quos ostrea claudit
Et terra: et liquidis semper spatiantur in undis
Ostreacon emittunt: aliud sed corpore summo.
Terminat. et regimen renouatur carne recenti
Quum uires norunt se disrumpentis amictus
Affectant epulas et pascua loeta requirunt.
Et saturo faciles disrumpant corpore crustas
Labitur e toto quam ruptum corpore tegmen.
Hi primum in fulua nunq̄ loetantur harena
Nec pastum capiunt nec quiet̄ mente reuoluunt
Expectant mortem: vitales ore calores
An spirant: tenui formidant omnia pelle.
Quae nuper erant tenero sub tegmine. pisces
Ne queq̄ audentes sicca pascuntur harena
Sunt timidi donec firmentur tegmina merbitis.
Ac ueluti medicus languentem corpore curat
Atq; uetat primis epulas gustare diebus.
Attenuans calidas morbo in corpore uires.
Paulatim praebens epulas quae languida membra
Instaurant: donec tanto sine membra dolore
Purgata: et uires restent in corpore firmae
Sic crustis nuper natis sua membra paguri
Curant: loetiferum cupientes pellere fatum
Pisces aequoreis alii uoluntur in undis
Polypedes multis sparsi per membra flagellis
Cordyla et scoloendria malus quae spirat odor
Piscantur infestum curcus quom pertrigat hamos
Omylos et reliqui terra ponticis mouentur.
Agricola incuruus: cui sunt plantaria curae
Omylon ad teneros serpentem litere ramis
Et sic pum. feris reptantem polypon aruis.

hinc ma
mod eueat

Implicitum ramis oleae fructusq; uoluntem
Hos inter pisces similiq; cupidine fertur
Sepia: sunt alii durum quos ostreacon armat
Discopulis curuis isti pascuntur harena
Aeritae et strombi gentes et purpura rubra
Carices mares et uero nomine donax
Ostrea rore urens telis armatus echinus
Hos si quis paulam scissos demittat in undas
Nempe reuoluntur uastozq; sub aequore ludunt
Carcenades nudaae nascuntur tegmine uallo
Atq; sibi fabricant tegetem dorsoq; coaptant:
Et non legitimum subeunt testudine tectum.
Imbelles fragiles tenui per membra uigore.
Quum tegetes uideat uacuas: quib; inecia morte
functus: deserto domino dimiserit antrum.
Has subeunt tegetes alieno in cortice degunt.
Hoc tecto serpunt lato septozq; teguntur.
Aeritae siquae spoliun uel lurida carex
Uel strombus durus linquat sunt tegmine loetae
Praecipue strombi gaudent sub tergore lato.
Est amplum illius tectum sed pondere paruo
Quom latis crescunt membris implentq; recessus
Carcenades tegetis: tunc paruula tecta relinquunt
Maioresq; domum maiora palatia quaerunt.
Saepe etiam circa spoliun certamine multo
Contendant: subito duro sub marce repulsa
Inferior: uictrix lato se condit in antro.
Est quidam curuo tectus sub cortice piscis
Polypodi similis: quem dicunt nomine uero
Nautilon: insignem ponto sua gloria fecit.
Perfreta dum cautus sub naui imagine ludit.
In sabulo domus est summa defertur in unda.

visus quos
partes
am v. v. v. v.

carice
sub
tegetes

maiores
minima
tegetes
strombi
quaerunt

Pronus, neu pontum captat plenusq; grauetur:
Quom nando uehitur per fluctus amphierutes
Exemplo uersus tumidam per marmoris undam
Labitur: ut nandi doctus puppisq; peritus.
Atq; pedes geminos tendit de more rudentium
Quos inter medios tenuis membrana tumescit.
Extenta atq; pedes contingunt aequora subter
Themoni assimiles nauem piscemq; domūq;
Deducunt: si forte malum supereminet ullum
Absorbet fluctus intro lymphisq; grauatus
A tumidis trahitur cum pondere fluctibus urdae
Seu mortalis erat seu missum numen ab alto
Audax ille fuit: qui primum marmora findens
Piscis opus cernens humanos traxit in usus.
Construxit naues extendens carbasa uentis
Explicit funes faciles moderatus habenas.
Miraculum ponti narrant ingenia cecae
Viribus iuictis et uasta mole mouetur
Pondere cum magno timor est mihi sepe uidere
Armantur rabie: rabiem fera pectora anhelant
In litus pauca exiliunt: quae corpore uasto
Sunt: haec ueliferis semper uoluntur in undis.
Magno horrore leo: post hos horrenda syrena.
Pantherae uariae maculis ranaeq; furentes
Atq; melanchimon gentes et dente timenda
Praestis: loctiferum lamnae foedūq; boratrum
Mollitie nomen Matbae quae ferre uidetur.
Cornu aries pugnax: et sacrum pondus byenae.
Atq; pudenda canum gens et furibunda propago
Diuisa in gentes: ternas: haec horrida uisu:
Cum ceteris numerata furit per marmoris undam.
Quae rellant aliae ceno merguntur in alto.

Pugnaces niter pisces cetrina uocatur
Altera: q; stimulis credatur noxia nigris
Tertia dicecur galeorum nomine turba
Ast galeis alias gentes numeramus achantas.
Et leos et catulos squatinas adiungimus istis
Aeres et uarias: ceno merguntur in alto.
Hi pariter cuncti pastu capiuntur eodem.
Delphines ludunt circum resonantia ponti
Litora: sed nunquam discedunt marimore uasto
hos neptūnus amat: nam quam nereida pulcram
Quaereret et castae pereret cōnabia nymphae.
Oceanī thalamis delphin sacer amphierutem
Spernentem fertur tedas docuisse latentem.
At deus arripuit earam domūq; puellam
Reginam ponti fecit: thalamoq; iugauit.
Hinc est delphinus tanto dignatus honore
Ex illo propria delegit sorte ministros.
Sunt diri ex pelago quicunq; ad litora pisces
Repunt frugiferos lustrantes longius agros.
Turnaq; lunatae testudo in imagine peltae
Et sicca anguillae multum tellure morantur
Castorides querulam fundunt in litore uocem
Cum sonitu moesto: quae si percusserit aures
Uox lacrimanda uitis loetalis nuntia facti
Mortiferae auditor uocis non funera longe
Expectat mortem tristi clamore futuram
Predictit nobis miseris seuisima pestis
Phalarnam foedam dicas quae e marmore lato
Defilit in terram solem passura calentem
Extra undas phocae consunt: unt tempora noctis.
Sepe die fesses artus in litore ponunt
In terra dulci soluentes inembra sopore

200 sigella
melanchimon

castorides
querulam
loctiferum
matbae
pugnax
byenae
propago
ternas
horrida
uisu
numerata
marmoris
undam
horrida
uisu
numerata
marmoris
undam

Juppiter altitonans in te sunt omnia solo:
Ex te firma manent: seu coelsa palatia coeli
Sive locum quaecumq; tenes non uoce referra
Humana posses: quanto sub pacis amore
Per te dispositus clarus se iungitur aether.
Aeris et uacuum et terrae circumfluit humor
Et tellus rerum mater: nam singula primo
Sunt distincta locis: et certo foedere iuncta
Et nodi inuicem concordia pace ligata:
Et factis immota suis cōiuncta trabuntur
Aeris admittit partem tenuissimus aether.
Immensus tumidis non est sine fluctibus aer:
Non lymphae terra uacuae: sic mixta creantur
Sic elementa uices seruant: hoc iuncta tenore
Alternantq; uias generi seruire parata
Externo: et pelagi gentes et monstra natantum
In campis ludunt: uolucres ex aere magno
In pontum ueniunt liquidis merguntur in undis
Alcinoum moeste uolucres aquilaeq; marinae
Et mergi et reliquae cupientes aequore praedam
Merguntur lymphis et findunt aera magnum
Loligo miluusq; rapax et mitis hirundo
Quem timeant magnū ueniētē e marmore pisces
Ex mare prosiliunt seindentes aera branchis.
Non uolucrum species non est loligo natautum
Turmatim fertur ponto gestiq; uolare
Inferius multo se tollit mitis hirundo
At radunt summam milui laei aequoris undam
Hoc nanti similes dices similesq; uolanti
Piscibus hi coetus: hae sunt in piscibus urbes
Inter squamigeros populos errantia ponti
A signa non nulli collecti examine multo

Armento et castris similes: pars ista uidetur
Aequalis turmis istos cognoscere posses
Insidus decadiq; pares: hic impete solus
Ducitur: ast illi labuntur per freta bini
Quidam se thalamis condant scopulisq; recuruis
Ante alias ponti gentes agitata tinescunt.
Aequora turbatos subter uoluentia fluctus.
Exhorrent nigrā magno stridore procellam
Formidant gelidam brumam fluctumq; furentem
Accumulant circum terram sabuloq; reguntur
Nati se scopulis condunt: multiq; profundo
Se claudunt pelago: non uastam fluctuat aequor
Fundo: non ueni surgunt densaeq; procellae
Quae tumidos frangant fluctus: nā laxa pfūda
Terribiles arcant uentos et marmoris oestum
Florida quum ridet depicti tempora ueris:
Et mare pacatum tranquilla labitur unda:
Tunc passi n saluunt pisces prope litora loeti.
Urbs uelut dilecta deis opibusq; superba
Lociferas belli nubes oblessa refugit:
Quae fuerat longa belli sub mole grauata
Et tandem longa belli obsidione soluta
Continuo a duri martis sudore refecta
Et studio pacis gaudens cōmnia loeta
Disponit: tota celebrantur in urbe choreae.
Sic pisces loeti duos posuere labores.
Horrida ueliferi fugientes litora ponti
Saltant similes ludunt in fluctibus alta
Tere nouo duro ueneris ueyantur asilo
Pisces qui terra repunt: quiq; aera magnum
Findunt atq; salo longe spaciuntur aperto
Tere laborantes sedat lucina natantum

Ex uoce uolucrum
species

tenore refugit pro
pe litora ueris
liunt

Verē nouo duos
capitur

Partus: quom foetus tumido de uentre resoluunt:
Hi generis curas capiunt: sed foemina partus
Et tenuem uentrem fulua contundit harena
Anxia non paruo se iungens oua labore
Sunt connexa simul tumido sunt uentre ligata
Mixti in: quo pacto conuicta haec edere possit:
Et simul innatum possit dissoluere nodum
Tormento praesae seernunt litore foetus.
Difficilem partum concedunt fata marinis
Piscibus haud solum tantum lucina dolorem.
Mortali praebet generi: nec foemina tantu
Lucinae duram sola est passura laborem
Hoc passim comune malum lucina par aut
Illis qui terra sicca pontoqz feruntur:
Nanqz mares alii pascetes litora iuxta
Dum ueniunt elades adducunt piscibus atras
Foemineis alii turbis per litora pulsi
Praecurrunt illae ueneris truciatur afflo
Atqz mares urgent cursu reptantqz praementes.
Hi serpunt uentremqz fricant et spmata mittunt:
Illae actae stimulis rapiunt atqz ore rapaci
Absorbent: tanto ueneris rapiuntur amore:
Spermate sic implent uentrem scbolēqz ppagāt
Hic mos est muleis alii conubia lectos
Uxorē thalamum curuum cedamqz iugalem
Conuicti accipiunt uexat etherea natantes
Et furor et zelus durus deus atqz cupido
Feruens: qui calidos accendit corde furores.
Horrida pro caro faciunt certamina lecto
Saepe proci tales magno conamine pugnant:
Collecti circa nympham discrimine multo
Diuinus splendore pares: non piscibus ista

videtur magis hi
mures ueneris
seruata mitem
pene omne
sunt sic hunc
et secat aut
nunc
ueneris et
proci aut
erecti ad ueneris
ment

Adfunt sed uires: et uallum dentibus aretum:
His armis cedas quocurrunt: hae robore fidunt
Sic feret optatas illis uictoria cedas
Uxores sargi multas et merulus ardens
Ducunt: At alii contenti conuicta sola
Cantharus etneus spernentes agmina lecti
Non similem cedae finem testudo recurua
Polypus atqz anguilla manet murenaqz nigra
Anguillae spiris multoqz uolamine nexae
Concumbunt: lenter distillat corpore toto
Qui spumae similis bibula coelatur harena.
Accipit hunc cenam: quid enim secundus illo:
Concipit accepto: nascuntur lubrica turba:
Flexibus innumeris anguillae in litore repunt.
Sic coeunt congrui sic lubrica membra resoluunt
Odit concubitus testudo munica refugit
Cedas: non illam ueneris compellit oestrum
Non gaudet lecto ueluti gens humida ponti
Nam cohibita quantos patitur testudo dolores
Ossea uena mari multo distenta furore
Arrigit in ueneris usum: quam fleetere nunquam
Est potis: hanc acuit despecti in gaudia lecti
Inflexis pugnant rostris et proelia miscunt
Inqz uicem morsus figunt et cominus ore
Congressi certant: geritur lacrimabile bellum
Haec tristes uirat cedas: hunc pellit oestrum
Et rapit iuitam pugando robore multo
Donec deuictam cupido sibi iungat amore.
Ac ueluti longi cupientes praemia belli
Pugnant et pulchram rapiunt in marte puellam.
Sic coeunt tellure canes: sic aequore phocae
Nanqz diu duro remanent in uncula nodo. b3

SAYIN et morm
xlvvvs vxoris
b. m. m. t.

toph. v. g. s. s. e. h. i.
h. i. t.

Ambros ateta uenus iunctos post terga reuincit
 Exitium et tristis cedas comiscet in unum
 Dolrpus et miseram uitam cum spermate fundit:
 Non coitu cessat donec deliquerit artus
 Rebur: et absumptae fuerint in corpore uires.
 Atq; ipse in fulua iaceat prostratus harena
 Geniuecem sicca lacerant tellure iacentem
 Carcenades miserae et cancri multiq; natantes:
 Quos on:nes cupide primo ferus ille uocabat.
 Tunc uiuus in bellem minime sua membra tuces
 Discerpunt: donec moriatur funere diro
 Sic perit in horitu piscis sic lumina claudit.
 At ratione pari torquetur foemina partu
 Extremumq; diem claudit: foetumq; resolut
 Non oua ut pisces alii semina recluso
 Entre edit: magno partus cruciata dolore
 Iuncta racematim gignit: quae uelisa meatus
 Forte p angustos ueniunt perim:teq; parentem:
 Non annum excedunt tedis moriuntur in ipsis
 Cum tristi ueniunt crudelia funera partu
 Quae murena facit non fama obscura feruntur
 Serpenti nubit: prompteq; ex aequore saltat
 In litus: petit acupids cupidcs hymeneccs
 Ardet amans serpens ⁊ multo exaestuauit igne.
 Concitus i rabiem furibundus quaerit amores
 Et curuam subito saxum speculatur ⁊ cinne
 Loetifoerum ponit uirus: quod gestat in atris
 Dentibus et bilem saxo deponit amarum.
 Et teds capiat tranquillo pectore mites.
 Et teds consistens horrendum sibilat ore
 Concubitusq; petit subito murena profundo
 Exeita uoce farers ruit ceter illa sagipta.

de serpens
 de murena
 de carcenades
 de cancri
 de tedis
 de mites
 de sagipta

de murena
 de carcenades

de murena
 de carcenades

de serpens
 de murena
 de carcenades
 de cancri
 de tedis
 de mites
 de sagipta

Ex terra serpens ponti descendit in aestum:
 In uenerem prompti gaudent complexib; ambo:
 Serpentis caput ore tenens fiat sponsa proterua
 Sic ambo tedis loeti: murena profundum
 Desilit in pelagus serpens per litora reptans
 Omissum repetit uirus: quod dentibus atris
 Fuderat: at bilem nigram si forte uiator
 Iecerit in pontum iacet per litora corpus
 Et non sperata clauduntur lumina morte
 Priuatus serpens armis quibus ipse putabat
 Se fortem: et tanto serpentis nomine dignum
 Et uitam et terram perdit prope saxa uenenum.
 In faciem uersi dulces celebrant hymenaeos
 Delphines similes hominis complexibus haerēt
 Humano tentas se tollit more priapus
 Atq; palam semper non est laet in gine tectus
 Exertus mure ueneris nudatur in usul
 Sic exeunt pisces sic sunt connubia eurae
 Admissura thori non illis tempore certo
 Nam gignunt foetus multi sub tempore brumae
 Isti uere nouo parunt: bi sole calente
 Hi uero autanno: quam iam perfecit orbem
 Die solum partum totus dum uoluitur annus
 At bis lucnam labrax toto mureat anno
 Quattuor at partus horrendus scorpis edit
 Accipiunt triglae terno cognomina partu.
 In pelago foetus quinos edit cyparmus
 Nunq̄ fecundi deprensus parul a fellu
 Loeta uere nouo ponto foetura natantum:
 Hi proprias habitant sedes lustrisq; quere
 Degunt: hi ueniunt collecti examine multo
 Eximos penetrat fluctus ubi maxima turba

serpens relicto
 murena uirus
 repetit et si
 illo in uentibus
 ruit

2
 Delphines ho
 mibus priu
 as ueneris si
 miles
 uat eis certu
 iuuen di terti

anno uno
 labrax bis parit
 scorpis quater
 triglae ter
 cyparmus quinqu

Dilectus edunt foetus longe sinus ille
Dulcor est alius pelagi: nam flumina multa
Euxinum irrumpunt pontum sunt pascua loeta
Sunt curui scopuli pelago portusq; reducti
Sunt durae cautes ponto multiq; recessus
Umbrosae coelis surgunt a montibus umbrae
Litora tata manent uento soeuaq; procella
Noxia non ponto monstra educantur in isto
Et parui pisces non quicq; hostile timentes
Secari uiuunt undis procul astacus ingens:
Pelypedes defunt magni: defuntq; paguri
Adiunt delphines pauci qui corpore uasto
Contempti imbelles haec pascua loeta frequerant:
Hinc est q; quaerunt haec aequora grata natantes:
Dispersi pelago toto coguntur in unum
Atq; ceteruatim collecti examine multo
Huc omnes properant pontum ducuntur in istum:
Threicias ponti fauces: qua bosphorus amplum
Ducit in euxinum sulcantes agmine denso
Rebriacos fluctus et ponti angusta narando
Ora secant strepitu multo tranantq; meatus
Et uelut aethiopum ueniunt niliq; fluentis
Turmatim palamedis aues: coelaeq; per altum
Aera labentes fugiunt atlantica nuosum
Pygmeos imbelles genus paruumq; fatigant.
Non perturbato procedunt ordine densae
Instructis uolucres obscurant aera turmis
Sic pelagi innumeri populi longo ordine findunt
Euxinum pontum turbantur in aequore fluctus
Spumant uibratis canentia marmora branchis
Absoluant donec cursum foetumq; natantes.
De facto autumno pisces sub mente regressum.

De delphis
et pascuis

Toluunt: nam bruma uetus agitata tumescit
Aequora: multisoni confurgunt marmoris aestus.
Atq; sinus ponti se tollunt uertice multo
Non alti fluctus extant: non saxa profunda
Spirantes crebra furunt uertigine uenti.
Hinc est q; fugiunt pisces meotide fusta
Et retro flexi pelagi per terga feruntur
Sparsi per fluctus ad pabula prisca meantes
At molles pisces qui feruent fanguine nullo
Qui non ossa tenent: et qui sua tergora crustis
Armant et squamis: hi foetibus oia resoluunt
At canis atq; aquilae et quacumq; selachia dicunt
Et delphin ponti princeps uitaliq; marini
Hi pariunt foetus: foetus aequare parenti
Posses operatae cernunt quum tempora lucis
Qui foetus edunt miro secantur amore:
Natos et loeti stant circum pignora cara.
Non ego delphinis islerius esse creatum
Quicquam crediderim liceat si uera referre
Hi fuerant homines atq; oppida coelae colebant
Inter mortales. diuino numine bachi
Delphini in formam uersi saliere per aequor.
Nunc etiam humanam seruant sub pectore menti
Ingenuos celeres factis humana sequuntur
Consilia: in lucem ueniunt quum pignora cara
Atq; parens dulces partu est enixa gemellos
Extemplo foetus subeunt genetricis in ora
Nantes et saliant loeti noscantq; parentem
Circundat caros partus est loeta gemellis
Officiosa parens natis plena ubera praebet
Et praebet geminis natis gemina ubera mater
Sugere lac gratum postquam deus ubera bina

homines autem & similes
nec parere uoluerunt
idem uisibilibus meta
nuz. a.

ca. delphinus. 2017

Et lac dulce dedit: tales fecisse putamus
Humanas mamas talem tribuisse liquorem:
Educat catulos paruos blandissima mater:
Fortia quum crescunt iuuenili membra uigore:
Tenandi studio exercet ducteq; per aequor
Antea non matrem linquunt q̄ fortia membra
Ad sint et firmas robusto in corpore uires.
Sed matris semper seruant uestigia longe.
Arripit loetam mentem miranda uoluptas:
Si mare tranquillam cernas auramq; secundam:
Delphinus aspiciens turmas decus aequoris igit.
Praecedunt nati ueluti iuuenile choreas
Agmen agunt uariis flectentes braebia gyris.
Longeu ueniunt subito post terga parentes:
Observant teneros carpentes pascua natos.
Non sic uere novo pastor teneros agit agnos.
Erammaticae ueluti lecto cytrata iuuentus
Collecti ueniunt: rigidi sunt pone magistris:
Censores morum seruatoresq; pudoris.
Atq; aetate graues: semper ueneranda senectus.
Reddit honoratos homines uirtute decoros.
Sic dulcis nati seruant uestigia patres:
Neu teneri diuo foetu rapiantur ab hoste.
Et curam scholis phocae non forte minorem
Suscipiunt: illis mamas lactisq; liquores.
Adsur t: ceruleo non edunt pignora ponto
Sed foetus sicca genetriz tellure resoluunt.
Soles bis senos in flaua mater harena
Degit: eum natis caris et pignora mulcet
Tertia post decimam roseo caput obsita peplo
Consurgens aurora polo lucemq; reducit.
Tunc mater madidis catulos complexa sub ulnis.

matris seruit
nes uenerandi
studio exercet
bis teneri iuue

in uicinis lacu
nes feruore iuue
in pascuis pascuis

noce in lacu
in lacu pascuis

omne uoce uolunt
in lacu pascuis
in lacu pascuis
in lacu pascuis

Detinet: et liquidas subito se mergit i undas
Et natis iocunda suis monstrare uidetur
In ponto patriam caram dulcesq; poenates
Et ueluti mater peregrina enixa decorum
In terra natum: tenis complectitur ulnis.
Loetiam immesam effudit: patriamq; domūq;
Ostendit puero: quauis non singula norit.
Attentus spectat miranda palatia natus
Perlustrans oculis tectum moresq; parentum
Sic proprio catulos deportat phocae sub aequor.
Atq; situs pelagi monstrat lymphaeq; meatus.
O superi nobis non solum pignora cara
Sunt dilecta magis uita: genus omne ferarum
Et pietae uolucres et monstra horrenda natantum
Immensa paruos foetus sectantur amore
Daleis natum cunctis inata cupido
Grunnas perferre uolunt durosq; labores:
Pro natis etiam non funera dira recusant.
Olim uenator uidit de uertice montis
Horrida pro catulis miscentem bella leonem
Spicula contemdit frédens missosq; molares:
Inuictas seruat uires: et pectora firma:
Confessus multis telis et uulnere multo
Proposuit clara pugnando occumbere morte
Quam dare terga fugae: uel turpi cedere pugna
Semi necem proprii non tangit cura doloris:
Infoelix dira non tantum morte mouetur
Quantum neu catulos rapiat uenator ab antro
Forte cubile canis spectauit pastor amicus.
Atq; canem tetigit notam: metuitq; furentem
Multa timens natis lacratu guttura mater
Pandit: non aliquem noscit furtiunda pudorem.

Mater terribilis cunctis qui foetibus haerent
 Arrepta uicula genetriz tristat: et atros
 Ingeminat lactus: passim fariata per agras:
 foemineos fundit fletus clamore tremendo.
 Pastor perculsus sentit sub corde dolorem.
 Et mactatinos lactus peruenit ad aures
 humanas moesto quem fundit pectore phane
 Pro caro foetu quanto philemela dolore
 Emitte moestas tenui de gutture uoces.
 In quales lactus micis prorumpit hirundo
 Si nido abstulerint homines foeti qz dracones
 Filios dulces et pignora cara parenti.
 Pro catulis forti pugnat certamine delphin.
 Sic alii teneros foetus sebole qz tuentur.
 Et canis aequoreus foetus mirabile dictu
 Custodit: catuli teneri post terga sequuntur
 Foetibus est seueum genetriz illosqz tuetur:
 Sed quis formidat pelago sunt multa timeda
 Accipit in uentrem natos iterumqz recurrunt.
 Unde prius lapsi fuerant: et uentre teguntur.
 Et quis partus fuerit cruciata dolore
 Ut mater loeto perpeffa est cinnia uultus
 Atqz iterum caros foetus in uiscera condit.
 Atqz parit rursus: quom respirare timore
 Coeperit: et tutas speculetur marmoris undas.
 Observant squatinae natos nec uentre recedunt
 Et canibus mos est: sed pandunt subter hiatus
 In madidis alis: quantos aperire natantes
 Ore solent rictus: sic foetus alta uorago
 Sorbet: et in tanta natos formidine seruat.
 At alii pisces metuentia pignora pestem
 Ore tenent ueluti lustris aut tecta cubili

Et pisces inter glaucus sic praestat amore
 In natos illis: qui foetibus oua resoluunt.
 Qua fouet: donec maturo tempore foetus
 Exiliant: iuxtaqz natat: prolemqz timentem
 Ore tegit: tantum qz cedit pectore paruo
 Formido: et rursus natos mater spuit ore.
 At diro thynnus non est sceleratior alter:
 Et nullus piscis tanta impietate notandus.
 Namqz soluta parens partu priuata dolore
 Offendit quicquid rapidam demergit in aluqz
 Non paruis parit natis seuisima mater.
 Qui nec concubunt nec foetus nixibus edunt.
 Per se nascuntur foedo uelut ostrea ceno.
 Est non distincto semper leuis ostrea sexu.
 Hos inter pisces nec mas nec foemina nota.
 Aphritides umbelle genus non sanguine natae
 Paruula sub nullo turba est generata parente:
 Quum fortes imbres densis ex nubibus haurit
 Mens iouis: exemplo miscetur murmure pontal
 Tolluntur fluctus celeri uertigine mixti:
 Qui canas faciunt spumas atqz unda tumescit
 Ex non praeculis collecta haec agmina redit.
 Emergunt pelago subito nutrita uidentur
 Spuma nascuntur de spuma nomina sumunt
 Nascuntur multae tumido quum fluctuat aestu
 Unda refusa maris: comota a flamine uenti
 feruet: et arenam cum ceno eructat harenam.
 Haec una congesta loco miscetur: et uno
 Congeritur tumulo: quom strata aequaliter unda
 Lataqz tranquillo labuntur marmora cursu:
 Multiplici comixta ludo contacta calore
 Wateries corrupta creat nascuntur eadem

*quasi in aera
 natae in aera*

*si in aera de uentre
 sem uires in
 sunt ostrea de
 no nas. n. n. n.*

*ostrea ne. n. uiget
 ne qz femina*

*aphritides e son
 n. n. n. n. n.*

vide de his

*quasi edere res
 quae uide
 in aera
 in aera
 in aera*

*quasi in aera
 quae uide
 in aera*

Terribus assimiles: qui surgunt agmine denso
Non magis umbelles gignunt lata aequora pisces
Qui sunt cunctorum gratissima praeda natantum.
Inq; uicem lingua canentia corpora lambunt.
Hoc tantum uiuunt: hinc illis ē cibus usq;
Turmatim densae percurrunt aequora turmae
Et curuam quaerunt petram: scopulūq; profundū.
In tanto pelagi coetu tota albescit unda
Et ueluti nix alta cadit: quae sparsa patentes
Planities operit zephyrus quum spirat eous.
Non oculis late tellus sub fulca uidetur:
Sub nuae tecta latens apparet candida usū.
Ara neptūni sic canet sub grege denso.

Argumentū secūdi libri alieuticon Laurenti Lippi
ad magnificam Virum Laurentium Medicem.

Urpe ueneficū sentit torpedo secundo.
Disciculos astu capies mala rana trucidat
Sepia nauis conecit caute rudentes.
Ocellae squillae figunt peramuntq; necantem
Labraca: sed cancer testas depascit hiantes.
Coerit et humano bos dirus sanguine gaudet.
Custodit pinnam cancer pinnamq; tuetur.
Noctua quanta gulae sortitur damna uoracis
Polypus insidius et duris: astacus armis
Et murena ferox alterno Marte domantur.
Et scolopendra urit foeda prurigine corpus.
Lecetifero plagas infigunt iulides ore
Et thynni et gladii diro terquentur asilo
In canis exortu: sed non impune proteruae.

Delphynus lacebant amiae: qui regnat in undis
Et salit in terram clausurus litore uitam
Et iustus scarus non foedat sanguine uentricin.

Interpretatio secūdi libri alieuticon Oppiani
Laurenti Lippi Colletis.

Te errāt ponti gentes per pascua loeta:
Sic ples populis sic sunt cōnubia carae
Quis diuū miseris mortalib; ista relucit:
Quid norāt, homines: nisi quātū lamina possunt
Tendere: sed regnant superi qui cuncta gubernāt
Et prope sunt quibus longe coelestia templa:
Viribus et nullo mutari robore possunt
Fata deus si quis tenet contendere cōtra
Nictur iunctam frustra depellere sortem.
Et uelut asper equus luctans fremit ore superbo:
Fortiaq; aduris non liberat ora lupatis.
Magni coelicolae molles moderantur habenas
Et ducunt quacunq; uelint inuitus agetur
Et seutica et stimulis prudens compulsus acutis.
Nam superi uarias artes et munera mentis
Mortali tribuunt generi: dant omnia diui.
Diuersis praesunt diuersaq; numina rebus.
Ut quisq; optatum meritis sortitur honorem
Legiferae donum ceteris cōiungere taurus.
Atq; meretricem terram proscindere messem.
Edificare domos et coelias cōdere naues
Et nuae palebras lana contexere uestes
Edocuit pallas: fortis sunt munera martis
Thoraces: galeae: gladii sunt tela corusca:
Coetera quae ad belli studium conuertit enyo.

Dant musae ⁊ phoebus divini munera cantus.
Eloquium genitus maia nitidamq; palestram
Lemnia progenies tulit adfabrilia laudem.
Piscandi finem vasti molimina ponti
Quis superum spectare dedit: quis concava terre
Cinxit fluminibus multis: et circuit aequor:
Litoribus curvis: et sepsit montibus altis:
Sive hunc neptunum liceat mihi dicere: sive
Aerea iam canum et meliorem dicere phorcum.
Sive alium quem superis freta magna regente.
Ast alii quicumq; dei coelestia templa
Et pontum terrarq; tenent atq; aera magnum.
Lumina tranquillo praebent micta uultu
Induperatori nato populoq; camentis
Non pudor et iustum norit genus omne natantum
Foedus amicitiae longe: sed bella capessunt:
Hostilesq; gerunt animos: fortissimus horum
Imbelles laniat pisces: et mergit in aluum.
Hunc armant dentes: est qui gerit ore uenenum:
Atq; alius spina fera uulnera figit acuta
Quidam feruentis irae macrone teguntur
Cui desunt uires: cui desunt spicula magnum
Ingenium natura dedit: se fraude tuetur.
Atq; dolis magnum piscem fortemq; trucidat.
Turpe ueneficium tenero sub corpore sentit
Natura torpedo datum proprium quoq; membris
Haec grauis et mollis: sunt nulle in corpore pigro
Uires: et nimium premunt grauitate natantem.
Non credas: liquidis ita clam subrepat in undis.
Et duo se tollunt distenta perilia rami
Qui fraudem pro robore habent piscemq; tuent.
Quos si quis tractat: pei dit per membra uigores

Sanguinee sereto rigidos nec amonet artus.
Toluuntur subito contracto in corpore uires.
Dona deū: et ppris mēbris cognoscat honores.
Porrecta in flaua distendit corpus harena
Immota exanimi similis: cui piscis inhaeret
Oppressus torpore graui somnoq; solutus
Haec celeri properat quis tardissima gressu.
Semineces lacerat pisces: et saepe natantes
Offendit tactu: uires cursumq; moratur.
Perculsi torpore graui uictiq; rigore:
Atq; fugae imemores sūt: imemoresq; uisum
Haec manet auxilio cassos opibusq; trucidat.
Et uelut obscuris terrent simulachra figuris
In feminis homines: quatiuntur membra pancre:
Cor salit: ⁊ frustra tentant contendere cursu
Et frustra properare fugam: nam uincula dura
Impediunt uisu pauidos scinnosq; grauatos
Tales torpedo meditantur piscibus artes.
Est turpis uisu: mollissima corpore rana
Os aperit latum: cui sunt alimenta dolosis
Artibus: in ceno patri delecta recumbit
Occuliturq; luto: sed parua caruncula ranae
Albicat ex rostro: tetrum quae spirat odorem.
Rana latet ceno pars haec supereminet atro
Etsi pisciculi credunt praedamq; capessunt
Illa trahit placido motu: piscesq; sequuntur
Non ueriti occultam fraudem: labuntur in ora
Fallacis ranae: ⁊ pigra merguntur in aluo.
Sic puer insidias auibus molitur operas
Ante fores grana aspergens et lumine in ipso
Intendit cassos. At illos foeva cupido
Pascendi i laqueos pellit: dat unde regressus

Nullus: et in cenâ properata morte trahuntur
Exitu ignares pisces sic rana maligna
Decipit: imbelles magno deglutit hiatus.
Sic tales memorant fraudes intendere vulpem:
Agmina quem uolucrum spectabit in aere densa.
In silua prostrata iacet: porrectaq; membra
Pecit humi claudens oculos uasra comprimunt era.
Oppressam somno credas: uel morte peremptam
Callida sic fraudes astuto in pectore uersat.
Quom uariam tenso prospectant corpore uulpem
Defunctas credunt uolucres: atq; agmine currunt
Proculeant pedibus nillos: luduntq; iacentem.
At miseræ uolucres uulpis quum dentibus haeret
Illa dolos fraudes cometaq; facta recludit
Distactasq; rapit uolucres: guttura pandit.
Callida furtiuam meditatur sepia praedam.
Nam tenues molli surgunt de uertice ram:
Extenti tanq; funes: quibus ipsa natantes
Pisciculos iactis ueluti capiuntur ab hamis
Pendens a fulua caute deprendit harena:
Si tumidi magno tollantur in aequore fluctus
Haerebit scopulis proprius deuincta flagellis:
Natiuos dura coniectet caute rudentes.
Sunt squillae exiguae: sunt paruo i corpore uires
Et magnum et satatum preclarum labraca uentre
Interimunt astu: properat gestitq; teneri
Labrax pisciculis qui paruo robore possunt
Non dare terga fugae: non aequo occurrere Marte
Occisae occidunt hostem: perimuntq; necantem
Quum squille rictu piscis sorbentur aperto
Turmatim in medium descendit turba palatum.
Et ferunt cornu quod fronte insurgit acuta.

Explet se praeda labrax nec uulnera curat:
Uulnera paulatim serpunt: comitantq; uoracem
Et sola tanti cessant in morte dolores.
De tandem sensit uicti mucrone perire
Ineola bos ceni: qui uasta mole mouetur
Corporis: et latus sese diffundit in artus.
His sensis magnos cubitis porrectus in artus
Tas uasru corpus: quis credat Troboris experti
Occultit imbelles dentes non uiribus ullis
Confidit: sed fraude uiros in funera pellit
Soeute: et humano bos dirus sanguine gaudet.
Hinc grati paltus: hinc mollia membra palato
Grata suo: et foetus nimum iocunda sapore.
Quumq; per extremum speculatur nare profundis
Mortalem quequam: liquidis qui ludat in undis
In caput elatus multa leuitate per aequor
Enatat: extensus circum inouasq; uideri
Possit: ut aequatum librato pondere rectum.
Atq; homini ueluti tegmentum corpore praestat
Et mari exitum pueri meditantur: et illum
In laqueos uenter subigit: nec cernere fraudes
Permittit: mam uasa supra collapsa repente
Dane strepitus: mareq; premunt: atendere otri
Non ualet: et tantam capiti propellere molem.
At puer illudic praedae: ridetq; reuincum:
Multa super capto monstrat follacia mure.
Sic supra mortale caput porrectus in artus
Ille sagax homicida natans: emergere lymphis
Non sinit: et liquidis hominem spirare sub undis
Destituit: donec uitam lucemq; relinquat.
Circum et lanat bos foetus lumine cassum
Et diro rictu quem falsa coeperat arte

Mandit: et in uentris latebras humana recondit.
Viscera: prohsuperi tali non digna sepulchro.
Si quis in aequorea cantrum prospexerit alga.
Laudibus extollet: tantam mirabitur artem.
Concessa ex alto solera prudentia canero.
Cui parca est dulcis magno sine praeda labore.
Ostrea distendit testas: et claustra recludit
Portarum: pasceatq; lutum scopulisq; repanda
Suscipit aquas: paruum madida de rupe lapillū.
Obliquus tollit cancer: ebullitq; recuruis
Continet: in testas lapidem demittit apertas.
Assidet: atq; epulis loetus saturatur amicis.
Non potis est nixu gemmas occludere lanceas
Ostrea: nam latus portis seuncta debilit
Et moriens saturum cancrum loetumq; relinquit.
Sic struit insidias testis: sic subdola fraudes
Stella marina parat: sed nullo admota lapillo
Utitur: et pedibus scabris disiungit hiantes
Testas: et molles carnes et viscera pascit.
Muscifos inter scopulos cautelsq; profundas
Pinna colit: duro tegitur sub tegmine testae
Nil mentis: nil laudis habet: sine robore uiuit
Expers consilii: testae languescit in antro
Et sortium uitae cancrum sub lancea reuertat
Accipit: et praeda semper pascentur eadem.
Comumemq; domum simul et comunia tecta
Cancer habet: pinnam pascit: pinamq; tuetur.
Huc pinnae fertur custos cognomine graio.
Quum tegetem subeunt pisces: tunc pinna doloso
Pangitur a morsu caneri: contacta dolore
Comprimit haec postes: et praedam coperit intus
Cum tali celebrat sortio comunia pinna

Inter squamigeras: gentes pars callida degit:
Pars insulsa nimis: non omnibus una uoluntas.
Non omnes sanam uoluntate sub pectore mentem
Mortales: non uera tenent uestigia recti.
Stultitia excellit cunctis ferus hamerochita.
Est pecus ignauium: capitis cui uertice summo
Sunt iuersa supra rachantia lumina: rictus
Est inter medicos oculos: lucetq; profundo
Conterit in somno solidas prostratus harena:
Et solus noctu uigilat: noctuq; mouetur.
Hinc piscis nigrae fertur cognomine noctif
Noctua: sed uentris sortitur damna uoracis:
Non modus est luxus: non est mensura ciborum:
Indomitam seruat rabiem sub uentre rapaci:
Quam saturare potest nūq;: sed crescit edendo:
Donec cum rapido disrumpat uiscera uentre:
Inuersus tento moriatur corpore in undis:
Uel nimio pastu uita spoliatur honestus.
Est tanta signis crapulae: uentrisq; rapacis.
Apprendat si quis piscem uel porrigat escas
Est cibus ore tenui pastu summa ora replentur.
Non tamen est tantus ardor compressus edendi:
Aduertat mortale genus cognoscere uentris
Ediscat finem: luxum erapulamq; sequuntur
Innumeri morbi: dormito sunt uentre fugandae
Mensarum illecebrae manibus pedibusq; reuicta
Pellenda ingluuies epulis mensura tenenda.
Plurima neu uarus penantur fercula mensis.
Et uentris mortale genus dissoluit habenas:
Per luxum rapitur preceps ruit impete uasto.
Talia prospiciens finem fugit hamerochitae.
Callidus i densis spinis se uoluit echinuf. e 3

Nec ratione caret uentum rapidamq; p̄cellā
P̄sagat: et eructis lapidem sua terga grauantem
Aprat: quem faciem spinis impetit acutis.
Fluctibus ut possit firmato pondere ferri:
Nec tractus media praecipit ueluat barina.
Polypodon fraudes populos uulgantur in omnes
Qui similem petre magnam flectuntur in orbem.
Nexibus et spiris hominem piscemq; rapacem
Sic subter fugiunt astu uitamq; tuentur.
Si paruos uideant pisces praedamq; minorem
Ruisas et in piscis formam uertuntur: et arte
Perquirunt uictum funestaq; fata repellunt.
Polypodes gelida non uerunt aequora bruma:
Formidant rapidas uento impellente p̄cellas.
Et curuis degunt antris: torpentq; ueterno
Absumunt pedes longos: non secus ac si
Carnes non pascant proprias: quae saepe renatae
Exaturant dños: neptūtes munera donat.
foemdatq; pedes i pabula grata natantū
Callida sic ursus armat prudentia teruos.
Saxosumq; sinum: subeunt cauteq; redactam
Detenti gelidae brumae caligine nigra:
Et sugunt lambantq; pedes: carnesq; relinquunt
Intactas: uacuo rimantur prandia uentri
Donec iocundo laxentur tempora uere:
Immortale odium furioso pectore prominent
Polypus insidius: et duris astacus armis:
Et murena ferox inter se bella laceffunt:
Et eodem alternant in praelia foena ruentes
Se perimunt pisces: inter fera surgit enyo.
Ut in alterius descendit uiscera semper

Ex scopulis murena ruit furibunda per undas
Perquirens gratum uictum per litora summa
Polypoda inquit loetum praedamq; petentē
Ille metu pauidus spectat metutq; natantem
Per tumidas undas: atq; horrida bella paratē.
Nec uitare potest: nec cauta cecurrere fraude:
Hostis purpureum rictum murena reuincit
Polypus ex templo contra pugnare coactus
Uertitur: et spiris et magnis nexibus illam
Arceat: sub uario flexu firmisq; flagellis
Uicitur: ut pedes murenae et uincula dura
Prepediat: s; nulla fuga est: nec lubrica mēbra
Elabi possunt: murena fluit uelut unda.
Nunc hostis circa collum: nunc tergora circum
Nunc circa caudam sinuosa uolamina torquet.
Sic homines dura exereant qui mēbra palestra
Ostentant q; diu robur: de corpore sudor
Effluit assiduus: multa contenditur arte:
Atq; unde in morem mixtus luctator uterq;
Fluctuat: et contra magno ut brachia uersat.
Polypus extensus iacet nullo ordine ramos.
Et sudans uana contorquet mēbra palestra
At murena ferox rabido dat uulnera dente
Dilaniat: partes miserum cōfringit in omnes.
Nā membra in uentrem partis merguntur: at illa
Dre uolucantur crudo: subiguntur acuis
Dentibus: hi laceri uiuunt sub dentibus artus
Atq; reluctantur mortem q; repellere tētant.
Et uelut annosus ceruus: cui cornua fronte
Sunt ramosa: petit densa uestigia silua
Serpentis: nactusq; locum tum naribus illam
Attrahit e lustro figit q; i corpore dentes e mi

Implicitus gembus serpens fera pectora nexa:
Deiunct: collumq; tenet semesa uorantur
Partim membrorum: partim laerantur acutis
Dentibus: et diri cerui laniantur in ore
Sic miseri pi seis luctantia membra mouentur
Consiliū misero: uel quid prudētia prodest:
Quid prodest lapidis proprium sumpsisse colorē:
Quid totiens uitasse necem: uitasse uoraces:
Sub petra pisces si non latuere dolosae
Murenā fraudes sola haec deprendere moneant:
Sola dolos potuit uanasq; eludere fraudes
Tunc foedam miserata necem et crudelia fata:
Polypus in scopulis duris laeratus inheret
Assidet haec iuxta subridens uerba mouere
Impissem credas: haec scommata dira referre.
Te uasfer occultas: nos speras fallere demens
Experiar: num te scopuli tuteantur et antra
Aut spelunca tegat: quae portis clausa repente
Arripiat raptum subito te mergat hiatus.
Te retro pauidum ex antro conuellerē possem:
Polypus & heu dirum I cōfossas uulnere multo:
Non duos scopulos deprensāq; saxa relinquit:
Implicitus ramis dura sub caute reuinctus
Donec sola loco restent connexa flagella.
Urbe uelut capta pueri matresq; trahuntur
Captivae impubem natam complexibus alinae
Matris inhaerentem miles conuellerē tentas
Per belli leges: natus non brachia nexa.
Distrahit a collo: sed matrem comprimit ulnis
Non incertam sedat non brachia iuncta remittit
Cara parens: ambo nexi unctiq; trahuntur
Aec nodum soluant: nec pectora iuncta relaxant:

Defuncti: laerum corpus sic caute tenetur
Sic haerens nunq; laeratus saxa relinquit:
Murenā socuam ractantem manū a belli
Iactantem cedes et uana laude tumētem:
Carabus absūmit spectans curua antra secundam
Quae murena colit: subito duo spicula tendens
Hostibus ostentat uires: bellumq; laceffit:
Pugnanti similis qui fidit robore et arte
Militiae: et ualidis sese bene munit in armis.
Contra sed uerbis audax cito petas hostis.
Sic acut murenā animos: nec bella retardans
Prosilie ex thalamo subito murena profundo:
Et collum curuans ingenti accensa furore:
fertur: et exitum properat: nec ledere moris:
Crustas terribilis piscis ualeat aspera membra:
In casum tendit rictus: et pugnat acutis
Dentibus: hi dura uelut de caute reecti:
Concessi fiunt hebetes: haec concreta moerit:
Inflamata furit: fortem prorumpit in hostem:
Carabus erumpit chelis ruc fortipe ferri:
Fortiter apprehendit collum totumq; reuinct:
Effugere illa capre longasq; resoluere chelas:
Non tamen eripare sese atq; inuicta refugit:
Spicula: sed magno gemit exagitata dolore:
Obliquos flectens artus sua uulnera sentit:
Carabus exborret telis armatus acutus:
Et spinis taculisq; ferit: figuntur in alto:
Corpore murenāe panti: passimq; per omnes
Muerones penetrant artus: et uulnera densa
Efficiunt: murena perit: sed causa ruinae:
Ipsa sibi exitum socuam mortemq; parauit:
Sic agitare feras siluis et sternere doctus:

Tyrenator populos multos prope limina cogit.
Percussam strepitu scuticæ motuq; flagelli
Pantheram excipiens telo confodit: at illa
Mueronem cernens ferri turbata repente
Effundit bilem: duro uentabula ferro
Haerent: in medio penetrant gutture telum.
Sic murena furit: sic ira accensa domatur
Sponte ruens proprio miseranda i fata furcæ
Talia in arenæ faciunt certamina terra.
Non longe a silua serpens atq; asper echinus
Congressi: hostiles animos sese dedit utriq;
Serpentem spectans telis armatus echinus
Diffilibus spinis totum se claudit in orbem:
Callidus in curua seruans testudine membra:
Dre uenenato frustra dat uulnera serpens:
Terribiles scabro nec figit corpore dentes.
Tales spinoso tollunt se tergoe crustæ
Orbis inumeris deflectens aspera terga
Tertitur obliquus nexu spirisq; rotatis
Flexibus irumpit multis: et squamea terga
Serpentis penetrat: fames distillat utriq;
Afficiunt magno iam uulnera crebra dolore
Serpentem: et totum perscribunt spicula corpus.
Qui circum ductus totus uersatur in orbem.
Duri implicentur nodis: et concretus ira
Exacuit robur uires in praelia firmas.
At densi crustis sentes et lubrica tela
Altius horrescunt in totum corpus adacta.
Confossis spinis refugit non praelia serpens:
Non euitandis telis hunc figit echinus.
Donec conficiatq; simul cum corpore ceso
Concidat: atq; pari casu moriatur uterq;.

Sæpe etiam fato prudens ereptus echinus.
Elapsus strictis uinculis iam morte perempto
Serpente in duris quum restant spicula crustis.
Tali morenam superat certamine uictor
Carabus: et rapido tribuit sua pabula uentri
Et fortem et celarem et duris carabon armis
Polypus occidit: quis sit robore multo
Inferior: curua spectant sub caute quietum:
In dorsum irumpit: sinuataq; uoxcula necesse
Comprimat: et longis ex omni parte flagellis
Obstruit: et pedibus passis spiracula summa:
Nec spirare potest: nec missos pectore rursus
Accipere aereos flatu: a piscibus usq;
Alterno trahitur flatuq; remittitur aer
Carabus oppressus liquidis nunc fluctuat undis
Sæpe reluctatur: nunc petra illius opaca.
Immotusq; manet: nec tanto Marte duellum
Detrahat: donec longo certamine uitam
Destituat: fulua moriens procumbat harena
Et ueluti paruus infans circum ubera caræ
Nutricis lae dulces trahit: sic polypus ure
De curuo sorbet carnes et mergit in aluum:
Sic fur qui lucis consumit tempora somno
Iustitiam nup; uertens nocturnus oberrat:
Angustusq; latet uico: coenaq; regressam
Excipit insidus hominem post una grauatum
Ebria qui madida decantat carmina uoce:
A tergo cedens in somnum pellit acerbum
Non lege a morte: et palebras subducit amictus
Talia ceruleis pisces meditantur in undis.
Hi sibi inter se pugnant: hostesq; feruntur
Et sibi alternis pereunt certamine pisces.
Sibi se perimunt crudelia bella gerentes.

Mortiferum quidam diffundunt ore uenenum.
Derrida pestifero facientes uulnera morfu.
Est infans pecus ponti scelopendra marina
Corpore terrestri similis: sed damna doleris
Haec maiora facit: si quis modo committit illam
Attingerit: feruet foeda prurigne corpus
Qualem uirtica facit cognomine dicta doleris
Piscanti infesta est: nam si deprenderit hamus
Confestim tectum longe sperabit odorem
Et pelles pisces omnes longeque fugabit
Ore ueneno sic ledunt stigmatum paruo
Iulides has homines: qui findunt aequora uasta
Oderunt: coguntur enim dense agmine multo.
Si uideant homines rimantes saxa profunda.
Et studio celeres sulcantes aequoris undas
Erumpunt curuis petris examine multo
Atque cateruatum fusae per membra natantis
Circundant aeri morfu uel dente laborant:
Hic morfu et rapidis gemit exagitat ab undis.
Atque manu et pedibus madidas arcere cateruas
Uideatur: hae firmas circus imitatorum sequuntur
Sunt similes muscis quae autumni tempore primo
Messores fessos circundant agmine densos
Hi radius phoebe demitti magnosque labore
Sudant: mordaces addunt sua stigmata musculae
Non cessant donec fatientur sanguine rubro:
Sanguinis humani tanta est innata cupido.
Obuia non tenui ledit nos septa morfu.
Nec nos pestifero confodit polypus ore.
Noxia labuntur strigmenta e corpore toto:
Horrendus curuo: qui gaudet scorpius antro.
Lebibus in fulua nimium contentus barena.

Et canis atque draco uoluerisque per aequora hiruda
Hi duris pugnant stimulis funduntque uenenum.
Trigoni et gladio superi fortissima dona
Aptarunt membris: atque arma horrenda dederunt
Firmarunt mento iaculum mucrone corusco
Erectum tensum duraque in cote politum
Ferre non solum superare adamantina posset.
Spicula: duritiae tanta se tollit ab ore.
Hoc posset duram quous confingere cautem:
Tantus inest horror: consurgit acumine tantus
Impetus: et uires tantas in uulnere mittit.
Uasitur extrema cauda penetrabile telum
Trigoni: sunt telo uires: tetrumque uenenum:
Non uiuus quicquam non quicquam morte perpetua
Trygones gladiisque uocant nisi spicula figant
Antea purpureo lamentumque cadauera telo.
Quum gladii gelidos dissoluit spiritus artus:
Corruptus subito languet fortissimus ensis:
Cum dno pereunt uires: telumque relinquunt.
Nil tam pestiferum scias nil uulnere maius
Trygonis: quaecumque uiri maureia tela
Sunt fabrefacta manu uel dura incude polita
Spiculaque apertis nigro sunt tincta ueneno:
Nec tales faciunt plagas: nec uulnera tanta.
Trygonis uiuae quantum est horrenda sagitta.
Est nobis audire timor: uel dicere uersu.
Indomitae seruat uires trygone perempta
Inuictumque tenet robur: non corpora solum
Mortalis capit ista lues: sed saxa peredit
Et uirides ledit ramos: si cominus illos
Attingerit: pereant plantae: ramique uirentes:
Germina uere nouo contacta labe necantur.

Arboriq; cadunt autūni tempore fecus.
Si radix locus fuerit mucrone notata
Ac primo virides labuntur stipite frondes:
Siccatur truncus: fluit uelut egra labasit.
Arbor: corrupti languent cum robore rami
In iaculo mater donauit daedala circe
Telegono nato telum: ut prosterneret hostes.
Hic itbaeae appallus magni gemitoris abegit:
Armenta: et clarum belli uirtute parentem
Loetifero incautus misit mucrone sub orcum
Cū hinc quaerens itbaeae lustrabat pascua loca
Emensum terras et mille pericula ponti
Et passum duras longo sub Marte labores
Et multa expertum trygon mactante ulyxem.
Atq; ducem solo prostrant uulnere tantum.
Dum canis ardenti turbatur sidere coelum.
Et thyni et gladii duro uexantur asilo:
Qui fixus madidis illos contudit in alio
Non atcere queant: non hanc propellere pestem:
Incutit haec celeres uires stimulosq; feroces
Concitae: armanur rabie furienteq; dolore:
Inuitosq; agitat pestis furibunda natantes
Exhorret uulnus haec hātur in aequore lato
Hi tota stimulis incursant nauibus altis:
Et saepe in terram saltant e gurgite uasto.
In tanto uolunt laetantia membra dolore
Et uitam in tanto muerant cum morte furere.
Quinetiam fortes tauros infestat asitus
Uibus et lateri medio quam fixus imbatret
Nec iam pastores curant: nec pascua loca
Et virides herbas stabulis atq; armenta reliquit.
Confossifurunt rabie: non flumina possunt

Non mare non ualles: praeruptaq; saxa tenere
Mugita complent siluas stimulosq; coacci
Exiliunt: flectuntq; pedes horrore minaci.
Pisces atq; boues angit furibunda procella.
Delphini regnant ponto: gentesq; natantum.
Imperio sceptrisq; regunt: sunt robore clari
Et forma et uolueri nimum se corpora iactant.
Et saluant ueluti neruis excussa sagitta.
Ardentem emittunt flāmam splendore micantem
Ex oculis tenuem visu: si forte timentes
Aspiciant lustris pisces sabuloq; latentef
Est inter pietas quantum regina uolueres
Magna tonantis aus: uel quantum dira ferarum
Agmina magnanimum ducant uirtute leones:
Squamigeri quanta regnat praestantq; dracones
Inter serpentes: tantum sua regna ministrant
Delphines: liquidis tantum dñantur in undis.
Imperio madidas gaudent frenare phalanges.
Non iuxta accedunt pisces: non lumina flectunt:
Formidant tumidos reges per ma iora euntes.
Qui longe afflatu multo saltuq; feruntur.
Et strepitu horrisono ueniūt ad pabula nantea
Collectas turbant acies: pontoq; repellunt:
Exagitant armenta maris pontiq; meatus
Concutiunt omnes: inagna formidine complent:
Piscibus implentur pontus pontiq; recessus
Gescuntur loeti reges lectisq; replentur
Piscibus: undisoni saltant multa agmina ponti
Delphini quamq; tales sunt piscibus hostes.
Inueniunt diros amas: quos momine dicunt
Intrepide solae pagnant: contraq; feruntur.
Robore peiores thyni in corpore molles

Carnes: continuo densi sunt ordine dentes
In quibus horror inest: hinc est audacia tanta
Hic fortem ponti regem formidine nulla
A grege seunctum aspiciunt solumq; uagantem.
Atq; cateruatum ueniunt ad maria bella.
Et ueluti collectae acies multaeq; cateruae
Bellantum ad pugnam ueniunt martēq; laessūt.
Hostilem expugnant turrem: ut moenia quassant.
At delphin magnis rostris haec agmina primum
Contempnens: sed post rapidus consurgit in illas
Arripit hanc: audio dat fortia pabula uentri
Quom densae magnum circū delphina phalāges
Et magnus cuneus fortem delphina coronat
Tunc agitat mentem belli furor et timet unus
Exitium a multis et duro marce laborat
Hae rabiae circumfusae per membra reuinctae
Delphino infigunt dentes et corpora passim
Scindunt implicite: sunt multae a uertice summo
Quae lacerant: glauco rostro machidisq; sub alis
Non nullae infixae: lateri pars illa recumbit.
Apprendunt aliae caudam: uentremq; tumentem
Pars cruciat: quaedam populantur maxima terga
Istae per spinas: illae per cerula colla.
Pendent: hic magno contorquēs membra labore.
Conturbat motu pontum: sunt corda furore
Concussa: et tristes uoluit sub pectore curas
Et salat atq; furit uictus pressusq; dolore
Et nanti similis fundo nunc uoluitur imo:
Nunc summo fertur fixetur cum turbine multo:
Concucitur saltat nodumq; reuellere tentat.
Hae nexu immotae perstant: nec uiribus ullis
Conuelli possunt: fluctu merguntur in imo

Et cum delphino sumas iaciuntur in undas.
Sic nexae subeunt undas sumumq; per aequor
Emergunt: ponto dicas noua monstra creati
Neptūno: duri sunt fixi in corpore dentes.
Sic amae et delphin uinelo neccuntur eodem
Et ueluti expertus tumido de uulnere multum
Sanguinis exhaurit medicus: qui uulnera curat
Lubrica languenti firmatur corpore hirudo .
Quae quondam nigra fuerat generata palude:
Loetiferum sorbet totam tumefacta cruorem.
Curuatur famemq; trahit: nec deserit unquam:
Emungat donec loetalem e uulnere labem
Sponte cadat: possit cunctis temulenta uideri.
Sic amae nūquam tollunt e corpore dentes
Ut partem apprensam subigāt: lamētq; sub ore.
Postq; collectus delphin bellumq; diremptum
Tum ductis irati rabiem foetūq; furorem
Spectantes: amae tunc horrida fata timentes
Effugunt: sequitur delphin laceratq; teritq;
Stridenti similis presteri cuncta resoluit.
Et morsu laniat rubet atro sanguine pontus
Et ueluti in filia ceruus exagitare luporum
Agmina cōmemorant: collecti qui grege denso
Oppugnant timidum ceruum rictumq; ruētes
Diripiunt teneras carnes: ac cede recentes
Dentibus abstimunt diris: calidumq; cruore;
Assorbent: ceruus conspersus sanguine multo
Mortiferis ululat plagis: et uertice coelso
Montis concucitur: sectatur turba luporum
Dilaniant: uiuus ceruus sub dentibus atris:
Et truneant nares: et rictus sanguine foedant
Antea q̄ ceruus peragat sua fata: dolentis

Absumunt carnes: et adhuc de cede rigentis.
Inuerecunda lupi non pendunt agmina poenas
Quod ceruū rident erudeli morte cadentem
Audaces amiae penas pro cede dederunt.
Sic miratus opus clarum: quod uenit ad aures
De phines morbum quū iuxta accedere soeum
Et prope loetalem cernunt impendere lucem
Extremum quz dies misere fata ultima uitae
Morunt: et pontum uastum scopulos quz relinquunt
Et terre appellant clausuri in litore uitam.
Quis ut e multis surgat inortalibus atque
Neptūno sacrus cernens delphina iacentem
Condat humo: ueteris conseruet pignus amoris
Nec pontus fuluis undans obducatur harenis
Defunctum ponti regem: neu turba natantum
Aspiciant hostes defuncta cadauera ledant.
Aeternum fulgens uiuit post funera uirtus
Non decus egregium non uires labe notantur
Post mortem clarum uiuit per secula nomen
In pelagi populis norit: qui pascua solum
Ingenio mites cephalum iustum quz uocabit.
Non genus externum ledit proprias quz ceteruas
Non maculat carnes non potum sanguine sedat
Est genus intactum: non cedis labe cruentum
Sicetam quz salo cum ceno pascitur algam.
Dum inter pisces: illi reuerentia magna
Nec ledunt cephalo foetus ut cetera ponti
Agmina intuntur dentes cohibere feroces.
Sic inter pisces cephalus ueneratur honore
Iustitiae quocunquz loco sua praemia seruat
Istrea: alternas meditatur in aequore fraudes
urbae alie ponti: nec soluunt lamina somno

Sed uigilant pisces semper: uirtute minores
Maiores perdunt: et pabula grata reportant.
Ut memorant scariis rapitur non tempore nocet
In praedam: curuis uocurnus dormit in antris.
Quid mirū ex tumidis undis si aetrea fugata ē
Inter mortales non est ueneranda dearum.
Iam uersata diu: strepitus magnusqz tumultus
Mars ferus et soeni belli discordia nutrit
Humanum tenuere genus: non turba ferarum
Tribus a coelis penitus seuncta leones
Munitas turres et cincta palatia muris
Atqz altas aedes superum flagrantia templa
Humano nimū sparserunt sanguine diri
Impletur unda fumi et fuligine nigra.
Romanos donec miseratus iuppiter et uos
Aeneadas terrae dominos gentemqz potentes
Constituit: totumqz dedit sub legibus orbem
Ausoniae antiquos reges in bella uocant
Mars ferus: et contra fortes armauit bibetos
Et libyam: et celtas quid rheni grandia gesta
Quid fortes istros in martia bella ruentes:
Quid memorem eufratem terras aetrea nitentes
Nunc colis: et placidas nutritis cū gentibz urbes
Ex quo magnanimus genitor natusqz superbus
Imperium terrae coelisa de sede ministrant
Nascitur ex istis mos et doctrina regendi.
Hos seruate dei multis uolentibus annis
Iuppiter et superi pietati siqua futura
Praemia foelices scepro donabitis annos.

Argumentum tertii libri Oppiani
Laurentii Lippi Collensis Ad da

magnificū virū Laurentiū Medicum.
Ertius in pisces hamos ⁊ reia iactat.
Obseruare docet tēpus uētosq; secūdos.
Et nolueri salta cephalus fugit hūda lina
Nornylus et labrax laqueos declinat harena.
Effugiunt hamos disrupto uulnere multi.
Piscantis manibus inquit torpedo rigorem.
Sepia sub nigro fugit occultata liquore.
Inter se laniant pisces sunt piscibus esca.
Anteon gentes uenter compellit in hamos
Cantharus in nassam sortos subigitq; cietq;
Dumq; parant alius pestem labuntur in ipsam
Admoes: calchis mirrha capietur odora
Ast algis salpae: sed triglae sorde trabuntur.
Turbato rapitur ponto melanurus in hamos
Terribiles gladii falluntur imagine falsa.
Sponte subit laqueos sconbrus lōgeq; belonae:
Et ceitae et siculi thymnos piscantur hiberi.

Interpretatio tertii libri alieuticon Oppiani:
Laurentii Lippi Collensis.

P. Agnae et uarias piscandi diuinus artes
et studiū fraudesq; maris: nūc maxie pnceps.
Carminibus aduertere metas: et nostra eamena
Te capiat: ponti sub te sunt scepra profundis:
Sub te neptūm gentes: pontiq; meatus:
Inter mortales rerum moderaris habenas
Mercuri ex adyto citius iussere caminae
Ut uos detineam: blanda dulcedine cantus.
O nostrae patriae numen ex illenta proles
Optime natorem clari iouis aegide: cantus.

Aspira: atq; nastras hoius deus erigere mētes
Piscantum: primus meditor contexere fraudes
Piscibus exitium uarius hoc carmine pando.
Pan tua progenies per te diuina parauit
Consilia: hūc memorant magnū eripuisse tonātē
Typhonem phibent astu mactasse ferocem:
Decoceptū coena magno eduxisse baratro
Emersum lati gradientem litore ponti
A ioue fulminei missi de nubibus ignes
Combussere: caput ter circum saxa rotatum est
Purpureo ambusti sunt sparsi sanguine crines.
O maia generate deus tua numina placat
Piscator: sacri per te mihi gloria cantus
Fortia sint celeri piscanti in corpore membra.
Ae sint macta nimis nec sine abdomine tarda:
Nam fortes pisces est oppugnare necesse:
In quibus iuictum rebur dum pectore matris
Undae saltantes tumidum uoluitur in aequor.
E scopulo in fluctus opus est saltare profundos
E fluctu rursus coelsam conscendere cauem.
Si fuerint uasti ponti subeunda pericla:
Ceruleis opus est multum durare sub undis.
Et longas tranare uias fluctuq; sub imo
Ut sicca in terra sceuos tolerare labores
Est patiens mortale genus: non dura recuset
Piscator uarius: cui sit prudentia multa
Ut possit fraudes cautas tectosq; natantum
Cōicere dolos: et quae meditantur in undis.
Audax impaudus: nec somno mēbra resoluat.
Erectam teneat mentem: nec lumina claudat.
Sic gelidae patiens brumae patiensq; caloris
Sole sub ardenti terris quae syrius ardet. d 3

Sit factis ponto: nec languida mēbra labori
Succubant: sic grata plagas densissima ponti
Turba incauta subit: piscanti praeda futura
Fortunata: sinus retis fractura capaces.
Decipies pisces autāmi tempore sole
Occiduo: 7 liquidus quuz pmū emergit ab undis.
Quum phoebus radios terras dispergit in oēs
Imbruma madidas poteris comprehendere turmas.
Tere nouo longos undis consumere soles
Piscando expediet: tunc fortunata natantem
Succedet captura tibi: tunc lina replebis:
Tunc acies ponti densae uel litora iuxta
Uel loca uicinis habitantes proxima terris
In foetum et uenerem miro pelluntur amore
Exploranda prius lentis sunt flamina uenti:
Si flatu furiant uasti maris agmina terrent:
Et pauidi tumidis non euoluūt in undis.
Felicem nobis praeda feret aura secunda.
Contra spirantes uentos gens lubrica fertur:
Hac iter ad litus facile est fluctuqz choacta
Non dare terga retro: patitur mala litore multa
Piscator boream uersus trahat humida lina:
Quuz notus aeolus madidus se tollit ab antris
Inqz notum uertat borea ueniente sagenam:
In zephyruz uergat leuiter sufflancibus curis
Contra curum uersus zephyrus post terga seq̄tur.
Sic captura tibi foelix: pelagiqz cohortes
Innumeras capies: et retia plena reduces.
Piscandi morem sectum dixere priores
Quattuor in partes qui gaudent aere recurus
Pars calamis longis setas cōnectit egnas
Et capiat pisces: pars liruū uimane iuncti

Contextū e palinis iactat: pars expedit hamos
Multiplices pelagi turmis: qui recta tendunt
Nominibus uariis designant humida lina
Samgamas grypos: illas dixere sagenas
Itas hypochas pezas curuumqz panagrum
Sūt qui Spheronel atqz āphiblestra uocant
Et quae praeterea per gratias plurima gentes
Nomina quis possunt hec humida lina referri.
Et retis narrare sinus maculasqz dolosas.
At nassis alii capiunt: dum corpora somno
Soluūtur: dulci componunt membra quiete
Pisces in placido dant menti gaudia somno
Et loetum faciunt diuis sub nocte soporem.
Est labor exiguus: s; praemia magna reportat
Non nulli ponti defigunt monstra eridente
Ex terra aut cymbis ut fert sua quēqz uoluptas
Ut cuiusqz modum rerum seriemqz detentem
Cognoscunt tales meditantur piscibus artes.
Piscibus inter se non est prudentia solum
Consiliūqz sagax 7 multae i pectore fraudes:
Decipiūt homines etiam: labuntur ab hamis
Retibus impliciti fugiunt: linguēqz dolorem
Piscanti: et miro uictoria quaeritur astu.
Non cephalus fraudis expertus i retia lapsus:
Desiit 7 sūmas alte deliderat undas
Uicitur erectus saltu pernertere lina.
Et studio properare fugam: prudētia tanta
Non piscem fallit: postremos subere uinctos.
E uadit saltu funes: atqz ultima fata
Saepe fugit earaz uitam sub fraude tuctur.
Impete si primo sūmam non saltet in aequor:
In laqueū lapsus nō uirib; āplius ullis d'iii

Confidit: cephalus multo langore repressus:
Expertus vires tanto discrimine cessat.
Et uelut oppressus morbo moerore fatigat
Mentem: fatalem cernens impendere lucem.
Affectat potum vitales anxius aurās
Concupit: et docti medici praecepta capescit
Sed quum loetiferas desperat pellerē parcas
Contempnit uitam moribundos deserit artus.
Et stratus morti cedit languentia membra.
Sic cephalus noscens miseræ fata ultima uitæ:
A praedone necem expectat porrectus inquam
Si Sphærena sinu retis claudatur in amplo
Latum perquirat laqueum quo lubrica terga
Serpenticum in morem labantur retibus amplia:
At fuluam labrax alis effodit harenas:
Conatur foueam branchis aperire capax
Corporis: ut magnos sub terris occultat artus.
Ac ueluti lecto iaceat: per litora grypos
Piscantes uerrunt: hic tæno immersus in alto
Effugit exitum praede: fugit humida lina.
Astutus talem medicatur mormylus artem:
Tentas sub bibula maculas declinat harena:
Labrax deflexo pendens confossus ab hamo
Continuo in lymphis concusso uertice saltat
Et scetas uolentis agens sua uulnera frangit
Et maiora facit: funestaq; fata repellit.
Et similes astus oreinus pectore uoluit.
Continuo raptus flexo mucrone sub undas
Desilit: et tentus serpit per saxa profunda
Piscantumq; manu in se conellere tentat.
Atq; caput subito quassans sua uulnera lata
Reddit: curuatum magna in despicit hamum.

Quum flexa tracti rapiuntur cuspidē piscel.
Immanes ueluti pecudes et segnis asellus
Et batis atq; boues hamum non sponte sequunt
Sed latum sicca distendant corpus harena
Collectiq; trahunt hamum praedone dolente
Et saepe effugunt diro mucrone soluti
At amiae teleres et uulpes fraude reuinctae
Praeueniunt sumas morsu confringere scetas.
Hinc piscatores plumbum de cuspidē nectunt
Plumbum quod pisces cruciat et dente remoto
Callida torpedo propria non fallitur arte.
Haec diro magno plagae confecta dolore
Corpore contractat foedo pendentia fila
Per scetas calamumq; dolor percurrit: et haeret.
Tensae piscantis dextrae: pestemq; reliquit.
Nominis assimilem tennes cecidere relapsi
E manibus calami tali torpore tenetur.
Quin et natia fecunda est septa fraude.
Est liquor in tumida concretus turbidus alio.
Qui fulcus piceam superat caligine massam:
Conditus hic humor nutritur corpore: presens
Auxilium miseræ: subita formidine capta
Atras emittit guttas: et polluit aequor
Obscuratq; uias ponti tenebrosa cruore
Permixto famēs piscantis lumina turbans:
Auertit uisum et prospectum surripit omnem
Haec facili cursu pernicitas aequoris undas
Effugit horrendos pisces hominemq; sagaces
Loligo atq; alii qui findunt aera pisces
Tales inueniunt artes: non est liquor ater
Illis: purpureos potius de corpore fundunt
Humores: sed fraude pares astuq; putantur

colligo

Quanus sint tales nigili capiuntur ab arte
Piscantis: ponto quotiens uoluntur in alto
Currentes rapiunt: pelagi non agmina cunctis
Sunt instructa dolis: cepis falluntur et hamo
Qui machida degunt terra qua fluctus inundat
Hi plus mentes uigent: istorum corpore paruos
Imbelles tenues penitus euz caride parua
Theutide canero capies longisq; flagellie.
Quin et carcenade obliqua si carne perungas
Galsa piscosos scopulos et proxima cauti.
Sic conera parui magnis sunt piscibus elca
Agmina crede mihi semper sunt ceca natantum
Et coractinus agit thynnos: et paruula caris
Labraca: sed phagrus cibanni seducitur elca
Denticem boetes: hippuros fallit iuius.
Orphum trigla caput: seducit curada perce
Iurate menaden: ponto marena proterua
Polypodas agitata petit cognomine pulcher
Affectat thynnos: oreinus gaudet asellis
Anchieon gentes capiuntur labrace soeuo
Hippuro gladi: cephalon iustissima turba
Decipiunt glaucum furunt sic monstra natant
Ast alius alias cautus medicabere gentes
Fallere maiorem poteris mulcere minore.
Inter se pisces lauiant et pabula sumunt
Inq; uicem pastus grati uentrisq; uoluptas
O quantu execranda fames uentrisq; baratri
Quo nihil est peius: mortalia pectora semper
Difficilis regna domat: non absq; pauore
In nobis habitat miseris et lumine mentis
Priuat cum clamis affert male suada ruborem
Serpentes uolucres pisces genus omne feraz

Inglomes uentris domitat mitterq; sub crecum
Anchieon primo studioso pectore praedam
Piscas: qua patriae sequit uaser accola nostrae
Juxta cantatum litas sarpedonis alti
Et quicumq; colunt celebratam nauibus urbem
Corycium hic maia natus sortitur honorem
Quicumq; amphirite: qua marmoris abluit unda
Hic scopuli coelhi late curuantur in antra:
Quae sunt in multas sub terris scissa cauernas
Hic anchieon stabulatur densa caterua
Piscandi doctus liquidis speculatur in undis:
Non procul a terra scopulis obseruat ab altis
Innumeras gentes: et nauem ducit in aequor.
Et studet illas ionitu quassare tabellas
Hi pisces strepitu gaudent: emergit ab imo
Unus: et ad strepitum turrem hominumq; ratem
Perquirat: uastum piscator promptus in aequor
Demittit percas: uel nullacos coracinos:
Hospiti munus tribuens: haec prima ciborum
Pabula dispergit: iocundas arripit elcas
Piscis: et astutam praedonis gaudia mentem
Diffundunt praedaz uoluentis mente futuram
Ac ueluti manibus clarus uel munere mentis
Hospitis egregiu subeat palatia coelha
Accipit hunc loeto uultu dulcissimus hospes
Et primo grati dat munera pignus amoris.
Ad laetas epulas iuitat fronte serena
Et loeti gaudent placidis sermoibus ambo
Et gaudent epulis alternaq; pocula miscent
Sic lecus praedo ridet subitoq; futuram
Concipit elatus praedam: depascitur elcas
Piscis: et est totus praesenti munere loetus

hic postq̄ ad scopulos p̄ multos sepe regressus
Goles: 7 totiens escas deiecit in undas.
Et non fessus opus linquit propriisq; laborem
Collecti ueniunt ueluti praedone uocati
Ad partum semper celeres: maiore catena.
Piscator uarias semper dat pluribus escas
Non alias sulcare uias aliasq; caernas
Hi cupiunt pisces: haec circum saxa morantur.
Ac ueluti stabulis brumali tempore clausis
Loeta armenta timent frigus: nec cedere longe
A sepiis capiunt et pascua cuncta relinquunt.
Hi quam prospiciunt soluentem e litore nauem
Compulsam remis erecti examine multo
Applausu expectant escas: super aequore ludic
Quicquid occurrunt flectentes lubrica terga
Ac ueluti zephyri mater praenuncia uerna
Implumes pascit pullos: hi gurgure paruo
Stridunt: et saltant nido caramq; parentem
Exapiunt loeto plausu matrisq; reudent
Et gratis inbiant escis: resonantq; penates
Nullorum cantu gaudet concentibus hospes.
Sic dulcem loeti pisces: sectantur alinum
Occurrunt hilares ueniunt examine facto
Inq; gyros flectunt artus agitantq; choreas:
Esca piscator uaria partuq; saginat
Et manibus inulcens pretendit muneris loeta
Et mites reddit pisces qui iussa capessunt
Confestim regis: duro rapiuntur asilo
Quo tendit dextram praedo 7 quocumq; recurrit
Nunc a fronte manum tendens ad terga reducit
Nunc iuxta iacet litus fallitq; natantes.
Uolucres ueluti pueros qui membra palestra

Nunc haec nunc illae cedunt: docilesq; magistro
Parent: et celeres agitant ad iussa lacertos
Quam iecit plures escas: et maxima tantae
Cura subit praedae longas pendente sinistra
Comprendit setas: forti mucrone politas
Expediens hamo: et iussu submouet omnes
Dextrae: uel lapidem paruum iaculatur i undas
Se super imergunt pisces lapidemq; sequunt.
Quem credunt escam: et fundum uolunt i imum
Piscator linquit de tot modo malibus unum.
Seiunctum a turba: qui fato natus i quo
Ultima suprema deserpsit pabula sorte.
Hinc subito cautus piscator porrigit hamum
Arripit Anchias fraudem: uir fortis utrisq;
Ex ponto: manibus praedam celeremq; uasraq;
Attrahit: et piscem cymbe deponit in aluo.
Anchias lacere doli si forte uiderent
Aut strepitum audirent sublatis piscis ab hamo
Non partu caperet non fraudibus amplius ullis
Conuersi fugerent escas: artemq; locumq;
Loetiferum exosi sed magno robore nixus
Attollit piscem: succedit uiribus alter:
Cui labor est tractum piscem deponere cymba
Sic sunt occultae fraudes saturataq; turba
Piscantes reddidit saturatos est praeda futura
Fortunata satis: fuerit modo certa uoluntas
Uiribus aut alii fidunt: magnisq; lacertis
Expediunt contra sese certamine magno
Non labor assiduus illis: mucrone torulco
Aut magno ualidis contendunt robore membris
Formatus solido ferro sine aere micanti
Hamus sub gemina lunatum cuspide fortis

Limo sint texti funes: et labraea uiuum
Mittat sub fluctus: teneat si labraea uiuum
Si uita funectus labrax super ora grauabit
Plumbū quod delphina ferūt At pōder̄ pressus
Cuiuenti similis labrax agitatur in undis.
Stridorem funes reddunt: concussa sub alto
Sparta fremunt: uasto saliant ex aequore dēst
Anthiae ad strepitum funis: nauemq; sequūt
Impellit remos alius: piscator ab alta
Puppe iacit fortes bames: mittitq; sub aequor
Et flecitur paruo motu: uersamq; carinam
Secantur pisces densi similemque natanti
Labraea prospiciunt tractum cursuq; laborant
Mentitam superare fugas et conamine magno
Certatun glutire cibos primosq; uorare
Tratum credas hominem concurrere in hostem
Appetit Anthias lutebo pingues aranifecs
Est si quos nactus gratam uaser obicit escam
Illi piscator: subito mala pabula carpit
Anthias rapidus mirae spectacula pugnae
Aspicies: magnas uires ostentat uerq;
Nam fortis praedo duro sub marce laborat.
Ille reluctatur tractus fatumq; repellit.
Fortis sub tanta curuantur brachia mole
Et frons atq; humeri collum uenaeq; tumescūt.
Uribus et tanto nixu distenta fatiscunt.
At pisces multo confectus membra dolore
Praedonem uolentus agit ducitq; sub aequor
Ille iubet form; remis impellere nauem
Iam strident funes et iam respersa cruore
Est abscessa manus: nec cessat Marte proteruo
Non aliter q̄: si iuuenes duo robore fortes

Inter se prensos tertent diuellere funes
Adducantq; retro collum conamine magno.
Atq; trahant aequam mensuram funis uterq;
Nec mora nec requies retrahāt pariterq; trahāt
Sic pisces praedoq; simul certamina miscēt.
Hic cupit elabi: cupit ille educere piscem
At non destituit. pressum moerore fidelem
Anthiae sotium: crudeli abducere fato
Contendant: haerent tergo miseriūq; premētes
Non stulti aduertunt socium se perdere carum.
In cassum pisces cupiunt confringere secas
Dentibus obtusus est illis rictus inermis:
Tandem concessum remis uictumq; dolore
Piscator uolentus agit: praedamq; capescit.
Si paulum cedat pisci couellere nūquam
A ponto poterit: sunt tantae in corpore uires
Errata spina filum plerumq; recidunt
Labuntur curuis hamis uacuumq; relinquunt
Praedonē: et tūdas fugiūt sup aequoris undas.
Uribus est talis piscis cognomine pulcher:
Oroni: et quicumq; alii sunt corpore uasto.
Talia non paruo capiuntur monstra labore
Multos obiecta piscator callidus esca
Seducit ponti gentes: tibi praeda benigna
Cantharus occurrit: qui degit caute profunda.
Cui nassa unplectum circum ducatur in orbem
Sic circum teneris uirgis contexta lygustri
Sic lentum sparti cōnexum uimen hiberi
In latum uenter se porrigat ore capaci.
Carabon imittas intro: uel polypon ambos
Inflāma tostos tali nidore trahuntur:
Insidias scopulo contextas umine densō

Obliquas tendes uasto de matricre nidor
Cantharon impellit nassas intrare capaces.
Ingreditur timidus primo: passunq; retentat
Et retro lapsus nassae super ora recurrit.
Cōitiunt elcas intro passusq; recentes
Eulsciat hos uenter rapidus subiguntq; cictq;
Inter se pisces: clausas aiantur ad elcas
Ut sotiis sotiio dulcis cōiuna uceatur.
Jamq; caeternatim subeunt positooq; pauore
In nassa degunt solida iam lince quieti
Ac si possideant miranda palatia pisces.
Tandem decepti norunt mala lustra natantes
Non aliter iuuenes pupilli terra frequentant
Aequaui: quibus in luxu consumere uitam
Est animus: paribus studiis lasciuia iuuentus
Accersita ruit: ludis noctesq; diesq;
Conerit atq; domus miserae patrimonia fundit
Ut stultos iuuenes rapit inconsulta iuuentus
Luxuries tandem moestum tulit improba fines
Sic clausae ponti turbae supereminet atruz
Exitum praedo nassae regit ora patentis
Deprensos curuo septo segnesq; reuellit
Sic demum miserum cernūt impendere fatum
Luctantur itulciq; foras: obrepere tentant
Infortunatos sero nouere penates
Admoas capiunt autūni tempore nassa
Timinea: medias fraudem iaculatur in undas
Sub nassa appendunt tophum qd̄ suber̄ firmū
Substecāt: superet: madidas in fraude recōdet
Quatuor humeni coehleas in litore captas
Lentorem coehlee fundant: hinc spuma marina
Albicat: et paruos alectat mota natantes d 1

Turbas in uentrem pronas: quae nimina circus
Curua natat cubito admixtae specularur ab alto
Admoes extra nassam curuunq; recessum
Pisciculos paruos salientes agmine multo.
Et subito irruunt uenter rapit improbus illas
Nec praeda nactae: ligdas fugit illa p undas:
Insidius frustra sese diuellere tentant.
Dumq; parant alius pestem labuntur in ipsam
Non aliter silua in densa montanus agrestis
Fallaces tendit laqueos: et uincula dura
Testibus annectit catuli: latratus ad auras
It: densae resonant siluae panthera gementez
Gentit et exultans quaerit uestigia uocis
Accurrit umeto pperans: sed fertur in altum
Nox canis occulta regna: subit illa lacunam:
Non cibus est curae tanto percussa pauore
Desperat superas depressa euadere ad auras.
Tales admoes sunt nassae ad pabula calas.
Pro passu nigras orei uenere sub umbras.
Calchidibus fraudes autūni tempore praedo
Instruit et tressas prendit gentesq; proteruas
Traguron nassam sparti de uimine texens
Et uili mixtam uiciae sub uimine nassam
Claudit: et aspersam pino miscetq; puellae
Assyriae lachrymas: quae turpi accensa furor
Thiantis patris longeuo in mixta parente
In sandum irata patrauit cypride crumen
Exit humanam fatali numine formam
Arboris in faciem uersa est cognomine Mithrae:
Deflens concubitu lachrymis aspersa nefandu
Hos succos miscet nassam sub fluctibus aptans
Talis odor subito spirat per marmora lata. . . e 1

Alliciens species varias: et nassa repletur
Et fortunate succedunt munera praedae
Obsceni macida salpae nascuntur i alga
Tili decepti miseri fallantur ab esca.
Nauiget in primis piscator forte diebus
Obluetqz locum: et lapide decumbet in undas
Et circum virides saxoz dependeat algas.
Obsceni salpae depascunt haec loca circum
Hic nassae tendat frondes alta ora secundum
Connectat unides algas herbasqz uirentes
Collecti carpunt escas: septiqz recessum
Irrumpunt: retrahit nassam cymbaqz regressus
Piscator miro tacitos mouet ordine remos.
Rem per agit tacitus sunt grata silentia praedis
Omnibus: et salpis: primū gēs ista pauore
Concucitur: prohibetqz tumor succedere praedā
Trigla uorat foedas sordes et mergit in aluoz
Omnes illuice ponti non ulla natantur
Agmina tam turpi uictus maculata pedore.
Infectas: et sola escas male gliscit olentes.
Atqz hominū cupide corrupta cadauera pascit
Obiuta cū uasto fluctu uoluūt in aequor.
Hinc illam praedo serdē male olentibus hamis
Attrahit: et tetro semper conellit odore.
Affectu simili porci trigleqz trahuntur
In uentrem: et pastum tanta feritate sequūtur
Spurcite cedūt triglis quantum agmina poti
Tantum terrestres superat sus foeda cateruas.
Haud facili paruus melanurus fallitur arte
Nec curua capitur nassa: nec retibus amplis.
Tribus haud magnis fidit: semperqz gulosis
Abstinet a coenis: et falua segnis harena.

Se iacit: aequali cursu cum subidet unda
Nec liquidis spaciatur aquis: quoz fluctuat aestus
Et mare turbatur uentis tunc agmine denso
Per fluctus rapit praiceps: nō aequoris horret
Sentes: atqz hoies suleantes stagna profunda.
Extrema coneci fluctusqz crepidine clausi
Effugiunt: melanurus abit resonantia circum
Aequora: prospectans si perturbata procellis
Marmora diffundant escas ad litora gratas.
Stultus non hominis nouit prudentia quāta
Sit potior: pisces qui brumae tempore fallit
Quoz feruere fluctus: quum poti tollit oestus
Cernuus in scopulo ponti quē uerberat unda
Altior: et circum stridentia saxa remugit
Piscator tumidis dispergit fluctibus escas
Lac cereri admixtum currunt ad pasqua loci
Quum tantum iactu distant a litore retis
Tertit in obliquum corpus piscator ut unda
Disparens pauidis non reddat piscibz umbrā
In manibus fragili calamo dependeat hamus
Appensus tenui filo cui desuper escam
Penens comotum a fundo deturbet in aequor
Exitum arripit piscis: piscator ab alto
Tertice subrollens hamos plerumqz reducit
Elusus calamos uacuosqz reuellit hamus.
Non bene discernit turbata fluctibus unda
Si frustra rapiat uel si comprēderit hamus
Pisces: si teneat subito eduellere tentat.
Neu reliqui aduertant fraudē fugiantqz: timore
Et cephalos fallunt qui non sunt turba gulosa
Admiserunt lacti cereris gratissima dona
Spiratēqz terūt mīthā coecitida nympha e a

Quondam formosam celebri rumore puellam
Iuppiter infernus petit: tenuitq; petitam
Sed quum per sephonē rapuit sub mōtib; etnae
zelotipa exclamat mīcha exagitata furorē:
Atq; proeax uerbis furit indignata superbis.
Aspectu et forma iactat sibi cedere pulchram
Per sephonē: 7 strigio nymphā appellere regno.
Tandem fallacis sensit mala praemia linguae
Alma ceres pedibus mīcham tellure iacentem
Pressit et in plantam nymphā cōuertit olentē
Damos illi niuem: cephalus pellectus odore
Accurrit subito nec longe sistit ab hamo
Est illi similis qui trita ad compita uenit.
Ramosasq; uias cernit: gressuq; represso
Nunc animū ad dextrā uertit: qnq; sinistra
Tentat iter: partes dubius se uoluit in ambas.
Fluctuat ambiguus uasti ueluti maris unda
Nix alternati potior sententia uisa est
Sic cephalus partes aius uersabat in omnes.
Spectabatq; dolos anceps impune petebat
Pabula iam fato fuerat uicinus iquo.
Et metuit cessitq; retro rursusq; timore
Concussus fraudem repetens uestigia pressit.
Est caelusa domi talis lasciuia puella:
Quum cupiat dulces epulas absente parente
Nec tractare aliquid matris carae timet iram
Et quis cupiat non audet tangere quicq;
Occulce repens: rursus pauifacra recedit.
Nunc timor est animo: nunc est audacia cordi.
Formidans semper cōuertit lumina portae.
Sic piscis liquidis uariis deflectitur undis.
Et tristem fraudem plustrat comanus audax.

Non gustare cibis non hamū tangere propius.
Nū prius aduertat si uinae carnis odores
Percutiant nares: 7 pascat non corpora uua
Post sūmis mordet labris: et pabula libat.
Piscator subito piscem mucrone reuelat.
Sic auriga ferox bene continet ora lupatis
Fortis equi: aduellit confossum gutture piscem
Atq; reluctancem contra labiq; parentem.
Quin etiam curuis gladii falluntur ab hamis
Non ueluti reliqui subeunt crudelia fata
Apprendunt corda limatum cuspede bima: 7
Hamum qui nulla: sic contemneratus ab elca
Hoc superimponit piscem de mollibus unum
Quē caute anectit: gladius nētre excitus audax
Ense ferit corpus piscis nodoq; relapsa
Membra resecta cadūt: gladius deferit i hamū
Non nouit curuam fraudē mala prandia carpēs
Ducitur a forti gladius predone reuinctus.
In gladios duros piscator plurima cudit
Per mare tyrrhenū dum cedit piscibus artes
Massiliam iuxta sacram celtasq; potentes.
Hic gladii imanes et uasto corpore degunt
Qui superant reliquos ingenti mole natantes
Squamigeras effingunt cymbā mucrone feroci
Quae possit gladius squamis atq; ense uideri
Occurrunt contra gladii non transira uidere
Nec cymbam sperant uerū scia agmina rentur
Et cymbis tandem clausi: mala dira reuoluunt
Pectore sub tristi sero sua fata uidentes.
Quom sunt perfossi sua mēbra tricuspede telo
Saepe repellentes hostem mucrone carinam
Traci penetrant gladii piscator ab ore e x

Abscindit telum; paruaeq; foramina cymbae
Abstruit: hic erabitur priuatus robore tanto
Non aliter capiunt meditatae fraudibus hostes
Qui cupiunt arcei seu cincta moenibus urbem
Oppugnare dolis prostrata cadauera furtim
Armis expoliant nitidis et scuta uicorum
Magnorum accipiunt humeris: armantur ouates
Dolibus spoliis et circum moenia currunt.
Et circa portas qui coelsum comminus arce
Despiciunt: cines credunt et claustra recludunt
Portarum: et caris omnes loetantur amicis.
Sic nauis gladium sub piscis imagine fallit.
Obliquis septum lina clementia fortem
Interimit piscem: salit atque euadere certat
Contextas fraudes cedit nec mente reuoluit:
Quo pacto telo sese componat in hostem.
Territus in septo retis totusq; remissus
Istis animo: donec miserum per litora uoluit
Disceat: gladiq; caput diuerberet hastis
Mutilus: et piscis peragat crudelia fata
Insultos capiunt scambros thynnosq; furētes
Et pisces dente horrendo longamq; belonam
Quum uideant alios scambri curuamine retis
Clauos: affectant retis colludere in alio
Et lina penetrare sinus curuosq; recessus
Sunt similes pueris rutilas qui lumine flāmas
Ardentis cernunt ignis radiosq; nitentes
Ridentes tractare uolunt dextramq; tenellam
In flāmam tendunt: sed quos torquet ab igne
Tunc demū norunt infestae incendia flāmae.
Sic illi cupiūt fraudē: datur unde regressus
Nullus: et hostili miseri satiantur amore.

Qui septo retis clausi per retia rara
Exiliunt: illos cohibent angusta plagarum
Impliciti lino fato moriuntur iniquo.
Innumeros scambros spectabis retia circum
Affixos sicut clauos: hi lina subire
Concedunt: fatumq; petunt: hi rete retineti
Exiliunt: madidasq; plagas euadere certant
Et similis fatuū tangit clementia thynnū.
Atq; malo tanto diraq; cupidine damni
Corripitur: semperq; cupit penetrare recessus
Retis: et in laqueos sese intricare dolose
Conatur rictu maculas extendere paruas.
Et duro morsu laqueos laxare plagarum
Nec properare fugam celerem per retia tenta
Nec ualet angustis luctando exire meatus
Sed duris unclis alio sub gutture nitens
In terram thynnos rapit inconsulta uoluntas.
Quin etiam tali dicuntur mente belonae
Quam sunt ereptae lino duroq; periclo
In laqueos fundunt bilem morsuq; recidunt
Inq; lina rursus tentant irumpere. dente
Decepti insidus uallato dente natantes
Insulti curuū demissam fluctibus hamum
Inq; uicem obliqui prospectant lumine toruo
Non haerent fraudi siquis precurrat ad escas
Magna subit reliquis rapiendi audacia menti
Infixus trahitur primus: sed cetera turba
Loeta uident: rapiti gaudent in fata ruentee.
Certatim ueluti pueri ad ludibria loeti
Thynnorum gentes grato sub tempore uenis
Post partum et uenis postq; cessante oestrū
Oceanū celeres ueniunt a fluctibus altis. eua

Atq; sinus alto sulcant nam fortis hibent
Primo trahunt portum: gens aspera bello
Et studio praedae thynnos populatur euntes.
Post cetae capiunt praedam circū hostia pulchra:
Eridani: ueteres quos milit phoea colonos.
Urnacriam quicūq; tenent post retia tendunt.
Thynnus et praeda fortes dicantur opima.
Uyrrhenū iuxta pontis per marmora thynni
Sparsi per tumidos aestus fluctusq; pfundos
Errat: quū uernae findūt uasta aequora turmae.
Tuncq; locum piscator habet: nō flamine ueti
Turbatum: et placida q nūq; fluctuat unda.
Non adsunt ripae densae: non rupe maligna
Angustus: teneat mensuram litoris aequam.
Piscosis pōti scopulis latiq; cauernis
Ascendat coelso speculator uertice montis
Memnonis alma parēs pmo quū surgit ab ortu:
Aspiciat uarias acies quanto agmine uerrant
Undas et focus subito predicat ab alto
Confestim pelago procedunt retia cuncta
Sunt urbes ueluti magnae: quia limina lata
Quae portae magniq; sinus magniq; recessus:
Perq; tribus sicuti pperāt ad bella pbalanges.
Sic thynni ueniūt: hi sunt in flore iuuentae
Isti longevi: medio sunt tempore mulci.
Innumeri uastam retis labuntur in aluum
Donec praedones educant retia loeti
Distendatq; sinus omēa ditissima praeda.

finis tertii libri Aluatiōn Oppiani.

Argumentū q̄rti libri Oppiani Laurēti lippi Ce
lensis ad magnificū Virū Laurētū Medicū

1 A quarto soem uires narrantur amictis:
Eripitur sotto scarns de uimine cauda
Fallit amor cephalus et foemina tracta p undas
Sepia foemineo subit ultima fata furore.
In uenerem pronus uxores cohibus ardet.
Nec galei et catuli forium discrimine linquunt.
Polypus ad glaucam reptat periturus oliuam.
Et sargus symae capitur ab imagine caprae
Hippurus lacerae prendit fragmenta carinae.
Lolligo longi capitur sub flamine fusi.
Spiritus anguillae inflato miscere ducit.
Ast aphiae nexae nodum glomerantur in unis
Pelamides uasta fundo sub mole trahuntur.
Callatos spinis manib; trahit aequore sargos.
Pellit loetiferis pisca in fata uenenis.

Quartus Oppiani liber traductus a Laurēto lip
collēsi ad magnificū Virū Laurētū Medicū

A praeda mltas ponti iubet ire pbalanges
1 Sorun amor: diras cedat uenerēq; secuti
Loetalē: et cohitu pperatā: accessere pestē
Emixi: soeni subierunt clamma furoris.
Antonine patet cur magna potentia cessit
Inter magnanimos reges decor inclite nati
Carmimbus nostris loetam cōuertite mentem
Presentes metum uersu gaudete. natantum
Quem sacrae musae tribuentes sbitia dona
Exornant uario cultu cantuq; coronant.
Et mihi digno concedunt numine uestris.

Amibus et menti dulces mactare liquores
Improbe amor superas fallaci peccare diuos
Iocundus uis: fugis sub eode dolores.
Excipias incautos homines uelut alca procella
Lui bano accensos spiras sub mentibus ignes.
Tristra feruenti de pascuis pectora cura.
Lachrimolis teneris molles infundis amores.
Teq; iuuat cordis gemitus audire profundos.
Te iuuat ardenti consumere uiscera flama.
Te formae nitidos iuuat obscurare colores.
Perturbare potes mentes: oculosq; cauare
Praecipue: quibus attonitis horrore tremeda
Incutis horrendam rabiem tantumq; furorē.
Dire cupido tibi sunt haec conuiuia grata
Si superos inter uetus adducatur origo:
Quippe chaos natus fusca flamaq; nitenti
Luces: et faculas mortalibus excutis ignis.
Primus iunxisti cedas in amore iugales
Et primum fuites formasti durus agrestes.
Alatus ueluti uolucem te daedala coelsti
Progenitrix regina papli: tu mente serena
Pacatus uenias tranquillo pectore: nobis
Pone modum: nullus durus effugit amores.
Imperium quocunq; regis quocunq; laetorum
Te cupiunt: homines et magno sceptra panō
formidant: foelix qui mitem sentit amorem.
Mortales superi uolucres genus omne ferarū
In furias ignemq; ruunt: amor omnibus idēs.
Tacer amor penetras limosae in stagna paludis
Loetifero madidos defigis uulnere pisca.
Et nihil intactum dimittant spicula scaua.
Nec pisces altis celeres linquant i undis.

Inter se firmum conseruant foedus amoris.
Scari: nec scium sumo discrimine linquunt.
Uulnifico, scarus quos sit defixus in bano
Eripitur iocio: saepe auxiliariis armis
Pendula ferrato releuatur linea dente:
Clusae praedo trahitur pisce recepto.
Alit altus socium curuo sub uimine captum
Subtulit: et dira miserum de peste redemit.
Lapsus in insidias nassae se uimine piscis
Dissolutis cupit: clausamq; relinquere cistam
Obstipo capite defigite lamina terrae.
Et natat in caudam docilem septoq; uagatur
In caput erumpens uirgas formidat acutas.
Quae circūtextae subelaudunt hostia summa
Neu feriant oculos: alii sub uimine clausum
Aspiciunt socium flectentem lubrica terga.
Atq; reluctantem frustra labiq; uolentem.
Auxilium prestant mihero calathosq; reuellunt
Et caudam ueluti dextram quis porrigit intro
Mor diuus apprehendit subito et conuellitur extra
Cauda saluifero: scui sub dente reuicta:
Saepe suam clausus mittit per uimina cauday
Qua portas extra trahitur reuocatus ab ore
A sociis tali scari sunt arte recepti.
Montibus meulcis ueluti sub luce maligna
Noctis iter carpunt mulet: quum luna icondit
Lumen: et obscurum subfulcant nubila coelum
Anfractus montis illes tenebraeq; fatigant
Erantes: dextrasq; tenent tractiq; trahunt.
Atreino reparant iudantia membra labore.
Atq; ita amicitiam pisces et matua seruant
foedera: et accius aeterno dente reuolunt.

Piscator scaros in incestu fallit amore
Aec mora fatiferam meditatatur piscibus artem
Quattuor ascendunt scapham h̄ remige proni
Sūt duo: qui pellūt uetosa p̄ aequora puppis
Tertius intexit fraudes uerritq; per undam
Scaros feminei sexus sūma ora reuinctum.
Praestaret uiuam: fuerit si morte perempta
Delphini plumbum medio ponatur in ore.
Quod lōgas quatiat cordas et fune reuinctus
Parte alia cubus: plumbi uersetur in undis
Foemina uiuenti similis praedone trabetur.
E regione trahat quartus de uirgine nassans
Non procul a septo: spectantes agmine multo
Ut sciam, scari tractam per marmora sūma
Eripiant celeres currunt nauemq; coronant
Foemineis acti stimulis: hi remige puppim
Viribus impellunt: piscel̄ examine denso
Secantur scapham: subito cum fine supremi
Auxilium uenit: quum tot uidet agmina circum
Piscator: tanto ueneris stimulat furore.
Atq; in foemineis rabiem spirantia sexum.
In nassa ponit linum plumbosq; grauatum
In cistam pellit scarum: turba ista secuta
Ut uidet ut fusa est textum concurrunt in ortum
Certatim trahitur studio collisa ceterua.
Artantur fauces latae portaeq; patentes
Agmine densato tali rapiuntur asilo.
Non aliter quibus in cursu contingere palmam
Est aia: celeres erumpunt carcere tentis
Ad carsum genibus p̄perant ⁊ uincere certant
Alternantq; pedes: fit multus i aequore puluis
Quibus unus amor laudis: contingere metas

Ardentes cupiunt: ⁊ praemia mente reuoluunt.
Sic amor in septum pellit nassaeq; profundū
Et trahit in fraudē piscēs datur unde regressus
Nullus: et oclusa nequeunt euadere cista
Supremo pereunt cobitu uenerisq; furore.
Et sponte in caueam se detecere dolosam.
Et piscatori praedam fecere superbam.
Quam etiam curua libratur foemina nassa
Pendens speluncam iuxta: quae grata putatur
Scaros: hic multos ueneris demulcet amore
Foemia: quos ueneris cupidos leuisequitur aura
Nam saluant circa septum faucesq; requirunt
Quod nassae subito fundum uoluūt in imus
Et ueneris finem stimulos in morte relinquūt.
Ac ueluti a licibus fraudes bonus instruit auceps
Occultat uoluerem densa sub fronde canoram:
Quae multas blandi capiat dulcedine cantus
Dulce melos tenui uolueris de gutture fundit
Ad quam festinant uoluerum densissima turba.
Foemineo allectae cantu sub fraudibus haerent
Sic illi enruam nassae labuntur in aluuz
Hoc letale malum subter praecordia figit
Socul̄ amor cephalis: quos scia tracta p̄ undas
Mollior: et splendēs et totum corpus obesa
Decipit: hac uisa miro pellantur amore
Collecti circa forma capiuntur et illam
Nunq̄ destituit blandi mulcentur amoris
Illecebris: dñam per marmora lata sequūtur.
Ad terram siquis lino subduxerit hostis:
Obliti fraudis uestigia pene sequūtur.
Non aliter pulchrae, p̄spectat lumina nymphae
Formosi iuuenes longae nitidaeq; puellae

Loeti admirantur formā quae possit amari
Mox iuxta quaerunt occulto tramite nymphā
Nen illos reperunt calles: quos ante solebant.
Pellecti nutu dulcem sectantur amicam
Sic sparsos pisces uideas in amore furentea
Ast amor accutum uenice despectus: et illos
Piscator cactus nodosa in recia pellet.
Flexilibus laqueis iactis teget agmina multa.
Non fortunato eata sepiā carpitur igne:
Quae multa in pelago potuit uitare pericla
Jam non lina fugit: non densi uimina sepi:
Elicunt illas piscantes aequore toto
Foemineam appendit pestem: ducitq; p oestus
Dokq; e o spectu uaga foemina tracta p aequor
Cernitur a maribus subito amplectuntur amata
Atq; molubilibus noctis spiritiq; rotati
Implicitam ramis stringunt: cupiuntq; teneri
Ac ueluti uirgo fratrem mitemq; parentem
Qui longe a patria fuerant iam tempore lōgo
Incolumes cernens teneris cōplectitur ulnis
Ac ueluti nuper iuueni formosa puella
Rurea quam uinelo unxit citherea benigno
Arrepta ad thalamum sponsi oplexibus haeret
Candida dilecto circūdana brachia collo.
Inq; rudi nodo consumit tempora noctis.
Sic iste implicitae ueneris nec manera linguūt
Tali cōnexae nodo nec uincula soluant.
Donec piscator capiat cymbaeq; reponat
Cōnexaeq; simul subeant crudelia fata.
Has etiam nassis capiunt sub tempore uerno
Nam currus septū myrti de fronde coronant
Et iungunt uirides frondes q̄s horrida gignit:

Arbutus: atq; alio folio hoc uisum opacant:
Quos coitum cupiant et dulces soluere paruos
In caueam properant ⁊ strata fronde quiescūt:
Sic amor expletur misera cum morte. p̄teruul.
Pisces in siccam elausi ducuntur harenam.
Pestifero ante alios merulus cruciatur amore
Uxores ardet plures: uexatur oestro
Uexatur zelo: zelus grauis urit amantes
Non unus lectus merulo: non unica nympha:
Non thalamus: mltae uxores mltaeq; caernae
Semotae occultant nūerosa cubilia nymphae
Tota habitant curuis spōsae sub luce caernis
Sūtq; nouis similes nuptis: quae lumine nūq;
Discedunt thalami: tantum sub corde pudore
Uoluunt: et tanto suffundūt cra rubore.
Sic in secessu scopuli gens ista moratur.
Cōiugis imperio parent: et iussa capeunt.
Dilectas merulus sponsas uon deserit unquam
Obseruareq; theros alio conuertere mentem.
Non potis est: scopulis semper uersatur i isdem
Nunc istum quaerit thalamū: nunc circuit illuz
Contempnit partum totus suspirat in istas
Delotipo misero tantum custodia curae:
Nocte cibos quaerit paulū quid nocte quiescit
Quos pariunt foetus sponsae tūc oestuat igne
Tunc furit atq; timet: nunc cōiuge p̄det i illa
Nunc obit hanc pauidum credas simitq; timēt
Non aliter tantos uoluit sunt mente dolores.
Mater quos primū foetum parit unica nata.
Hanc timor exeruiat furit exagitata dolore
Per thalamū querit genitus a pectore mittes
Atq; preces fūdens toto manet anxia corde.

Donec uagitus pueri pulsauerit aures
Sollicita ciciens tantos a matre dolores.
Assirios memorant tales adducere mores.
Qui circa ripas tygris fluminisq; meatus
Oppida magna colunt: et bactrae qui pcal areu
Contra hostem ceteras docti torquere sagittas.
Plures uxores ducunt nec coniuge sola
Gaudent: et dulcis ueniunt ad gaudia lecti.
Alternantq; uices noctis stimulisq; coactae
zelotipae invidia pereunt bellumq; lacessunt
Nil peius zelo mortalia pectora carpit
Cum tristi miscens fietu suspiria multa
Et rabiem oenā miseris mala dāna ministrat
Exitus est illi mortis foenissima pestis.
Et dulces merulos in tristia funera pellit
Qui tristes durae cupiunt fera praemia tediae
Quum praedo uideat merulū ppe saxa p̄fida
Saepe uolucrantem et p̄ coniuge multa timētē
Expediens hamū squillam configit in illo
Et nexam cubo plumbi submergit in altum
Aequor: et occultis thalamos rimatur in undis.
Atq; agitat circum saxosa cubilia frandem.
Erumpit merulus thalams et carida uiuuz
Riualem punire ratus subit impia fac a
Nam praedo fixum mento mucrone corusco
Traxit nitentem contra labiq; uolentem.
Et carpens tali mouit cōiugia uoce.
Nunc serua lectos: nunc sint cōnubia curae
Nunc sponsis loetare miser: nunc antra regre
Nunc thalamos nō una uenus non una uoluptas
Est tibi: sed lectis solus multisq; caernis
Exultas: sed sponsae ueni tibi tedia parata

Ignis lucentis splendor flāmaeq; corona.
At postq̄ tali sublatas morre maritus
Sponsae palātes fato rapiuntur eodem:
Et galei et catuli per eunt atq; agmina ponti
Que stimulis feriūt: suant dū pignus amoris
Auxiliūq; ferunt periculis federe certo
Piscator properat qua ceni est alta uerago
Et manibus longis hamū demittit in undas:
Cui super affixus piscis candore nitenti
Exemplo ad catulum furti mucrone reuulsam
Ardentes currunt focu nauemq; sequuntur
Agmina tunc figes insana tricuspide telo.
Tunc circumducta retis capientur in aluo
Non dant terga fugae: nisi tractum fune sectalē
Cernāt: tunc una fortes occubere tētant
Non aliter moesti ueniunt ad funera patres
Defuncti nuper nati tactiq; dolore
Cum gemitu plangūt: pectus: nec busta relinquūt
Nec tristes proprias cupiunt remeare sub edes
Haerent impliciti tumulo frustra q; laborant
Et cupiunt una cum nato claudere uitam
Sic isti nunquā cōuulsam ad funera pisces
Destituunt donec casu moriantur eodem.
Est alius peregrinus amor: perigrina cupido
In terram diro siccam rapiuntur asilo.
Polypus: et sargus saxi ferus accola dura
Externae gentis foeno uexantur amore.
Palladius gaudet ramis foelicis oliuae
Polypus: et glaucis folus mirabile dicitur
Corripitur: gliscitq; comas frondeiq; utretes
Est totus loetus ramis et fronde benigna
Quū iuxta pontū nigris stat splēdida bacnis fi

Arbor: et expansis confurgit litore ramis.
Dolypus ad frondes trahitur ceu p iuga mōtis
Saepē canes quatunt uestigia recta ferarum:
Atq; feras prendunt dñcos ad lustra trahentes
Sic uirides ramos disicit frondentis oliui
Dolypus: et subito saltis emergit ab undis
Per terram repit ramos ubi nactus oliui
Applaudit trunco loetus radice sub ima
Flectitur implicitus ueluti complectitur ulnis
Nutricem nuper uenientem paruis alinus.
Inq; sinus primū puerilia brachia iactat
Atq; cupit nūuo cōnectere brachia collo.
Sic est palladiae ramis connexus oliuae
Dolypus: et totus loetatur fronde uirenti
Nunc pedibus tentis ramum cōplectitur illū:
Nunc istum: ueluti peregrina ex urbe reuersus
Collectos una dulces offendit amicos.
Extensis manibus cupide complectitur omnes
Coelsa non aliter cbrepunt abiete fontes
Nexē haederæ: et surgunt primū radiceb; imis
Et multis nodis longe lateq; per omnes
Colluntur ramos ad sūma cacumina tensae:
Sic loetus glaucae sua brachia necit oliuae
Dolypus hunc similem dulci quis dicit amanti
Postq; palladius ramis exempta cupido
Expleuitq; aiuz foliis seu fronde uirenti.
Procinus aequoreas cbrepat loetus ad undas.
Talis amor frondis uel tā furiosa cupido
Hunc capie: et tali piscator fraude peritus
In mediam iactat plumbuz: quod frōde reuicet
Palladia: at piscis ramos non tēpuit oliui
Sed sociam prendit frondem nec deserit unq;

In nauem tractus rami non uincla relaxat
Non odit uiridem iam moriturus oliuam.
Inuadit fargos caprarum mira cupido:
Qui madidi simas cupiunt tractare capellas.
Montanis gregibus quis sint agmina ponti
Gaudent: et foede rapiuntur amore capellae.
Proh pudor an sperant concordēs edere foetus
Incultos montis colles pelagiq; meatus
Pastores claudunt cum fera crepuscula lucem:
Teupore quo flauas phoebus desiccet aristas.
Ducunt loturas ad litora sicca capellas
Postq; balatus aut uoces litore fargi
Pastorum audierint saluant ex aequore toto
Sine licet ignari: pperant examine multo
Humida cornigeras gens circumfusa capellas
Loeta salt: lambitq; gregem: et blandit ouati
Pastores talem longe admirantur amorem
Qui primuz stupidi cernunt miracula facti
At lete accipiunt pisces: spectantq; capellae
Gaudent dilectas ponti spectare choreas.
Exultant fargi contra: non est modus ullus
Loetitiae: teneri non tantum matribus hedi
Applaudunt stabulis clausi pastoz regressas
Accipiunt gestu loeti saltuq; petuler.
Omnia quum circuz reboant loca uocibus illis.
Pastores dulces fundunt de pectore risus.
Ac ueluti mater natum cōiunxq; maritum
Ire peregrinas longe tristantur in urbes
Moeftitiamq; alto tristes sub corde recondit:
Et coel'as scandū specular et lumine lustrant
Aequoreas undas et fletibus ora relaxant.
Nō gressū reuocāt: et lumina i aequor figūt f 1

Sic moesti fargi lachrymis tristantur abortis:
Quum pastor capras abigit de litore locas.
Sarge miser subito ni fallor dira cupido
Afferet exitium: pastor tibi causa doloris
In fraudem et mortem piscator uertet amores.
Piscosas gemino quae surgunt uertice cautes:
Non longe a terra distantes aequore paruo
Coiectat clari fulgentes lumine solis
His habitat fargi scopulis haec saxa frequētāt.
Nam solis gaudent radiis et luce nitenti.
Ast olidae praeds rectus sub tegmine caprae
Temporibus sumis duo cornua longa coaptat.
Et pastorales meditatatur pectore fraudes
Niscere caprimo simul et nidore farinam
Comixtam tumidas ponti demittit in undas.
Gratus odor: pastor gratus: simulata capella.
Istos decipiunt: nec fraudes mente dolosas
Cernunt: sed loeti gaudent lambaeq; capellae
Hostem consimilem: S mox non mitia corda
Inueniunt miseri fargi sub pelle caprina.
Tunc cito pestiferum sociū sub tegmine noscūt.
Cornea cum niueo tendens hastilia lino
Infigit carnes hamo: quas ungula caprae
Innatas retinet: carpunt obiecta repente
Pabula: piscator retro sua brachia curuans
Attollit fargum: siquis presenserit artem
Nillosas alii capras odioq; sequuntur
Pastorem: simulachra: cibos: et pascua coctis.
Si sint abstrusae fraudes tollentq; laborem:
Arte uelox omnes caprae sub imagine fallēt.
Rursus amor fargos carpit sub tempore uerno
Pro tediis simul et cara pro coniuge certant.

Decernunt dira miseri cōnubia pugna.
At siquis tanto fuerit certamine uictor.
Cōiugibus cunctis uir tantum sufficit unus.
Foemineos coctus claudens sub caute marina
Hic piscatores fundo cieoq; capacem
Occultat nassam: contextam uimine denso:
Et stipant fauces inurto lauroq; uirenti:
Frondebis aut aliis: quas circū septa renectunt.
In bellum sponses quum dirum pellit oestrum
Pugnatur: cedat inter fera surgit enyo
Victoris nutu sponsas parere necesse est.
Qui curuam quaerens petram tectoria nymphis
Offendit nassam ramis et fronde latentem
Huc nymphas pellit: subeunt hae septa pfūda.
Hic alios arcet fargos caueaq; repellit.
Sed quū plena choro nymphaz nassa pfūda.
Nlimus ingreditur caueae irremeabile septū.
Ac ueluti opilio pastas in ocula ducit
Lanigeras pecudes: ⁊ portae in limine gressus
Sistit: et intrantes lustrat: numerūq; recenset
Si cunctae icolumes redeant s; iā grege clauso
Stipatur plenum stabulū: subit ultimus ipse
Sic prior ingreditur sponsarū, i uimina coctus
Postremo fargus textum se mittit in antrum:
Et miseras nymphas misero sociatur amore.
Talia belligeri miscent certamina pisces
Atq; cupidineo pereunt in fraude furere:
Siqua per aequoreos uideant agitata tumores
Fragmenta bippuri querunt: ⁊ pone sequuntur
Praecipue nauem disruptam turbine uenti
Neptūm fluctus scindentem numine leuo:
Atq; fluctantem distictis undiq; lignis

Hippuri fractis haerent luduntq; tabellis
Obuia si uentant piscanti conuicta ligna:
Venatu facili praedam captabit opimam.
Auertant talem neptūi nūmina pestem
Nauihus: et uentis sinuentur uela secundis.
Atq; onus alterno portent reuebantq; labore
In motae illesae subeant uada ceca carinae.
Hippuros alio liceat molimine praedae
fallere: secure currant super aequora naves.
Densa compactum subneccat harundine fascē:
Et fluctu in medio ponat: subterq; molarem
Timeat: aggestas quatit qui pondere cānas.
Hippuron gentes umbra letantur opaca:
Et circum calamos currunt examine multo:
Exultant ludunt canne sub fascē residant.
Tunc praedam piscator obit: tunc aera recurua
Deicit in pontum: pisces in fata ruentes
Certatim arripiunt hamum fixiq; trahuntur.
Sic ad bella canes irritat uiscere iacto
In medium quisq; furione pro uenere uoraces
Praecurrunt rabie mltā dextramq; retentat
Iactantis: rixae fiunt ubi uiscera iacet.
Dentibus infrendunt et morsib; ora deiscunt
Sic isti in fraudē incurrunt uertice prompti
Post alios alios praedo mora nulla reuellit
Ad mortem temere pperant hamūq; sequūt.
Tali stultitia taliq; cupidine captus
Umbrāe substygias descendit populus umbras
Piscator uirgam contorto fune globatam.
Preparat inumeros infigens desuper hamos
Piscibus exitum forti muerene propinqua
In quibus infigit fallacem uuluis escam

Et resupmatos sub lymphis occulte hamos.
Furtiuam medius fraudem suspendit in undis.
Quum uideat fixam lolligo irrumpt in escam.
Dumq; premit fusum se circum fila uolutans
Cuspide confosus quo se conuellere frustra
Aicitur: et lucrans contra sua terga reuoluit.
Atq; puer ludens uasti prope litora ponti
Decipit anguillas: longa intestina sub undas
Coicit: hamū secis aequata uideres.
Et uidet utq; ruc longa intestina petentem
Arripit atq; cito sensit tumefacta perire
Namq; puer sufflans anima inuicta repleuit.
Et subito uentus densus percurrit in ora
Anguillae: et pueri flatu tumefacta laborat
Et uento arcatur frustra q; euadere tentat
Inflatam penitus et toto pectore anhelat.
Spiritus educit pueri ludentis in altum.
Non aliter certat craterē educere pleno.
Cum calamo unum si quis trahat ore tumētū.
Namq; trahit flatu unum: sequitq; repente
Per calamum bacchus currens ad labra bibētis
Sic tumidae anguillae sufflatis ab ore trahūt
Roberis est expers genus ibetille natantū.
Hos densos coetus apbias dixere priores.
Engrales etiam perhibent hos nomine dictas
Piscibus expositae cunctis gratissima praeda.
Et dant terga fugae semper formidine uiuunt
Innata atq; uno circum glomerantur acervo.
Inuicti tanquaz patiantur uincula nodi
Non posses stricti uneturam noscere nodi
Nō aliqua ratione queas dissoluere uincta. f un

Saepe globus naues sistit cursumq; morat:
Saepe ratem pulsam remis ui sistit euntem:
Illis remi ueluti sub caute tenentur.
Atq; aliquis ualidam tollens interga bipenni
Percussit nodum: nec densam scindere turmam.
Eualuit: paruq; gregis iam parte resecta
haec capite: haec cauda: in medio trūcabitur illa:
Ait altam totam populabit magna securis.
Defunctis similes multae miserabile uisu
Conscia plagarum nodi non uncula dura
Agnima dissoluant tali compage reuincta.
Piscibus occurrens aliquis congestit in unum:
Palmis: ut flauae montem cumularct barthae.
Imphictos postq; cuneos e litore cernunt
Praedones raro circumdant agmina lino
Atq; trabunt unctos ad litora tuta natantes:
Innumerae praede magni cumulantur acerui:
Ac ueluti messor culmos stipulasq; uolantes.
Et entilat: et pala iactat frumenta bicorni.
In medio ceteris magnos componit accruos:
Area tot cumulis apparet candida uisu
Piscibus inumeris canent sic litora ponti
Pelamidum gentes euxini marmore lato
Nascuntur foetus thynnorum tempore uerno
Quos partus duos thynni super hostia lata
Qua pontus miscet fluctus meotide fusca
Collecti pariunt calamis: partuq; soluto
Qua uorant subito et lacerant sub dētib; atris
Quaecunq; iueniunt: calami iūciq; marini
Multa occulta tegunt: haec loeti tepore ueris
Pelamides gignūt: quae primo frigore brumae
Incipiunt tentare uias peregrina petentes

Aequora: non fluctu paruae uersantur eodem
Quo genitae: externos cupiūt tranare meatus
Aequoreos inter tractus neptūna regna.
Non perisibent alium fundo maiore putari
Threico: hunc nigram dicunt: nec flamine nēti
hoc mare conturbant: nec uoluūt turbine soeuo
hic altae cautes: hic ceni uasta uorago:
hic quicunq; cibi paruorum turba natantum
Pascunt: huc properat nuper generata ceterua
Pelamides horret gelidae mala frigora brumae
Quae faciunt bebetes oculos et lumina ledunt
hos naetae tractus crescunt placidissq; morant
fluctibus: et loeti ueniunt ubi tempora ueris
Itas tangit amor lecti: foetuq; repletae
q̄ celeres primas subito gradiuntur ad undas
Et soluunt foetus pondus miserabile uentris
Tunc diri thraeces soeuo certamine praedam
Coedibus horrendam ⁊ fatali Marte cruentam
Maltisoni faciunt tranantes aequora ponti
Est non longa abies: sed magna mole grauata
Nec cubitum excedit: quam plūbea uertice sumo
Pondera circumdant et acuti robora ferri.
Sunt inflexa supra telosq; tricuspide multae
Sunt infixae acies: sunt nexi robora circum
Intorti funes: contis tolluntur in altum
Robora: et in magnum iaciūt quassata pfundū
Quae subito casū: et plumbo ferroq; premūtur
Et lapsa in praeeptis haerent radicibus imis
Quot miseras prestant uasta sub mole fuatas
Tot miserae soeui penetrantur acumine ferri.
Pelamidas si quis audaci pectore cernat
Et dolet et sortem secum miseratur inquam

Isti loetiferum penetravit in ilia ferrum:
Haec capite attrita est: aliae loetale suprema
Sub cauda accipiunt telum: sed tergera multis
Delapsum abscondit robur: sub ventre dolosas
Ostendunt acies multae: pars altera fixo.
Est utero atq; alto telam sub pectore condit
Nauali veluti miscet quum be. la. tumultu.
Host pugnā secū resperfa cadauera tabo
Inq; pyram flentes ponunt: et uulnera multa
Et uariae apparent plagae tetriq; cruces
Talia pelamides ostendunt uulnera presie
Piscanti martis loeta haec simulachra uidentur.
Turinis pelamidum paruis tenuissima lina
Tendūt per pontū uastum: quū turbida lymphā
Exagitata facit tenebras: caligine caeca:
Percussas capiunt: nam retia rara per orbem
Limo circumdant tenui: ⁊ maris aequora uerrūt.
Et conis quatunt undas: strepitūq; refūdūt
Pelamides sonitu pauidae subitoq; tumultu
Concussae eeleres ad pendula retia currunt:
Immotacq; manent ueluti subtuta receptae
Dum uicant strepitum fato rapiuntur iūquo
Hi retis tenes uerrunt ad litora funes.
Hae cernunt longas casses spirasq; moueri:
Occulte pauitantq; globum ecguntur in unum.
Piscator rogat diuos neu saltet in aequor
Vinea: neu quicq; moueatur retibus amplis.
Si sola aufugiat: reliquae labuntur in altum
Atq; fugam arripiunt: et retia uana reliquunt.
Si fuerint uasti presētia numina ponti:
Saepe etiam pisces ad litora sicca trahuntur
Impliciti maculis pauidi non retia linquunt.

Ac ueluti doctus cursus agitare ferarum:
Arripit imbelles ceruos in saltibus aetos.
Nam totam siluam contorto sane coronat
Quo uoluerum cōnectit alas: formidine uana
Ceruī prospectant pennas: et cominus ire
Non audent stupidi donec uenator in illos
Irruit: atq; capit: praeda ditatus agresti.
Piscandi doctus quidam pontoq; peritus
In fluctu palmis prendit non arte natantes:
Per madides fluctos ueluti per litora sicca
Obrepunt pauidi sargi timideq; sciēne
Secessu ponti sargi fluctuq; recondunt
Se timidi: ⁊ salis se complectuntur in undis.
Et spinis ueluti palis horrentia terga
Obliqui occultant: spinis ualloq; teguntur.
Et ueluti agricolae circum uineta coaprant
Sepes: et claudunt aditus neu puia furi
Vinea: sed uallo seruetur tuta profundo.
Sic nullus sargis haerebit pectore prompto
Nec dextram iiciet rigeant cum tergora dēsis
Sentibus et totus ualido mucrone tegatur.
Alit aliquis cautus uastum se mergit in aequor.
Et caput: ⁊ caudam sargi speculatur et in quas
Partes deurgat prompto sub pectore uoluit.
In caput imittens dextram sub uertice sargum
Comprendit stringitq; manu: spinasq; tremēdas
Vitans: implicitus piscis firmusq; resistit.
Nam forti tantum spinae sub robore fidit
Piscator palmis disiungēs pronus utriq;
Astutum nam opus piscanq; repressit.
Aspera sed pontis uido sub corde sciēna
Horrentem sciet sub. in spelea recurua.

Nel quaerit lustrū uel molles currit ad herbas
Ponit uel uiles lymphae se claudit in algas.
Contempnit totum latebris abscondere corpus
Et caput atq; oculos aliquo sub tegmine claudet
Quas stulte credit sic cetera membra latere.
Non aliter silua indensa caput occultat ater
Bubalus imanem cernens a fronte leonem
Quadrupedi insipido demens custodia curae.
Nam capite occulto sperat non posse uideri:
A diro donec lanietur dente leonis.
Et pecus alatum libye q; colla repanda
In longum porrecta mouet: sub pectore uanos
Astus molitur: uanaq; eluditur arte:
Sic spe frustratur piscis: nam raptor ab alto
Emergit: piscemq; cauis ex aequore palmis
Attrahit: 7 cunctis fraudes ostentat ianes.
Tot uarias artes maculis tot piscibus astus
Morunt mortales: 7 tot meditantur in undis
Exitum: reliqui fato moriuntur eodem.
Retibus et nassis hamo iactuq; tridentis
His capiunt armis pisces: hoc robore perdunt.
Quum phoebus coelo meta distabit utraq;
Nel caput occidens prius quā mergit in undis
Tum domicant pisces uel primo tēpore nocentis
Accensa impellunt reda p marmora cymbam
Occulto perimunt fato sub nocte quietos
Pisces qui flama loeti uel lumine claro
Dum circa cymbam collecta examina lumen
Exitiale uident: pereunt mucrone tridentis.
Quin etiam foecum meditantur piscibus artes
Atq; parant diram pperantia pharmaca morte.
Et denso iaculo remis contoq; natantum

Horridulas cogunt acies in concaua ponti
Baxa uel undisoni subter spelea profundi
Expanduntq; sinus: et ducunt retia circum
Atq; hostes duplici circumdant undiq; muro
Atq; duos miscens panes radice subacta
Quam eyelaminon dicunt candore perunctam
Et pinguem: pisces uastum labantur in aequor
Retia profiliunt: curuos male olentia circum
Pharmaca colliniūt scopulos temerātq; latebras
Et maculant fluxus: 7 post ad litora cursum
Cum cymba reuocant: latebras dispsa p omnes
Pharmaca mortiferas diffundunt loquis auras
Et caput atq; oculi caligant: membra uenenis
Mucant: hi scopulis duris latebrisq; patientes
Profiliunt: infecta magis sunt aequora lata:
Pharmakon aequoreas late penetrauit in undas.
Hi uelati uino pressi uincunt odore
Undiq; perquirunt partes uoluntur in omnes
Nec locus est expers pestis: pars nulla profundi.
Labe caret: foedum properant uitare periculum
In laqueos currunt: non est medicina salutis
Nō medicina mali motis agitantur ab undis.
Et crebro saltu quatuntur marmore pisces
Dum pereunt flatu: compellūt aequoris undas
Hoc etiam illis foecos sub corde dolores
Ecceat: ac loeti piscantes litore siccō
Immunes pestis rident mala fata natantum.
Expectant donec tanto sedata tumultu
Aequora tam foedo late purgentur odore.
Tum foeca educunt loetata examina peste
Ac ueluti hostilem sperant qui a moentib; urbē
Omnibus insidus euertere nulla relinquunt

Conſilia: atq; alias aſtu uerentur ad artes
Inſiciunt undas illi intra moenia coeſſa
Abſumpti tolerant bellum merbumq; famēq;
Infectis pereunt indigno funere lym; hiſ
Atq; replent urbem defuncta cadauera totam
Sic morte imerita ꝛ. parca rapiuntur iuqua:
Pulces loctiferis cōpulſi in fara uenenis.

finis quarti libri Oppiani Alienticon.

Argumentum qnti libri Oppiani Laurēti Lippit.
Colleſis ad magnificū Qurū Laurētū Medicez.

1. A qnto ſternunt cete ductore perempto
At lamnae ꝛ. caculi pereūt dū uicula remt
Prenunt: collectam nodosa in retia praedam
Perturbant pelluntq; canes: ꝛ. uertice ceſo
Occumbunt phocae: quāq; ipenetrabile telo
Tegmen habent: ſole arripitur teſtudo puſta:
Aut reſupinato luctatur dum mare tergo.
Et deſiderio pueri correptus amati
Im moritur delphin: uiolat pia numia thracef.
Delphinū humano generi populant amicum
Piſcandi ſocium ſubeuntem munera praedae ..
Purpura corripitur lanas ſparſara colore
Et cedunt ſpongas praedax miſerabile uſu
ꝛ. fundo educunt mutilati corpore toto.

Quintus liber Oppiani Alienticon.

h. Ine tibi noſſe licz ērae fortiffime pnceps
Qd̄ nihil humana itactū ſolertia linquit.

Nec ponto obſcuro nec ſub tellure patente
Certe aliquis mortale genus ſub imagine diuū
Sive igitur proles iapeti aſtura promethus:
Humanas finxit gentes ſimulachra deorum.
Cōmiſcens terram lymphis: ꝛ. corda punxit
Plasmate diuino: ſeu diro ſanguine creti
Titanidum nr̄m genus eſt: a numine diuum
Paremus tantum ſuperis: iuicta ferarum
Agmina proſternunt homines: q. corpore paruo:
Quot uolucres caelum curſu uel nubila findūt
Tot capiunt: durum non uis in menſa leonem
Seruat: nec ſtreptus concuſſis liberat alis
Armigeram uolūcrem magni iouis et fera ingra
India quam gignit procero corpore ualtam
Imperium patitur mulorum more coacta
ferre iugum: ꝛ. plauſtri duos pferre labores.
Et quęcumq; tenēt undas imania cete
Quribus interimit: nā mōſtra horrēda natātū
Et maiora ferunt undis neptūnta regna:
Quam quae gignuntur in terris mōſtra ferarū
Teſtudo in terra eſt: ſed longe uribus impar
ꝛ. longe inferior dira teſtudine ponti
Sunt ſicca tellure canes horrore timendi
Sed nequeunt rabie canibus certare marinis.
Exitiale facit uulnus panthera tremendis
Dentibus in terra: fluctu magis aſpera ponti.
Et nimis horrendae terra uerſantur hyenae
Sed multo preſtant crudeli horrore marinae.
Eſt aries terrae matris: natat aequore ualto
Ditior: ut nequeas hunc aſſimilare priori.
Et quae ualtus aper ſuperabit robore lamnae
Qui tantum fului preſtant uirtute leones:

Quantum sub fluctu ferunt prestare Sigena:
Formidans phocas urli certamine toruas:
Congressu phocis domitantur Marte proteruo.
Talia sub ponto gignantur monstra ferarum:
His tamen exitium tumidis meditatur in undis
Piscantum imbecille genus: domitantque natates
Istorum praedam et daros cantare labores
Fert aius: mentem nostris aduertate malis
Induperatores placidi pia robora terrae.
Murmura caeruleo sunt cetera ingentia ponto.
Quae vastis membris imensa mole mouentur
Nec ponti emergunt fluctu: sed pondere pressa
Et nimia grauitate colunt spelea profunda.
Exuriunt rabiemque ferunt in pectore edendi
Indomitam: uentris semper trahit alta uorago
Quae mensura tibi: quae posset copia tanta
Exaturare chaos uentris: uel ora replere.
Alterna pereunt per mutua uulnera morte
Maiores interimunt semper uirtute minora.
Inter se pastus et uentris graua uoluptas
Formidant etiam naues quando obuia cernunt
Talia monstra maris: sulcantes marmor hiberum
Fluctibus hesperis ubi sunt confinia magni
Oceanus fluctu: deserta ingentia cetera
Uoluuntur pigre perituris nauibus aequa
Saepe alta errando ueniunt prope litora poti
Die contra expediunt piscantes arma corusca:
Omnia monstra maris: quae uasta mole mouent
Sunt tarda incessu: et nimia grauitate premunt
Post habitis cantibus: non longe imania cetera
Cernunt: nec falsas percurrunt aequoris undas.
Pondere magnorum membrorum tarda ferunt

Et lente aequos circumuoluntur in aestu
Hac ratione comes cunctis ductorque uiarum
Musculus est paruis uisu sed corpore longo
Et tenui cauda paulo semotus ab illo
Praecedit monstraque uias: ducitque per aequor.
Hinc piscem uero ductorem nomine dicunt
Dicit comes est monstro gratus custosque fidelis
Qua uelit hunc sequitur: solo confidit in isto
Hunc fidam seruat mentem: prope porrigit artus
Longos: et tandem facilem prope lumina ducit
Qua cuncta ostendit fuerit si praeda petenda:
Sive malum imineat: seu sint uitanda prope
Hunc uada: commota demonstrat singula cauda.
At moles honorosa maris praecipua rapescat
Et multum socio gaudet comitata benigno.
Musculus est custos auris lumenque natantis
Monstri: quo cernit lymphas: quo cuncta tuet:
Utque tueatur uitam: sibi ponti habenas.
Ac ueluti natus confecto accitate parenti
Debitor officii iam praemia uicta reprecit:
Debilibus membris caligantemque senectam
Luminibus seruans dextram pretendit eunti.
Et mouet a cano cuncta impedimenta parente.
Sic noua longevi patris sunt robora nati
Sic piscis pelagi monstrum deducit amore
Et ueluti clauus tentis moderatur habenis
A uentis nauem magnam ducitque per aequor.
Anquid principio generis sunt sanguine eodem
Creti: uel socium delegit sponte fidelem.
Non tantum uaste proteruo in corpore uires
Ingenius quantum profunt: hic roboris experti
Immensum seruat monstrum: uel mittit in ore: 51

Paruus homo atq; uaser: postq; sūt pōdere tāto
Cete ductorem piscem compellit in hamum
Artibus allectum uarius et fraude reuinctum
Non ponti monstrum uno rectore domares.
Hoc interempto caperes certamine paruo
Non uidet obscuras undas pontiq; meatus
Obuia non ponti ualer emicare pericla
Exors consili nullo ductore per undas
Uno ducunt fluctus caligine fertur opaca:
Obscurus penetrans tractus atq; auiā ponti
Nam duce priuatus scopulos et litora preceps
Offendit: tanta caligant lumina nocte.
Tunc ais properant piscantum robora p̄mptis
Ad praedā: et diuos uotis praecibusq; fatigāt
Qui praesunt magnis cetis ut sternere mōstruz
Neptūm ualeant: ⁊ praedam ducere opimam
Ac ueluti insidiae media sub nocte p̄p̄inquant
Hostibus occulto: ⁊ curis somnoq; solutas
Excubias arcis naetae sub Marte quieto
Cedunt: et sternunt custodum corpora passim
Hinc propere euadunt sūma ad fastigia muri
Audacesq; locant flāmas in arce micantes
⁊rbis casurae signum torremq; ferentes.
Qui sit robustus iam prensae malleus arcis
Sic tunc piscator fortes ualidasq; cohortes
Educit contra monstruz custode necato.
Primo cōiectant pondus molemq; natantis
Piscis: membrorum sūt haec tibi signa futura.
Si fera neptūm iacetur uertice ponti
Et paulo emineat spina uel uertice sūmo
Immensum uasto non ferrēt corpore monstrum
⁊tequora: si dorso sūma super eminet unda

Tunc non tam magnae designat pōdera molis
Imbecille pecus gressu leuiore mouetur.
Linea multiplici texatur fune reuincta:
Et bene compactis nodis ad stricta ligetur:
De tanta extendens quāta sub nane rudētes:
Quae nō parua nimis: nec possit magna uideri
Sufficiat praedae ⁊ longus porrecta superbae:
Qui stent alterni mucrones cote politi
Qui possint scopulos: qui possint findere rupes
Curuatura doli se circūdueat utrinq;
Obstruat ut uasti spatiofos oris hiatus.
ferrea per multos orbes connexa catena
Extremum nodis multis deuiciat hamum:
Et quae pelliceros dentes rictusq; repellat.
Et nodo in medio circuli dueantur in orbem
Inter se densi: qui uasta uolumina monstri
Et spiras uertant rapidas: ut corpore tanto
Erectum: nequeat curuatum rampere ferrum,
Foeda cruentato cōquassans ora dolore.
Sed texto implicitum laqueo teneat utrinq;
Post tristes curuis escaes defigat in hamis
Aut recur aut humerum taurinum: pōdere tāto
Rictibus aequalis monstri qui possit haberi.
Piscantes acūt fortes umbella secures
⁊pas: ⁊ gladios magnos: ualidasq; trienas:
Et quae conflantur duris in cudibus arma:
Et cymbā ascēdūt cui sint pulchro ordine trāstra
Siquid opus nutu designant cuncta loquaci
Et taciti motu uerrunt lata aequora paruo
Observant posita taciturna silentia lingua
Et uitant strepitus: nam si presenserit artem
Hāc: moles onerosa maris descēdit i uas. 82

Undas: hi uanos frustra subire labores.
Quam prope comiscunt duri certamina martis:
A prora audaces demittunt aera recurua.
In petus imensum pelagi: quod saltat ad escas.
q̄ primum uisus: et uentri parat auaro.
Irrumpens fatale malum deprenchit in barno:
Cuius mærones figuntur gutture lato.
Tulnere terribiles exardet pronus in iras
Et quassat rictus contra indignatus acerbos
Et furit: atq; gemit uersans sub corde furoras
Ardentes: pelagi fundum se uoluit in imum.
Huc piscatores cedunt funesq; remittunt:
Non uires hominis tantam couellere molem
Et domitare feram iuictaq; aeraq; traherē:
Ingens imensa traheret cum remige nauem.
Exagitata fera: et fundo demergeret alto.
Fumbns annectunt utres uentoq; repletos
Atq; feram uersus iaciunt in marimoris undas.
Illa dolore plagae cōfecta irrumpit in utres.
Inuitosq; trahit cupientes aequora summa.
Postq̄ animo fessia est fundum peruenit i imū.
Stat fera terribilis fluctu: succensa furore:
Et uelut acer equus cursu sumasq; labore:
Qui nactus metas duris terit ora lupacis:
Sanguinea fusus spuma et defessus anhelat:
Sic fera respirat: cupientem stare sub undis.
Hi non permittunt utres: ex aequore sumo.
Sese tollentes tumefacti flamme multo.
Tunc aliae surgunt pugnae: rictuq; minact-
In cassum rapitur rursus pelleq; trahentes
Oppugnare cupit: quae emergūt aequore sumo
Cuius assimiles: haec indignata sub undas

fertur et in multos conuertit corpora flexis.
Hae refluxae currunt tractae pariterq; trabuntur.
Et nunc iute raptae: nunc sponte trabuntur
Et ueluti tracta findentes robora ferra:
Ambo comuni distendant membra labore
Et ferra nauis properant ad soluere transtra:
Uel si quid nauis opus est contendit uterq;
Dentatum duri rebur conuellere ferri
Densati nūquam mutant uestigia dentes.
Atq; secant icōitu celeres: refluxq; trabuntur.
Talia comiscunt ponto certamina pilces.
Pellibus inflatis in partes raptus utraq;
Sanguinea eiecat sufflas super aequora sordē
Atq; dolore furens per pontum spirat anhelis
Flatibus: et tanto reboat sub flamme pontus.
Collisacq; fremunt undae furit oestus in altum
Difficilem dieas boream stabulare sub undis.
Sic moles furiosa maris per fluctus anhelat.
Sic densae circum spirae sub uertice uasto
Undas incurrunt altas: fusciduntq; meatus.
Ac uelut ionni circum parua hostia ponti
Tyrrheno resonāte freto media aspera portu
Voluitur a flatu rupea typhoma anhelat:
flexibus imensis unda exagitata tumescit.
Et nigra uorticibus refluit distacta caribdis.
Sic mensuri flatu couoluitur amphirute.
Sensu tolluntur multo curuamine fluctus.
Tunc aliquis curuam compellit remige cymbas
Ocius in terram uentis: atq; aeris aduincti
funem liuoreo tuncit .ppe marmora saxo.
Tanq̄ si funem nauis sub caute reuocat.
Et subito equoreas uersus gradat ad uicā 5

Quum iam plecendis monstri fatiata cupido
Pellibus: et finem uolendi terga labore
Oppressus dederit: corda irritata quierint
Et iacet tumidas fatalia pondera pelles.
Nuntius ac palme primus mare profilit uter
Piscantum tollens animos i manera praedae
Pregonem ueluti tristi de Marte regressum
Testibus indutum niueis facieq; serena
Iocundi loci non moesta fronte sequuntur
Nuntiaq; expectant gesti preconia belli.
Sic piscatores loci quum nuntius uter
Confestim eximo fluitat super aequora fundo
Atq; alii emergunt ponto qui imania monstri
Terga trahunt magno rapitur consupta dolore
Bellua: quae miserum torquet uulnere soeno.
Tunc piscatores audaci pectore naues
Remis impellunt: fit multus in aequore fragor
Et multus flatus tanta properante catena:
Quae sese magno clamore in bella ciebant.
Dicis horrendi Martis spectare cohortem.
Est tantus strepitus: et pugnae tanta cupido
Clangorem exaudit longe de ualle recurua
Pastor utillosas ducens ad pascua captas:
Uel qui ferales abscondit robora pinus:
Uel qui magnarum prostermit terga ferarum:
Attentius laui uenit prope litora ponti
Et stans in scopulo turbato praelia fluctu.
Et finem tantae pugnae magnuq; laborem
Diratur: rapidus mouet haec certamina maورا
Dic ualidis palmis forei mucrone tridentera
Concitat: iste tenet forei uenabula ferro
Dic curuam falcem: rapida uehit ille bipennem

Omnibus est armata manus ferroq; ruentes
Cedunt impelluntq; feram uel uulnera figunt.
Roboris oblitus cymbas in terga ruentes
Sutare nequit piscis: nec pellere iactu.
Alarum extremo fluctus inolumine findit
Remigiu ualidas puppes roburq; tirorum;
Impellit: uelut aduersus quum flamina uentus
Imploram uertens aduersas concitat undas
Atq; in nauali reboat clamore: lacertis
Dum remos quatunt et tanto Marte laborant
Distillant multo fatalia uulnera tabo.
Et foedant saue fluctus aqua sanguine feruet.
Effuso: et glauci late rubet aequoris unda
Ac uelut torrens brumalis lapsus in aluum
Fluminis undosum: rubro de uertice montis
Sanguineum rapido cenum conuoluitur oestu
Fluctibus admixtum: late rubet aequoris unda
Pulvere sub flano sanies uelut aequore lato
Apparet: rubro sic mixta est unda fluore:
Conferto telis et multo uulnere monstro.
Sentinae eiciunt fluctum conamine magno:
Letalem et uasti iaciunt in uulnera ceteri
Qui uelut plagas ignis succendit hiantes:
Et sicut etheris vibratis nubibus ignis
A Ioue coelesti cedit per marmora leuitem.
Hunc missi absumunt ignes multo magis unda
Aequoris exagitat flammis admixta coruscis.
Sic in difficiles plagas et uulnera iulca
Senema exhausti iaciuntur fluctus olontes:
Quum domitum plagis piscem uictuq; dolore
Testibulu ante ipsum primoq; i lumine mortis
Fata maligna ferunt: tunc sicca ad litora lecti

Deiectam uolunt: trahitur miserabile uisu
Inuitus multo corpus mucrone foratus
Loetali nutans fato sub fine grauatus.
Victores loeti remis pacana canentes
Festinant: resonat compulso remige pontus
Ac ueluti quondam nauali Marte dirempto
Extemplo naues iunctas hostesq; trahentes
Subducant celeres cantantes munera belli
Remigumq; mouent loetum paeana cauentes.
Victoresq; ferunt dulces ad sidera cantus
Inuicti tristes capsi sub Marte trahuntur
Sic uastū atq; imanae trahūt ad litora mōstrū.
Quod quum litoribus curuis terraeq; ppiquat:
Supremae infelix ocludit lumina uitae
Atq; reluctatur et fluctus uerberat alis
Et ueluti uolucris structa collidit in ara
Quum moritura nigrae capite uertigine mortis
Quā cupit aequoreas mōstrū remeare sub undas
Robore iam languens ⁊ mēbra soluta retētans
Diffidit: trahitur grauter per litus anhelans.
Ac ueluti nauem cui sunt longo ordine transtra
Subducant nautae: qñ istant tēpora hyemis
Posteaq; tristi pelagi sudore refecti
Rursus opus ponti repetunt durosq; labores.
Sic monstrum imensū ducunt ad litora mēbris
Quod toto uastos in litore porrigit artus
Horrendum uisu quantum tellure recūbens
Occupat: hoc aliquis misera iam morte pemptū
Et terrae statim timet: ⁊ prope ducere gressus
Formidat tanto cernens horrore cadauer
Quāuis defunctū quis sic lumine cassum
Horribilis male dentes formidat acutos

Et ex auli tandem circūducuntur in orbem
Attentē spectant piecra cadauera monstri.
Illi admirantur rictu triplici ordine natos
Terribiles flexos sicuti uenabula dentes.
At alii fortis prospectant uulnera ferri:
Hic spinam proae similem miratur ad uncā:
Quae uallo arrigitur longe per terga tremēdo
Non nulli caudam spectant uentremq; capacez
Hi caput imensum plustrant lumine toruo
Atq; aliquis cernens horrendo corpore mōstrū
Aeptū: sicca multo tellure uidetur
Maus: q̄ tumidis quum uersabatur i undis
Cunctatus paulo: sic est affatus amicos.
Haud procul adstantes et uoce silentia rupit
Alma parens tellus ego sūz tibi carus alūnus
Per te sum genitus: mibi grata alimēta dedisti:
Atq; perire tuo gremio euz uenerit hora
Fata uideat: ponti mibi mita sunt o
Aequora et a sicca liceat tellure licare
Aptū: nec me salvas tam pua per undas
Ligna ferant: nūq̄ uentos et nubila coeli
Explorare uelim: non sūt satis aequoris undae:
Difficilesq; maris cursus: duriq; labores:
Semper: ⁊ horribas uentorū audire pcellas
Horrendas etiam metuunt intrare latebras:
In uastos metuunt monstri descendere hiatus:
Et nō composito conclantur mēbra sepulchro:
Congeriemq; mali timeo tellure quiescām
Et ualeant foeti fluctus: pcal aequoris unda
Sit placata mibi: faueant pia numina ponti
Talia conficiunt ingentia monstra labore
Quae uastos tendunt salis sub fluctibus artus.

Et pressant alius oneroso corpore monstria
Haud labor est tantis capiuntur siqua minora
In salis cete lymphis: saequata parantur
Spicula pontigenus membris hamiq; minores.
Quos non tam magno passu nec fune reducit.
Nam pro distentis cecris ⁊ pelle caprina
Sufficiet lato siccata cucurbita ventre
Et trahet e ponto non magno corpore piscem.
Et lamne et caculi piscantibus aequore uasto
Occurrunt rabiaeq; trahunt firmissima unela.
Reuertim in fluctus: sed multo lamna furore
Rictibus irrumpeus magno cum robore fertur
At pressi in circo dentes recimentur adunci
Infixi tanq; nodis mucrone tridentis.
Haud magno lamnam poteris mactare labore
Sens furibunda canum inter male olētia cete
Praecipue furiant in uentrem gutture proni
Inuariat faciunt elata mente proterui
Et nil formidant: ueniant si qua ebuia cōtra.
Sed rabiem sub corde ferunt positosq; pudere
Impellunt rapidi grypos: uassiq; propinquas.
Perturbant praedam piscantum seq; saginat:
Hos aliquis pisces auido sic ventre uoraces
In facilem rapiens praedam forat acre recurus.
Non hami penetrant pbocas foetusq; tridētes
Nam dure claudunt pellis sub regimine mēbra
Sic pisces inter nodosa in retia pbocas
Praedones claudunt: celeres ad litora uerrunt
Distinctos maculis laqueos: non retia densa
Hos arcere queunt diserpunt unguibus atris
Retia: et auxilium perituris piscibus adsunt
Distantes multo turbati corda dolore

In terram pbocas compellunt impete uasto.
Hic hastam et fortem eluam ualidūq; tridēte
In caput inuicunt: et circum tempora pulsant.
Nam subica pereunt capitif per uulnera morte
Cum et testudo piscantibus obuia damnunū
Afferet: optatae perturbans munera praedae
Haud labor audaci posito post terga timore
Surripere e ponto duro sub cortice tectam.
Si quis semergat lymphis uertatq; supinam
Et quis cupiat facum uitare supremum
Non ualet ⁊ sumo leuiter luctatur in aestu
Atq; in uersa supra pedibus desiderat undas.
Predones rident: quum mactant cuspidē uersas
Uel quādo euellunt torto sub fune reuinctam.
Et uelut insulius errans in montibus altis
Forse puer: terrae curua testudine capta
Ponit humi in uersam maculosa in terga iacētē
Hec reuoluta cubans terram calcare uirentes
Affectat: leuiterq; pedes et genua labore
Curua mouet: crebroq; salit ridentq; uidentes
Sic lato fertur ponto testudo marina
Et resupinatū uoluit super aequora tergum
Et curuū ledunt piscantes per freta monstrū
In siccam arripitur terram quom terga pulsam
A solis radius uersant uoluntq; per aestas
Inualidam sumas pedibus contigere lymphas
Optantem: ⁊ frustra fluitantē in marmare uasto.
Delphinum infelix fugienda ē aequore praeda
Nam qui delphinis sacris meditabitur atrum
Exitum non ille deis per sacra litabit:
Non are acceptus pueros imponet honores.
Totus inestabit tectum: ⁊ qui tecta frequēt.

Et quantum cedes edidit regnator aquarum
humanas: tantum delphini fata perosus.
humano generi similis prudentia fertur
Et iouis undisoni seruis capiuntur amore
Collectiq; simul pisces scia agmina iungunt.
Et sibi conciliant homines praedâq; capessunt
Comunem: atq; dolo in pisces armantur eodem.
Fluctibus aegaeis et coelâ i calchide praedam
Piscator fallit: quam uesper claudit olympum
Aenea sub fuscum lumen claudente laterna.
Delphines mortem properant dare piscibus atrâ
Ast illi errando magno dant terga pauore
Hi contra pisces pellunt a fluctibus imis
Inuisum in litus cupientes aequore labi
Sic manus inerecunda canum latratibus urget
Impellitq; feram uenantibus impete uasto
In terram pulsos cedit matrone tridentis
Piscator: facilem captans de litore praedam
Nulla fuga est miseris quando a cellure necant
Atq; a delphinis pelluntur in marmore lato
Sed postq; foelix piscantum praeda peracta
Mercedem iusti repetunt certaminis aequam
Concordis pugnae partem meritiq; laboris
Suscipiunt homines in praedae parte libenter
Delphinos si qui fraudant mercede proterue
Non post auxilio uanis piscantibus adsunt.
Lelibus arion uectus delphine recuruo
Impaudus cumidas sulcauit marmoris undas
Et cantu euasit mortem fraudesq; latronum
Thenariae appulsus prope litra grata laconu
forte aliquis libyci pueri cognouit amores
Dum ducit simas per pascua loca capellas

feruenti delphin puerum complexus amore
Gaudebatq; simul ludo calamisq; sonoris.
Hunc pastorali molcebat fistula cantu
Atq; greges inter uersabat lubrica membra
A ponto asiluas in irum ueniebat opacus.
Auric etiam pueri notos bene noscit amores
Aeolis: haud uetus est s; nostro tempore factu.
Nam delphis pueri miro succensus amore
Insulae inherebat semper portumq; tenebat.
Ut cuius focus sese disingere caris
Non animo fuerat: grato uelut incola potu
A cumis catulus pueri sub moribus infans
Eductusq; simul fuerat: roccandus alumnus.
Sed quom florentis peregerunt tempora pubis
Et iam robusto creuerunt corpore uires
Hic inter iuuenes elarus uiget: aequore delphin
Tum mirus uisu factum: et mirabile dictu
Externas pariter gentes ciuesq; inuebat:
Multos ueniens acciuit fama sodales:
Ut uideant iuuenem caru delphina colentem
Uersantemq; simul: multi per litora coetus
Inq; dies uisunt tanti miracula facti:
At puer ascendit cymbam portumq; per omnes
Nomine compellans solito delphina recuruum:
Quo fuerat paruus notus: uolat ille sagitta
Deyor: et iuueni caro cymbaeq; ppinquat:
Dilectae superis: cauda blanditur amica
Et capite elatus iuuenem tractare benignum
Concupit: hic manibus piscem demulcet amicu
Et tenet amplexu: grata cupit ille carina
Uectari iuuenis: sed quam prope ludit i undis
Donec natat piscis blandus sequiturq; natantē

Et latus adiungit lateri mento quoque mentas.
Et caput inclinat capiti uelut obscuro carpat.
Tu dicas cupidum pectus cum pectore uelle
Iungere tam magno puerum prope nabat amor
Sed quum clamatus delphin stat litora iuxta
Demulcetque caput: iuuenis dorsumque natantis
Insultat: exceptum piscis, quocumque iubebat
Terrorabat puerum: loetus iubet ire per altum
Obsequitur: portus gestit sulcare patentes
Per portum: uehitur: cupiat si litora iuxta
Annuit: et cari pueri precepta capessit.
Mollis equus flexis non tantum parcat habentis:
Nec canis assuetus tantum uenantibus audit.
Quantum nec freno delphin nec tractus habentis
Tadit: subiectus pueri quocumque uoluntas
Imperat: haud solum uehit hunc: uerumque sodales
Admittit quoscumque iubet nullumque laborem
Effugit: ut pueri cari conseruet amorem
Tali iuuenti delphin gaudebat amico
Non tantum serui domini precepta capessunt
Atque opus efficiunt commissum sponte uocati
Quantum delphinus iuueni parebat amico
At postquam iuuenis uitae sua fata peregrinae
Ploranti similis delphin prope litora fertur
Aequumque puerum quaerens: audire gementis
Tu posse uoces: effundit pectore luctus
Tantos: non aliqua clamatus uoce mouetur.
Amplius oblatas tristis non accipit escas.
Non ex auditu ponto nec litore in illo
Amplius est usus: pueri iam morte perempti.
Est desiderio delphin consumptus amoris:
Tam cum defuncto properans occumbere amico.

Quantis delphin conseruent pignus amoris:
Quantis sicut homini concordia foedere iuncti:
Crudeles thraces uel qui byzantis in urbe
Degunt: tam mites capientes mente feroci
Delphinus: caris natis canoque parenti
Ignouisse queunt: uel dulci parcere fratri
Possunt: iussum capiunt sic aequore praedam
Effetam matrem sedantur pone gemelli
Mollibus assimilés pueris: thrax darus in istos
Armatum celeri cymba: et defertur in aequor
Infauftam quaerens praedam: qui forte uidetes
Armatam contra celerem concurrere cymbas
Impauidi expectant nec fraudem corde uerent
Non hominum insidias non ulla pericula ab illis
Applaudunt sicuti sociis: gaudentque periclo:
Hi celeres properant ceduntque tricuspede telo
Quod dicunt aciem telum letale natanti
Delphinum iuuenem plaga qui tortus acerba
Spirans unas sese demersit in undas.
Turibus enixi non illum educere certant
In cassum praedam caperent uanisque laborem
Sed nauem et funem cupienti abscedere laxat
Festinant remis domitum delphina sequentes.
Quocumque incedat demittunt uicla natanti.
At postquam multo confectus membra dolore
Languet: et duro ferri mucrone foratus
Tam tabescentis emergunt fortia membra
Et iam defessus: leuibus uersatur ab undis
Supremum spirans mater non deserit unquam
Sed suspirantem sequit miserique dolentem
Ipsa etiam tristes alto sub corde dolores
Et oluens tu dicas moestam plorare parentem

Quom capiti nati direpta ex urbe trahuntur
Hostibus in praedam duro certamine martis.
Sic dulcem natum confossum uulnere plorat
Tanq̄ infixa parens ferro langueret acuto
Qui superest: natum mater dimittit et illa
Non iubet ire uia: longe pellitq; fugatq;
Heu fuge nate genus nobis hostile uirorum
Non locum uenantur eiz nos cuspidē ferri:
Et iam delphinis indicunt martia bella.
Concordi uiolant inter nos foedera dextra
Percussa: ⁊ superos in foedera firma uocatos
Non habitura sonum natis haec uerba locuta
Unus natorum longe est a matre fugatus.
Alter contortus loetali peste parentem
Torquet: nam pena mater cruciatur eadem.
Et sequitur natum eorum nec deserit unquam
Non longe a cymba possunt arcere parentem
Non si percutiant miseram quatiantq; timore
Cum nato trahitur caro moestissima mater.
Ne subit hosti lem uernanti proxima dextram.
Hostes crudeles non flectunt ferrea corda
Et moestam rapiunt matrem inuicrone tridētis
Filius ⁊ genitrix fato rapiuntur eodem.
Non iuxta subit in nati funere mortem.
Et spectat sentitq; libens sua uulnera mater
Et uelut serpens qui tigno nactus ab alto
A litis est uernae pullos sub tecta sonantes
Maccat: et cecisos subicit sub dentibus artus.
At mater primo grauitur tristata mouetur
Effundens tristes natorum in funere questus
Sed postq̄ laceros pullos absumpsaq; membra
Spectat: non morte nitans subit ora draconis

Toluitur: et dulcis comitatus funera paruos
Sic festinant delphini in funere mater
Ad mortem diris piscantibus obuia facta.
Sentesq; duro clauduntur regimine testae
Quae serpunt ponto quū luna impleuerit orbē
Fama refert proprio plenas pinguescere tecto
Sed quae multuagae decreuerit cornua lunae
Diminui graciles tali sunt lege coactae.
Istarum prem piscator colligit atris
Fluctibus: ⁊ fulua manibus cōprendit barena:
Et partim inatas scopulis discepit: ac illas
Undantes iaciunt turbati ad litora finctus
Uel in cenosas mittunt pelluntq; lacunas.
Alit alias inter narratur uentre rapaci
Purpura: quae tali piscantis fallitur arte.
Sunt similes calatis cōnexae uimine denso
Iunctorum nassae strombos in uimina mittunt
Uel pisces duro tectos sub regimine teste
Per chalamum calati linguam dimittit acutay
Quae gracilis tecto nassae sub uimine gliscēs
Tensa cibum: duros heu praedit lingua sopores
Iunctis fixa tumet: ⁊ denso uimine ciste
Arctior efficitur lingua e curuamine tecto
Non remeare potest: sed stat cruciata dolore
Purpureo capitur uestes sparsura colore.
Durius haud ullum ponto certamen in esse
Nec magis in faustum q̄ spongas cedere faras
Fama refert primo curam poti; cibi; q;
Accipiunt: molli nec somno membra resoluunt
Et piscatores alii: quum promptus in undis
Se totum accingit duros perferre labores
Non aliter dulcis uenit in certamina cantus

Et nocte et thara phoebus munere doctus
Omnes observant gestus : omnisq; uenustas
Est curae ut dulces canat in certamine uersus.
Sic isti observant fundi sub marmor usuri :
Continuo ut teneant flatus durentq; sub undis
Sunt primo experti cum respirare labore
Contigerit pelagi : quid possint aequorei alto
Sed quum tam magno subeunt discrimine potu
Hu precibus diuos qui regnant aequore i imo
Orant ut liceat uitare ingentia cete :
Et quae ceruleo nascuntur noxia ponto.
Si uideant piscem pelago cognomine sacra
Tunc animos soluunt : non illo gurgite ecce :
Noxia magnarum non cetera monstra ferantur
Apparent : fluctus gaudent tranare salubres .
Et parcos : ideo sacrum dixere priores .
Piscem : quo uiso gaudent sperantq; labores
Tunc hominum medus accingunt ilibus apertis
Funibus in tortis : palmas qui tollit utraq;
Et ponderosum plumbum gerit ille sinistra
Arpam dextra tenet : niueum uehit ore liquores
Stat coelsa iplora fluctus speculatur i imos :
Et uastum pontu et cantes sub mente labores
Euoluit : locu uerbis hortantur amicis :
Atq; aiunt ueluti erumpentem carcere promptu
Turform et firmus cum sub discrimine tanto
Est aius : magno depressus pondere plumbi
Luentis : fluctus quum raptim fertur ad imos
Lymphis palladium fulcis diffundit oliuim :
Quod luces in totis late quum spargitur undis
Ac uelut obscura flammae sub nocte resurgens
Infixas scopulis spongas prospectat acutis .

Inter se iunctae nascuntur caute uirenti .
Irrumpens spongas uibrata falce recidit
Et messor : rumpitq; moras funeq; sodales
Admonet : ut fando subito retrahatur ab imo .
A spongis celsis quae spirat odorem
Distillat sanies : hominis quae naribus haeret
Et saepe extinguit et rabo suffocet atro
Ocyor hinc dicto tumidis emergit ab undis
Tu loetus moestusq; simul miserabile fessos
Actus : et tanto confectum membra labore .
Languida sub tanto sunt erura solata timore .
Inuisam et dira nactus sub marmore praedam
Nax miser in fundo dum se demergit in uno
Offendit monstrum ingens et funibus alto
Concussit socios miseranda in fata uocauit
Et sese traherent : illi miserabile usum
Truncatum et lacerum corpus sub dertibus attis
Educent ponto : et linquant imania cete
A quibus est socius mutilatus dente proterus
Destituitq; maris tractus pestemq; locorum
In ter iam adducunt moesti miserabile corpus
Reliquias plorant : socio tristantur adempto .
Tot princeps generose maris narrauius artes
Ille lae placidas percurrant aequoris undas
Naues : et ueneis turneant tua uela secundis
Exundet uastum semper tibi piscibus aequor :
Inconcussa soli seruet radiibus imis
Fundamenta tenens subter regnator aquarum :

finis quinti libri et ultimi Oppiani
traducti a Laurentio Lippio Collensi h 2

Ditica Laurenti Lippi Collensis ad mag
nificum Virum Laurentium Medicem

Ad Laurentium Medicem
Fastidit magnus numerosa uolumina lector
Post coenam laeta ditica fronte, legit.

Ad Laurentium Medicem
Hic te surripuit patriae, qui iymata misit.
Lethmata, qui misit restituit patriae.

Ad Laurentium Medicem
Post patrias curas: post tanta negotia: si fas
Percurras oculis distica, papea tua.

Ad Angelum Siculum de zacharo
Aurea tactatis si cedere saecula nobis
Quid mirum e canis, dulcia mella fluunt.

ad eundem de lactuca:
Surgentem uenerem mollis lactuca moratur.
Deuoret erucas, qui cupit esse salax.

Lactuca loquitur
Augustus per me releuat fastidia morbi
Et lactucinos Roma rogata uocat.

De Rapo.
Sub prima tostum mensa apponere rapum
Non pudeat: terrico sic placuit curio.

ficus africana loquitur
Sum ficus libyae per me carthago superba
Corruit: et per me tanta roma fuit.

Faba loquitur
Sum faba si docti me damnant pythagorei
Et magnus fabus nomina tanta dedi.

Porrum loquitur
Sum porrum palus uocem seruare seronis

Inq; palatinis me nuffeta dapibus.

De cucumere
Hic tibi sit cucumis terris dum syris ardet
Tales tyberius dicitur esse dapus.

Ad angelum siculum de carduo
Carduus in sicula mensa quem linquit aletus
Ponitur. J siculas Angele tolle dapus

De allio
Radice[m] betae comedas super igne perustam:
Non animum reddent allia sumpta grauem.

De cauliculis
Cauliculos teneros si te delectat apert
Praeceptum: uerno tempore carpe puer.

De betis
Betis militiam poteris confundere lentem
Centosam betis si sapias adde fabam.

De Mintha herba
Nunc est herba cirens: quondam formosa puella
Creditor et stigma demuisse iuueni.

Mintha loquitur
Non essent uobis minthae redolentia phylla
At pluto ad stygias me rapuisset aquas.

De rosa alba facta purpurea
Per syluas etherea suum dum plorat adonim
Purpureas fecit sanguine moesta rosas.

Quomodo iuentu[m] est tingere uestes purpura
Muree consumpto canis ora infecta notauit
Alcides: tyriae uellera tinxit ouis.

De ceymo
Ambrosium quinq; spirabant ceyma odorem
At tibus ambrosio dicitur odore later

De Cicuta

Albahaca vernacula
Inguis dicitur

Rustice loetiferam moneo vitare ciuitam .
Substulit acccum dira ciuita senem .

Jacynthus loquitur

Aut puer aut quondam fueras fortissimus heros
Nunc flos et moestum littera nomen habet .

De moly flore

Accipias moly magno si credis homero
Nec ledent animum thessala philtrea tuam .

De loto

Heu fugias loto captos dulcedine loto
Naricium socios defuisse ferunt .

De cocco quo adulteratur purpura

Dant galatae cocci gramen promurice nobis
Corrupta est cocco purpura galatio

De cythiso

Carpant lasinae cythisum per prata capellae
Sic pastae referent ubera tenta domum .

De dictamo herba

Collige dictamon cretea prouidus ida
Tela cadent humeris irrita facta tuis .

De lauro

Missi triumphalem non tangunt fulmina laurū
Cingant belligeri tempora laeta duces .

Ad Eliseum coquum

Pectore Anas : teneris alis gallina probatur
Anseris his tumidum si sapias adde iecur .

Ad Elisū coquū de officiedo sapore ex herbis

Serpillum betas : samplicem tandem aceto
Cuius tostis micis adde felina thimum .

Ad Eliseum coquum

Sume apium porrum coriandrum semen anici
Cum sale iunge oleum scorpio sic coquitur .

Ad angelum Sicutum

Est satis ut nostris ponantur oluscula mensis
Ambrosias habeat mensa sicana dapes .
ad Angelum de herulo posito i fenestra

Hortus decineat lati tibi iugera campi
In nostro sedem uix thibipalins habet .

Ad angelum de eodem horto

Pensilis extollant horti miracula gentes
Formice sub nostro pensilis hortus erit .

De palma

Pondere non premitur sed sursum palma resurgit
Hinc sibi uictores signa superba petunt .

Ad angelum de lalisione foetu onagri

Angele : non libya capiat me foetus onagri
Hortus nativas det mihi delicias .

Ficedula loquitur

Quum me ficus alac propriū est ficedula nomē
Sumq; Melancoriphus qd mihi fulcus apex

fiber loquitur

Pro cara cupio testes abscondere uita :

Ne pereat nimiam nauica lactat onna :

De elephanto

Quis tollet superos : quis numia sancta negabit :

Quum fera perpetuos sentiat esse deos .

Elephantus loquitur

Non satis armatas q; porto i bella phalanges

Mensaq; nectareas fuleit eburna dapes .

Fulera toris : simulachra ioui do : numen adoro

Et mandis callum turba proterua meum .

Aquila loquitur

Portau puerum qui miscet uina tonanti

Ob meritum in me fulmina nulla ruunt

Aquila loquitur

Gola queo phoebe radios spectare nitentes
Non aciem frangunt lumina clara meam .

De Ceruo

Uinacem admittant tua si cōiunia ceruum
Deliberam febrem non timuisse licet .

De amore Iouis cum plurimis puellis
Fit cygnus : taurus : satyrus : fit iuppiter aurus .
Pro leda europaq; Antiope danae .

De amore plurimorum

Graduus : bacchus : lincus : uulcanus amant
Asteropem : cressam : nictiopem : uenerem .

De Proteo carpatio mate

Flama : leo : taurus : porcus : bos : fit lupus unda
Nec rupit uates uinula carpatius .

De historia Troiae

Phyx ardet : dat uela : belenā rapit : armat arides
Pugnatur : flamas pergama uicta ruunt .

De corona triumphali

Texuit auratam melior fortuna coronam .
Nam prius ex lauro texta cernua fuit .

De obsidionali

Obsessam poeno seruauit milite romam
Quintus natiuo gramine ferta talit .

De ciuica corona

Tullius extinxit nascencia fulmina belli
Et data sunt merito ciuica ferta duci .

De castrensi et nauali corona

Cōstendit qui castra prior uolueremq; carinā
Gestabit comptis aurea ferta comis .

De corona onali

Thar cuans crassus contemptos uicinat hostes .

Contempta a magno mirrea dona uito . . .

De mirrhinis uasis

Mirrhina purpureo candent distincta colore
Denfatur spissus sole calente liquor . . .

De Mirrhinis

Mirrhina diuersis maculis uariata probantur
Talis uenturis umbrifer arcus aquis .

De Crystallo

Crystalla arguo de nomine iure uocata
Concreta in magno frigore format aqua . . .

De simulacro iouis facto a phidia

Phidiacae finxere manus iouis ora : rogatus
Exemplar talem finxit homerus ait .

Ad Laurentium Medicem

Pyrgoteles gemma sculpsit sed pinxit Apelles
Pelcum iuuenem : quis tibi pictor erit ?

De certamine zeusis et parrhasii

Fallit aues zeusis : zeusis deluditur arte
Parrhasii uolucres hic capite ille uirum .

De corallo ad Petrum

Qui molli longe lato uret aequore frutex
Eductus duro cortice petre rubet . . .

De lyncurio

Quid sit lyncurium uerbi unctura docebit
Urimam lyncei nomina uncta sonant .

De electro

Nunc alni quondam fratrem luxere sorores
E lachrymis stillant semper electra pis .

De succino

Lucida delictis est succina gemina puellae
Arbore germana succina gemma fluit . . .

De adamante
Non adamas flammis nec dura incendit domat.
Laurenti hircino sanguine conteritur.

De Iaspide
Tu magno in populo facundo pectoris alicui
Quum digitis iunctus pulcher Iaspis erit.
Ad Bernardinum Theologum

Quantula sunt hominum eropulecula tātula rodit
Sarcophagus: malles heu fuge delicias.

De chemite lapide pio Sarcophago impiis
Chemites pius est defunctaq; corpora seruat
Impius absumit corpora Sarcophagus.

Scheneis q̄ remora latie d̄r loq̄ i hoc tetrastico
Pellebant uelis: pellebant remige nauem:
Gentis erat: coeptum sum remoratus iter.
Solutus ego acciacam potui retinere carinam:
Isti potui cari rostra tenere. d̄cis.

Sempedalio ego: quis haec corpuscula credat
In casu tantas derinuisse rates.

Nautilus piscis loquitur
Per freta dum cautus deducor imagine nauis
E sonides didicit ducere uela ratis.

De Delphino
Mulcetur cythera delphin: mulcetur amore
Testes stelligeri sidera clara poli.

De torpedine pisce ad angelum
Angele quis credat foeda torpedine tacta
Contractas perhibent obriguisse manus.

De phoca q̄d latine dicit utulus marinus
Carpe saporiferam pennam pellemq; rigentē
Iam dermi et nusquam fulmina torta time.

Sepia piscis loquitur
Atrium purpureo pro sanguine fundo liquorē

De uoror: et nostro sanguine cartha madet.

De Polypo
Paciferam polypus cupide corrodit oliuam
Atque pedes brumae tempore segnis edit.

Lucerna piscis loquitur
Est lucerna mihi nomen: quod lingua refulget
Si noctu aspicias lumina uera puces.

De trigone seu pastinaca
Pestifer a cauda macro se tendit acuta
Hoc ichacum narrant occubuisse malo

De dactilo pisce
Dactilus illustrat radiantem lumine pontum
Appositus mensae lumine mensa nitet.

De echinno
Imbres et uentos cautus presagit echinnus:
Et nutans paruo pondere sistit onus.

Loquitur echinnus
Spicula me uolunt totum defixa per orbem:
Sed liquor in fracto cortice gratus erit.

Rana loquitur
Dum caro deformis poterat dixisse gyrimum
Mox formata magis garula rana uocor.

Thynnus loquitur
Quum fueram foetus primo cordyla uocabar:
Post ego pelamis post ego thynnus eram.

Squatina piscis loquitur
Non satis est nostri quod mandunt membra gulosi:
Et niueum tergit aspera pellis ebur.

Ad Angelum siculus
Te lapsus etrusci delectat uernula tybris:
At mihi murenas siculis unda ferat.

Ad anelū siculatū

Angela mēphitica tibi sic coracmus ab undis:
Arnus millens dat mihi pisciculos.

Scorpius piscis loquitur

Exagito stimulis magnam delphina recuruis:
Quem cogo magnas desiluisse rates.

Accipenser loquitur

Infelix q̄ me mensae coluere priores.
Nunc foelix q̄ sum gratia nulla gulae.

De scaro pisce

Laudabunt mensae scarū: q̄ ruminat herbas
Nec proprium gaudet dilaniare genus.

Scarus piscis loquitur

Quondam carpatu fueram pius icola penci:
Nunc sum campanis incola litoribus.

Scarus piscis loquitur

Si tibus herba mihi: si sparsi sanguine nūquā
Dentes: cur laceras mensa gulosa piū:

De syluro

Appetit omne animal grassator dente sylurus:
Et summa nantes per freta mergit equos:

Scombus loquitur

Sulphureus uideor liquidis cū cerner i undis
Extra undam apparent squamea terga mihi.

Mugil piscis loquitur

Quum caput est te: tu: credo mea mēbra latere
Per uenerem praeda foemina uirq̄ sumus.

Nullus piscis

Nix duo sum pondo: laetae s̄ gloria mensae:
Crispinus pro me milia multa dedit.

Salpa obscenus loquitur

Salpa obscenus ego dico: nec deoquet nūq̄:
Ni ferula cedens uerbera multa dabis.

Mena piscis loquitur

Candidulus brumae sum tempore: sole calente
Ostendam uebis squamea terga niger.

Draco piscis loquitur

Si draco: de media surgit mihi cornua frōte
Saepe uides rostris antra cauata meis.

De ariete pisce

Cornu aries pugna: pisces speculatur cunctos
Squamigerum perdant cornua foeta genus.

De urtica:

Postq̄ pisciculos passa: sub fronde recepit:
Corrugat frondes pisciculosq̄ uorat.

Spongia piscis

Incrementa mihi: et seculum natura parauit:
Nam paruas conchas pisciculosq̄ uoro.

De lolligine miluo et hirondine piscibus
Lolligo miluisq̄ rapax et mitis hirundo
Et celeres uolueres per freta summa uolant.

De cancriis

Uere nouis renouant cancri sua tergora crustis
Exuuis positis loeta iuuenta recit.

De lepore pisce

Adducit uomitum tactu lepus: hanc fuge pestē:
Laurenti: secum dira uenena gerit.

Stella piscis loquitur

Sum similis stellae candenti feruidus igne:
Truncur callis omnia tacta meis.

De locusta mimica polypi

Formidat tantum polypum miseranda locusta
Aspectu ut polypi lesa repente cadat.

De coelea

Contrahit exercit parua cornicula fronte:

Et unda ingreditur contegiturq; dōmo.

finis Disticorum Laurentii Lippi Collensia.

Laurentius Petro carbonello
Hispano Regio Secretario.

Non arcere meos intra uiuaria pisces
Possūm: ceruleis iam spaciatur aquis.
Non satis est liquidis armi colludere in undis:
Et thyrivdis Tuscō dissiluisse uado.
Non satis adriaci tentare pericula ponti.
Et qua tyrrhēni labitur unda maris.
Oceanū refluxus capitis sulcare meatus:
Et Hadriani reperere litoribus.
Quaerite barchinonem multis belloq; superbā:
Si licet in sicca ponere corpus humo.
Petrus reptantes fulua spectabit harena
Demulcens blanda lubrica terga manu.
Gaudēbit madidas pelagi lustrare cohortes:
Et sparfos toto gurgite pisciculos.
Aegeos dicet pisces per marmor hiberum
Lippus antiquam duxit in hesperiam

Philippus Posseus ad Lauren-
tium Lippium musarum amicum

Exprimis Oppianum facundo carmine lippi
Fidus es interpres: gratus es eloquio:
Es facilis mēdus ⁊ qui caret. indice lector
Deneget alterius carmen ab ore flui.
Quodq; magis inuor graia q̄ fortib; haustu ē

Non stuit in latro flumine deterius.
Castigata satis sunt carmina parce lituris
Carpendum tetricus nil probus inueniet.
Non obtreccator poterit non inuida turba,
Non poterit librum carpere liuor edax
Et sumat laurens latus alienica uerbis
Festina medicem iam labor iste decet.

Philippus posseus ad lectorem

Laurentius Lippus Collensis Vir utraque lin-
gua apprime eruditus hoc diuinū Oppiani opus
traduxit Sallus cognomine Bonus impressit:
ut esset studiosis litterarum utriusque industria
quantulacumque accessio: Quapropter quod Op-
pianum o lector latinum legis utrisque gratias
agas Impresum in Colle Oppido Municipio
Florētino anno ab hūaitate Christi. MDCCLXXVIII.
die. XII. Septembris.

Registrum huius libri

Quia dux disperfas eui	Sanguine explet iuter ex copulis	Turbas se tacit non qui	et lente tunc fertur omnibus
Pugnates armento adsunt ex terra.	Et cum sed aspira contextum	Ignis inaues decernūt ⁊ rūpinatos	Voluit inter sum cum sale

